

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B**

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1321/2014

z 26. novembra 2014

o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností

(Prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 362, 17.12.2014, s. 1)

Zmenené a doplnené:

► **M1**

Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1088 z 3. júla 2015

Úradný vestník

Č.	Strana	Dátum
L 176	4	7.7.2015

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1321/2014

z 26. novembra 2014

o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a výrobkov, súčastí a zariadení leteckej techniky a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností

(Prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 5 ods. 5 a článok 6 ods. 3,

keďže:

- (1) Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003 z 20. novembra 2003 o zachovaní letovej spôsobilosti lietadiel a leteckých výrobkov, častí a zariadení a o schvaľovaní organizácií a personálu zapojených do týchto činností ⁽²⁾, bolo opakovane podstatným spôsobom zmenené ⁽³⁾. Vzhľadom na nové zmeny je v záujme prehľadnosti vhodné toto nariadenie prepracovať.
- (2) Nariadením (ES) č. 216/2008 sa stanovujú spoločné základné požiadavky na zabezpečenie vysokej jednotnej úrovne bezpečnosti civilného letectva a environmentálnej ochrany; vyžaduje sa v ňom, aby Komisia prijala nevyhnutné vykonávacie pravidlá na zabezpečenie ich jednotného uplatňovania; zriaďuje sa ním Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej iba „agentúra“), ktorá bude pomáhať Komisii pri vypracovaní týchto vykonávacích pravidiel.
- (3) Je potrebné stanoviť spoločné technické požiadavky a administratívne postupy na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti leteckých výrobkov, častí a zariadení v zmysle nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (4) Od organizácií zapojených do údržby výrobkov, častí a zariadení by sa malo vyžadovať dodržiavanie určitých technických požiadaviek, aby bola preukázaná ich spôsobilosť a prostriedky na plnenie ich povinností a s tým spojených osobitných práv; od Komisie sa vyžaduje stanovenie opatrení na vydávanie, zachovanie platnosti, zmeny, pozastavenie platnosti alebo odobratie osvedčení preukazujúcich takú zhodu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 315, 28.11.2003, s. 1.

⁽³⁾ Pozri prílohu V.

▼B

- (5) Potreba zabezpečiť jednotnosť uplatňovania spoločných technických požiadaviek na zachovanie letovej spôsobilosti súčastí a zariadení leteckej techniky vyžaduje, aby príslušné orgány členských štátov dodržiavali spoločné postupy posudzovania zhody s týmito požiadavkami; agentúra by mala vypracovať technické podmienky osvedčovania na uľahčenie nevyhnutnej regulačnej jednotnosti.
- (6) Je nevyhnutné uznať trvalú platnosť osvedčení vydaných pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003 v súlade s článkom 69 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (7) Článok 5 nariadenia (ES) č. 216/2008 týkajúci sa letovej spôsobilosti bol rozšírený s cieľom zahrnúť prvky hodnotenia prevádzkovej spôsobilosti do vykonávacích predpisov typového osvedčovania.
- (8) Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) zistila, že je potrebné zmeniť nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 ⁽¹⁾, aby mohla agentúra schvaľovať údaje o prevádzkovej spôsobilosti ako súčasť typového osvedčovania.
- (9) Údaje o prevádzkovej spôsobilosti by mali obsahovať povinné prvky výcviku pre typovú kvalifikáciu personálu oprávneného vydávať osvedčenia o údržbe. Uvedené prvky by mali byť základom pre prípravu kurzov zameraných na typový výcvik.
- (10) Požiadavky spojené so zavádzaním kurzov zameraných na typovú kvalifikáciu personálu oprávneného vydávať osvedčenia treba zmeniť tak, aby sa v nich uvádzali údaje o prevádzkovej spôsobilosti.
- (11) Agentúra pripravila návrh vykonávacích predpisov o koncepcii údajov o prevádzkovej spôsobilosti a v súlade s článkom 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008 ho predložila Komisii vo forme stanoviska ⁽²⁾.
- (12) Opatrenia uvedené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru Európskej agentúry pre bezpečnosť civilného letectva ⁽³⁾ zriadeného článkom 65 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú spoločné technické požiadavky a administratívne postupy na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti lietadiel vrátane akýchkoľvek v ňom inštalovaných komponentov, ktoré sú:

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva č. 07/2011 z 13. decembra 2011, dostupné na <http://easa.europa.eu/agency-measures/opinions.php>.

⁽³⁾ Stanovisko Európskej agentúry pre bezpečnosť civilného letectva z 23. septembra 2003.

▼B

- a) registrované v členskom štáte alebo
- b) registrované v tretej krajine a používané prevádzkovateľom, nad ktorým členský štát zabezpečuje prevádzkový dohľad.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na lietadlá, u ktorých bol regulačný dohľad nad bezpečnosťou prenesený na tretiu krajinu a ktoré nepoužíva prevádzkovateľ EÚ alebo na lietadlá uvedené v prílohe II k nariadeniu (ES) č. 216/2008.

3. Ustanovenia tohto nariadenia vzťahujúce sa na obchodnú leteckú dopravu sa uplatňujú na licencovaných leteckých dopravcov tak, ako je definované v právnych predpisoch EÚ.

*Článok 2***Vymedzenie pojmov**

V rámci nariadenia (ES) č. 216/2008 sa používa toto vymedzenie pojmov:

- a) „lietadlo“ znamená každé zariadenie schopné pohybu v atmosfére následkom reakcií iných ako sú reakcie vzduchu voči zemskému povrchu;
- b) „osvedčujúci personál“ znamená personál zodpovedajúci za uvoľnenie lietadla alebo komponentu po údržbe do prevádzky;
- c) „komponent“ znamená akýkoľvek motor, vrtuľu, časť alebo zariadenie;
- d) „zachovanie letovej spôsobilosti“ znamená všetky procesy, ktoré zabezpečujú, aby lietadlo kedykoľvek počas svojej prevádzkovej životnosti spĺňalo platné požiadavky letovej spôsobilosti a bolo v stave vhodnom na bezpečnú prevádzku;
- e) „JAA“ znamená „spojené letecké úrady“;
- f) „JAR“ znamená „jednotné letecké predpisy“;
- g) „veľké lietadlo“ znamená lietadlo klasifikované ako letún s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou než 5 700 kg alebo viacmotorový vrtuľník;
- h) „údržba“ znamená jednu z týchto činností alebo kombináciu týchto činností: generálna oprava, oprava, prehliadka, výmena, modifikácia alebo odstránenie porúch lietadla alebo komponentu s výnimkou predletovej prehliadky;
- i) „organizácia“ znamená fyzickú osobu, právnickú osobu alebo časť právnickej osoby. Táto organizácia môže byť zriadená na jednom alebo viacerých miestach na území alebo mimo územia členských štátov;
- j) „predletová prehliadka“ znamená prehliadku vykonanú pred letom, aby bolo zabezpečené, že lietadlo je spôsobilé na plánovaný let;

▼B

- k) „lietadlo ELA1“ znamená toto európske ľahké lietadlo:
- i) letún s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 1 200 kg alebo menšou, ktorý nie je klasifikovaný ako zložitý motorové lietadlo;
  - ii) vetroň alebo motorový vetroň s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 1 200 kg alebo menšou;
  - iii) balón s najväčším konštrukčným objemom nosného plynu alebo horúceho vzduchu maximálne 3 400 m³ pre teplovzdušné balóny, 1 050 m³ pre plynové balóny, 300 m³ pre priviazané plynové balóny;
  - iv) vzducholod' určená pre maximálne štyroch pasažierov s najväčším konštrukčným objemom nosného plynu alebo horúceho vzduchu maximálne 3 400 m³ pre teplovzdušné vzducholode a 1 000 m³ pre plynové vzducholode;

▼M1

- ka) „lietadlo ELA2“ je toto európske ľahké lietadlo s posádkou:
- i) letún s maximálnou vzletovou hmotnosťou (MTOM) 2 000 kg alebo menšou, ktorý nie je klasifikovaný ako zložitý motorové lietadlo;
  - ii) vetroň alebo motorový vetroň s MTOM 2 000 kg alebo menej;
  - iii) balón;
  - iv) teplovzdušná vzducholod';
  - v) plynová vzducholod' so všetkými týmito vlastnosťami:
    - statickou hmotnosťou maximálne 3 %,
    - nevektorovaným ťahom (okrem reverzného ťahu),
    - konvenčnou a jednoduchou konštrukciou, systémom riadenia a systémom balonetu, a
    - bez posilňovačov riadenia;
  - vi) veľmi ľahké rotorové lietadlo;

▼B

- l) „lietadlo LSA“ znamená ľahké športové lietadlo s týmito vlastnosťami:
- i) maximálnou vzletovou hmotnosťou nie väčšou ako 600 kg;
  - ii) maximálnou pádovou rýchlosťou pri pristávacej konfigurácii nie väčšou ako 45 uzlov kalibrovannej vzdušnej rýchlosti (CAS) pri maximálnej osvedčenej vzletovej hmotnosti lietadla a najdôležitejšom ťažisku;

▼B

- iii) maximálnym počtom miest na sedenie pre dve osoby vrátane pilota;
  - iv) jediným neprúdovým motorom s vrtuľou;
  - v) bez pretlakovej kabíny;
- m) „hlavné miesto podnikania“ je hlavné alebo štatutárne sídlo spoločnosti, v rámci ktorého sa vykonávajú hlavné finančné operácie a prevádzková kontrola činností uvedených v tomto nariadení.

*Článok 3***Požiadavky na zachovanie letovej spôsobilosti**

1. Zachovanie letovej spôsobilosti lietadla a komponentov musí byť zabezpečené v súlade s ustanoveniami prílohy I (časť M).
2. Organizácie a personál vykonávajúci činnosti súvisiace s letovou spôsobilosťou lietadla a komponentov vrátane údržby musia spĺňať ustanovenia prílohy I (časť M) a podľa potreby ustanovenia špecifikované v článkoch 4 a 5.
3. Odchylné od odseku 1 sa zachovanie letovej spôsobilosti lietadla, ktoré má letové povolenie, musí zabezpečiť na základe osobitných opatrení na zachovanie letovej spôsobilosti vymedzených v letovom povolení vydanom v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012 ⁽¹⁾.

▼M1

4. Programy údržby schválené v súlade s požiadavkami platnými pred 27. júlom 2015 sa považujú za schválené v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení.

▼B*Článok 4***Povolenia organizáciám na údržbu**

1. Organizácie zapojené do údržby veľkého lietadla alebo lietadla používaného v obchodnej leteckej doprave a komponentov v ňom inštalovaných musia mať povolenia v súlade s ustanoveniami prílohy II (časť 145).
2. Povolenia organizáciám na údržbu vydané alebo uznané členským štátom v súlade s požiadavkami JAA a postupmi platnými pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003 sa považujú za povolenia vydané v súlade s týmto nariadením.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 224, 21.8.2012, s. 1.

▼B

3. Personál kvalifikovaný na vykonávanie a/alebo riadenie zachovania letovej spôsobilosti pri nedeštruktívnej skúške konštrukcie lietadla a/alebo komponentov na základe akéhokoľvek štandardu uznaného členským štátom pred nadobudnutím účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003, ktorý poskytuje rovnocennú úroveň kvalifikácie, môže naďalej vykonávať a/alebo kontrolovať takéto skúšky.

4. Osvedčenia o uvoľnení do prevádzky a uznané osvedčenia o uvoľnení vydané pred dátumom nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 1056/2008 organizáciou pre údržbu schválenou na základe požiadaviek členského štátu sa považujú za ekvivalentné osvedčeniam požadovaným na základe bodov M.A.801 a M.A.802 prílohy I (časť M).

*Článok 5***Osvedčujúci personál**

1. Osvedčujúci personál je kvalifikovaný v súlade s ustanoveniami prílohy III (časť 66) okrem bodov M.A.606 písm. h), M.A.607 písm. b), M.A.801 písm. d) a M.A.803 prílohy I (časť M) a bodu 145.A.30 písm. j) a dodatku IV k prílohe II (časť 145).

2. Každý preukaz spôsobilosti technika údržby lietadla a prípadne technické obmedzenia spojené s týmto preukazom, udelený alebo uznaný členským štátom v súlade s požiadavkami a postupmi JAA a platný v čase nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003, sa považuje za preukaz spôsobilosti udelený v súlade s týmto nariadením.

3. Osvedčujúci personál, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti vydaného v súlade s prílohou III (časť 66) v danej kategórii/podkategórii, sa považuje za osvedčujúci personál s právami uvedenými v bode 66.A.20 písm. a) tej istej prílohy zodpovedajúcimi takejto kategórii/podkategórii. Požiadavky na základné znalosti zodpovedajúce týmto novým právam sa považujú za splnené na účely rozšírenia takejto preukazu spôsobilosti o novú kategóriu/podkategóriu.

4. Osvedčujúci personál, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti aj pre lietadlá, ktoré si nevyžadujú jednotlivé typové klasifikácie, si môže aj naďalej uplatňovať svoje práva až do prvého obnovenia platnosti alebo zmeny preukazu, keď sa preukaz prevedie v súlade s postupom uvedeným v bode 66.B.125 prílohy III (časť 66) na klasifikácie uvedené v bode 66.A.45 tej istej prílohy.

5. Správy o prevode a správy o zápočte skúšky spĺňajúce príslušné požiadavky pred začatím uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 1149/2011 sa považujú za správy v súlade s týmto nariadením.

6. Dovtedy sa vzhľadom na to, že sa v tomto nariadení ustanovujú požiadavky na osvedčujúci personál:

i) na lietadlá iné než letúne a vrtuľníky;

▼B

ii) na komponenty,

aj naďalej uplatňujú požiadavky platné v príslušných členských štátoch s výnimkou organizácií vykonávajúcich údržbu so sídlom mimo Európskej únie. V takom prípade požiadavky schvaľuje agentúra.

*Článok 6***Požiadavky na školiace organizácie**

1. Organizácie zapojené do výcviku personálu uvedeného v článku 5 sa schvaľujú v súlade s prílohou IV (časť 147), aby boli oprávnené:

- a) vykonávať uznané kurzy základného výcviku a/alebo
- b) vykonávať uznané typovo špecifické školiace kurzy a
- c) vykonávať skúšky a
- d) vystavovať osvedčenia o výcviku.

2. Každé povolenie organizácie na výcvik personálu údržby vydané alebo uznané členským štátom v súlade s požiadavkami a postupmi JAA a platné v čase nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) No 2042/2003 sa považuje za povolenie vydané v súlade s týmto nariadením.

6. Kurzy typového výcviku, ktoré boli schválené pred schválením minimálneho učebného plánu pre typovú kvalifikáciu personálu oprávneného vydávať osvedčenia v rámci údajov o prevádzkovej spôsobilosti pre príslušný typ lietadla v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012, musia zahŕňať príslušné prvky vymedzené v povinnej časti uvedených údajov o prevádzkovej spôsobilosti, a to najneskôr 18. decembra 2017 alebo dva roky po schválení údajov o prevádzkovej spôsobilosti, podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr.

Článok 7

Nariadenie (ES) č. 2042/2003 sa zrušuje.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a nejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe VI.

*Článok 8***Nadobudnutie účinnosti**

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Odchylné od odseku 1 sa môžu členské štáty rozhodnúť, že nebudú uplatňovať tieto ustanovenia:

▼B

- a) v prípade údržby beztlakových letúnov s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej leteckej doprave,

do 28. septembra 2014 požiadavku, aby bol osvedčujúci personál kvalifikovaný v súlade s prílohou III (časť 66), uvedenú v týchto ustanoveniach:

— bode M.A.606 písm. g) a bode M.A.801 písm. b) ods. 2 prílohy I (časť M),

— bode 145.A.30 písm. g) a h) prílohy II (časť 145);

- b) v prípade údržby letúnov typu ELA1, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej leteckej doprave, do ►**M1** 28. septembra 2016 ◀:

i) požiadavku na príslušný orgán, aby vydával preukazy spôsobilosti technika údržby lietadiel v súlade s prílohou III (časť 66) ako nové alebo ako prevedené podľa bodu 66.A.70 tej istej prílohy;

ii) požiadavku, aby bol osvedčujúci personál kvalifikovaný v súlade s prílohou III (časť 66), uvedenú v týchto ustanoveniach:

— bode M.A.606 písm. g) a bode M.A.801 písm. b) ods. 2 prílohy I (časť M),

— bode 145.A.30 písm. g) a h) prílohy II (časť 145).

3. Keď členské štáty uplatnia ustanovenia odseku 2, oznámia to Komisii a agentúre.

4. Na účely časových limitov uvedených v bodoch 66.A.25, 66.A.30 a v doplnku III k prílohe III (časť 66) v súvislosti so skúškami základných znalostí, základnou praxou, teoretickými výcvikovými kurzami a skúškami teoretických znalostí, praktickým výcvikom a hodnotením praktickej zručnosti, typovými skúškami a výcvikom na pracovisku ukončenými pred začatím uplatňovania ►**M1** nariadenia (EÚ) č. 1149/2011 ◀ sa limity začínajú uplatňovať od dátumu, do ktorého sa uplatňovalo ►**M1** nariadenie (EÚ) č. 1149/2011. ◀

5. Agentúra predkladá Komisii stanovisko vrátane návrhov na jednoduchý a primeraný systém vydávania preukazov osvedčujúcemu personálu zapojenému do činností údržby letúnov typu ELA1, ako aj lietadiel iných než letúne a vrtuľníky.

▼M1

6. Odchylne od odseku 1:

- a) Príslušné orgány alebo prípadne organizácie môžu naďalej vydávať predchádzajúce vydania osvedčení, ako sú stanovené v dodatku III k prílohe I (časť M) alebo v dodatku II a dodatku III k prílohe IV (časť 147) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, platné pred 27. júlom 2015, a to do 31. decembra 2015.

▼ **M1**

- b) Osvedčenia vydané pred 1. januárom 2016 ostávajú v platnosti až do ich zmeny, pozastavenia platnosti alebo zrušenia.

▼ **B**

Článok 9

Opatrenia agentúry

1. Agentúra stanovuje prijateľné prostriedky preukázania zhody (ďalej len „AMC“), ktoré môžu príslušné orgány, organizácie a personál použiť na preukázanie zhody s ustanoveniami príloh k tomuto nariadeniu.

2. AMC vydanými agentúrou sa nesmú zavádzať nové požiadavky ani zmiernovať požiadavky uvedené v prílohách k tomuto nariadeniu.

3. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 54 a 55 nariadenia (ES) č. 216/2008, keď sa použijú prijateľné prostriedky preukázania zhody vydané agentúrou, súvisiace požiadavky uvedené v prílohách k tomuto nariadeniu sa považujú za splnené bez ďalšieho preukázania.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B*PRÍLOHA I***(Časť – M)**

OBSAH

M.1

ODDIEL A – TECHNICKÉ POŽIADAVKY

PODČASŤ A – VŠEOBECNE

M.A.101. Rozsah platnosti

PODČASŤ B – KOMPETENCIA

M.A.201. Zodpovednosť

M.A.202. Hlásenie udalostí

PODČASŤ C – ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

M.A.301. Zachovanie letovej spôsobilosti

M.A.302. Program údržby lietadla

M.A.303. Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti

M.A.304. Údaje pre modifikácie a opravy

M.A.305. Systém záznamu o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla

M.A.306. Systém technického denníka prevádzkovateľa

M.A.307. Odovzdanie záznamov o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla

PODČASŤ D – NORMY ÚDRŽBY

M.A.401. Údaje o údržbe

M.A.402. Vykonávanie údržby

M.A.403. Poruchy lietadla

PODČASŤ E – KOMPONENTY

M.A.501. Inštalácia

M.A.502. Údržba komponentu

M.A.503. Komponenty s obmedzenou životnosťou

M.A.504. Kontrola prevádzkyneschopných komponentov

PODČASŤ F – ORGANIZÁCIA VYKONÁVAJÚCA ÚDRŽBU

M.A.601. Rozsah platnosti

M.A.602. Žiadosť

M.A.603. Rozsah povolenia

M.A.604. Príručka organizácie vykonávajúcej údržbu

M.A.605. Prevádzkové priestory

M.A.606. Požiadavky na personál

▼M1

M.A.607. Osvedčujúci personál a personál na overenie letovej spôsobilosti

▼ B

- M.A.608. Komponenty, zariadenia a nástroje
- M.A.609. Údaje o údržbe
- M.A.610. Objednávky údržbárskych prác
- M.A.611. Normy údržby
- M.A.612. Osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky
- M.A.613. Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky

▼ M1

- M.A.614. Záznamy o údržbe a o overení letovej spôsobilosti

▼ B

- M.A.615. Práva organizácie
- M.A.616. Vnútro podniková kontrola
- M.A.617. Zmeny organizácie s povolením na údržbu
- M.A.618. Zachovanie platnosti povolenia
- M.A.619. Zistenia

PODČASŤ G – ORGANIZÁCIA RIADIACA ZACHOVANIE LETOVEJ
SPÔSOBILOSTI

- M.A.701. Rozsah platnosti
- M.A.702. Žiadosť
- M.A.703. Rozsah povolenia
- M.A.704. Príručka pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti
- M.A.705. Zariadenia
- M.A.706. Požiadavky na personál
- M.A.707. Personál na overenie letovej spôsobilosti
- M.A.708. Riadenie zachovania letovej spôsobilosti
- M.A.709. Dokumentácia
- M.A.710. Overenie letovej spôsobilosti
- M.A.711. Práva organizácie
- M.A.712. Systém kvality
- M.A.713. Zmeny organizácie s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti
- M.A.714. Vedenie záznamov
- M.A.715. Zachovanie platnosti povolenia
- M.A.716. Zistenia

PODČASŤ H – OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ DO PREVÁDZKY – CRS

- M.A.801. Osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky
- M.A.802. Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky
- M.A.803. Oprávnenie pilota-vlastníka

▼B

PODČASŤ I – OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

- M.A.901. Overenie letovej spôsobilosti lietadla
- M.A.902. Platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti
- M.A.903. Transfer registrácie lietadla v rámci EÚ
- M.A.904. Overenie letovej spôsobilosti lietadla dovezeného do EÚ
- M.A.905. Zistenia

ODDIEL B – POSTUP PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

PODČASŤ A – VŠEOBECNE

- M.B.101. Rozsah platnosti
- M.B.102. Príslušný orgán
- M.B.104. Vedenie záznamov
- M.B.105. Vzájomná výmena informácií

PODČASŤ B – KOMPETENCIA

- M.B.201. Zodpovednosť

PODČASŤ C – ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

- M.B.301. Program údržby
- M.B.302. Výnimky
- M.B.303. Monitorovanie zachovania letovej spôsobilosti lietadla
- M.B.304. Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie

PODČASŤ D – NORMY ÚDRŽBY

PODČASŤ E – KOMPONENTY

PODČASŤ F – ORGANIZÁCIA ÚDRŽBY

- M.B.601. Žiadosť
- M.B.602. Prvé povolenie
- M.B.603. Vydanie povolenia
- M.B.604. Zachovanie dohľadu
- M.B.605. Zistenia
- M.B.606. Zmeny
- M.B.607. Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie povolenia

PODČASŤ G – ORGANIZÁCIA RIADIACA ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

- M.B.701. Žiadosť
- M.B.702. Prvé povolenie
- M.B.703. Vydanie povolenia
- M.B.704. Trvalý dohľad
- M.B.705. Zistenia

▼B

M.B.706. Zmeny

M.B.707. Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie povolenia

PODČASŤ H – OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ DO PREVÁDZKY – CRS

PODČASŤ I – OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

M.B.901. Posúdenie odporúčaní

M.B.902. Overenie letovej spôsobilosti príslušným orgánom

M.B.903. Zistenia

Doplnok I – Dohoda o zachovaní letovej spôsobilosti

Doplnok II – Uzmané osvedčenie o uvoľnení – EASA formulár 1

Doplnok III – Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti – EASA formulár 15

Doplnok IV – Systém tried a klasifikácií používaný na schvaľovanie organizácií vykonávajúcich údržbu uvedených v prílohe I (časť M) podčasti F a v prílohe II (časť 145)

Doplnok V – Povolenie organizácie na údržbu podľa prílohy I (časť M) podčasti F

Doplnok VI – Povolenie organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti podľa prílohy I (časť M) podčasti G

Doplnok VII – Komplexné úlohy údržby

Doplnok VIII – Obmedzená údržba, ktorú vykonáva pilot-vlastník.

M.1

Na účely tejto časti, príslušným orgánom:

1. na dohľad nad zachovaním letovej spôsobilosti jednotlivého lietadla a na vystavovanie osvedčení o overení letovej spôsobilosti je orgán určený členským štátom registrácie.
2. na dohľad nad organizáciou vykonávajúcou údržbu, ako je špecifikované v oddiele A podčasti F tejto prílohy (časť M):
  - i) je orgán určený členským štátom, v ktorom má taká organizácia hlavné obchodné sídlo;
  - ii) je agentúra, ak sa organizácia nachádza v tretej krajine;
3. na dohľad nad organizáciou, ktorá plní vedúcu úlohu pri zachovaní letovej spôsobilosti, ako je špecifikované v oddiele A podčasti G tejto prílohy (časť M):
  - i) je orgán určený členským štátom, v ktorom má taká organizácia hlavné obchodné sídlo, ak nie je povolenie obsiahnuté v osvedčení leteckého prevádzkovateľa;
  - ii) je orgán určený členským štátom prevádzkovateľa, ak je povolenie obsiahnuté v osvedčení leteckého prevádzkovateľa;
  - iii) je agentúra, ak sa organizácia nachádza v tretej krajine;
4. na schválenie programov údržby:

▼ B

- i) je orgán určený členským štátom registrácie;
- ii) v prípade obchodnej leteckej dopravy, keď členský štát prevádzkovateľa nie je štátom registrácie, je orgán, na ktorom sa oba štáty dohodnú pred schválením programu údržby.
- iii) Odchylné od odseku 4 bodu i), keď zachovanie letovej spôsobilosti lietadla, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave, riadi organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M), ktorá nepodlieha dohľadu členského štátu registrácie, a iba v prípade súhlasu členského štátu registrácie pred schválením programu údržby:
  - a) je orgán určený členským štátom zodpovedným za dohľad nad organizáciou pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti alebo
  - b) je agentúra, ak organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti má sídlo v tretej krajine.

*ODDIEL A***TECHNICKÉ POŽIADAVKY**

PODČASŤ A

*VŠEOBECNE***M.A.101 Rozsah platnosti**

Tento oddiel stanovuje opatrenia, ktoré sa majú prijať na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti vrátane údržby. Špecifikuje aj podmienky, ktoré musia spĺňať osoby alebo organizácie zapojené do riadenia zachovania letovej spôsobilosti.

PODČASŤ B

*KOMPETENCIA***M.A.201 Zodpovednosť**

- a) Vlastník je zodpovedný za zachovanie letovej spôsobilosti lietadla a musí zabezpečiť, aby sa žiadny let neuskutočnil, pokiaľ:
  1. nie je lietadlo udržiavané v stave letovej spôsobilosti, a
  2. nie je prevádzkové a núdzové zariadenie správne inštalované a prevádzkyschopné alebo nie je zreteľne označené ako prevádzkyschopné, a
  3. nie je už platné osvedčenie o letovej spôsobilosti a

▼ M1

- 4. Údržba lietadla je vykonaná v súlade so schváleným programom údržby, ako je špecifikovaný v bode M.A.302.

▼ B

- b) Keď je lietadlo prenajaté, zodpovednosť vlastníka sa prenáša na nájomcu, ak:
  1. je nájomca uvedený v dokumente o registrácii alebo

▼ B

2. je uvedený v zmluve o prenájme.

Keď sa v tejto časti uvádza odkaz na „vlastníka“, pojem vlastníka pokrýva vlastníka alebo nájomcu, pokiaľ je to použiteľné.

- c) Akákoľvek osoba alebo organizácia vykonávajúca údržbu je zodpovedná za vykonávané úlohy.
- d) Veliaci pilot alebo, v prípade obchodnej leteckej dopravy, prevádzkovateľ je zodpovedný za primerané vykonanie predletovej prehliadky. Túto prehliadku musí vykonať pilot alebo iná kvalifikovaná osoba, no nemusí ju vykonať organizácia, ktorá má povolenie na údržbu alebo personál osvedčujúci podľa časti 66.

▼ M1

e) S cieľom splniť zodpovednosť podľa písmena a):

- i) Vlastník lietadla môže uzavrieť zmluvu na úlohy súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti s organizáciou pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M). V tom prípade organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti preberá zodpovednosť za správne plnenie týchto úloh. V tomto prípade sa použije zmluva uvedená v doplnku I;

- ii) Vlastník, ktorý sa rozhodne riadiť zachovanie letovej spôsobilosti lietadla na vlastnú zodpovednosť bez zmluvy podľa doplnku I, môže však aj napriek tomu uzatvoriť obmedzenú zmluvu na vypracovanie programu údržby a na proces jeho schválenia v súlade s bodom M.A.302, a to:

- s organizáciou pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M), alebo

- v prípade lietadla ELA2, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, organizáciou vykonávajúcou údržbu uvedenou v časti 145 alebo M.A. podčasti F.

V takom prípade sa obmedzenou zmluvou prenáša zodpovednosť za vypracovanie a zabezpečovanie procesu schválenia programu údržby na zmluvnú organizáciu s výnimkou prípadu, ak je vydané vyhlásenie vlastníkom v súlade s M.A.302 písm. h).

▼ B

- f) V prípade veľkého lietadla, aby sa primerane uplatňovala zodpovednosť podľa písmena a) vlastníka lietadla zabezpečí, aby úlohy súvisiace so zachovaním letovej spôsobilosti vykonávala organizácia, ktorá má povolenie a ktorá riadi zachovanie letovej spôsobilosti. Písomná zmluva sa uzatvorí v súlade s doplnkom I. V tom prípade organizácia, ktorá riadi zachovanie letovej spôsobilosti, preberá zodpovednosť za správne plnenie týchto úloh.

- g) Údržbu veľkého lietadla, lietadla používaného v obchodnej leteckej doprave a jeho komponentov, vykonáva podľa časti 145 organizácia s povolením na údržbu.

- h) V prípade obchodnej leteckej dopravy je prevádzkovateľ zodpovedný za zachovanie letovej spôsobilosti lietadla, ktoré prevádzkuje a musí:

- 1. byť uznaný ako súčasť osvedčenia leteckého prevádzkovateľa vydaného príslušným orgánom podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) pre lietadlo, ktoré prevádzkuje, a

▼ B

2. byť uznaný v súlade s prílohou II (časť 145) alebo mať zmluvu s takou organizáciou a
  3. zabezpečiť splnenie ustanovení písmena a).
- i) Keď členský štát od prevádzkovateľa vyžaduje, aby vlastnil osvedčenie pre svoje obchodné činnosti, iné ako pre obchodnú leteckú dopravu, prevádzkovateľ musí:
1. mať zodpovedajúce povolenie v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) na riadenie zachovania letovej spôsobilosti lietadla, ktoré prevádzkuje alebo musí mať zmluvu s takou organizáciou, a
  2. mať zodpovedajúce povolenie v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo prílohou II (časť 145), alebo musí mať zmluvu s takou organizáciou a
  3. zabezpečiť splnenie ustanovení písmena a).
- j) Vlastník/prevádzkovateľ je zodpovedný za poskytnutie prístupu príslušného orgánu do organizácie/k lietadlu, aby sa stanovila zhoda s touto časťou.

M.A.202 Hlásenie udalostí

- a) Každá osoba alebo organizácia zodpovedná v súlade s bodom M.A.201 musí hlásiť príslušnému orgánu určenému štátom registrácie, organizácii zodpovednej za typovú konštrukciu alebo doplnky k typovej konštrukcii, a prípadne členskému štátu prevádzkovateľa, akýkoľvek zistený stav lietadla alebo komponentu, ktorý ohrozuje bezpečnosť letu.
- b) Hlásenia sa robia spôsobom stanoveným agentúrou a musia obsahovať všetky príslušné informácie o stave, ktorý je osobe alebo organizácii známy.
- c) Keď osoba alebo organizácia, ktorá robí údržbu lietadla, má s vlastníkom alebo prevádzkovateľom zmluvu o vykonaní údržby, osoba alebo organizácia, ktorá robí údržbu lietadla, podá hlásenie aj vlastníkovi, prevádzkovateľovi alebo organizácii riadiacej zachovanie letovej spôsobilosti o takom stave, ktorý má negatívny vplyv na lietadlo alebo komponent vlastníka alebo prevádzkovateľa.
- d) Hlásenia sa musia podať čo možno najskôr no v každom prípade do 72 hodín od okamihu, keď osoba alebo organizácia zistila stav, ku ktorému sa hlásenie vzťahuje.

PODČASŤ C**ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI****M.A.301 Zachovanie letovej spôsobilosti**

Zachovanie letovej spôsobilosti lietadla a prevádzkyschopnosť prevádzkového ako aj núdzového vybavenia sa zabezpečí:

1. vykonaním predletovej prehliadky;
2. opravou akejkoľvek poruchy alebo poškodenia, ktoré ovplyvňujú bezpečnú prevádzku, v súlade s údajmi uvedenými v bode M.A.304 a/alebo bode M.A.401, pričom sa u všetkých veľkých lietadiel alebo lietadiel používaných v obchodnej leteckej doprave berie do úvahy zoznam minimálneho vybavenia a zoznam odchýlok v konfigurácii, pokiaľ sa to vzťahuje na typ lietadla;

▼ M1

3. úspešným vykonaním všetkej údržby v súlade s programom údržby lietadla podľa ustanovenia M.A.302;

▼ B

4. rozborom účinnosti schváleného programu údržby podľa bodu M.A.302 pre všetky veľké lietadlá alebo pre lietadlá používané v obchodnej leteckej doprave;
5. plnením každého príslušného:
  - i) príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti;
  - ii) prevádzkového príkazu s účinkom na zachovanie letovej spôsobilosti;
  - iii) požiadavky na zachovanie letovej spôsobilosti stanovenej agentúrou;
  - iv) opatrení predpísaných príslušným orgánom ako okamžitej reakcie na bezpečnostný problém;
6. vykonaním modifikácií a opráv v súlade s bodom M.A.304;
7. stanovením rozhodovacích zásad pre vykonanie nevynútených modifikácií a/alebo prehliadok u veľkých lietadiel alebo lietadiel používaných v obchodnej leteckej doprave;
8. v prípade potreby kontrolnými letmi na účely údržby.

M.A.302. Program údržby lietadla

- a) Údržba každého lietadla musí byť zorganizovaná v súlade s programom údržby lietadla.
- b) Program údržby lietadla a všetky následné zmeny schvaľuje príslušný orgán.
- c) **► M1** Keď zachovanie letovej spôsobilosti lietadla riadi organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčastou G tejto prílohy (časť M), alebo ak existuje obmedzená zmluva medzi vlastníkom a touto organizáciou v súlade s bodom M.A.201 písm. e) bodom ii), program údržby lietadla a jeho zmeny možno schváliť prostredníctvom postupu nepriameho schválenia. ◀
  - i) V takom prípade musí postup nepriameho schválenia zaviesť organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti v rámci Príručky pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a musí ho schváliť príslušný orgán zodpovedný za túto organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.
  - ii) Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti nepoužije postup nepriameho schválenia, keď táto organizácia nepodlieha dohľadu členského štátu registrácie, okrem prípadu, ak existuje dohoda podľa bodu M.1 ods. 4 bodu ii) alebo ods. 4 bodu iii), ktorou sa zodpovednosť za schválenie programu údržby lietadla prenáša na príslušný orgán zodpovedný za organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.
- d) Program údržby lietadla musí byť v súlade s:

▼ B

- i) pokynmi, ktoré vydal príslušný orgán;
- ii) pokynmi pre zachovanie letovej spôsobilosti:
  - vydanými držiteľmi typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia postupu väčšej opravy, uznania osvedčenia spôsobilosti ETSO alebo iného príslušného schválenia vydaného podľa nariadenia (EÚ) č. 748/2012 a jeho prílohy I (časť 21) a
  - zahrnutými v technických podmienkach osvedčovania uvedených v 21A.90B prípadne v 21A.431B prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012;
- iii) dodatočnými alebo alternatívnymi pokynmi, ktoré navrhli vlastníci alebo organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti po ich schválení podľa bodu M.A.302, s výnimkou intervalov na vykonávanie úloh súvisiacich s bezpečnosťou uvedených v písm. e), ktoré možno zvyšovať, s výhradou dostatočných revízií vykonávaných v súlade s písm. g) a len vtedy, keď podlieha priamemu schváleniu v súlade s bodom M.A.302 písm. b).
- e) Program údržby lietadla musí obsahovať podrobné údaje o každej vykonanej údržbe, vrátane frekvencie, o všetkých špecifických úlohách spojených s typom a špecifickosťou činností.
- f) V prípade veľkých lietadiel, keď je program údržby založený na logike riadiacej skupiny pre údržbu (Maintenance steering group) alebo na monitorovaní stavu, musí program údržby lietadla obsahovať program spoľahlivosti.
- g) Program údržby lietadla sa pravidelne reviduje a v prípade potreby sa zodpovedajúcim spôsobom mení. Týmto revíziami sa zabezpečí, aby program aj naďalej platil v zmysle prevádzkových skúseností a pokynov príslušného orgánu, pričom sa zohľadňujú nové a/alebo upravené pokyny na údržbu, ktoré vyhlásili držiteľia typového osvedčenia a doplnkového typového osvedčenia a ktorákoľvek iná organizácia, ktorá uverejňuje takéto údaje v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

▼ M1

- h) V prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, súlad s bodmi b), c), d), e) a g) sa môže nahradiť tým, že lietadlo spĺňa všetky tieto podmienky:
  1. Program údržby lietadla musí jasne identifikovať vlastníka a konkrétne lietadlo, ktorého sa týka, vrátane každého inštalovateľného motora a vrtule.
  2. Program údržby lietadla musí byť:
    - dodržiavať „minimálny program prehliadok“ uvedený v bode i), ktorý zodpovedá konkrétnemu lietadlu, alebo
    - byť v súlade s bodmi d) a e).

Program údržby nesmie byť menej prísny ako „minimálny program prehliadok“.

▼ **M1**

3. Program údržby lietadla musí obsahovať všetky povinné požiadavky na zachovanie letovej spôsobilosti, ako sú príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré predpisujú opakovanú predletovú kontrolu, časť o obmedzeniach letovej spôsobilosti (ALS) pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti (ICA) alebo osobitné požiadavky na údržbu obsiahnuté v záznamovom liste typového osvedčenia (TCDS).

Okrem toho program údržby lietadla musí identifikovať akékoľvek ďalšie úlohy údržby, ktoré sa majú vykonať vzhľadom na špecifický typ lietadla, konfiguráciu lietadla a typ a špecifickosť prevádzky. Do úvahy sa musia vziať minimálne tieto prvky:

- Osobitne inštalované vybavenie a úpravy lietadla.
  - Opravy vykonané na lietadle.
  - Komponenty s obmedzenou životnosťou a komponenty dôležité z hľadiska bezpečnosti letu.
  - Odporúčania na údržbu, ako sú intervaly medzi generálnymi revíziami (TBO), odporúčané prostredníctvom servisných bulletinov, servisných listov a iných nepovinných servisných informácií.
  - Príslušné prevádzkové príkazy/požiadavky týkajúce sa pravidelnej inšpekcie určitého vybavenia.
  - Osobitné prevádzkové schválenia.
  - Používanie lietadiel a prevádzkové prostredie.
  - Údržba pilotom-vlastníkom (ak sa uplatňuje).
4. Ak nie je program údržby schválený príslušným orgánom (priamo alebo prostredníctvom organizácie uvedenej v M.A. podčasti G postupom nepriameho schválenia), musí program údržby lietadla obsahovať podpísané vyhlásenie, v ktorom vlastník vyhlasuje, že toto je program údržby lietadla pre konkrétnu registrovú značku lietadla a že sám nesie plnú zodpovednosť za jeho obsah, a predovšetkým za akékoľvek odchýlky, ktoré sa doň mohli dostať, pokiaľ ide o odporúčania držiteľa schválenia konštrukcie.
5. Program údržby lietadla sa overuje minimálne raz za rok. Toto overenie programu údržby vykonáva buď:
- osoba, ktorá vykonáva overovanie letovej spôsobilosti lietadla v súlade s bodom M.A.710 písm. ga), alebo
  - organizácia uvedenej v M.A. podčasti G, ktorá riadi zachovanie letovej spôsobilosti lietadla v prípadoch, v ktorých sa overovanie programu údržby nevykonáva v spojení s overovaním letovej spôsobilosti.

▼ M1

Ak sa pri overovaní odhalia nezrovnalosti týkajúce sa lietadla spojené s nedostatkami v obsahu programu údržby, osoba vykonávajúca overovanie informuje príslušný orgán členského štátu registrácie a vlastník musí upraviť program údržby po dohode s príslušným orgánom.

- i) V prípade lietadla ELA1 iného ako vzducholode, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, „minimálny program prehliadok“ uvedený v písmene h) musí spĺňať tieto podmienky:

1. Musí obsahovať tieto intervaly prehliadky:

- V prípade letúnov ELA1 a turistických motorových klzákov ELA1 (TMG) interval každý rok alebo každých 100 hodín, podľa toho, čo nastane skôr. Na tento interval možno uplatniť toleranciu 1 mesiaca alebo 10 hodín, pokiaľ sa ďalší interval vypočíta od dátumu alebo hodín, ktoré boli pôvodne plánované.
- V prípade vetroňov ELA1, motorových vetroňov ELA1 iných ako turistické motorové klzáky a balónov ELA1 každoročný interval. Na tento interval možno uplatniť toleranciu 1 mesiaca, pokiaľ sa ďalší interval vypočíta od dátumu, ktorý bol pôvodne plánovaný.

2. Musí obsahovať:

- Servisné úlohy podľa požiadavky držiteľa schválenia konštrukcie.
- Kontrolu označenia.
- Overenie záznamov o vážení a zväznení v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 965/2012 ⁽¹⁾, bod NCO.POL.105.
- Prevádzkovú skúšku odpovedača (ak existuje).
- Prevádzkovú skúšku pitot-statického systému.
- V prípade letúnov ELA1:
  - Prevádzkové kontroly výkonu a obrátok, magnetického zapalovania, tlaku paliva a oleja, teplôt motora.
  - V prípade motorov vybavených automatizovaným riadením motora uverejnený postup prípravy na spustenie.
  - V prípade motorov so suchou skriňou, motorov s turbodúchadlom a motorov s kvapalinovým chladením prevádzkovú kontrolu náznakov narušenia cirkulácie tekutiny.
- Kontrolu stavu a upevnenia prvkov konštrukcie, systémov a komponentov zodpovedajúcich týmto oblastiam:

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 296, 25.10.2012, s. 1).

▼ M1

- V prípade letúnov ELA1:
  - Drak lietadla
  - Kabína a pilotný priestor
  - Pristávacie zariadenie
  - Kridlo a stredná časť
  - Prvky letového riadenia
  - Chvostové plochy
  - Avionika a elektrické systémy
  - Pohonná jednotka
  - Spojky a reduktory
  - Vrtuľa
  - Rôzne systémy, ako napríklad balistický záchranný systém
- V prípade vetroňov ELA1 a motorových vetroňov ELA1:
  - Drak lietadla
  - Kabína a pilotný priestor
  - Pristávacie zariadenie
  - Kridlo a stredná časť
  - Chvostové plochy
  - Avionika a elektrické systémy
  - Pohonná jednotka (ak je to uplatniteľné)
  - Rôzne systémy, ako napríklad odstrániteľnú záťaž, brzdiaci padák s ovládaním a systém vodnej záťaže
- V prípade teplovzdušných balónov ELA1:
  - Plášť
  - Horák
  - Kôš
  - Palivové nádrže
  - Vybavenie a prístroje
- V prípade plynových balónov ELA1:
  - Plášť
  - Kôš
  - Vybavenie a prístroje

▼ M1

Dovtedy, kým sa v tomto nariadení nešpecifikuje „minimálny program prehliadok“ pre vzducholode, ich program údržby musí byť v súlade s písmenami d) a e) uvedenými vyššie.

▼ B**M.A.303 Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti**

Každý príslušný príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti sa musí vykonávať v rámci požiadaviek príslušného príkazu na zachovanie letovej spôsobilosti, pokiaľ agentúra nestanoví inak.

M.A.304 Údaje pre modifikácie a opravy

Poškodenie sa musí posúdiť a modifikácie a opravy sa musia vykonať s použitím:

- a) údajov schváleným agentúrou alebo
- b) údajov schválených organizáciou s povolením na vývoj podľa časti 21, alebo
- c) údajov zahrnutých v technických podmienkach osvedčovania uvedených v 21A.90B prípadne v 21A.431B prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

M.A.305 Systém záznamu o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla

- a) Po dokončení každej údržby sa musí osvedčenie o uvoľnení do prevádzky požadované podľa bodu M.A.801 alebo bodu 145.A.50 vložiť do záznamov o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla. Každý zápis sa urobí čo možno najskôr, no v každom prípade najneskôr do 30 dní po ukončení údržby.
- b) Záznamy o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla musia pozostávať z:
  1. palubného denníka lietadla, denníka (denníkov) motora alebo kariet konštrukčných modulov motora, denníka (denníkov) vrtule a kariet pre každý komponent s obmedzenou životnosťou, a
  2. technického denníka prevádzkovateľa, ak sa vyžaduje v bode M.A.306 pre obchodnú leteckú dopravu, alebo ak ho vyžaduje členský štát pre obchodnú prevádzku inú ako obchodnú leteckú dopravu.
- c) Do palubného denníka lietadla sa musí zapísať typ lietadla a registračná značka, dátum spolu s celkovým časom letu a/alebo leto-
vými cyklami, a/alebo pristátiami.
- d) Záznamy o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla musia obsahovať tieto aktuálne údaje:
  1. stav príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti a opatrenia stanovené príslušným orgánom ako okamžitá reakcia na bezpečnostný problém;
  2. stav modifikácií a opráv;
  3. stav zhody s programom údržby;
  4. stav komponentov s obmedzenou životnosťou;
  5. správu o hmotnosti a vyvážení;

▼ B

6. zoznam odloženej údržby.

- e) Okrem úradného uvoľňovacieho dokumentu, EASA formulára 1 alebo jeho ekvivalentu, do príslušného denníka motora alebo vrtule, karty konštrukčného modulu motora alebo komponentu s obmedzenou životnosťou sa musia zapísať tieto informácie týkajúce sa každého inštalovaného komponentu (motor, vrtuľa, konštrukčný model motora, komponent s obmedzenou životnosťou):

1. označenie komponentu a
2. typ, sériové číslo a prípadne registrácia lietadla, motora, vrtule, modulu motora alebo komponentu s obmedzenou životnosťou, do ktorého bol príslušný komponent inštalovaný, spolu s odkazom na inštalovanie a odstránenie tohto komponentu, a
3. dátum spolu s akumulovaným celkovým časom letu a/alebo letové cykly a/alebo pristátia a/alebo kalendárny čas pripadajúci na príslušný komponent a
4. aktuálne informácie vzťahujúce sa na komponent podľa písmena d).

- f) Osoba zodpovedná za riadenie úloh súvisiacich so zachovaním letovej spôsobilosti podľa oddielu A podčasti B tejto prílohy (časť M) musí kontrolovať záznamy podľa údajov tohto písmena a na požiadanie predložiť záznamy príslušnému orgánu.

- g) Všetky zápisy urobené do záznamov o letovej spôsobilosti lietadla musia byť jednoznačné a presné. Keď je potrebné zápis opraviť, oprava sa vykoná spôsobom, ktorým sa môže jasne rozpoznať pôvodný záznam.

- h) Vlastník alebo prevádzkovateľ zabezpečí vytvorenie systému vedenia nasledujúcich záznamov na špecifikované obdobia:

1. všetky podrobné záznamy o údržbe lietadla a všetkých na lietadlo inštalovaných komponentov s obmedzenou životnosťou do momentu, keď sa informácie uvedené v týchto záznamoch nahradia novými informáciami v porovnateľnom rozsahu a miere podrobnosti, ale najmenej 36 mesiacov od uvoľnenia lietadla alebo komponentu do prevádzky, a
2. celkový čas prevádzky (hodiny, kalendárny čas, letové cykly a pristátia) lietadla a všetkých komponentov s obmedzenou životnosťou, minimálne 12 mesiacov po tom, čo lietadlo alebo komponent boli natrvalo vyradené z prevádzky, a
3. prípadne čas prevádzky (hodiny, kalendárny čas, letové cykly a pristátia) od poslednej plánovanej údržby komponentu so stanoveným časovým limitom prevádzky do budúcej údržby, avšak minimálne do doby, kým plánovaná údržba komponentu nebola nahradená inou plánovanou údržbou v ekvivalentnom rozsahu a podrobnosti, a
4. aktuálny stav zhody s programom údržby tak, že môže byť stanovená zhoda so schváleným programom údržby lietadla minimálne do doby, kým plánovaná údržba lietadla alebo komponentu nebola nahradená inou plánovanou údržbou v ekvivalentnom rozsahu a podrobnosti, a

▼ B

5. aktuálny stav príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti uplatňovaných na lietadlo a komponenty, minimálne 12 mesiacov po tom, čo lietadlo alebo komponent boli natrvalo vyradené z prevádzky, a
6. podrobnosti o aktuálnych modifikáciách a opravách lietadla, motora (motorov), vrtule (vrtúl) a akéhokoľvek komponentu životne dôležitého pre bezpečnosť letu, minimálne 12 mesiacov po tom, čo boli natrvalo vyradené z prevádzky.

M.A.306 Systém technického denníka prevádzkovateľa

a) V prípade obchodnej leteckej dopravy, okrem požiadaviek bodu M.A.305, musí prevádzkovateľ používať systém technického denníka lietadla, obsahujúci za každé lietadlo tieto informácie:

1. informácie o každom lete, potrebné na zabezpečenie zachovania letovej bezpečnosti, a
2. platné osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky a
3. platné vyhlásenie o stave údržby lietadla udávajúce, ktorá plánovaná alebo neplánovaná údržba sa vykoná ako ďalšia okrem prípadu, že príslušný orgán môže súhlasiť s tým, že sa vyhlásenie o údržbe bude uchovávať na inom mieste, a
4. všetky poruchy, ktorých odstránenie bolo odložené a ktoré majú vplyv na prevádzku lietadla a
5. všetky nevyhnutné príručky o systémoch na podporu údržby.

b) Systém technického denníka prevádzkovateľa a každú následnú zmenu alebo doplnok musí schváliť príslušný orgán.

c) Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby sa technický denník lietadla uchovával 36 mesiacov odo dňa posledného zápisu.

M.A.307 Odovzdanie záznamov o zachovaní letovej spôsobilosti lietadla

a) Vlastník alebo prevádzkovateľ musí zabezpečiť, že pri trvalom prevode lietadla od jedného vlastníka alebo prevádzkovateľa k druhému, boli súčasne odovzdané záznamy o zachovaní letovej spôsobilosti podľa M.A.305 a prípadne technický denník prevádzkovateľa podľa M.A.306.

b) Vlastník musí zabezpečiť, aby pri zmluvnom záväzku organizácie riadiacej zachovanie letovej spôsobilosti týkajúcom sa s tým spojených úloh, boli organizácii odovzdané podľa M.A.305 záznamy o zachovaní letovej spôsobilosti.

c) Časové obdobie predpísané na uchovávanie záznamov naďalej platí pre nového vlastníka, prevádzkovateľa alebo organizáciu riadiacu zachovanie letovej spôsobilosti.

PODČASŤ D
NORMY ÚDRŽBY

M.A.401 Údaje o údržbe

- a) Osoba alebo organizácia, ktorá vykonáva údržbu lietadla, musí mať pri vykonávaní údržby vrátane modifikácií a opráv, prístup k použiteľným aktuálnym údajom o údržbe a musí využívať len tieto údaje.
- b) Na účely tejto časti, použiteľné údaje o údržbe sú:
1. každá príslušná požiadavka, postup, štandard alebo informácia vydaná príslušným orgánom alebo agentúrou,
  2. každý príslušný príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti,
  3. príslušné pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti, vydané držiteľmi typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia a ktoroukoľvek inou organizáciou, ktorá uverejňuje také údaje v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012,
  4. každý príslušný údaj vydaný v súlade s bodom 145.A.45 d).
- c) Osoba alebo organizácia, ktorá vykonáva údržbu lietadla musí zabezpečiť, aby všetky použiteľné údaje o údržbe boli aktuálne a vždy k dispozícii pokiaľ sú požadované. Osoba alebo organizácia musí zriadiť systém pracovných kariet alebo pracovných listov a postarať sa o to, aby sa údaje o údržbe presne preniesli na tieto pracovné karty alebo listy, alebo aby sa uviedol presný odkaz na konkrétnu údržbársku prácu alebo práce údržby, obsiahnuté v takých údajoch o údržbe.

M.A.402 Vykonávanie údržby

- a) Celú údržbu vykonáva kvalifikovaný personál podľa metód, techník, noriem a pokynov špecifikovaných v údajoch o údržbe podľa M.A.401. Okrem toho sa vykoná nezávislá prehliadka po každej údržbárskej práci kritickej pre bezpečnosť letu, pokiaľ nie je stanovené inak v prílohe II (časť 145), alebo nie je dohodnuté inak s príslušným orgánom.
- b) Celá údržba sa vykonáva s použitím nástrojov, vybavenia a materiálu špecifikovaných v údajoch o údržbe podľa M.A.401, pokiaľ nie je stanovené inak v prílohe II (časť 145). V prípade potreby sa nástroje, a vybavenie kontrolujú a kalibrujú podľa úradne uznaných noriem.
- c) Oblasť, v ktorej sa údržba vykonáva, musí byť dobre usporiadaná a bez prachu a nečistoty.
- d) Celá údržba sa vykonáva v rámci environmentálnych obmedzení špecifikovaných v údajoch o údržbe podľa M.A.401.
- e) V prípade nevhodného počasia alebo zdĺhavej údržby sa musia využiť vhodné zariadenia.

▼B

- f) Po dokončení celej údržby sa musí vykonať celkové overenie aby bolo zabezpečené, že z lietadla alebo komponentu sú odstránené všetky nástroje, vybavenie alebo akékoľvek cudzie časti a cudzí materiál a že všetky odstránené prístupové panely boli znovu namontované.

M.A.403 Poruchy lietadla

- a) Každá porucha lietadla, ktorá ohrozuje bezpečnosť letu, musí byť pred ďalším letom odstránená.
- b) Len oprávnený osvedčujúci personál podľa M.A.801 písm. b) bodu 1, M.A.801 písm. b) bodu 2, M.A.801 písm. c), M.A.801 písm. d) alebo prílohy II (časť 145), môže rozhodnúť, s využitím údajov o údržbe podľa M.A.401, či porucha lietadla vážne ohrozuje bezpečnosť letu a potom rozhodnúť o tom, kedy a aké nápravné opatrenie sa musí prijať pred ďalším letom a odstránenie ktorej poruchy sa môže odložiť. Toto však neplatí, keď:
1. pilot použije schválený zoznam minimálneho vybavenia predpísaný príslušným orgánom alebo
  2. poruchy lietadla sú podľa príslušného orgánu prípustné.
- c) Každá porucha lietadla, ktorá nepredstavuje vážne ohrozenie bezpečnosti letu, sa musí odstrániť čo možno najskôr potom, čo bola porucha lietadla zistená a v rámci lehôt špecifikovaných v údajoch o údržbe.
- d) Každá porucha, ktorá nie je odstránená pred letom, sa zaznamená v systéme záznamov o údržbe lietadla podľa M.A.305 alebo systéme technického denníka prevádzkovateľa podľa M.A.306.

PODČASŤ E**KOMPONENTY****M.A.501 Inštalácia**

- a) Žiadny komponent nesmie byť inštalovaný, pokiaľ nie je v primeranom stave, nebol príslušným spôsobom uvoľnený do prevádzky podľa EASA formulára 1 alebo rovnocenného dokumentu a nebol označený v súlade s prílohou I (časť 21) podčasťou Q, ak nie je stanovené inak v prílohe I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012, prílohe II (časť 145) alebo podčasti F oddiele A prílohy I k tomuto nariadeniu.
- b) Pred inštalovaním komponentu na lietadlo, osoba alebo organizácia vykonávajúca údržbu musí zabezpečiť, aby sa jednotlivý komponent mohol dať inštalovať pri rôznych zmenených podmienkach a/alebo inej konfigurácii na základe príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti.
- c) Štandardné časti sa môžu namontovať na lietadlo alebo komponent, keď údaje o údržbe špecifikujú štandardnú časť. Štandardné časti sa môžu namontovať len vtedy, keď sú sprevádzané dôkazom zhody s príslušným štandardom.
- d) Materiál, buď surovina, alebo spotrebný materiál, sa môže na lietadle alebo komponente použiť len vtedy, keď to výrobca lietadla alebo komponentu uvedie v príslušných údajoch o údržbe, alebo keď je to predpísané v prílohe II (časť 145). Taký materiál sa môže

▼B

použiť len vtedy, keď zodpovedá požadovanej technickej podmienke a môže sa primerane spätne zistiť. Všetky materiály musia byť sprevádzané dokumentáciou, ktorá sa jednoznačne vzťahuje ku konkrétnemu materiálu a obsahuje vyhlásenie o zhode s technickou podmienkou a údaje o výrobcovi a dodávateľoch.

M.A.502 Údržba komponentov

- a) S výnimkou komponentov uvedených v 21A.307 písm. c) prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 údržbu komponentov vykonávajú organizácie pre údržbu schválené v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo s prílohou II (časť 145).
- b) Odchylny od písmena a) môže údržbu komponentu na základe údajov o údržbe lietadla alebo na základe osobitného súhlasu príslušného orgánu v súlade s údajmi o údržbe komponentu vykonať organizácia kategórie A s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo prílohou II (časť 145), ako aj osvedčujúci personál uvedený v bode M.A.801 písm. b) bode 2, iba vtedy, ak sú takéto komponenty namontované v lietadle. Takáto organizácia alebo takýto osvedčujúci personál však môžu tieto komponenty dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na vykonávanie ktorej sa ustanovenia tohto písmena nevzťahujú. Údržba komponentu vykonaná v súlade s týmto písmenom neumožňuje vydanie formulára 1 EASA a podlieha požiadavkám na uvoľnenie lietadla do prevádzky podľa bodu M.A.801.
- c) Odchylny od písmena a) môže údržbu komponentu motora/pomocnej energetickej jednotky (ďalej len „APU“) na základe údajov o údržbe motora/APU alebo na základe súhlasu príslušného orgánu v súlade s údajmi o údržbe komponentu vykonať organizácia kategórie B s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo prílohou II (časť 145) iba vtedy, ak sú takéto komponenty namontované v motore/APU. Organizácia kategórie B však môže tieto komponenty dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na vykonávanie ktorej sa ustanovenia tohto písmena nevzťahujú.
- d) Odchylny od písmena a) a bodu M.A.801 písmena b) 2 môže údržbu komponentu namontovaného v lietadle alebo dočasne odmontovaného z lietadla typu ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave, vykonávanú v súlade s údajmi o údržbe komponentu, vykonávať osvedčujúci personál uvedený v bode M.A.801 písmene b) bode 2, okrem prípadov:

1. generálnej opravy komponentov okrem motorov a vrtúľ a
2. generálnej opravy motorov a vrtúľ iných lietadiel, ako sú lietadlá typu CS-VLA, CS-22 a LSA.

Údržba komponentu vykonaná v súlade s písmenom d) neumožňuje vydanie formulára 1 EASA a podlieha požiadavkám na uvoľnenie lietadla do prevádzky podľa bodu M.A.801.

▼ B

- e) Údržbu komponentov uvedených v 21A.307 písm. c) prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 vykonáva organizácia kategórie A schválená v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo časťou 145 alebo osvedčujúci personál uvedený v M.A.801 písm. b) bode 2 alebo pilot-vlastník uvedený v M.A.801 písm. b) bode 3, pričom takýto komponent je inštalovaný v lietadle alebo dočasne odstránený v záujme lepšieho prístupu. Na údržbu komponentov vykonávanú v súlade s týmto písmenom sa nevzťahuje vydanie formulára EASA 1, ale vzťahujú sa ňu požiadavky na uvoľnenie lietadla do prevádzky uvedené v bode M.A.801.

M.A.503 Komponenty s obmedzenou životnosťou

- a) Inštalované komponenty s obmedzenou životnosťou nesmú prekročiť schválenú lehotu životnosti špecifikovanú v schválenom programe údržby a v príkazoch na zachovanie letovej spôsobilosti, ak sa v bode M.A.504 písm. c) neustanovuje inak.
- b) Schválená lehota životnosti je vyjadrená kalendárnym časom, letovými hodinami, pristátiami prípadne letovými cyklami.
- c) Na konci schválenej lehoty životnosti sa musí komponent odstrániť z lietadla na účely údržby alebo likvidácie v prípade komponentov s povolenou hranicou životnosti.

M.A.504 Kontrola prevádzkyneschopných komponentov

- a) Komponenty sa považujú za neschopné prevádzky za ktorejkoľvek z týchto okolností:
1. uplynula lehota životnosti definovaná v programe údržby;
  2. nehoda s príslušnými príkazmi na zachovanie letovej spôsobilosti a inými požiadavkami na zachovanie letovej spôsobilosti predpísanými agentúrou;
  3. nedostatok potrebných informácií na stanovenie stavu letovej spôsobilosti alebo spôsobilosti na inštalovanie;
  4. dôkaz o poruchách alebo poruchách;
  5. účasť na incidente alebo nehode, ktorá môže mať prípadne nepriaznivý vplyv na jeho prevádzkyschopnosť.
- b) Komponenty neschopné prevádzky musia byť označené a uložené na bezpečnom mieste pod kontrolou organizácie s povolením na údržbu až do rozhodnutia o budúcom stave takeého komponentu. V prípade lietadla, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave a je iné ako veľké lietadlo, však môže osoba alebo organizácia, ktorá vyhlásila komponent za neschopný prevádzky, preniesť dohľad nad takýmto komponentom po jeho vyhlásení za neschopný prevádzky na vlastníka lietadla, za predpokladu, že takýto prenos sa zapíše do palubného denníka lietadla, denníka motora alebo denníka komponentu.
- c) Komponenty, ktoré dosiahli svoju povolenú hranicu životnosti alebo majú neopraviteľnú poruchu, sa klasifikujú ako nezachrániteľné a nesmú sa znovu zaradiť do systému dodávok materiálu, pokiaľ nebolo povolené predĺženie lehoty životnosti alebo nebolo schválené riešenie na ich opravu podľa bodu M.A.304.

▼ B

d) Každá osoba alebo organizácia zodpovedná podľa tejto prílohy (časť M) musí v prípade nezachrániteľných komponentov podľa písmena c):

1. ponechať taký komponent na mieste podľa písmena b), alebo
2. postarať sa o to, aby bol komponent znehodnotený tak, že sa nemôže ani hospodársky oceniť ani opraviť predtým, než sa osoba alebo organizácia zbaví zodpovednosti za taký komponent.

e) Bez ohľadu na písmeno d) osoba alebo organizácia zodpovedná podľa tejto prílohy (časť M) môže preniesť zodpovednosť za komponent klasifikovaný ako nezachrániteľný na školiacu alebo výskumnú organizáciu bez toho, aby komponent znehodnotila.

PODČASŤ F*ORGANIZÁCIA VYKONÁVAJÚCA ÚDRŽBU***M.A.601 Rozsah platnosti**

V tejto podčasti sa stanovujú požiadavky, ktoré musí spĺňať organizácia na vydanie alebo zachovanie platnosti povolenia na údržbu lietadiel a komponentov, ktoré nie sú uvedené v bode M.A.201 písm. g).

M.A.602 Žiadosť

Žiadosť o vydanie alebo zmenu povolenia organizácie vykonávajúcej údržbu sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.

M.A.603 Rozsah povolenia

- a) Organizácia zapojená do činností, ktoré sú predmetom tejto podčasti, nesmie vykonávať svoje činnosti, pokiaľ jej príslušný orgán neudelil povolenie. V doplnku V k prílohe I (časť M) sa nachádza vzorové osvedčenie tohto povolenia.
- b) V príručke organizácie vykonávajúcej údržbu uvedenej v bode M.A.604 sa špecifikuje rozsah prác, na ktoré jej bolo povolenie udelené. V doplnku IV k prílohe I (časť M) sa vymedzujú všetky triedy a kategórie možné podľa podčasti F tejto prílohy (časť M).
- c) Organizácia s povolením na údržbu môže v zhode s údajmi o údržbe zhotoviť obmedzené množstvo častí používaných v priebehu prác vo svojich vlastných prevádzkach, tak ako je uvedené v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu.

M.A.604 Príručka organizácie vykonávajúcej údržbu

- a) Organizácia vykonávajúca údržbu musí predložiť príručku obsahujúcu aspoň tieto informácie:
  1. vyhlásenie podpísané zodpovedným manažérom, ktoré potvrdzuje, že organizácia bude trvalo pracovať vždy v súlade s prílohou I (časť M) a príručkou, a
  2. rozsah prác organizácie a
  3. titul(-y) a meno(-á) osoby (osôb) uvedenej(-ých) v bode M.A.606b) a

▼ B

4. organizačná schéma zobrazujúca súvisiace väzby medzi oblasťami zodpovednosti osôb uvedených v bode M.A.606b) a

▼ M1

5. zoznam osvedčujúceho personálu a prípadne personálu na overenie letovej spôsobilosti a zamestnancov zodpovedných za vypracovanie a spracovanie programu údržby a rozsah ich povolení, a
6. zoznam miest, kde sa údržba vykonáva, spolu so všeobecným opisom zariadení, a

▼ B

7. postupy špecifikujúce spôsob, akým organizácia vykonávajúca údržbu zabezpečí zhodu s touto časťou, a
  8. postup(-y) zmeny príručky organizácie vykonávajúcej údržbu.
- b) Príručku organizácie vykonávajúcej údržbu a jej zmeny a doplnky musí schváliť príslušný orgán.
- c) Bez ohľadu na písmeno b) môžu byť postupom stanoveným v príručke povolené menšie zmeny príručky (ďalej ako nepriame schválenie).

M.A.605 Prevádzkové priestory

Organizácia zabezpečí, aby:

- a) boli prevádzkové priestory k dispozícii pre všetky plánované práce, aby boli primerane členené špecializované dielne a haly, a tým bola zabezpečená ochrana proti znečisteniu a ochrana životného prostredia;
- b) boli k dispozícii kancelárske priestory na riadenie všetkých plánovaných prác, najmä na kompletovanie záznamov o údržbe;
- c) boli k dispozícii skladovacie zariadenia pre komponenty, zariadenia, nástroje a materiál. Podmienky skladovania musia zabezpečiť oddelenie nepoužiteľných komponentov a materiálov od všetkých ostatných komponentov, materiálov, zariadení a nástrojov. Podmienky skladovania musia byť v súlade s pokynmi výrobcu a prístup sa obmedzí len pre oprávnený personál.

M.A.606 Požiadavky na personál

- a) Organizácia menuje zodpovedného manažéra, ktorý so splnomocnením podniku zabezpečí, aby sa všetky údržbárske práce požadované zákazníkom mohli financovať a vykonávať podľa štandardu vyžadovaného touto časťou.
- b) Bude menovaná osoba alebo skupina osôb, ktorá bude zodpovedná za zabezpečenie trvalej zhody organizácie s touto podčasťou. Taká(-é) osoba(-y) musí(-ia) byť podriadená(-é) zodpovednému manažérovi.
- c) Všetky osoby podľa písmena b) musia byť schopné preukázať príslušné vedomosti, vzdelanie a zodpovedajúce skúsenosti vzťahujúce sa k údržbe lietadla a/alebo komponentu.
- d) Organizácia musí mať vhodný personál na spravidla očakávané objednávky prác. Je povolené dočasné zamestnávanie personálu

▼ B

v prípade vyššieho objemu prác než je očakávaný, a to len personálu, ktorý nevystavuje osvedčenie o uvoľnení do prevádzky.

▼ M1

- e) Kvalifikácia celého personálu zapojeného do údržby, overovania letovej spôsobilosti a vypracúvania programov údržby musí byť preukázaná a zaznamenaná.

▼ B

- f) Personál, ktorý vykonáva špecializované úlohy ako je zváranie, nedeštruktívne testovanie/prehliadky s výnimkou farebného kontrastu, musí byť kvalifikovaný v súlade s oficiálne uznaným štandardom.

- g) Organizácia vykonávajúca údržbu musí mať dostatočný osvedčujúci personál na vydanie osvedčení M.A.612 a M.A.613 o uvoľnení do prevádzky pre lietadlo a komponenty. Musí spĺňať požiadavky prílohy III (časť 66).

- h) Odchylné od písmena g) môže organizácia pri poskytovaní podpory pri údržbe prevádzkovateľom zapojeným do obchodných činností využívať osvedčujúci personál kvalifikovaný v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami, s výhradou príslušných postupov, ktoré sa majú schváliť v rámci príručky organizácie:

1. V prípade príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré predpisujú opakovanú predletovú prehliadku a výslovne stanovujú, že letová posádka môže vykonávať taký príkaz, môže organizácia vydať obmedzené oprávnenie osvedčujúceho personálu pre veliteľa lietadla na základe preukazu spôsobilosti letovej posádky, za predpokladu, že sa organizácia presvedčí, že sa vykonal dostatočný praktický výcvik, aby sa zabezpečilo, že takáto osoba môže plniť príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti podľa požadovaného štandardu.
2. V prípade lietadla, ktoré je prevádzkované ďaleko od pracoviska údržby, môže organizácia vydať obmedzené oprávnenie osvedčujúceho personálu pre veliteľa lietadla na základe preukazu spôsobilosti letovej posádky za predpokladu, že sa organizácia presvedčí, že sa vykonal dostatočný praktický výcvik, aby sa zabezpečilo, že takáto osoba môže plniť danú úlohu podľa požadovaného štandardu.

▼ M1

- i) Ak organizácia vykonáva overovanie letovej spôsobilosti a vydáva zodpovedajúce osvedčenia o overení letovej spôsobilosti v prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, v súlade s M.A.901 písm. l), jej personál na overenie letovej spôsobilosti musí byť kvalifikovaný a oprávnený v súlade s M.A.901 písm. l) bodom 1.

- j) Ak je organizácia zapojená do vypracúvania a procesu schválenia programu údržby v prípade lietadla ELA2, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, v súlade s M.A.201 písm. e) bod ii), musí mať kvalifikovaných pracovníkov, ktorí musia byť schopní preukázať príslušné vedomosti a skúsenosti.

▼ M1**M.A.607 Osvedčujúci personál a personál na overenie letovej spôsobilosti****▼ B**

a) Okrem bodu M.A.606 písm. g) môže osvedčujúci personál uplatňovať svoje práva len vtedy, keď organizácia zabezpečila, že:

1. osvedčujúci personál môže preukázať, že spĺňa požiadavky bodu 66.A.20 písm. b) prílohy III (časť 66) okrem prípadov, keď príloha III (časť 66) odkazuje na právny predpis členského štátu, pričom v takom prípade osvedčujúci personál musí spĺňať požiadavky daného právneho predpisu, a
2. osvedčujúci personál má primerané vedomosti o príslušnom lietadle a/alebo komponente (komponentoch) lietadla, na ktorom (ktorých) sa má vykonať údržba, a o zodpovedajúcich postupoch organizácie.

b) V nasledujúcich nepredvídateľných prípadoch, keď je lietadlo odstavené z prevádzky na inom mieste, než je jeho hlavné stanovište, na ktorom nie je k dispozícii osvedčujúci personál, môže zmluvná organizácia pre údržbu s cieľom zabezpečiť údržbu vydať jednorazové oprávnenie na osvedčovanie:

1. jednému zo svojich zamestnancov, ktorý je držiteľom typovej kvalifikácie pre lietadlo s podobnou technológiou, konštrukciou a systémami, alebo
2. osobe s minimálne trojročnou praxou v údržbe a ktorá je držiteľom platného preukazu spôsobilosti ICAO na údržbu lietadiel s oprávnením pre typ lietadla, ktorému sa má udeliť osvedčenie, pod podmienkou, že sa na tomto mieste nenachádza žiadna organizácia s príslušným povolením podľa tejto časti a zmluvná organizácia pre údržbu získala a uchováva dôkazy o praxi a preukaze spôsobilosti takej osoby.

► **M1** Všetky také prípady sa musia oznámiť príslušnému orgánu do siedmich dní od vydania takeého oprávnenia na osvedčovanie. ◀ Organizácia s povolením na údržbu vydávajúca jednorazové oprávnenie na osvedčovanie zabezpečí, aby každá taká údržba, ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť letu, bola prekontrolovaná.

▼ M1

c) Organizácia s povolením na údržbu musí zaznamenať všetky podrobné údaje týkajúce sa osvedčujúceho personálu a personálu na overenie letovej spôsobilosti a vedie aktuálny zoznam všetkých členov osvedčujúceho personálu a personálu na overenie letovej spôsobilosti spolu s rozsahom jeho povolenia ako súčasť príručky organizácie podľa bodu M.A.604 písm. a) bod 5.

▼ B**M.A.608 Komponenty, zariadenia a nástroje**

a) Organizácia musí:

1. mať zariadenia a nástroje špecifikované v údajoch o údržbe podľa bodu M.A.609 alebo overené ekvivalenty uvedené

▼ B

v zozname v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu pre každodennú údržbu v rozsahu povolenia, a

2. preukázať, že má prístup ku všetkým ostatným zariadeniam a nástrojom používaným len príležitostne.

b) Nástroje a zariadenia musia byť preskúšané a kalibrované podľa oficiálne uznanej normy. Organizácia vedie záznamy o takej kalibrácii a použitej norme.

c) Organizácia musí kontrolovať, klasifikovať a zodpovedajúco triediť všetky prichádzajúce komponenty.

M.A.609 Údaje o údržbe

Organizácia s povolením na údržbu musí mať k dispozícii a používať použiteľné aktuálne údaje o údržbe špecifikované v bode M.A.401 pri vykonávaní údržby, vrátane modifikácií a opráv. V prípade, že údaje o údržbe poskytol zákazník, je nevyhnutné mať také údaje k dispozícii v čase prebiehajúcej práce.

M.A.610. Objednávky údržbárskych prác

Pred začiatkom údržby musí byť medzi organizáciou a organizáciou požadujúcou údržbu dohodnutá písomná objednávka prác, aby bolo jednoznačne stanovené, aká údržba sa má vykonať.

M.A.611 Normy údržby

Každá údržba sa musí vykonať v súlade s požiadavkami oddielu A podčasti D tejto prílohy (časť M).

M.A.612 Osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky

Po dokončení všetkých požadovaných údržbárskych prác na lietadle v súlade s touto podčasťou, sa vystaví osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky podľa bodu M.A.801.

M.A.613 Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky

a) Po dokončení všetkých požadovaných údržbárskych prác na komponente v súlade s touto podčasťou sa vydá osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky v súlade s bodom M.A.802. Vydá sa EASA formulár 1, s výnimkou tých komponentov, ktorých údržba sa vykonala v súlade s bodom M.A.502 písm. b), bodom M.A.502 písm. d) alebo bodom M.A.502 písm. e) a komponentov vyrobených v súlade s bodom M.A.603 písm. c).

b) Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky, EASA formulár 1 sa môže vyhotoviť v elektronickej forme z počítačovej databázy.

▼ M1**M.A.614 Záznamy o údržbe a o overení letovej spôsobilosti**

a) Organizácia s povolením na údržbu musí zaznamenať všetky údaje o vykonanej práci. Musia sa viesť záznamy potrebné na preukázanie splnenia všetkých požiadaviek na vydanie osvedčenia o uvoľnení do prevádzky, vrátane dokumentov o uvoľnení od

▼ M1

subdodávateľov, a na vydanie osvedčenia o overení letovej spôsobilosti a odporúčania.

▼ B

- b) Organizácia s povolením na údržbu musí poskytnúť kópiu každého osvedčenia o uvoľnení do prevádzky vlastníčkovi lietadla spolu s kópiou akýchkoľvek špecifických údajov o oprave/modifikácii, použitých na vykonané opravy/modifikácie.

▼ M1

- c) Organizácia s povolením na údržbu musí uchovávať kópiu všetkých záznamov o údržbe a akýchkoľvek súvisiacich údajov o údržbe počas troch rokov odo dňa, keď lietadlo alebo komponent lietadla, na ktoré sa práce vzťahujú, boli uvoľnené organizácii s povolením na údržbu. Okrem toho musí uchovávať kópiu všetkých záznamov vzťahujúcich sa na vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti počas troch rokov odo dňa vydania a musí poskytnúť ich kópiu vlastníčkovi lietadla.

1. Záznamy podľa tohto bodu sa musia uchovávať tak, aby boli chránené pred poškodením, zmenou a krádežou.

2. Celý počítačový hardvér použitý na zálohovanie údajov musí byť uložený na inom mieste než je miesto, na ktorom sa nachádzajú pracovné údaje, a v prostredí, v ktorom bude zabezpečené, že ostane v dobrom stave.

3. Keď organizácia s povolením na údržbu ukončí svoju činnosť, všetky záznamy o údržbe za posledné tri roky musia byť odovzdané poslednému vlastníčkovi alebo zákazníkovi príslušného lietadla alebo komponentu, alebo musia byť uložené podľa pokynov príslušného orgánu.

▼ B**M.A.615. Práva organizácie**

Organizácia vykonávajúca údržbu s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) môže:

- a) vykonávať údržbu lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, v miestach špecifikovaných v osvedčení o povolení a v príručke organizácie pre údržbu;
- b) dohodnúť vykonanie špecializovaných služieb v inej organizácii, ktorá je primerane kvalifikovaná a na ktorú dozerá organizácia pre údržbu, s výhradou náležitých postupov ustanovených v rámci príručky organizácie pre údržbu schválenej priamo príslušným orgánom;
- c) vykonávať kdekoľvek údržbu lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, ak taká potreba vznikne buď z dôvodu neschopnosti prevádzky lietadla, alebo z nevyhnutnosti zabezpečiť príležitostnú údržbu za predpokladu splnenia podmienok stanovených v príručke organizácie pre údržbu;
- d) vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky po dokončení údržby v súlade s bodom M.A.612 alebo bodom M.A.613;

▼ M1

- e) ak má na to osobitné schválenie pre lietadlá ELA1, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej prevádzke,
1. vykonávať overovanie letovej spôsobilosti a vydávať príslušné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti, za podmienok uvedených v bode M.A.901 písm. l), a
  2. vykonávať overovanie letovej spôsobilosti a vydávať príslušné odporúčania, za podmienok uvedených v bode M.A.901 písm. l) a M.A.904 písm. a) bod 2 a písm. b).
- f) vypracúvať program údržby a zabezpečiť jeho schválenie v súlade s bodom M.A.302 v prípade lietadla ELA2, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, za podmienok uvedených v bode M.A.201 písm. e) bod ii), a s obmedzením na klasifikácie lietadiel uvedené v osvedčení o schválení.

Organizácia smie vykonávať údržbu lietadiel alebo komponentov, na ktoré má povolenie, len keď sú k dispozícii všetky nevyhnutné zariadenia, vybavenie, náradie, materiál, údaje o údržbe a osvedčujúci personál.

▼ B**M.A.616 Vnútro podniková kontrola**

Aby bolo zabezpečené, že organizácia s povolením na údržbu naďalej spĺňa požiadavky tejto podčasti, musí pravidelne vykonávať vnútro podnikové kontroly.

M.A.617 Zmeny organizácie s povolením na údržbu

Aby mohol príslušný orgán stanoviť, či organizácia naďalej plní ustanovenia tejto časti, musí mu organizácia s povolením na údržbu oznámiť každý návrh na vykonanie nasledovnej zmeny predtým, než sa taká zmena uskutoční:

1. názov organizácie;
2. sídlo organizácie;
3. ďalšie sídla organizácie;
4. zodpovedný manažér;
5. všetky osoby špecifikované v bode M.A.606 b);

▼ M1

6. zariadenia, vybavenie, nástroje, materiál, postupy, rozsah práce, osvedčujúci personál a personál na overenie letovej spôsobilosti, pokiaľ môžu mať vplyv na povolenie.

▼ B

V prípade navrhovaných personálnych zmien, ktoré nie sú vopred manažmentu známe, tieto zmeny sa musia oznámiť pri najbližšej príležitosti.

M.A.618 Zachovanie platnosti povolenia

- a) Povolenie sa vystaví na neobmedzené obdobie. Zostáva platné, ak:
1. organizácia naďalej spĺňa požiadavky tejto časti, v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa postupov spojených so zisteniami podľa bodu M.A.619, a

▼ B

2. príslušnému orgánu bol poskytnutý prístup do organizácie na účely stanovenia trvajúcej zhody s touto časťou a
  3. organizácia sa nevzdala povolenia alebo ak nebolo povolenie zrušené;
- b) Po prepadnutí alebo zrušení osvedčenia o povolení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

M.A.619 Zistenia

- a) Zistením úrovne 1 je každá významná nezhoda s požiadavkami časti M, ktorá zníži bezpečnostný štandard a vážne ohrozí bezpečnosť letu.
- b) Zistením úrovne 2 je každá nezhoda s požiadavkami časti M, ktorá by mohla znížiť bezpečnostný štandard a mohla by ohroziť bezpečnosť letu.
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu M.B.605 držiteľ povolenia organizácie na údržbu musí určiť plán nápravnej akcie a v rámci obdobia dohodnutého s príslušným orgánom musí k spokojnosti tohto orgánu preukázať jej vykonanie.

PODČASŤ G*ORGANIZÁCIA RIADIACA ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI***M.A.701 Rozsah platnosti**

Táto podčasť stanovuje požiadavky, ktoré musí spĺňať organizácia, aby jej bolo udelené alebo ponechané povolenie na riadenie zachovanie letovej spôsobilosti lietadla.

M.A.702 Žiadosť

Žiadosť o udelenie alebo zmenu povolenia organizácie riadiacej zachovanie letovej spôsobilosti sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.

M.A.703 Rozsah povolenia

- a) Povolenie sa uvádza v osvedčení zahrnutom v dodatku VI a vydanom príslušným orgánom.
- b) Bez ohľadu na písmeno a), musí byť v prípade obchodnej leteckej dopravy povolenie časťou osvedčenia leteckého prevádzkovateľa, vydaného príslušným orgánom pre prevádzkované lietadlo.
- c) Rozsah prác, ktoré sa považujú za podstatu povolenia, sa konkretizuje v príručke pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.704.

M.A.704 Príručka pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti

- a) Organizácia riadiaca zachovania letovej spôsobilosti musí predložiť príručku pre riadenie letovej spôsobilosti obsahujúcu tieto informácie:
  1. vyhlásenie podpísané zodpovedným manažérom, ktoré potvrdzuje, že organizácia bude vždy pracovať v súlade s časťou M a príručkou, a

▼ B

2. rozsah prác organizácie, a
  3. titul (tituly) a meno (mená) osoby (osôb) uvedenej (uvedených) v bodoch M.A.706 písm. a), M.A.706 písm. c), M.A.706 písm. d) a M.A.706 písm. i), a
  4. organizačnú schému zobrazujúcu súvisiace zodpovednostné vzťahy medzi všetkými osobami uvedenými v bodoch M.A.706 písm. a), M.A.706 písm. c), M.A.706 písm. d) a M.A.706 písm. i), a
  5. zoznam personálu vykonávajúceho skúšku letovej spôsobilosti uvedeného v bode M.A.707, v ktorom sa prípadne špecifikuje personál oprávnený na vydávanie povolení na let v súlade s bodom M.A.711 písm. c), a
  6. všeobecný popis a umiestnenie zariadení, a
  7. postupy špecifikujúce spôsob, akým organizácia riadiaca zachovanie letovej spôsobilosti zabezpečí zhodu s touto časťou, a
  8. postup(-y) zmeny a doplnenia príručky pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti,
  9. zoznam schválených programov údržby alebo v prípade lietadla, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave, zoznam všeobecných a/alebo základných programov údržby.
- b) Príručku pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti a jej zmeny musí schváliť príslušný orgán.
- c) Bez ohľadu na písmeno b) môžu byť menej významné zmeny príručky schválené nepriamo prostredníctvom postupu nepriameho schválenia. V postupe nepriameho schválenia sa vymedzí prípustná menej významná zmena, postup musí stanoviť organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti v rámci príručky a musí ho schváliť príslušný orgán zodpovedný za túto organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.

M.A.705 Zariadenia

Organizácia riadiaca zachovanie letovej spôsobilosti musí personálu špecifikovanému v bode M.A.706 poskytnúť primerané priestory na vhodných miestach.

M.A.706 Požiadavky na personál

- a) Organizácia menuje zodpovedného manažéra, ktorý so splnomocnením podniku zabezpečí, aby sa všetky riadiace činnosti týkajúce sa zachovania letovej spôsobilosti mohli financovať a vykonávať podľa štandardu v súlade s touto časťou.
- b) V prípade obchodnej leteckej dopravy bude zodpovedným manažérom podľa písmena a) aj osoba, ktorá so splnomocnením podniku zabezpečí, aby sa všetky opatrenia prevádzkovateľa mohli financovať a vykonávať podľa štandardu vyžadovaného touto časťou.
- c) Bude menovaná osoba alebo skupina osôb, ktorá bude zodpovedná za zabezpečenie trvalej zhody organizácie s touto podčasťou. Taká(-é) osoba(-y) musí(-ia) byť podriadená(-é) zodpovednému manažérovi.

▼B

- d) V prípade obchodnej leteckej dopravy musí zodpovedný manažér menovať odborného vedúceho. Táto osoba bude zodpovedná za riadenie a za dozor nad zachovaním letovej spôsobilosti podľa písmena c).
- e) Odborný vedúci uvedený v písmene d) nesmie byť zamestnancom organizácie, ktorá má povolenie podľa časti 145 a má zmluvu s prevádzkovateľom, pokiaľ to nie je osobitne dohodnuté s príslušným orgánom.
- f) Organizácia musí mať k dispozícii dostatočný, primerane kvalifikovaný personál pre očakávané práce.
- g) Všetky osoby podľa písmen c) a d) musia byť schopné preukázať príslušné vedomosti, vzdelanie a zodpovedajúce skúsenosti vzťahujúce sa k zachovaniu letovej spôsobilosti lietadla.
- h) Kvalifikácia celého personálu zapojeného do riadenia zachovania letovej spôsobilosti musí byť zaznamenaná.
- i) V prípade organizácií, ktoré predlžujú platnosť osvedčení o overení letovej spôsobilosti v súlade s bodmi M.A.711 písm. a) bodom 4 a M.A.901 písm. f), organizácia vymenuje osoby na to oprávnené, s výhradou schválenia príslušným orgánom.
- j) Organizácia v príručke riadenia zachovania letovej spôsobilosti vymedzí a aktualizuje titul (tituly) a meno (mená) osoby (osôb) uvedenej (uvedených) v bodoch M.A.706 písm. a), M.A.706 písm. c), M.A.706 písm. d) a M.A.706 písm. i).
- k) Pri všetkých veľkých lietadlách a lietadlách používaných v obchodnej leteckej doprave organizácia stanoví a bude kontrolovať spôsobilosť personálu zapojeného do riadenia zachovania letovej spôsobilosti, overovania letovej spôsobilosti a/alebo auditov kvality v súlade s postupom a podľa normy schválenej príslušným orgánom.

M.A.707 Personál na overenie letovej spôsobilosti

- a) Aby organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti bola oprávnená vykonávať overenie letovej spôsobilosti a prípadne vydávať povolenia na let, musí mať vhodný personál na overenie letovej spôsobilosti na vydávanie osvedčení o overení letovej spôsobilosti alebo odporúčaní uvedených v oddiele A podčasti I a prípadne vydávanie povolení na let v súlade s bodom M.A.711 písm. c):
  1. V prípade všetkých lietadiel používaných v obchodnej leteckej doprave a lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 2 730 kg, okrem balónov, musí tento personál mať:
    - a) aspoň päťročnú prax v oblasti zachovania letovej spôsobilosti a
    - b) príslušný preukaz spôsobilosti v súlade s prílohou III (časť 66) alebo leteckotechnický diplom, alebo jeho vnútroštátny ekvivalent a
    - c) oficiálny leteckotechnický výcvik týkajúci sa údržby a
    - d) postavenie s primeranou zodpovednosťou v oprávnenej organizácii;

▼ B

- e) bez ohľadu na písmená a) až d) sa môžu požiadavky v bode M.A.707 písm. a) bode 1 písm. b) nahradit' požiadavkou päťročnej praxe v zachovaní letovej spôsobilosti a praxe, ktorá sa už vyžaduje podľa bodu M.A.707 písm. a) bodu 1 písm. a).
2. V prípade lietadiel nepoužívaných v obchodnej leteckej doprave s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 2 730 kg a v prípade balónov musí tento personál mať:
- a) aspoň trojročnú prax v oblasti zachovania letovej spôsobilosti a
  - b) príslušný preukaz spôsobilosti v súlade s prílohou III (časť 66) alebo leteckotechnický diplom, alebo jeho vnútroštátny ekvivalent a
  - c) príslušný leteckotechnický výcvik týkajúci sa údržby a
  - d) postavenie s primeranou zodpovednosťou v oprávnenej organizácii;
  - e) bez ohľadu na písmená a) až d) sa môžu požiadavky stanovené v bode M.A.707 písm. a) bode 2 písm. b) nahradit' požiadavkou štvorročnej praxe v zachovaní letovej spôsobilosti a praxe, ktorá sa už vyžaduje podľa bodu M.A.707 písm. a) bodu 2 písm. a).

▼ M1

- b) Personálu na overenie letovej spôsobilosti, ktorý menuje organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti, môže táto organizácia vydať oprávnenie len po tom, keď to po úspešnom absolvovaní overenia letovej spôsobilosti pod dohľadom príslušného orgánu alebo pod dohľadom personálu na overenie letovej spôsobilosti uvedenej organizácie v súlade s postupom schváleným príslušným orgánom formálne potvrdí príslušný orgán.

▼ B

- c) Organizácia musí zabezpečiť, aby personál na overenie letovej spôsobilosti mohol preukázať primerané nové skúsenosti v riadení zachovania letovej spôsobilosti.
- d) Personál na overenie letovej spôsobilosti musí byť identifikovateľný tým, že každá jednotlivá osoba je uvedená v zozname v príručke riadenia zachovania letovej spôsobilosti, spolu s jej povolením na overenie letovej spôsobilosti.
- e) Organizácia musí viesť záznamy o celom personáli na overenie letovej spôsobilosti, ktorý zahŕňa súhrnné údaje o príslušnej kvalifikácii spolu s prehľadom o príslušných skúsenostiach v riadení zachovania letovej spôsobilosti a o výcviku a kópiou oprávnenia. Tento záznam sa musí uchovávať dva roky potom, čo personál na overenie letovej spôsobilosti opustil organizáciu.

M.A.708 Riadenie zachovania letovej spôsobilosti

- a) Riadenie zachovania letovej spôsobilosti sa musí vykonávať podľa predpisov M.A. podčasť C.
- b) Za každé spravované lietadlo musí organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti:

▼ B

1. vypracovať a kontrolovať program údržby pre spravované lietadlo, vrátane akéhokoľvek programu spoľahlivosti;
  2. Predložiť program údržby lietadla a jeho zmeny príslušnému orgánu na schválenie, ak sa naň nevzťahuje postup nepriameho schválenia v súlade s bodom M.A.302 písm. c), a poskytnúť kópiu programu vlastníkovi lietadla, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave;
  3. riadiť schvaľovanie, modifikácie a opravy;
  4. zabezpečiť, aby sa všetka údržba vykonávala v súlade so schváleným programom údržby a uvoľňovanie do prevádzky bolo v súlade s oddielom A podčasťou H tejto prílohy (časť M);
  5. zabezpečiť, aby sa uplatňovali všetky aplikovateľné príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti a prevádzkové príkazy s dosahom na zachovanie letovej spôsobilosti;
  6. zabezpečiť, aby všetky oznámené alebo počas plánovanej údržby zistené poruchy boli opravené príslušnou organizáciou, ktorá má povolenie na vykonávanie údržby;
  7. zabezpečiť, aby lietadlo bolo v prípade potreby odovzdané organizácii s príslušným povolením na vykonávanie údržby;
  8. koordinovať plánovanú údržbu, uplatňovanie príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti, výmeny častí s obmedzenou životnosťou a prehliadku komponentov, aby bolo zabezpečené riadne vykonávanie prác;
  9. spravovať a archivovať všetky záznamy o zachovaní letovej spôsobilosti a/alebo technické palubné knihy prevádzkovateľa;
  10. zabezpečiť, aby správa o hmotnosti a vyvážení odrážala aktuálny stav lietadla.
- c) V prípade obchodnej leteckej dopravy, keď prevádzkovateľ nemá povolenie podľa časti 145, musí uzavrieť písomnú zmluvu o údržbe medzi organizáciou s povolením na údržbu podľa časti 145 alebo iným prevádzkovateľom, v ktorej budú podrobne uvedené všetky funkcie špecifikované v bodoch M.A.301-2, M.A.301-3, M.A.301-5 a M.A.301-6 a ktorá zabezpečí, že celú údržbu bude definitívne vykonávať organizácia s povolením na vykonávanie údržby podľa časti 145 a stanoví opatrenia na zabezpečenie kvality podľa bodu M.A.712 b). Stanovište lietadla, plánovanú traťovú údržbu a zmluvy týkajúce sa údržby motora, spolu so všetkými zmenami musí schváliť príslušný orgán. Avšak v prípade:
1. lietadla vyžadujúceho neplánovanú traťovú údržbu, môže byť zmluva vo forme objednávok jednotlivých prác adresovaných organizácii s povolením na údržbu podľa časti 145.
  2. údržby komponentu, vrátane údržby motora, zmluva uvedená v písmene c) môže byť vo forme objednávok jednotlivých prác adresovaných organizácii s povolením na údržbu podľa časti 145.

▼B**M.A.709 Dokumentácia**

- a) Organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti musí vlastniť a používať aktuálne uplatniteľné údaje o údržbe v súlade s bodom M.A.401 pri plnení úloh na zachovanie letovej spôsobilosti uvedených v bode M.A.708. Tieto údaje môže poskytnúť vlastník alebo prevádzkovateľ, s výhradou príslušnej zmluvy uzavretej s takýmto vlastníkom alebo prevádzkovateľom. V takom prípade musí organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti uchovávať tieto údaje len počas trvania zmluvy, okrem prípadov, keď sa ich uchovanie vyžaduje podľa bodu M.A.714.
- b) V prípade lietadla, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave, môže organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti vypracovať základné a/alebo všeobecné programy údržby, s cieľom umožniť prvé schválenie a/alebo rozšírenie rozsahu schválenia, bez zmlúv uvedených v dodatku I k tejto prílohe (časť M). Tieto základné a/alebo všeobecné programy údržby však nevylučujú potrebu vypracovať zodpovedajúci program údržby lietadla v súlade s bodom M.A.302 v stanovenom čase pred uplatnením práv uvedených v bode M.A.711.

M.A.710 Overenie letovej spôsobilosti

- a) Na splnenie požiadavky na overenie letovej spôsobilosti lietadla podľa bodu M.A.901 musí organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti vykonať plne zdokumentované overenie záznamov lietadla, aby sa presvedčila, že:
1. letové hodiny pre rám lietadla, motor a vrtuľu a príslušné letové cykly boli riadne zaznamenané a
  2. letová príručka je platná pre konfiguráciu lietadla a odráža posledný stav overenia a
  3. boli vykonané všetky úkony údržby pripadajúce na lietadlo podľa schváleného programu údržby a
  4. boli odstránené všetky poruchy alebo prípadne boli stanoveným spôsobom oznámené a
  5. boli uplatnené a riadne zaregistrované všetky príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti a
  6. všetky modifikácie a opravy, ktoré sa vykonali na lietadle, boli zaregistrované a sú v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 a
  7. všetky komponenty s obmedzenou životnosťou inštalované v lietadle boli riadne označené, zaregistrované a nebol prekročený ich schválený limit životnosti a
  8. všetky úkony údržby boli uvoľnené v súlade s prílohou I (časť M) a

▼B

9. aktuálna správa o hmotnosti a vyvážení odráža konfiguráciu lietadla a je platná a
  10. lietadlo zodpovedá poslednému overeniu svojej typovej konštrukcie schválenej agentúrou a
  11. v prípade potreby lietadlo vlastní hlukové osvedčenie zodpovedajúce aktuálnej konfigurácii lietadla v súlade s podčasťou I prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.
- b) Personál na overenie letovej spôsobilosti organizácie s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti musí vykonať fyzickú prehliadku lietadla. Na túto prehliadku musí personálu na overenie letovej spôsobilosti, ktorý nie je primerane kvalifikovaný podľa prílohy III (časť 66), pomáhať príslušný kvalifikovaný personál.
- c) Fyzickou prehliadkou lietadla personál vykonávajúci overenie letovej spôsobilosti zabezpečí, že:
1. všetky požadované označenia a štítky sú riadne inštalované a
  2. lietadlo zodpovedá jeho schválenej letovej príručke a
  3. konfigurácia lietadla zodpovedá schválenej dokumentácii a
  4. neboli zistené žiadne evidentné poruchy, ktoré neboli odhalené podľa bodu M.A.403, a
  5. nebol zistený žiadny nesúlad medzi lietadlom a záznamami zdokumentovaného overenia podľa písmena a).
- d) Odchylny od bodu M.A.901 písm. a) sa overenie letovej spôsobilosti môže vykonať maximálne 90 dní pred stanovenou lehotou bez straty kontinuity priebehu overenia letovej spôsobilosti, aby bolo možné vykonať fyzické overenie počas kontroly údržby.
- e) Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (EASA formulár 15b) alebo odporúčanie na vydanie osvedčenia o overení letovej spôsobilosti (EASA formulár 15a) uvedené v doplnku III k prílohe I (časť M) môže vystaviť iba:
1. príslušne oprávnený personál na overenie letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.707 v mene organizácie s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti alebo osvedčujúci personál v prípadoch podľa bodu M.A.901 písm. g) a
  2. vtedy, keď sa presvedčí, že overenie letovej spôsobilosti bolo úplne dokončené a že neexistuje žiadne porušenie predpisov, ktoré by ohrozovalo bezpečnosť letu.

▼B

- f) Vydaná alebo predĺžená kópia osvedčenia o overení letovej spôsobilosti pre lietadlo sa musí do 10 dní poslať členskému štátu registrácie.
- g) Úlohy v rámci overenia letovej spôsobilosti sa nesmú zadať subdávateľom.

▼M1

- ga) V prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke a pre ktoré bol zriadený program údržby lietadla v súlade s M.A.302 písm. h), sa program údržby lietadla overí spolu s overením letovej spôsobilosti. Toto overenie musí vykonať osoba, ktorá vykonala overenie letovej spôsobilosti.
- h) Ak sa pri overovaní letovej spôsobilosti nedospeje k záveru, alebo ak z overovania podľa bodu M.A.710 písm. ga) vyplynú v prípade lietadla nezrovnalosti týkajúce sa nedostatkov v obsahu programu údržby, organizácia musí informovať príslušný orgán čo najskôr, ale v každom prípade najneskôr do 72 hodín od okamihu, keď organizácia zistila stav, ktorého sa overovanie týka. Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sa nesmie vydať dovtedy, kým sa neuzavrú všetky zistenia.

▼B**M.A.711 Práva organizácie**

- a) Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) môže:
  1. riadiť zachovanie letovej spôsobilosti lietadla s výnimkou lietadiel zapojených v obchodnej leteckej doprave podľa osvedčenia o povolení;
  2. riadiť zachovanie letovej spôsobilosti lietadla obchodnej leteckej dopravy uvedeného v osvedčení o povolení, ako aj v osvedčení prevádzkovateľa leteckej dopravy (AOC);
  3. dohodnúť vykonanie obmedzených úloh na zachovanie letovej spôsobilosti so zmluvnou organizáciou, ktorá pracuje podľa svojho systému kvality, ako sa uvádza v osvedčení o povolení;
  4. podľa podmienok bodu M.A.901 písm. f) predĺžiť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti, ktoré vydal príslušný orgán alebo iná organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M).
- b) Organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti registrovaná v niektorom členskom štáte môže mať okrem toho povolenie na vykonávanie overovania letovej spôsobilosti podľa bodu M.A.710 a:
  1. vydávať príslušné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti a v stanovenom čase predlžovať jeho platnosť podľa podmienok v bode M.A.901 písm. c) bode 2 alebo M.A.901 písm. e) bode 2, a
  2. vydávať odporúčanie na overenie letovej spôsobilosti pre príslušný orgán členského štátu registrácie.

▼B

- c) Organizácii pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, ktorej povolenie obsahuje práva uvedené v bode M.A.711 písm. b), môže byť dodatočne udelené povolenie na vydanie povolenia na let v súlade s bodom 21.A.711 písm. d) prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 pre konkrétne lietadlo, pri ktorom má organizácia povolenie vydávať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti, keď organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti overuje súlad so schválenými letovými podmienkami podľa príslušného schváleného postupu v príručke uvedenej v bode M.A.704.

M.A.712 Systém kvality

- a) Aby bolo zabezpečené, že organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti naďalej spĺňa požiadavky tejto podčasti, musí zaviesť systém kvality a menovať manažéra kvality na monitorovanie zhody s postupmi a ich primeranosťou, aby bola zabezpečená letová spôsobilosť lietadla. Monitorovanie zhody musí zahŕňať systém spätného podávania správ zodpovednému manažérovi, aby bola v prípade potreby zabezpečená nápravná akcia.
- b) Systém kvality slúži na monitorovanie činností vykonaných podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M). Musí obsahovať aspoň tieto funkcie:
1. monitorovanie vykonávania činností vykonaných podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) v súlade so schválenými postupmi,
  2. monitorovanie vykonávania celej zmluvnej údržby v súlade so zmluvou a
  3. monitorovanie trvalej zhody s požiadavkami tejto časti.
- c) Záznamy týchto činností sa uchovávajú aspoň dva roky.
- d) Keď organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti má povolenie v súlade s inou časťou, systém kvality môže byť kombinovaný so systémom požadovaným takou inou časťou.
- e) V prípade obchodnej leteckej dopravy systém kvality stanovený v oddiele A podčasti G tejto prílohy (časť M) musí byť nedielnou časťou systému kvality prevádzkovateľa.
- f) V prípade malej organizácie, ktorá neriadi zachovanie letovej spôsobilosti lietadiel používaných v obchodnej leteckej doprave, sa môže systém kvality nahradiť vykonávaním pravidelných overovaní organizácie, s výhradou schválenia príslušného orgánu, okrem prípadov, keď organizácia vydáva osvedčenia o overení letovej spôsobilosti pre lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 2 730 kg, iné než balóny. V prípade, že neexistuje systém kvality, organizácia nesmie zadávať úlohy týkajúce sa riadenia zachovania letovej spôsobilosti iným stranám.

M.A.713 Zmeny organizácie s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti

Aby mohol príslušný orgán stanoviť, či organizácia naďalej plní ustanovenia tejto časti, musí mu organizácia s povolením na riadenie

▼B

zachovania letovej spôsobilosti oznámiť každý návrh na vykonanie nasledovnej zmeny predtým, než sa taká zmena uskutoční:

1. názov organizácie;
2. sídlo organizácie;
3. ďalšie sídla organizácie;
4. zodpovedný manažér;
5. všetky osoby špecifikované v odseku M.A.706 c);
6. prevádzkové priestory, postupy, rozsah práce a personál, pokiaľ môžu mať vplyv na povolenie.

V prípade navrhovaných personálnych zmien, ktoré nie sú vopred manažmentu známe, tieto zmeny sa musia oznámiť pri najbližšej príležitosti.

M.A.714 Vedenie záznamov

- a) Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti musí zaznamenať všetky údaje o vykonanej práci. Musia sa uchovávať záznamy požadované podľa M.A.305 a prípadne M.A.306.
- b) Ak má organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti práva uvedené v bode M.A.711 písm. b), musí uchovávať kópiu každého vydaného, popřípade predĺženého osvedčenia o overení letovej spôsobilosti a odporúčania, spolu so všetkými sprievodnými dokumentmi. Okrem toho musí organizácia uchovávať kópiu každého osvedčenia o overení letovej spôsobilosti, ktorého platnosť sa predĺžila podľa práv uvedených v M.A.711 písm. a) bode 4.
- c) Ak má organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti práva podľa bodu M.A.711 písm. c), musí uchovávať kópiu každého povolenia vydaného v súlade s ustanoveniami bodu 21A.729 prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.
- d) Organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti musí uchovávať kópiu všetkých záznamov uvedených v písmenách b) a c) po dobu dvoch rokov po tom, čo bolo lietadlo natrvalo vyradené z prevádzky.
- e) Záznamy sa musia uchovávať tak, aby boli chránené pred poškodením, zmenou a krádežou.
- f) Celý počítačový hardvér použitý na zabezpečenie údajov musí byť uložený na inom mieste než je miesto, na ktorom sa nachádzajú pracovné údaje, a v prostredí, v ktorom bude zabezpečené, že ostane v dobrom stave.
- g) Keď je riadenie zachovania letovej spôsobilosti prevedené na inú organizáciu alebo osobu, všetky uchovávané záznamy sa musia odovzdať tejto organizácii alebo osobe. Pre takú organizáciu alebo osobu naďalej platia lehoty predpísané na uchovávanie záznamov.
- h) Keď organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti na údržbu ukončí svoju činnosť, všetky uchovávané záznamy musia byť odovzdané vlastníčkovi lietadla.

▼B**M.A.715 Zachovanie platnosti povolenia**

- a) Povolenie sa vystaví na neobmedzené obdobie. Zostáva platné, ak:
1. organizácia naďalej spĺňa požiadavky tejto časti, v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa spravovania zistení podľa bodu M.B.706, a
  2. príslušnému orgánu bol poskytnutý prístup do organizácie na účely stanovenia trvajúcej zhody s touto časťou a
  3. sa organizácia nevzdala povolenia alebo ak nebolo povolenie zrušené;
- b) Po prepadnutí alebo zrušení osvedčenia o povolení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

M.A.716 Zistenia

- a) Zistením úrovne 1 je každá významná nezhoda s požiadavkami časti M, ktorá zníži bezpečnostný štandard a vážne ohrozí bezpečnosť letu.
- b) Zistením úrovne 2 je každá nezhoda s požiadavkami časti M, ktorá by mohla znížiť bezpečnostný štandard a mohla by ohroziť bezpečnosť letu.
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu M.B.705 držiteľ povolenia organizácie riadiacej zachovanie letovej spôsobilosti musí určiť plán nápravnej akcie a v rámci obdobia dohodnutého s príslušným orgánom musí k spokojnosti tohto orgánu preukázať jej vykonanie.

PODČASŤ H***OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ DO PREVÁDZKY – CRS*****M.A.801. Osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky**

- a) Okrem lietadiel, ktoré do prevádzky uvoľnila organizácia pre údržbu s povolením v súlade s prílohou II (časť 145), osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa musí vydať v súlade s touto podčasťou.
- b) Do prevádzky sa nesmie uvoľniť žiadne lietadlo, pokiaľ po dokončení každej údržby a po skonštatovaní, že celá požadovaná údržba bola riadne vykonaná, nebolo vydané osvedčenie o uvoľnení do prevádzky:
1. príslušným osvedčujúcim personálom v mene organizácie pre údržbu s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M), alebo
  2. osvedčujúcim personálom v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe III (časť 66), okrem komplexných úloh údržby uvedených v dodatku VII k tejto prílohe, na ktoré sa uplatňuje bod 1, alebo
  3. pilotom-vlastníkom v súlade s bodom M.A.803.
- c) Odchyľne od bodu M.A.801 písm. b) bodu 2 môže v prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej leteckej doprave, komplexné úlohy údržby lietadla uvedené v dodatku VII k tejto

▼B

prílohe vykonávať osvedčujúci personál uvedený v bode M.A.801 písm. b) bode 2.

d) Odchyľne od bodu M.A.801 písm. b) môže vlastník v prípade nepredvídaných situácií, keď je lietadlo odstavené z prevádzky na mieste, na ktorom nie je k dispozícii organizácia údržby s príslušným povolením podľa tejto prílohy alebo podľa prílohy II (časť 145) ani príslušný osvedčujúci personál, opraviť akúkoľvek osobu s minimálne trojročnou zodpovedajúcou praxou v oblasti údržby a s príslušnou kvalifikáciou, aby vykonala údržbu podľa štandardov stanovených v podčasti D tejto prílohy a uvoľnila lietadlo do prevádzky. V takom prípade vlastník musí:

1. získať a uchovať v záznamoch lietadla podrobné údaje o všetkých vykonaných prácach a o kvalifikácii osoby vydávajúcej osvedčenie a
2. zabezpečiť, aby každú takúto údržbu opätovne skontrolovala a uvoľnila do prevádzky príslušne oprávnená osoba uvedená v bode M.A.801 písm. b) alebo organizácia s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) alebo s prílohou II (časť 145) pri najbližšej možnej príležitosti, najneskôr však do siedmich dní, a
3. informovať organizáciu zodpovednú za riadenie zachovania letovej spôsobilosti lietadla, ak je s ňou uzavretá zmluva podľa bodu M.A.201 písm. e), alebo príslušný orgán v prípade neexistencie takejto zmluvy, do siedmich dní od vydania takéhoto oprávnenia na osvedčovanie.

e) V prípade uvoľnenia do prevádzky v súlade s bodom M.A.801 písm. b) bodom 2 alebo bodom M.A.801 písm. c) môže osvedčujúcejmu personálu pomáhať pri vykonávaní úloh údržby jedna osoba alebo viac osôb, ktoré podliehajú jeho priamej a neustálej kontrole.

f) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky musí obsahovať aspoň:

1. základné údaje o vykonanej údržbe a
2. dátum dokončenia takejto údržby a
3. totožnosť organizácie a/alebo osoby, ktorá vydáva osvedčenie o uvoľnení do prevádzky vrátane:
  - i) referenčného čísla povolenia organizácie vykonávajúcej údržbu s povolením v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M) a osvedčujúceho personálu vydávajúceho také osvedčenie, alebo
  - ii) v prípade osvedčenia o uvoľnení do prevádzky podľa bodu M.A.801 písm. b) bodu 2 alebo M.A.801 písm. c), totožnosť a poprípade číslo preukazu spôsobilosti personálu vydávajúceho také osvedčenie;

▼B

4. obmedzenia letovej spôsobilosti alebo prevádzky, ak existujú.

- g) Odchylné od písmena b) a bez ohľadu na ustanovenia písmena h), keď nemožno dokončiť celú predpísanú údržbu, možno vydať osvedčenie o uvoľnení do prevádzky v rámci povolených obmedzení lietadla. Taká skutočnosť sa spolu s uplatniteľnými obmedzeniami letovej spôsobilosti alebo prevádzky musí zaznamenať v osvedčení o uvoľnení do prevádzky pred jeho vydaním ako súčasť informácií, ktoré sa vyžadujú v písmene f) bode 4.
- h) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa nesmie vydať v prípade akejkoľvek známej nezhody s požiadavkami, ktorá ohrozuje bezpečnosť letu.

M.A.802. Osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky

- a) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa musí vydať po dokončení všetkých údržbárskych prác na komponente lietadla v súlade s bodom M.A.502.
- b) Uznané osvedčenie o uvoľnení označené ako formulár 1 EASA predstavuje osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky, okrem prípadov, keď sa takáto údržba komponentov lietadla vykonala v súlade s bodom M.A.502 písm. b) alebo bodom M.A.502 písm. d) alebo bodom M.A.502 písm. e), pričom v takom prípade údržba podlieha postupom uvoľnenia lietadla do prevádzky v súlade s bodom M.A.801.

M.A.803. Oprávnenie pilota-vlastníka

- a) Pilot-vlastník je osoba, ktorá musí:
1. byť držiteľom platného pilotného preukazu (alebo jeho ekvivalentu) vydaného alebo overeného členským štátom pre určitý typ alebo triedu lietadla a
  2. vlastníť lietadlo, a to ako jediný vlastník alebo spoluvlastník, pričom taký vlastník musí byť:
    - i) jednou z fyzických osôb uvedených v registračnom formulári alebo
    - ii) členom neziskovej právnickej osoby zameranej na rekreačné činnosti, pričom táto právnická osoba je uvedená v registračnom dokumente ako vlastník alebo prevádzkovateľ, a tento člen sa priamo zapája do rozhodovacieho procesu právnickej osoby a je právnickou osobou určený na vykonávanie údržby ako pilot-vlastník.
- b) Pre každé súkromne prevádzkované lietadlo jednoduchej motorovej konštrukcie s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 2 730 kg, vetroň, motorový vetroň alebo balón môže pilot-vlastník vydať osvedčenie o uvoľnení do prevádzky po obmedzenej údržbe vykonanej pilotom-vlastníkom, ako sa uvádza v dodatku VIII k tejto prílohe.
- c) Rozsah obmedzenej údržby vykonanej pilotom-vlastníkom sa určuje v programe údržby lietadla uvedenom v bode M.A.302.

▼B

- d) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa musí zaznamenať v denníkoch a musí obsahovať základné údaje o vykonanej údržbe, použité údaje o údržbe, dátum, kedy bola táto údržba dokončená a totožnosť a podpis pilota, ako aj číslo pilotného preukazu pilota-vlastníka vydávajúceho takéto osvedčenie.

PODČASŤ I

*OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI***M.A.901. Overenie letovej spôsobilosti lietadla**

Overenie letovej spôsobilosti lietadla a jeho záznamov o zachovaní letovej spôsobilosti sa vykonáva pravidelne, aby sa zabezpečila platnosť osvedčenia o letovej spôsobilosti lietadla.

▼M1

- a) Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sa vydáva v súlade s doplnkom III (formulár EASA 15a, 15b alebo 15c) po dokončení uspokojivého overenia letovej spôsobilosti. Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti je platné jeden rok.

▼B

- b) Lietadlo v kontrolovanom prostredí je lietadlo, i) ktoré v posledných 12 mesiacoch bolo nepretržite v správe jedinej organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) a ii) ktorého údržbu vykonávali posledných 12 mesiacov organizácie s povolením na údržbu v súlade s oddielom A podčasťou F tejto prílohy (časť M), alebo s prílohou II (časť 145). Zahŕňa to úlohy údržby uvedené v bode M.A.803 písm. b) vykonané a uvoľnené do prevádzky v súlade s bodom M.A.801 písm. b) bodom 2 alebo bodom M.A.801 písm. b) bodom 3.

- c) Pre všetky lietadlá používané v obchodnej leteckej doprave a lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 2 730 kg, okrem balónov, ktoré sa nachádzajú v kontrolovanom prostredí, organizácia uvedená v písmene b), ktorá riadi zachovanie letovej spôsobilosti lietadla, ak má náležité povolenie a s výhradou splnenia ustanovenia písmena k), môže:

1. vydávať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.710, a
2. v prípade osvedčeni o overení letovej spôsobilosti, ktoré vydala, keď lietadlo zostalo v kontrolovanom prostredí, dvakrát predĺžiť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti vždy na obdobie jedného roka.

- d) Pre všetky lietadlá využívané na obchodnú leteckú dopravu a lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 2 730 kg, okrem balónov, i) ktoré sa nenachádzajú v kontrolovanom prostredí alebo ii) ktorých zachovanie letovej spôsobilosti je v správe organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, ktorá nemá právo vykonávať overovanie letovej spôsobilosti, osvedčenie o overení letovej spôsobilosti vydá príslušný orgán po uspokojivom posúdení založenom na odporúčaní organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s riadnym povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) odoslanom spolu so žiadosťou vlastníka alebo prevádzkovateľa. Toto odporúčanie je založené na overení letovej spôsobilosti vykonanom v súlade s bodom M.A.710.

▼B

- e) Pre lietadlá, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej leteckej doprave, s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 2 730 kg a balóny, ktorákoľvek organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) a vymenovaná vlastníkom alebo prevádzkovateľom, ak je riadne schválená a s výhradou písmena k), môže:
1. vydávať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.710 a
  2. v prípade osvedčenia o overení letovej spôsobilosti, ktoré vydala, keď lietadlo zostalo v kontrolovanom prostredí v jej správe, dvakrát predĺžiť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti vždy na obdobie jedného roka.
- f) Odchyľne od bodov M.A.901 písm. c) bodu 2 a M.A.901 písm. e) bodu 2 v prípade lietadiel, ktoré sa nachádzajú v kontrolovanom prostredí, organizácia uvedená v písmene b), ktorá riadi zachovanie letovej spôsobilosti lietadla, s výhradou súladu s písmenom k), môže predĺžiť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti, ktoré bolo vydané príslušným orgánom alebo inou organizáciou pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M), dvakrát, a to vždy na obdobie jedného roka.
- g) Odchyľne od bodu M.A.901 písm. e) a bodu M.A.901 písm. i) bodu 2 môže v prípade lietadiel typu ELA1, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej leteckej doprave a na ktoré sa nevzťahuje bod M.A.201 písm. i), vydať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti aj príslušný orgán po uspokojivom posúdení založenom na odporúčaní osvedčujúceho personálu oficiálne schváleným príslušným orgánom a spĺňajúcim požiadavky ustanovení prílohy III (časť 66), ako aj požiadavky stanovené v bode M.A.707 písm. a) bode 2 písm. a), odoslanom spolu so žiadosťou vlastníka alebo prevádzkovateľa. Toto odporúčanie je založené na overení letovej spôsobilosti vykonanom v súlade s bodom M.A.710 a vydáva sa na maximálne dva po sebe nasledujúce roky.
- h) Kedykoľvek okolnosti ukážu, že existuje potenciálne ohrozenie bezpečnosti, príslušný orgán vykoná overenie letovej spôsobilosti a vydá osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sám.
- i) Okrem ustanovení písmena h) môže príslušný orgán vykonať overenie letovej spôsobilosti a vydať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sám aj v týchto prípadoch:
1. keď je lietadlo v správe organizácie s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M) so sídlom v tretej krajine;
  2. pre všetky balóny a iné lietadlá s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 2 730 kg, ak to požaduje vlastník.
- j) Keď príslušný orgán sám vykonáva overenie letovej spôsobilosti a/alebo vydáva osvedčenie o overení letovej spôsobilosti, vlastník alebo prevádzkovateľ poskytne príslušnému orgánu:
1. dokumentáciu požadovanú príslušným orgánom a
  2. vhodné priestory na príslušnom mieste pre jeho personál a

▼ B

3. v prípade potreby podporu zo strany riadne kvalifikovaného personálu v súlade s prílohou III (časť 66) alebo s rovnocennými požiadavkami na personál stanovenými v bode 145.A.30 písm. j) bode 1 a 2 prílohy II (časť 145).

k) Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti nemožno vydať ani predĺžiť, ak existuje dôkaz alebo dôvod domnievať sa, že lietadlo je nespôsobilé na let.

▼ M1

l) V prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, organizácia vykonávajúca údržbu uvedená v časti 145 alebo M.A. podčasti F, ktorá vykonáva ročnú inšpekciu uvedenú v programe údržby, môže, ak má príslušné povolenie, vykonať overenie letovej spôsobilosti a vydať príslušné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti, a to za týchto podmienok:

1. Organizácia menuje personál na overenie letovej spôsobilosti, ktorý spĺňa všetky tieto požiadavky:

a) Personál na overenie letovej spôsobilosti má oprávnenie osvedčujúceho personálu pre príslušné lietadlo.

b) Personál na overenie letovej spôsobilosti má aspoň trojročnú prax ako osvedčujúci personál.

c) Personál na overenie letovej spôsobilosti je nezávislý od postupu riadenia zachovania letovej spôsobilosti lietadla, ktoré je predmetom overovania, alebo má úplnú právomoc nad postupom riadenia zachovania letovej spôsobilosti lietadla, ktoré je predmetom overovania.

d) Personál na overenie letovej spôsobilosti získal znalosti o častiach tejto prílohy (časť M) relevantných pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.

e) Personál na overenie letovej spôsobilosti získal preukázanú znalosť postupov organizácie vykonávajúcej údržbu týkajúcich sa overovania letovej spôsobilosti a vydávania osvedčenia o overení letovej spôsobilosti.

f) Personál na overenie letovej spôsobilosti bol formálne potvrdený príslušným orgánom po vykonaní overenia letovej spôsobilosti pod dohľadom príslušného orgánu alebo pod dohľadom personálu na overenie letovej spôsobilosti tejto organizácie v súlade s postupom schváleným príslušným orgánom.

g) Personál na overenie letovej spôsobilosti vykonal počas posledných dvanástich mesiacov aspoň jedno overenie letovej spôsobilosti.

2. Overenie letovej spôsobilosti sa vykonáva v rovnakom čase ako ročná inšpekcia uvedená v programe údržby a vykonáva ho tá istá osoba, ktorá uvoľňuje lietadlo do prevádzky po takejto ročnej inšpekcii, pričom je možné využiť ustanovenie o vykonaní 90 dní pred stanovenou lehotou uvedené v M.A.710 písm. d).

3. Overenie letovej spôsobilosti zahŕňa plne zdokumentované overenie v súlade s bodom M.A.710 písm. a).

▼ M1

4. Overenie letovej spôsobilosti zahŕňa fyzickú prehliadku lietadla v súlade s bodom M.A.710 písm. b) a c).
5. Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti formulár EASA 15c vydáva v mene organizácie vykonávajúcej údržbu osoba, ktorá vykonáva overenie letovej spôsobilosti, keď sa presvedčí, že:
  - a) overenie letovej spôsobilosti bolo úplne a uspokojujúco dokončené; a
  - b) že program údržby bol overený v súlade s bodom M.A.710 písm. ga); a
  - c) že neexistuje žiaden nesúladi, ktorý by ohrozoval bezpečnosť letu.
6. Kópia vydaného osvedčenia o overení letovej spôsobilosti sa zasiela príslušnému orgánu členského štátu registrácie lietadla do 10 dní od dátumu vydania.
7. Ak organizácia zistí, že výsledok overenia letovej spôsobilosti je nejednoznačný, alebo ak z overovania podľa bodu M.A.901 písm. l) bod 5 písm. b) vyplýnú v prípade lietadla nezrovnalosti týkajúce sa nedostatkov v obsahu programu údržby, informuje o tom do 72 hodín príslušný orgán členského štátu registrácie.
8. Príručka alebo podrobný popis organizácie vykonávajúcej údržbu musí obsahovať všetky tieto informácie:
  - a) Postupy na vykonávanie overovania letovej spôsobilosti a vydanie príslušného osvedčenia o overení letovej spôsobilosti.
  - b) Mená členov osvedčujúceho personálu oprávnených na overovanie letovej spôsobilosti a vydanie príslušného osvedčenia o overení letovej spôsobilosti.
  - c) Postupy na overenie programu údržby.

▼ B**M.A.902 Platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti**

- a) Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti sa stáva neplatným, ak:
  1. bola pozastavená jeho platnosť alebo bolo zrušené, alebo
  2. bola pozastavená platnosť osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo bolo zrušené, alebo
  3. lietadlo nie je lietadlom zaregistrovaným v registri členského štátu, alebo
  4. platnosť druhu osvedčenia, na základe ktorého bolo vydané osvedčenie o letovej spôsobilosti, bola pozastavená alebo bola zrušená.
- b) Lietadlo nesmie lietať, ak je osvedčenie o letovej spôsobilosti neplatné alebo ak:
  1. zachovaná letová spôsobilosť lietadla alebo akéhokoľvek komponentu namontovaného v lietadle nespĺňa požiadavky tejto časti alebo

▼ B

2. lietadlo už nezodpovedá typovej konštrukcii schválenej agentúrou, alebo
  3. lietadlo bolo prevádzkované mimo obmedzení schválenej letovej príručky alebo osvedčenia o letovej spôsobilosti, bez prijatia zodpovedajúceho opatrenia, alebo
  4. lietadlo bolo účastníkom nehody alebo incidentu, ktoré mali vplyv na letovú spôsobilosť lietadla, bez následného opatrenia na obnovenie letovej spôsobilosti, alebo
  5. modifikácia alebo oprava nie sú v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.
- c) Po prepadnutí alebo zrušení osvedčenia o overení letovej spôsobilosti sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

M.A.903 Transfer registrácie lietadla v rámci EÚ

- a) Pri transfere registrácie lietadla v rámci EÚ žiadateľ:
1. informuje predchádzajúci členský štát o tom, v ktorom členskom štáte bude lietadlo zaregistrované, a potom
  2. požiadava nový členský štát o vydanie nového osvedčenia o letovej spôsobilosti v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.
- b) Bez ohľadu na bod M.A.902 a) (3), predchádzajúce osvedčenia o overení letovej spôsobilosti zostáva platné až do uplynutia jeho lehoty platnosti.

M.A.904 Overenie letovej spôsobilosti lietadla dovezeného do EÚ

- a) Pri dovoze lietadla z tretej krajiny do členského štátu registrácie žiadateľ musí:
1. požiadať členský štát registrácie o vydanie nového osvedčenia o letovej spôsobilosti v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 a
  2. pre iné ako nové lietadlo mať úspešne vykonané overenie letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.901 a
  3. mať vykonanú všetku údržbu v súlade so schváleným programom údržby v súlade s bodom M.A.302.

▼ M1

- b) Keď sa organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti alebo organizácia vykonávajúca údržbu presvedčí, že lietadlo spĺňa príslušné požiadavky, v prípade potreby pošle členskému štátu registrácie zdokumentované odporúčanie na vydanie osvedčenia o overení letovej spôsobilosti.

▼ B

- c) Vlastník musí členskému štátu registrácie umožniť prístup k lietadlu na účely inšpekcie.
- d) Členský štát registrácie vystaví nové osvedčenie o overení letovej spôsobilosti keď sa presvedčí, že lietadlo spĺňa predpisy prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

▼ B

- e) Členský štát musí rovnako vystaviť osvedčenie o overení letovej spôsobilosti platné normálne jeden rok, pokiaľ členský štát neobmedzí platnosť z dôvodov bezpečnosti.

M.A.905 Zistenia

- a) Zistením úrovne 1 je každá významná nezhoda s požiadavkami stanovenými v tejto prílohe (časť M), ktorá zníži bezpečnostný štandard a vážne ohrozí bezpečnosť letu.
- b) Zistením úrovne 2 je každá nezhoda s požiadavkami stanovenými v tejto prílohe (časť M), ktorá by mohla znížiť bezpečnostný štandard a mohla by ohroziť bezpečnosť letu.
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu M.B.903 osoba alebo organizácia zodpovedná podľa bodu M.A.201 musí určiť plán nápravnej akcie a v rámci obdobia dohodnutého s príslušným orgánom musí k spokojnosti tohto orgánu preukázať jej vykonanie vrátane vhodnej nápravnej akcie na zabránenie opakovaného výskytu tohto zistenia a príčin jeho vzniku.

*ODDIEL B***POSTUP PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY****PODČASŤ A***VŠEOBECNE***M.B.101 Rozsah platnosti**

Tento oddiel stanovuje administratívne požiadavky, ktoré musia dodržiavať príslušné orgány poverené uplatňovaním a presadzovaním ustanovení oddielu A tejto časti.

M.B.102 Príslušný orgán

- a) Všeobecne

Členský štát určí príslušný orgán s pridelenou zodpovednosťou za vydávanie, zachovanie platnosti, zmenu, pozastavenie platnosti alebo zrušenie osvedčení a za dohľad nad zachovaním letovej spôsobilosti. Tento príslušný orgán zavedie zdokumentované postupy a stanoví organizačnú štruktúru.

- b) Zdroje

Počet zamestnancov musí zodpovedať plneniu požiadaviek uvedených v tomto oddiele.

- c) Kvalifikácia a výcvik

Celý personál zapojený do činností, ktorými sa zaoberá táto príloha, musí byť primerane kvalifikovaný a musí mať primerané vedomosti, prax, základné vzdelanie a výcvik potrebné na plnenie pridelených úloh.

- d) Postupy

Príslušný orgán stanoví postupy popisujúce, ako sú plnené požiadavky tejto prílohy (časť M).

Postupy sa musia overovať a meniť tak, aby bolo zabezpečené zachovanie zhody.

▼B**M.B.104 Vedenie záznamov**

- a) Príslušné orgány musia vytvoriť systém vedenia záznamov, ktorý umožní sledovanie procesu vydania, zachovania, zmeny, pozastavenia platnosti alebo zrušenia osvedčenia.
- b) Záznamy pre dohľad nad organizáciami schválenými v súlade s touto prílohou musia obsahovať minimálne:
1. žiadosť o povolenie pre organizáciu,
  2. osvedčenie o povolení organizácie vrátane všetkých zmien,
  3. kópiu programu auditov s uvedením dátumov vykonania auditov a auditov, ktoré boli vykonané,
  4. záznamy o trvalom dohľade vrátane všetkých auditných záznamov,
  5. kópie všetkej príslušnej korešpondencie,
  6. údaje o akejkoľvek výnimke a o vynucovacích opatreniach,
  7. všetky správy od iných príslušných orgánov týkajúce sa dohľadu organizácie,
  8. príručka organizácie alebo príručka a zmeny,
  9. kópiu každého iného dokumentu, ktorý priamo schvaľuje príslušný orgán.
- c) Obdobie uchovávania záznamov podľa písmena b) je aspoň štyri roky.
- d) Záznamy o dohľade nad každým lietadlom musia obsahovať minimálne kópiu:
1. osvedčenia o letovej spôsobilosti lietadla,
  2. osvedčenia o overení letovej spôsobilosti,
  3. odporúčaní organizácie podľa oddielu A podčasti G,
  4. správ z overovaní letovej spôsobilosti vykonaných priamo členským štátom,
  5. všetkej príslušnej korešpondencie týkajúcej sa lietadla,
  6. údajov o každej výnimke a vynucovacieho(-ích) opatrenia(-i),
  7. každého dokumentu schváleného príslušným orgánom podľa prílohy I (časť M) alebo prílohy II (časť ARO) k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012.
- e) Záznamy špecifikované v písmene d) sa musia uchovávať dva roky potom, čo bolo lietadlo definitívne vyradené z prevádzky.
- f) Všetky záznamy špecifikované v bode M.B.104 musia byť na požiadanie k poskytnuté inému členskému štátu alebo agentúre.

▼ B**M.B.105 Vzájomná výmena informácií**

- a) Aby sa zvýšila bezpečnosť leteckej prevádzky musia sa príslušné orgány podieľať na vzájomnej výmene všetkých nevyhnutných informácií v súlade s článkom 15 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- b) Bez toho, aby boli dotknuté kompetencie členských štátov, v prípade potencionálneho ohrozenia bezpečnosti zahŕňajúceho niekoľko členských štátov, zainteresované príslušné orgány si musia navzájom pomáhať pri nevyhnutných dozorných činnostiach.

PODČASŤ B

*KOMPETENCIA***M.B.201 Zodpovednosť**

Príslušné orgány špecifikované v M.1 sú zodpovedné za vykonávanie prehliadok a šetrení, aby si overili plnenie požiadaviek tejto časti.

PODČASŤ C

*ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI***▼ M1****M.B.301 Program údržby**

- a) Okrem prípadov, keď vlastník vydal vyhlásenie pre program údržby v súlade s bodom M.A.302 písm. h), príslušný orgán overí, či je program údržby v súlade s bodom M.A.302.
- b) Pokiaľ nie je v bodoch M.A.302 písm. c) a M.A.302 písm. h) stanovené inak, program údržby a jeho zmeny priamo schvaľuje príslušný orgán.
- c) V prípade nepriameho schválenia postup programu údržby schváli príslušný orgán prostredníctvom príručky pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti.
- d) Aby mohol byť program údržby schválený podľa písmena b) tohto bodu, musí mať príslušný orgán prístup k všetkým údajom požadovaným v bode M.A.302 písm. d), e), f) a h).

▼ B**M.B.302 Výnimky**

Všetky výnimky v súlade s článkom 14 ods. 4 nariadenia (ES) č. 216/2008 musí zaznamenať a uchovávať príslušný orgán.

M.B.303 Monitorovanie zachovania letovej spôsobilosti lietadla

- a) Príslušný orgán vypracuje program overovania, aby sa mohol monitorovať stav letovej spôsobilosti lietadiel zapísaných v jeho registri.
- b) Program overovania musí obsahovať náhodné overovanie vzorky lietadiel.
- c) Pri vypracovaní programu sa berie zreteľ na počet lietadiel v registri, miestne znalosti a predchádzajúce dozorné činnosti.
- d) Overovanie výrobku sa musí koncentrovať na rad kľúčových rizikových prvkov letovej spôsobilosti a na identifikáciu všetkých zistení. Okrem toho príslušný orgán musí analyzovať každé zistenie a určiť príčiny jeho vzniku.

▼ B

- e) Všetky zistenia musí písomne potvrdiť osoba alebo organizácia zodpovedná podľa bodu M.A.201.
- f) Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, opatrenia na odstránenie nedostatkov a odporúčania.
- g) Ak sa počas overovania lietadla nájde dôkaz o nezhode s požiadavkami stanovenými v tejto prílohe (časť M), príslušný orgán prijme opatrenia v súlade s bodom M.B.903.
- h) Ak sa zistí príčina vzniku nezhody s ktoroukoľvek podčasťou alebo inou časťou, s nezhodou sa zaobchádza tak, ako je predpísané v príslušnej časti.
- i) S cieľom uľahčiť vykonávanie príslušného vynucovacieho opatrenia si príslušné orgány vymieňajú informácie o nezhode zistenej v súlade s písmenom h).

M.B.304 Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie

Príslušný orgán musí:

- a) pozastaviť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti zo závažných dôvodov v prípade potenciálneho ohrozenia bezpečnosti, alebo
- b) pozastaviť platnosť osvedčenia o overení letovej spôsobilosti, zrušiť ho alebo obmedziť jeho platnosť podľa bodu M.B.303 g).

PODČASŤ D*NORMY ÚDRŽBY*

(vypracuje sa)

PODČASŤ E*KOMPONENTY*

(vypracuje sa)

PODČASŤ F*ORGANIZÁCIA ÚDRŽBY***M.B.601 Žiadosť**

Ak sa prevádzkové priestory organizácie s povolením na údržbu nachádzajú vo viac než jednom členskom štáte, šetrenie a trvalý dohľad sa v rámci povolenia vykonáva spolu s príslušnými orgánmi určenými členskými štátmi, na ktorých územiach sa ostatné prevádzkové priestory údržby nachádzajú.

M.B.602 Prvé povolenie

- a) Za predpokladu, že sú splnené požiadavky bodov M.A.606 a) a b), príslušný orgán oficiálne písomnou formou oznámi žiadateľovi, že uznáva personál podľa M.A.606 a) a b).
- b) Príslušný orgán potvrdí, že postupy špecifikované v príručke organizácie s povolením na údržbu zodpovedajú podčasti F oddielu A tejto prílohy (časť M) a zabezpečí, aby zodpovedný manažér podpísal vyhlásenie o záväzkoch.
- c) Príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa požiadavky stanovené v podčasti F oddielu A tejto prílohy (časť M).

▼ B

- d) Počas šetrenia konaného na účely získania povolenia sa uskutoční stretnutie so zodpovedným manažérom, aby bolo zabezpečené, že manažér plne chápe význam povolenia a dôvody, na základe ktorých podpísal záväzok organizácie týkajúci sa dodržania postupov špecifikovaných v príručke.
- e) Všetky zistenia musia byť žiadateľskej organizácii potvrdené písomne.
- f) Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, záverečné opatrenia (opatrenia požadované na odstránenie nedostatkov) a odporúčania.
- g) Pri prvom povolení musí organizácia odstrániť všetky nedostatky a príslušný orgán to musí uznať predtým, než môže udeliť povolenie.

M.B.603 Vydanie povolenia

- a) Ak organizácia údržby spĺňa príslušné body tejto časti, príslušný orgán vydá žiadateľovi osvedčenie o povolení na EASA formulári 3 (doplnok V), ktoré obsahuje rozsah povolenia.
- b) Príslušný orgán uvedie podmienky spojené s povolením na osvedčení o povolení na EASA formulári 3.
- c) Na osvedčení o povolení na EASA formulári 3 sa spôsobom, ktorý určí agentúra, uvedie referenčné číslo.

M.B.604 Zachovanie dohľadu

- a) Príslušný orgán vedie a aktualizuje zoznam všetkých organizácií-údržby schválené v súlade s podčast'ou F oddielu B tejto prílohy (časť M) nad ktorými má dohľad, v ktorom sú uvedené dátumy plánovaných a vykonaných auditov.
- b) Každá organizácia sa v intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov podrobí úplnému auditu.
- c) Všetky zistenia sa žiadateľskej organizácii potvrdia písomne.
- d) Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, nápravné opatrenia (opatrenia požadované na odstránenie nedostatkov) a odporúčania.
- e) Stretnutie so zodpovedným manažérom sa uskutoční aspoň raz za 24 mesiacov aby bolo zabezpečené, že manažér je stále informovaný o dôležitých problémoch vyplývajúcich z auditu.

M.B.605 Zistenia

- a) Keď sa počas auditov alebo inými prostriedkami zistí dôkaz ukazujúci nezhodu s požiadavkou stanovenou v tejto prílohe (časť M), príslušný orgán prijme tieto opatrenia:
  1. u zistení úrovne 1 príslušný orgán v závislosti na rozsahu zistenia úrovne 1 podnikne okamžité kroky na úplné alebo čiastočné zrušenie, obmedzenie alebo pozastavenie platnosti povolenia pre údržbársku organizáciu, kým organizácia úspešne neuskutoční nápravnú akciu;

▼B

2. u zistení úrovne 2 príslušný orgán poskytne lehotu na nápravnú akciu primeranú povahe zistenia, ktorá nesmie byť dlhšia než tri mesiace. Za určitých okolností na konci prvej lehoty a podľa povahy zistenia môže príslušný orgán predĺžiť trojmesačnú lehotu na základe primeraného plánu nápravnej akcie.

b) Príslušný orgán prijme opatrenia na úplné alebo čiastočné pozastavenie platnosti povolenia v prípade nedodržania lehoty poskytnutej príslušným orgánom.

M.B.606. Zmeny

a) Príslušný orgán musí spĺňať platné ustanovenia prvého schválenia v prípade akejkoľvek zmeny v organizácii oznámenej v súlade s bodom M.A.617.

b) Príslušný orgán môže stanoviť podmienky, podľa ktorých môže organizácia s povolením na údržbu pracovať v priebehu týchto zmien, pokiaľ neurčí, že by platnosť povolenia mala byť pozastavená vzhľadom na charakter alebo rozsah zmien.

c) V prípade akejkoľvek zmeny príručky organizácie pre údržbu:

1. V prípade priameho schválenia zmien v súlade s bodom M.A.604 písm. b) príslušný orgán overí, či sa postupy uvedené v príručke zhodujú s touto prílohou (časť M) pred oficiálnym oznámením schválenia organizácii s povolením.

2. V prípade, že sa použije postup nepriameho schválenia na schválenie zmien v súlade s bodom M.A.604 písm. c), príslušný orgán zabezpečí, i) že zmeny zostanú menej významné a ii) že má zodpovedajúcu kontrolu nad schválením zmien, aby sa zabezpečilo, že zostanú v zhode s požiadavkami tejto prílohy (časť M).

M.B.607 Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie povolenia

Príslušný orgán musí:

a) pozastaviť platnosť povolenia zo závažných dôvodov v prípade potenciálneho ohrozenia bezpečnosti alebo

b) pozastaviť platnosť povolenia, zrušiť ho alebo obmedziť jeho platnosť podľa bodu M.B.605.

PODČASŤ G**ORGANIZÁCIA RIADIACA ZACHOVANIE LETOVEJ SPÔSOBILOSTI****M.B.701 Žiadosť**

a) U obchodnej leteckej dopravy sa spolu so žiadosťou o prvé vydanie alebo zmenu osvedčenia leteckého prevádzkovateľa, za každé prevádzkované lietadlo príslušnému orgánu na schválenie predloží:

1. príručku na riadenie zachovania letovej spôsobilosti;

▼B

2. programy údržby prevádzkovateľa lietadla;
  3. palubný denník lietadla;
  4. prípadne technické podmienky zmlúv o údržbe medzi prevádzkovateľom a organizáciou s povolením na údržbu podľa časti 145.
- b) Ak sú prevádzkové priestory údržby umiestnené vo viac ako jednom členskom štáte, vyšetrowanie a priebežný dozor nad oprávnením sa musí uskutočniť spoločne s príslušnými úradmi určenými členskými štátmi, na území ktorých sú umiestnené ďalšie prevádzkové priestory údržby.

M.B.702 Prvé povolenie

- a) Za predpokladu, že sú splnené požiadavky bodov M.A.706 a), c), d) a M.A.707, príslušný orgán formálne písomnou formou oznámi žiadateľovi, že uznáva personál podľa M.A.707.
- b) Príslušný orgán potvrdí, že postupy špecifikované v príručke organizácie riadiacej zachovanie letovej spôsobilosti zodpovedajú oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) a zabezpečí, aby zodpovedný manažér podpísal vyhlásenie o záväzkoch.
- c) Príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa požiadavky stanovené v oddiele A podčasti G tejto prílohy (časť M).
- d) Počas šetrenia konaného na účely získania povolenia sa uskutoční stretnutie so zodpovedným manažérom, aby bolo zabezpečené, že manažér plne chápe význam povolenia a dôvody, na základe ktorých podpísal záväzok organizácie týkajúci sa dodržania postupov špecifikovaných v príručke na riadenie zachovania letovej spôsobilosti.
- e) Všetky zistenia musia byť žiadateľskej organizácii potvrdené písomne.
- f) Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, nápravné opatrenia (opatrenia požadované na odstránenie nedostatkov) a odporúčania.
- g) Pri prvom povolení musí organizácia odstrániť všetky nedostatky a príslušný orgán to musí uznať predtým, než môže udeliť povolenie.

M.B.703 Vydanie povolenia

- a) Ak organizácia riadiaca zachovanie letovej spôsobilosti je v súlade s oddielom A podčasťou G tejto prílohy (časť M), príslušný orgán

▼ B

vydá žiadateľovi o osvedčenie o povolení na EASA formulári 14 (doplnok V), ktoré obsahuje rozsah povolenia.

- b) Príslušný orgán uvedie platnosť povolenia na osvedčení o povolení na EASA formulári 14.
- c) Na osvedčení o povolení na EASA formulári 14 sa spôsobom, ktorý určí agentúra, uvedie referenčné číslo.
- d) V prípade obchodnej leteckej dopravy budú informácie obsiahnuté na EASA formulári 14 zapísané v osvedčení leteckého prevádzkovateľa.

M.B.704 Trvalý dohľad

- a) Príslušný orgán vedie a aktualizuje zoznam všetkých organizácií riadiacich zachovanie letovej spôsobilostischválených podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M), nad ktorými má dohľad, v ktorom sú uvedené dátumy plánovaných a vykonaných auditov.
- b) Každá organizácia sa v intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov podrobí úplnému auditu.
- c) V každom 24 mesačnom období sa overí náhodne vybraná vzorka lietadiel spravovaných organizáciou schválenou podľa oddielu B podčasti G tejto prílohy (časť M). O veľkosti vzorky rozhodne príslušný orgán na základe výsledku predchádzajúcich auditov a predchádzajúcich overení výrobku.
- d) Všetky zistenia sa žiadateľskej organizácii potvrdia písomne.
- e) Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, nápravné opatrenia (opatrenia požadované na odstránenie nedostatkov) a odporúčania.
- f) Stretnutie so zodpovedným manažérom sa uskutoční aspoň raz za 24 mesiacov, aby bolo zabezpečené, že manažér je naďalej informovaný o dôležitých problémoch vyplývajúcich z auditu.

M.B.705 Zistenia

- a) Keď sa počas auditov alebo inými prostriedkami zistí dôkaz ukazujúci nezhodu s požiadavkou stanovenou v tejto prílohe (časť M), príslušný orgán prijme tieto opatrenia:
  1. u zistení úrovne 1 príslušný orgán v závislosti od rozsahu zistenia úrovne 1 podnikne okamžité kroky na úplné alebo čiastočné zrušenie, obmedzenie alebo pozastavenie platnosti povolenia pre organizáciu riadiacu zachovanie letovej spôsobilosti, kým organizácia úspešne neuskutoční nápravnú akciu;
  2. u zistení úrovne 2 príslušný orgán poskytne lehotu na nápravnú akciu primeranú povahu zistenia, ktorá nie je dlhšia než tri mesiace. Za určitých okolností na konci prvej lehoty a podľa povahy zistenia môže príslušný orgán predĺžiť trojmesačnú lehotu na základe primeraného plánu nápravnej akcie.

▼B

- b) Príslušný orgán prijme opatrenia na úplné alebo čiastočné pozastavenie platnosti povolenia v prípade nedodržania lehoty poskytnutej príslušným orgánom.

M.B.706. Zmeny

- a) Príslušný orgán musí spĺňať platné ustanovenia prvého schválenia v prípade akejkoľvek zmeny v organizácii oznámenej v súlade s bodom M.A.713.
- b) Príslušný orgán môže stanoviť podmienky, za ktorých môže organizácia s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti pracovať v priebehu týchto zmien, pokiaľ neurčí, že by platnosť povolenia mala byť pozastavená vzhľadom na charakter alebo rozsah zmien.
- c) V prípade akejkoľvek zmeny príručky organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti:
1. V prípade priameho schválenia zmien v súlade s bodom M.A.704 písm. b) príslušný orgán overí, či sa postupy uvedené v príručke zhodujú s touto prílohou (časť M) pred oficiálnym oznámením schválenia organizácii s povolením.
  2. V prípade, že sa použije postup nepriameho schválenia na schválenie zmien v súlade s bodom M.A.704 písm. c), príslušný orgán zabezpečí, i) že zmeny zostanú menej významné a ii) že má zodpovedajúcu kontrolu nad schválením zmien, aby sa zabezpečilo, že zostanú v zhode s požiadavkami tejto prílohy (časť M).

M.B.707 Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie povolenia

Príslušný orgán musí:

- a) pozastaviť platnosť povolenia zo závažných dôvodov v prípade potenciálneho ohrozenia bezpečnosti, alebo
- b) pozastaviť platnosť povolenia, zrušiť ho alebo obmedziť jeho platnosť podľa bodu M.B.705.

PODČASŤ H*OSVEDČENIE O UVOLNENÍ DO PREVÁDZKY – CRS*

(vypracuje sa)

PODČASŤ I*OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI***M.B.901 Posúdenie odporúčaní**

Po prijatí žiadosti a príslušného odporúčania na osvedčenie o overení letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.901:

1. primerane kvalifikovaný personál príslušného orgánu overí, či vyhlásenie zhody obsiahnuté v odporúčaní preukazuje, že bolo vykonané úplné overenie letovej spôsobilosti podľa M.A.710.
2. Príslušný orgán vykoná šetrenie a môže požadovať ďalšie informácie, ktoré slúžia na posúdenie odporúčania.

▼B**M.B.902. Overenie letovej spôsobilosti príslušným orgánom**

- a) Keď sa príslušný orgán rozhodne vykonať overenie letovej spôsobilosti a vydať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti na formulári 15a EASA (Dodatok III), príslušný orgán vykoná overenie letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.710.
- b) Príslušný orgán musí mať vhodný personál na overenie letovej spôsobilosti na vykonanie overenia.

1. V prípade všetkých lietadiel používaných v obchodnej leteckej doprave a lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou ako 2 730 kg okrem balónov musí tento personál mať:

- a) aspoň päťročnú prax v oblasti zachovania letovej spôsobilosti a
- b) príslušný preukaz spôsobilosti v súlade s prílohou III (časť 66) alebo kvalifikáciu personálu údržby uznávanú na vnútroštátnej úrovni pre príslušnú kategóriu lietadiel [keď príloha III (časť 66) odkazuje na vnútroštátne predpisy] alebo letecko-technický diplom alebo jeho ekvivalent, a
- c) oficiálny leteckotechnický výcvik týkajúci sa údržby a
- d) postavenie s primeranou zodpovednosťou.

Bez ohľadu na vyššie uvedené písmená a) až d) sa môže požiadavka v bode M.B.902 písm. b) bode 1 písm. b) nahradiť požiadavkou päťročnej praxe v zachovaní letovej spôsobilosti a praxe, ktorá sa už vyžaduje podľa bodu M.B. 902 písm. b) bodu 1 písm. a).

2. V prípade lietadiel nepoužívaných v obchodnej leteckej doprave s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 2 730 kg a v prípade balónov musí tento personál mať:

- a) aspoň trojročnú prax v oblasti zachovania letovej spôsobilosti a
- b) príslušný preukaz spôsobilosti v súlade s prílohou III (časť 66) alebo kvalifikáciu personálu údržby uznávanú na vnútroštátnej úrovni pre príslušnú kategóriu lietadiel [keď príloha III (časť 66) odkazuje na vnútroštátne predpisy] alebo letecko-technický diplom alebo jeho ekvivalent, a
- c) príslušný leteckotechnický výcvik týkajúci sa údržby a
- d) postavenie s primeranou zodpovednosťou.

Bez ohľadu na vyššie uvedené písmená a) až d) sa môže požiadavka v bode M.B.902 písm. b) bode 2 písm. b) nahradiť požiadavkou štvorročnej praxe v zachovaní letovej spôsobilosti a praxe, ktorá sa už vyžaduje podľa bodu M.B. 902 písm. b) bodu 2 písm. a).

- c) Príslušný orgán musí viesť záznamy o všetkých členoch personálu na overovanie letovej spôsobilosti, ktoré budú obsahovať podrobné údaje o každej príslušnej získanej kvalifikácii spolu so súhrnom zodpovedajúcich skúseností a školení týkajúcich sa riadenia zachovania letovej spôsobilosti.

▼B

- d) Príslušný orgán musí mať pri overovaní letovej spôsobilosti prístup k uplatniteľným údajom, ako sa uvádza v bodoch M.A.305, M.A.306 a M.A.401.
- e) Personál vykonávajúci overenie letovej spôsobilosti musí vydať formulár 15a po uspokojivom dokončení overenia letovej spôsobilosti.

M.B.903 Zistenia

Keď sa počas overovania alebo inými prostriedkami zistí dôkaz ukazujúci nezhodu s požiadavkami časti M, príslušný orgán prijme tieto opatrenia:

1. u zistení úrovne 1 príslušný orgán musí požadovať vykonanie nápravnej akcie pred ďalším letom a podnikne okamžité kroky na zrušenie alebo pozastavenie platnosti osvedčenia o overení letovej spôsobilosti;
2. u zistení úrovne 2 musí nápravná akcia požadovaná príslušným orgánom zodpovedať povahe zistenia.

▼B*Doplnok I***Dohoda o zachovaní letovej spôsobilosti**

1. Keď vlastník uzavrie zmluvu s organizáciou na riadenie zachovania letovej spôsobilosti schválenu podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) v súlade s bodom M.A.201 o vykonaní úloh v rámci riadenia zachovania letovej spôsobilosti, na žiadosť príslušného orgánu pošle vlastník kópiu dohody príslušnému orgánu členského štátu registrácie potom, čo bola podpísaná oboma stranami.
2. Dohoda sa vypracuje so zreteľom na požiadavky tejto prílohy (časť M) a musí obsahovať záväzky podpísaných strán vzťahujúce sa k zachovaniu letovej spôsobilosti lietadla.

3. Musí obsahovať minimálne:

— registráciu lietadla,

— typ lietadla,

— sériové číslo lietadla,

— meno vlastníka lietadla alebo registrovaného nájomcu alebo údaje o spoločnosti, vrátane adresy,

— údaje o organizácii na riadenie zachovania letovej spôsobilosti schválenej podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) vrátane adresy.

4. Musí obsahovať toto znenie:

„Vlastník poveruje oprávnenú organizáciu riadením zachovania letovej spôsobilosti lietadla, vypracovaním programu údržby, ktorý musia schváliť orgány letovej spôsobilosti členského štátu, v ktorom je lietadlo registrované a organizáciu údržby lietadla podľa uvedeného programu údržby v oprávnenej organizácii.“

Podľa predloženej dohody obe podpísané strany sa zaväzujú plniť príslušné záväzky tejto dohody.

Vlastník osvedčuje v najlepšej viere, že všetky informácie poskytnuté oprávnenej organizácii týkajúce sa zachovania letovej spôsobilosti lietadla sú a budú presné a že lietadlo sa nebude meniť bez predchádzajúceho schválenia oprávnenej organizácie.

V prípade akéhokoľvek nedodržania tejto dohody ktoroukoľvek z podpísaných strán dohoda stráca svoju platnosť. V takom prípade preberá vlastník plnú zodpovednosť za každú úlohu spojenú so zachovaním letovej spôsobilosti lietadla a vlastník sa zaväzuje do dvoch týždňov informovať príslušné orgány členského štátu registrácie.“

5. Keď vlastník uzavrie zmluvu s organizáciou na riadenie zachovania letovej spôsobilosti schválenu podľa oddielu A podčasti G tejto prílohy (časť M) v súlade s bodom M.A.201, záväzky oboch strán sa delia takto:

- 5.1. Povinnosti organizácie s povolením:

▼B

1. zahrnúť typ lietadla do rozsahu povolenia;
2. dodržiavať podmienky na zachovanie letovej spôsobilosti lietadla uvedené nižšie:
  - a) vypracovať program údržby lietadla, poprípade vrátane vypracovania programu spoľahlivosti;
  - b) stanoviť úlohy údržby (v programe údržby), ktoré môže vykonať pilot-vlastník v súlade s bodom M.A.803 písm. c);
  - c) zabezpečiť schvaľovanie programu údržby lietadla;
  - d) odovzdať kópiu programu údržby lietadla vlastníkovi lietadla ihneď po schválení programu;
  - e) zabezpečiť preklenovaciu prehliadku s predchádzajúcim programom údržby lietadla;
  - f) zabezpečiť, že všetky úlohy údržby vykoná organizácia s povolením na údržbu;
  - g) zabezpečiť, že všetky uplatniteľné príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti sa uplatnia;
  - h) zabezpečiť, že opravy všetkých chýb objavených počas plánovanej údržby, overovania letovej spôsobilosti alebo nahlásených vlastníkom vykoná organizácia s povolením na údržbu;
  - i) koordinovať naplánovanú údržbu, uplatňovanie príkazov letovej spôsobilosti, výmenu súčastí s obmedzenou životnosťou a požiadavky na prehliadku komponentov;
  - j) informovať vlastníka vždy, keď sa lietadlo musí odovzdať organizácii s povolením na údržbu;
  - k) viesť všetky technické záznamy;
  - l) archivovať všetky technické záznamy;
3. zabezpečiť schválenie všetkých modifikácií lietadla v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 pred ich vykonaním;
4. zabezpečiť schválenie všetkých opráv lietadla v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 pred ich vykonaním;
5. informovať príslušný orgán členského štátu registrácie vždy, keď nie je lietadlo vlastníkom poskytnuté organizácii s povolením na údržbu podľa požiadaviek oprávnenej organizácie;
6. informovať príslušný orgán členského štátu registrácie vždy, keď sa nedodrží táto dohoda;

▼B

7. vykonávať overenie letovej spôsobilosti lietadla v prípade potreby a vydávať osvedčenie o overení letovej spôsobilosti alebo odporúčanie príslušnému orgánu členského štátu registrácie;
8. posielat' kópiu všetkých vydaných alebo predĺžených osvedčení o overení letovej spôsobilosti do 10 dní príslušnému orgánu členského štátu registrácie;
9. hlásiť všetky udalosti, ktoré sa musia oznámiť podľa platných predpisov;
10. informovať príslušný orgán členského štátu registrácie vždy, keď jedna zo strán vypovie túto dohodu.

5.2. Povinnosti vlastníka:

1. mať všeobecné vedomosti o schválenom programe údržby;
2. mať všeobecné vedomosti o tejto prílohe (časť M);
3. poskytnúť lietadlo organizácii s povolením na údržbu so súhlasom oprávnenej organizácie v lehote určenej na základe požiadavky oprávnenej organizácie;
4. neupravovať lietadlo bez predchádzajúcej konzultácie s oprávnenu organizáciou;
5. informovať oprávnenu organizáciu o každej údržbe, ktorá bola výnimočne vykonaná bez vedomia a kontroly oprávnenej organizácie;
6. nahlásiť oprávnenej organizácii prostredníctvom palubného denníka všetky nedostatky zistené počas prevádzky;
7. informovať príslušný orgán členského štátu registrácie vždy, keď jedna zo strán vypovie túto dohodu;
8. informovať príslušný orgán členského štátu registrácie a oprávnenu organizáciu vždy, keď je lietadlo predané;
9. hlásiť všetky udalosti, ktoré sa musia oznámiť podľa platných predpisov;
10. pravidelne informovať oprávnenu organizáciu o letových hodinách lietadla a o ďalších údajoch o využívaní lietadla podľa dohody s oprávnenu organizáciou;
11. zapisovať osvedčenie o uvoľnení do prevádzky do denníkov, ako sa uvádza v bode M.A.803 písm. d), keď údržbu vykonáva pilot-vlastník bez prekročenia rozsahu úloh údržby uvedených v zozname stanovenom v programe schválenej údržby podľa bodu M.A.803 písm. c);
12. informovať organizáciu s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti, ktorá je zodpovedná za riadenie zachovania letovej spôsobilosti lietadla, najneskôr do 30 dní od ukončenia akejkoľvek úlohy údržby pilota-vlastníka v súlade s bodom M.A.305 písm. a).

Doplnok II

Uznané osvedčenie o uvoľnení – EASA formulár 1

Tieto pokyny sa vzťahujú iba na používanie EASA formulára 1 na účely údržby. Pozornosť sa zameriava na doplnok I k prílohe I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012, ktoré sa vzťahuje na používanie EASA formulára 1 na účely výroby.

1. ÚČEL A POUŽÍVANIE

- 1.1. Prvotným účelom osvedčenia je vyhlásenie o letovej spôsobilosti činnosti údržby uskutočnenej na výrobkoch, súčiastiach a zariadeniach [ďalej len „položka(-y)“].
- 1.2. Medzi osvedčením a položkami musí existovať zhoda. Vydávajúci subjekt musí zachovať osvedčenie v podobe, v ktorej je možné overiť pôvodné údaje.
- 1.3. Osvedčenie akceptujú mnohé orgány letovej spôsobilosti, ale jeho akceptácia môže závisieť od existencie dvojstranných dohôd a/alebo politiky orgánu letovej spôsobilosti. „Schválené konštrukčné údaje“ uvedené v tomto osvedčení teda znamenajú údaje schválené orgánom letovej spôsobilosti dovážajúcej krajiny.
- 1.4. Osvedčenie nepredstavuje dodací list.
- 1.5. Lietadlo nesmie byť uvoľnené na základe tohto osvedčenia.
- 1.6. Osvedčenie nepredstavuje súhlas s inštaláciou položky na konkrétne lietadlo, motor alebo vrtuľu, ale pomáha koncovému užívateľovi určiť stav schválenia letovej spôsobilosti.
- 1.7. V tom istom osvedčení nie je možné zmiešať položky s uvoľnením z výroby a položky s uvoľnením z údržby.

2. VŠEOBECNÝ FORMÁT

- 2.1. Osvedčenie musí byť v súlade s uvedeným formátom vrátane čísel polí a umiestnením každého poľa. Veľkosť každého poľa sa však môže upraviť podľa potreby používania, ale nie do tej miery, aby sa osvedčenie nedalo rozpoznať.
- 2.2. Osvedčenie musí mať vodorovnú orientáciu, t. j. „formát na šírku“, ale celková veľkosť sa môže výrazne zväčšiť alebo zmenšiť, pokiaľ osvedčenie ostane rozpoznateľné a čitateľné. V prípade pochybností sa obráťte na príslušný orgán.
- 2.3. Vyhlásenie o povinnostiach užívateľa/osoby vykonávajúcej inštaláciu sa môže umiestniť na ktorúkoľvek stranu formulára.
- 2.4. Celý vytlačенý text musí byť jasný a čitateľný.
- 2.5. Osvedčenie môže byť predtlačené alebo vytvorené na počítači, ale v oboch prípadoch musia byť vytlačené čiary a znaky jasné a čitateľné a v súlade s určeným formátom.
- 2.6. Osvedčenie by malo byť v anglickom jazyku a prípadne v jednom alebo viacerých ďalších jazykoch.

▼B

- 2.7. Údaje sa môžu do osvedčenia vkladať strojom/počítačom alebo ručne s použitím paličkového písma a musia byť ľahko čitateľné.
- 2.8. Je potrebné obmedziť používanie skratiek na minimum z dôvodu zrozumiteľnosti.
- 2.9. Priestor zostávajúci na zadnej strane osvedčenia môže vydávajúcí subjekt využiť na akékoľvek doplnkové informácie, ale nesmú sa tam uvádzať žiadne vyhlásenia o osvedčovaní. Každý zápis údajov na zadnej strane osvedčenia musí byť uvedený v príslušnom poli na prednej strane osvedčenia.

3. KÓPIE

- 3.1. Počet kópií osvedčenia, ktoré vydávajúcí subjekt zasiela zákazníkovi alebo si ich ponecháva u seba, nie je obmedzený.

4. CHYBY V OSVEDČENÍ

- 4.1. Ak koncový používateľ nájde v osvedčení chyby, musí ich písomne oznámiť vydávajúcemu subjektu. Vydávajúcí subjekt môže vystaviť nové osvedčenie iba vtedy, keď je možné chyby overiť a opraviť.

- 4.2. Na novom osvedčení musí byť nové poradové číslo, podpis a dátum.

- 4.3. Žiadosti o nové osvedčenie možno vyhovieť bez opätovného overenia stavu položky (položiek). Nové osvedčenie nie je vyhlásením o súčasnom stave a v poli 12 by mal byť odkaz na predchádzajúce osvedčenie v tomto znení: „V tomto osvedčení je (sú) opravená(-é) chyba(-y) v poli(-ach) [uviesť číslo opraveného poľa(-i)] osvedčenia [uviesť pôvodné poradové číslo] zo dňa [uviesť pôvodný dátum vydania] a nevzťahuje sa na zhodu/stav/uvolnenie do prevádzky.“ Obe osvedčenia by sa mali uchovať v súlade s dobou uchovávaní prvého osvedčenia.

5. VYPLNENIE OSVEDČENIA VYDÁVAJÚCIM SUBJEKTOM*Pole 1 Schvaľujúci príslušný orgán/štát*

Uvedte názov a krajinu príslušného orgánu, v kompetencii ktorého sa vydáva toto osvedčenie. Ak je príslušným orgánom agentúra, uvedte iba „EASA“.

*Pole 2 Hlavička EASA formulára 1***„ÚRADNÉ OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ****EASA FORMULÁR 1“***Pole 3 Poradové číslo formulára*

Uvedte jedinečné číslo určené číslovacím systémom/postupom organizácie uvedenej v poli 4. Číslo môže obsahovať aj alfanumerické znaky.

Pole 4 Názov a adresa organizácie

Uvedte plný názov a adresu oprávnenej organizácie (podľa EASA formulára 3), ktorá uvoľňuje prácu, na ktorú sa vzťahuje toto osvedčenie. Logá atď. sú povolené, ak nepresiahnu veľkosť poľa.

Pole 5 Zákazka/Zmluva/Faktúra

Na uľahčenie vysledovateľnosti položky (položiek) uvedte číslo zákazky, zmluvy, faktúry alebo podobné referenčné číslo.

▼B*Pole 6 Položka*

Uved'te čísla riadkových položiek v prípade, že existuje viac ako jedna riadková položka. Toto pole umožňuje jednoduché krížové odkazovanie na poznámky v poli 12.

Pole 7 Opis

Uved'te názov alebo opis položky. Uprednostniť by sa mal pojem používaný v pokynoch pre zachovanie letovej spôsobilosti alebo v údajoch o údržbe (napr. obrázkový katalóg konštrukčných častí, príručka údržby lietadla, servisný bulletin, príručka údržby komponentov).

Pole 8 Číslo konštrukčnej časti

Uved'te číslo konštrukčnej časti, ktoré sa nachádza na položke alebo visačke/balení. V prípade motora alebo vrtule sa môže použiť typové označenie.

Pole 9 Množstvo

Uved'te množstvo položiek.

Pole 10 Sériové číslo

Ak sa na základe predpisov položka musí označiť sériovým číslom, uved'te ho na tomto mieste. Uviest' sa môže aj každé ďalšie sériové číslo, ktoré sa nevyžaduje na základe predpisu. Ak sa na položke nenachádza žiadne sériové číslo, uved'te „N/A“.

Pole 11 Stav/Práca

V poli 11 je možné uviesť nasledujúce informácie. Uvádzajte iba jeden z týchto údajov – tam, kde je použiteľných viac údajov, použite ten, ktorý najpresnejšie opisuje väčšinu uskutočnenej práce a/alebo stav predmetu.

i)	Po generálnej opravě	.	Znamená proces, ktorým sa zabezpečí kompletná zhoda položky so všetkými platnými servisnými toleranciami špecifikovanými v inštrukciách držiteľa typového osvedčenia alebo v inštrukciách výrobcu zariadenia pre zachovanie letovej spôsobilosti, alebo v údajoch, ktoré schvaľuje alebo akceptuje orgán. Položka sa musí aspoň rozmontovať, očistiť, preveriť, prípadne opraviť, zmontovať a preskúšať v súlade s vyššie uvedenými údajmi.
ii)	Po opravě	.	Oprava porúch s použitím platnej normy (¹).
iii)	Po prehliadke /preskúšaní	.	Preskúmanie, meranie atď. v súlade s platnou normou (¹) (napr. vizuálna prehliadka, funkčný test, skúšanie na skúšobnej stolici atď.).
iv)	Po zmene	.	Zmena položky tak, aby spĺňala platnú normu (¹).

(¹) Platná norma znamená normu, metódu, techniku alebo postup výroby/konštrukcie/údržby/kvality schválené alebo akceptované príslušným orgánom. Opis platnej normy sa uvedie v poli 12.

Pole 12 Poznámky

Opište prácu uvedenú v poli 11 buď priamo, alebo odkazom na sprievodnú dokumentáciu, aby užívateľ alebo osoba vykonávajúca inštaláciu mohla určiť letovú spôsobilosť položky (položiek) v súvislosti s osvedčovanou prácou. V prípade potreby sa môže použiť osobitný list a uviesť odkaz na hlavný EASA formulár 1. Každé vyhlásenie musí jasne označovať položku(-y) v poli 6, na ktorú(-e) sa vzťahuje.

Príklady údajov uvádzaných v poli 12:

- i) Použité údaje o údržbe vrátane stavu revízie a odkazu.

▼ B

- ii) Súlad s príkazmi na zachovanie letovej spôsobilosti alebo servisnými bulletinmi.
- iii) Uskutočnené opravy.
- iv) Uskutočnené modifikácie.
- v) Nainštalované náhradné konštrukčné časti.
- vi) Stav konštrukčných častí s obmedzenou životnosťou.
- vii) Odklon od zákazky, ktorú podal zákazník.
- viii) Vyhlásenia o uvoľnení spĺňajúce požiadavky zahraničného orgánu civilného letectva na údržbu.
- ix) Informácie potrebné, aby sa preukázalo, že dodávka mala nedostatky alebo po dodávke došlo k opätovnému zmontovaniu.

▼ M1

- x) Pre organizácie vykonávajúce údržbu s povolením v súlade s podčast'ou F prílohy I (časť M) osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky uvedené v bode M.A.613:

„Osvedčuje sa, že ak nie je v tomto poli stanovené inak, práca uvedená v poli 11 a opísaná v tomto poli bola vykonaná v súlade s požiadavkami oddielu A podčasti F prílohy I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 a vzhľadom na túto prácu sa položka považuje za pripravenú na uvoľnenie do prevádzky. TOTO NIE JE UVOĽNENIE PODĽA PRÍLOHY II (ČASŤ 145) K NARIADENIU (EÚ) č. 1321/2014.“

▼ B

V prípade tlačenia údajov z elektronickej podoby EASA formulára 1 sa v tomto poli uvedú všetky údaje, ktoré sa nehodia do iných polí.

Pole 13a – 13e

Všeobecné požiadavky na polia 13a – 13e: Nepoužíva sa na uvoľnenie do prevádzky z údržby. Vyšrafajte, vytmavte alebo iným spôsobom označte tieto polia, aby sa zamedzilo neúmyselnému alebo neoprávnenému použitiu.

*Pole 14a***▼ M1**

Označte príslušný(-é) rámček(-y) a uveďte, ktoré predpisy sa vzťahujú na vykonanú prácu. Ak je označený rámček „iné predpisy uvedené v poli 12“, v poli 12 musia byť uvedené predpisy iných orgánov letovej spôsobilosti. Označený musí byť aspoň jeden rámček, prípadne môžu byť označené oba rámčeky.

V prípade každej údržby vykonanej organizáciou s povolením na údržbu v súlade s oddielom A podčast'ou F prílohy I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 sa začiarne rámček „iné predpisy uvedené v poli 12“ a v poli 12 sa uvedie vyhlásenie o osvedčení o uvoľnení do prevádzky. V takom prípade sa formulácia v osvedčení „ak nie je v tomto poli stanovené inak“ vzťahuje na tieto prípady:

- a) ak sa údržba nemohla dokončiť;
- b) ak sa údržba vykonala odchyľne od normy, ktorá sa požaduje v prílohe I (časť M);

▼ M1

- c) ak sa údržba vykonala v súlade s inou požiadavkou, než sa uvádza v prílohe I (časť M). V takom prípade sa v poli 12 uvedie príslušný vnútroštátny predpis.

Pre všetky činnosti údržby vykonávané organizáciami s povolením na údržbu v súlade s oddielom A prílohy II (časť 145) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 sa formulácia v osvedčení „ak nie je v poli 12 stanovené inak“ vzťahuje na tieto prípady:

- a) ak sa údržba nemohla dokončiť;
- b) ak sa údržba vykonala odchylné od normy, ktorá sa požaduje v prílohe II (časť 145);
- c) ak sa údržba vykonala v súlade s inou požiadavkou, než sa uvádza v prílohe II (časť 145). V takom prípade sa v poli 12 uvedie príslušný vnútroštátny predpis.

▼ B*Pole 14b Podpis oprávnenej osoby*

Tu pridajte podpis oprávnenej osoby. Iba osoby osobitne oprávnené v súlade s pravidlami a politikou príslušného orgánu sa môžu podpisovať do tohto poľa. Na účely rozpoznania je možné pridať jedinečné číslo určujúce totožnosť oprávnenej osoby.

Pole 14c Číslo osvedčenia/schválenia

Uveďte číslo osvedčenia/schválenia alebo odkaz naň. Toto číslo alebo tento odkaz vydáva príslušný orgán.

Pole 14d Meno

Uveďte čitateľným spôsobom meno osoby podpísanej v poli 14b.

Pole 14e Dátum

Uveďte dátum podpisu v poli 14b, pričom tento dátum musí byť vo formáte dd = 2 číslice dňa, mmm = prvé 3 písmená mesiaca, rrrr = 4 číslice roku.

Povinnosti užívateľa/osoby vykonávajúcej inštaláciu

V osvedčení uveďte toto vyhlásenie ako informáciu koncovým používateľom, že nie sú oslobodení od povinností týkajúcich sa inštalácie a používania akejkoľvek položky, ku ktorej je doložený tento formulár:

„TOTO OSVEDČENIE NEPREDSTAVUJE AUTOMATICKY OPRÁVNENIE NA INŠTALÁCIU.

V PRÍPADE, ŽE POUŽÍVATEĽ/OSOBA VYKONÁVAJÚCA INŠTALÁCIU VYKONÁVA PRÁCU V SÚLADE S NARIADENIAMI INÉHO ORGÁNU LETOVEJ SPÔSOBILOSTI AKO ORGÁNU LETOVEJ SPÔSOBILOSTI UVEDENÉHO V POLI 1, JE NEVYHNUTNÉ, ABY SA POUŽÍVATEĽ/OSOBA VYKONÁVAJÚCA INŠTALÁCIU UBEZPEČIL/UBEZPEČILA, ŽE JEHO/JEJ ORGÁN LETOVEJ SPÔSOBILOSTI AKCEPTUJE POLOŽKY OD ORGÁNU LETOVEJ SPÔSOBILOSTI UVEDENÉHO V POLI 1.

VYHLÁSENIA UVEDENÉ V POLIACH 13A A 14A NEPREDSTAVUJÚ OSVEDČENIE O INŠTALOVANÍ. ZÁZNAMY O ÚDRŽBE LIETADLA MUSIA V KAŽDOM PRÍPADE OBSAHOVAŤ OSVEDČENIE O INŠTALOVANÍ VYDANÉ V SÚLADE S VNÚTROŠTÁTNYMI PREDPISMI POUŽÍVATEĽOM/OSOBOU VYKONÁVAJÚCOU INŠTALÁCIU PRED TÝM, AKO JE MOŽNÉ S LIETADLOM LIETAŤ.“

1. Schvaľujúci príslušný orgán/krajina		2. ÚRADNÉ OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ EASA FORMULÁR 1			3. Poradové číslo formulára
4. Názov a adresa organizácie:					
5. Zákazka/Zmluva/Faktúra					
6. Položka	7. Opis	8. Číslo konštr. časti	9. Množstvo	10. Poradové číslo	11. Stav/Práca
12. Poznámky					
13a. Osvedčuje sa, že uvedené položky boli vyrobené v súlade: ☐ so schválenými konštrukčnými údajmi a sú v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku ☐ s neschválenými konštrukčnými údajmi uvedenými v poli 12		14a. ☐ Uvoľnenie do prevádzky podľa časti 145.A.50 Uvoľnenie do prevádzky podľa iného predpisu uvedeného v poli 12 Osvedčuje sa, že ak nie je stanovené inak v poli 12, práca určená v poli 11 a opísaná v poli 12 bola vykonaná v súlade s časťou 145 a vzhľadom na túto prácu sa položky považujú za pripravené na uvoľnenie do prevádzky.			
13b. Podpis oprávnenej osoby		13c. Číslo povolenia/oprávneniar		14b. Podpis oprávnenej osoby	
13d. Meno		13e. Dátum (dd/mm/yyyy)		14c. Číslo osvedčenia/povolenia	
				14d. Meno	
				14e. Dátum (dd/mm/yyyy)	
POVINNOSTI UŽÍVATEĽA/OSOBY VYKONÁVAJÚCEJ INŠTALÁCIU Toto osvedčenie nepredstavuje automaticky oprávnenie na inštaláciu položky (položiek) V prípade, že užívateľ/osoba vykonávajúca inštaláciu vykonáva prácu v súlade s predpismi iného orgánu letovej spôsobilosti uvedeného v poli 1, je nevyhnutné, aby sa užívateľ/osoba vykonávajúca inštaláciu ubezpečil/ubezpečila, že jeho/jej orgán letovej spôsobilosti akceptuje položky od orgánu letovej spôsobilosti uvedeného v poli 1. Vyhĺasenia uvedené v poliach 13a a 14a nepredstavujú osvedčenie o inštalovaní. Záznamy o údržbe lietadla musia v každom prípade obsahovať osvedčenie o inštalácii vydané v súlade s vnútroštátnymi predpismi užívateľom/osobou vykonávajúcou inštaláciu pred tým, ako je možné s lietadlom lietať.					

▼ **B***Doplnok III***Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti – EASA formulár 15**▼ **M1**

[ČLENSKÝ ŠTÁT]	
Členský štát Európskej únie (*)	
OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI	
Referenčné číslo osvedčenia:	
Podľa platného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 nasledujúca organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti s povolením v súlade s oddielom A podčastou G prílohy I (časť M) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014	
[NÁZOV ORGANIZÁCIE S POVOLENÍM A JEJ ADRESA]	
Referenčné číslo povolenia: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU].MG.[NNNN].	
vykonal(-a) overenie letovej spôsobilosti v súlade s bodom M.A.710 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 tohto lietadla:	
Výrobca lietadla:	
Označenie výrobcu:	
Registrová značka lietadla:	
Výrobné číslo lietadla:	
a toto lietadlo sa v čase overenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Prvé predĺženie: Lietadlo sa uplynulý rok nachádzalo v kontrolovanom prostredí v súlade s bodom M.A.901 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014. Lietadlo sa v čase predĺženia platnosti osvedčenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Názov spoločnosti:	Referenčné číslo povolenia: .....
Druhé predĺženie: Lietadlo sa uplynulý rok nachádzalo v kontrolovanom prostredí v súlade s bodom M.A.901 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014. Lietadlo sa v čase predĺženia platnosti osvedčenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Názov spoločnosti:	Referenčné číslo povolenia: .....

formulár EASA 15b, 4. vydanie

(*) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ.

(**) S výnimkou balónov a vzducholodi.

[ČLENSKÝ ŠTÁT]	
Členský štát Európskej únie (*)	
OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI	
Referenčné číslo osvedčenia:	
Podľa platného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU] týmto osvedčuje, že nasledujúce lietadlo:	
Výrobca lietadla:	
Označenie výrobcu:	
Registrová značka lietadla:	
Výrobné číslo lietadla:	
sa v čase overenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Prvé predĺženie: Lietadlo sa uplynulý rok nachádzalo v kontrolovanom prostredí v súlade s bodom M.A.901 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014. Lietadlo sa v čase predĺženia platnosti osvedčenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Názov spoločnosti:	Referenčné číslo povolenia: .....
Druhé predĺženie: Lietadlo sa uplynulý rok nachádzalo v kontrolovanom prostredí v súlade s bodom M.A.901 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014. Lietadlo sa v čase predĺženia platnosti osvedčenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (**):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....
Názov spoločnosti:	Referenčné číslo povolenia: .....

formulár EASA 15a, 4. vydanie.

(*) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ.

(**) S výnimkou balónov a vzducholodi.

[ČLENSKÝ ŠTÁT]	
Členský štát Európskej únie (*)	
OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI (**)	
Referenčné číslo osvedčenia:	
Podľa platného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 táto organizácia vykonávajúca údržbu s povolením v súlade s (označte príslušný oddiel):	
☐ oddiel A podčasť F prílohy I (časť M) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 alebo	
☐ oddiel A prílohy II (časť 145) k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014	
[NÁZOV ORGANIZÁCIE S POVOLENÍM A JEJ ADRESA]	
Referenčné číslo povolenia: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU]. [MF alebo 145]. [NNNN].	
týmto osvedčuje, že vykonal(-a) overenie letovej spôsobilosti v súlade s ustanovením M.A.901 písm. I prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 1321/2014 tohto lietadla:	
Výrobca lietadla:	
Označenie výrobcu:	
Registrová značka lietadla:	
Výrobné číslo lietadla:	
a toto lietadlo sa v čase overenia považuje za spôsobilé na let.	
Dátum vydania:	Dátum skončenia platnosti: .....
Letové hodiny (FH) draku v deň vydania (***):	
Podpis:	Číslo oprávnenia: .....

formulár EASA 15c, 1. vydanie

(*) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ.

(**) Vztahuje sa len na lietadlo ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke.

(***) S výnimkou balónov a vzducholodí.

Doplnok IV

Systém tried a klasifikácií používaný na schvaľovanie organizácií vykonávajúcich údržbu uvedených v prílohe I (časť M) podčasti F a v prílohe II (časť 145)

1. Pokiaľ nie je pre najmenšie organizácie stanovené inak v bode 12, v tabuľke uvedenej v bode 13 sa uvádza štandardný systém povolenia organizácie vykonávajúcej údržbu podľa podčasti F prílohy I (časť M) a prílohy II (časť 145). Organizácii sa musí udeliť povolenie v rozsahu od jednej triedy a klasifikácie s obmedzeniami až po všetky triedy a klasifikácie s obmedzeniami.
2. Popri tabuľke uvedenej v bode 13 musí organizácia s povolením na údržbu v príručke/manuáli organizácie vykonávajúcej údržbu uviesť *rozsah prác*. Pozri aj bod 11.
3. V triedach a klasifikáciách povolenia, ktoré udelil príslušný orgán, sa rozsahom práce uvedeným v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu určujú presné hranice povolenia. Z tohto je podstatné, aby triedy a klasifikácie povolenia boli v súlade s rozsahom prác organizácie.
4. *Klasifikačná trieda kategórie A* znamená, že organizácia s povolením na údržbu môže vykonávať údržbu lietadla a akéhokoľvek komponentu (vrátane motorov a/alebo pomocných zdrojov) podľa údajov o údržbe lietadla alebo v prípade súhlasu príslušného orgánu podľa údajov o údržbe komponentov, ak sú takéto komponenty namontované na lietadle. Takáto organizácia s povolením na údržbu s klasifikáciou kategórie A však môže komponent dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na ktorej vykonanie sa ustanovenia tohto bodu nevzťahujú. Táto činnosť bude podliehať kontrolnému postupu uvedenému v príručke organizácie pre údržbu, ktorý schvaľuje príslušný orgán. Rozsah takejto údržby sa stanoví v časti o obmedzeniach, a tým sa určí aj rozsah povolenia.
5. *Klasifikačná trieda kategórie B* znamená, že organizácia s povolením na údržbu môže vykonávať údržbu nenainštalovaného motora a/alebo pomocných zdrojov, ako aj motora a/alebo komponentov pomocných zdrojov v súlade s údajmi o údržbe motora/pomocného zdroja alebo v prípade súhlasu príslušného orgánu, v súlade s údajmi o údržbe komponentov, len ak sú takéto komponenty namontované v motore a/alebo pomocnom zdroji. Takáto organizácia s povolením na údržbu s klasifikáciou kategórie B však môže komponent dočasne odmontovať na účely údržby, aby sa uľahčil prístup ku komponentu, okrem prípadov, keď takéto odmontovanie vyvolá nutnosť ďalšej údržby, na ktorej vykonanie sa ustanovenia tohto bodu nevzťahujú. Rozsah takejto údržby sa stanoví v časti o obmedzeniach, a tým sa určí aj rozsah povolenia. Organizácia s povolením na údržbu s klasifikáciou kategórie B môže vykonávať aj údržbu namontovaného motora počas údržby na technickej základni a počas traťovej údržby, ktorá podlieha kontrolnému postupu uvedenému v príručke organizácie na údržbu, ktorý schvaľuje príslušný orgán. Takáto činnosť, ak ju príslušný orgán povolil, sa musí uvádzať v rozsahu práce v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu.
6. *Klasifikačná trieda kategórie C* znamená, že organizácia s povolením na údržbu môže vykonávať údržbu nenamontovaných komponentov (s výnimkou motorov a pomocných zdrojov) určených na namontovanie do lietadla alebo motora/pomocného zdroja. Rozsah takejto údržby sa stanoví v časti o obmedzeniach, a tým sa určí aj rozsah povolenia. Organizácia s povolením na údržbu s klasifikáciou kategórie C môže vykonávať aj

▼ B

- údržbu namontovaného komponentu počas údržby na technickej základni a počas traťovej údržby alebo v zariadení na údržbu motora/pomocného zdroja, pričom podlieha kontrolnému postupu príručky organizácie vykonávajúcej údržbu schválenému príslušným orgánom. Takáto činnosť, ak ju príslušný orgán povolil, sa musí uvádzať v rozsahu práce v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu.
7. *Klasifikačná trieda kategórie D* je samostatnou klasifikačnou triedou, ktorá sa nemusí nevyhnutne vzťahovať na konkrétne lietadlo, motor alebo iný komponent. Klasifikácia D1 – nedeštruktívne testovanie (NDT) je potrebná iba pre organizáciu s povolením na údržbu, ktorá vykonáva NDT ako osobitnú úlohu pre inú organizáciu. Organizácia s povolením na údržbu s klasifikáciou kategórie A, B alebo C môže vykonávať NDT výrobkov, na ktorých vykonáva údržbu, bez klasifikačnej triedy D1, a to pod podmienkou, že v príručke organizácie na údržbu sú uvedené postupy NDT.
  8. V prípade organizácií s povolením na údržbu v súlade s prílohou II (časť 145) sa *klasifikačné triedy* kategórie A rozdeľujú na základnú a traťovú údržbu. Organizácia môže získať povolenie buď na údržbu na technickej základni, alebo na traťovú údržbu, alebo na oba typy údržby. Je potrebné poznamenať, že traťové zariadenie nachádzajúce sa na hlavnej technickej základni si vyžadujú povolenie na traťovú údržbu.
  9. Časť o *obmedzeniach* má príslušným orgánom poskytnúť flexibilitu prispôbiť povolenie pre akúkoľvek konkrétnu organizáciu. Klasifikačné triedy sa v povolení uvádzajú len vtedy, ak sú príslušným spôsobom obmedzené. V tabuľke uvedenej v bode 13 sa konkretizujú typy možných obmedzení. Zatiaľ čo údržba sa v zozname uvádza v každej klasifikačnej triede na poslednom mieste, je prípustné, keď sa kladie dôraz skôr na úlohu údržby, než na typ lietadla, motora alebo ich výrobcu, ak je to pre organizáciu vhodnejšie (príkladom by mohla byť inštalácia a údržba systémov avioniky). Z takejto zmienky v časti o obmedzeniach vyplýva, že organizácia vykonávajúca údržbu má povolenie vykonávať údržbu vrátane tohto konkrétneho typu/konkrétnej úlohy.
  10. Ak sa v časti o obmedzeniach pre triedy A a B odkazuje na *sériu, typ a skupinu*, séria znamená špecifickú typovú sériu, ako je Airbus 300, 310 alebo 319 alebo Boeing 737-300 alebo RB211-524, alebo Cessna 150 resp. Cessna 172, alebo Beech 55, alebo Continental O-200 atď. Typ znamená konkrétny typ alebo model, ako je napr. Airbus 310-240 alebo RB 211-524 B4, alebo Cessna 172RG, pričom je možné uviesť ľubovoľný počet sérií alebo typov. Skupina znamená napríklad jednomotorová Cessna s piestovým motorom alebo nepreplňované piestové motory Lycoming atď.
  11. Pri použití *dlhšieho zoznamu* spôsobilosti, ktorý by mohol byť predmetom častejších zmien, tieto zmeny musia byť v súlade s postupom nepriameho schvaľovania uvedeným v bode M.A.604 písm. c) a bode M.B.606 písm. c) alebo 145.A.70 písm. c) prípadne 145.B.40.
  12. *Organizácii vykonávajúcej údržbu*, ktorá zamestnáva iba jednu osobu na plánovanie a vykonávanie všetkých činností údržby, môže byť udelený iba obmedzený rozsah klasifikácie povolenia. Maximálne prípustné limity sú:

▼ **B**

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE
TRIEDA LIETADLA	KLASIFIKÁCIA A2 LIETADLÁ 5 700 KG A MENEJ	PIESTOVÝ MOTOR, 5 700 KG A MENEJ
TRIEDA LIETADLA	KLASIFIKÁCIA A3 VRTULNÍKY	JEDEN PIESTOVÝ MOTOR, 3 175 KG A MENEJ
TRIEDA LIETADLA	KLASIFIKÁCIA A4 LIETADLA ODLIŠNÁ AKO A1, A2 A A3	BEZ OBMEDZENIA
TRIEDA MOTOROV	KLASIFIKÁCIA B2 PIES- TOVÉ	MENEJ AKO 450 HP
TRIEDA KLASIFIKÁCIE KOMPONENTOV INÝCH AKO KOMPLETNÉ MOTORY ALEBO POMOCNÉ ZDROJE	C1 AŽ C22	POĎĽA ZOZNAMU SPÔSOBI- LOSTI
ŠPECIALIZOVANÁ TRIEDA	D1 NDT	JE POTREBNÉ KONKRETI- ZOVAŤ METÓDU NDT

Treba poznamenať, že príslušný orgán môže takej organizácii ďalej obmedziť rozsah povolenia v závislosti od spôsobilosti konkrétnej organizácie.

13. Tabuľka

▼ **M1**

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE	ZÁKLADŇA	TRAŤ
LIETADLO	A1 letúny nad 5 700 kg	[Klasifikácia vyhradená pre organizácie vykonávajúce údržbu s povolením v súlade s prílohou II (časť 145)] [Uvedie sa výrobca alebo skupina alebo séria alebo typ letúna a/alebo úlohy údržby] <i>Príklad:</i> Airbus A320	[ÁNO/NIE] (*)	[ÁNO/NIE] (*)
	A2 letúny s hmotnosťou 5 700 kg a menej	[Uvedie sa výrobca alebo skupina alebo séria alebo typ letúna a/alebo úlohy údržby] <i>Príklad:</i> DHC-6 Twin Otter Uvedte, či vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti je alebo nie je oprávnené (možné len pre lietadlo ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke)	[ÁNO/NIE] (*)	[ÁNO/NIE] (*)

▼ **M1**

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE	ZÁKLADŇA	TRAŤ
	A3 vrtuľníky	[Uvedie sa výrobca alebo skupina, alebo séria, alebo typ vrtuľníka a/alebo úlohy údržby] <i>Príklad: Robinson R44</i>	[ÁNO/NIE] (*)	[ÁNO/NIE] (*)
	A4 letún iné ako A1, A2 a A3	[Uvedie sa kategória lietadla (vetroň, balón, vzducholod' atď.), výrobca alebo skupina, alebo séria, alebo typ a/alebo úlohy údržby] Uvedte, či vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti je alebo nie je oprávnené (možné len pre lietadlo ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke)	[ÁNO/NIE] (*)	[ÁNO/NIE] (*)

▼ **B**

MOTORY	B1 turbína	[Uvedie sa séria alebo typ motora a/alebo úlohy údržby] <i>Príklad: PT6A</i>		
	B2 piest	[Uvedie sa výrobca alebo skupina, alebo séria, alebo typ motora a/alebo úlohy údržby]		
	B3 pomocný zdroj	[Uvedie sa výrobca alebo séria, alebo typ motora a/alebo úlohy údržby]		
KOMPONENTY ODLIŠNÉ OD KOMPLET- NÝCH MOTOROV ALEBO POMOCNÝCH ZDROJOV	C1 Klimatizačné a pretlakové zariadenia	[Uvedie sa typ alebo výrobca lietadla, alebo výrobca komponentu, alebo konkrétny komponent a/alebo krížový odkaz na zoznam spôsobilosti v príručke a/alebo úlohy údržby.] <i>Príklad: Palivová regulácia PT6A</i>		
	C2 Automatické riadenie letu			
	C3 Komunikačné a navigačné zariadenia			
	C4 Dvere – prístupové otvory			
	C5 Napájanie a svetelné zariadenia			
	C6 Vybavenie			
	C7 Motor – pomocný zdroj			
	C8 Riadenie lietadla			
	C9 Palivový systém			

▼ **B**

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE	ZÁKLADŇA	TRAŤ
	C10 Vrtuľník – rotory			
	C11 Vrtuľník – prevody			
	C12 Hydraulika			
	C13 Indikátory – záznamový systém			
	C14 Pristávacie zariadenie			
	C15 Kyslík			
	C16 Vrtule			
	C17 Pneumatický a podtlakový systém			
	C18 Ochrana proti námraze/dažďu/ohňu			
	C19 Okná			
	C20 Konštrukcia			
	C21 Vodný balast			
	C22 Zvýšenie pohonu			
ŠPECIALIZOVANÉ SLUŽBY	D1 Nedeštruktívne testovanie	[Uvedie sa konkrétna metóda NDT]		

▼ **M1**

(*) Nehodiace sa preškrtnite.

Doplnok V

Povolenie organizácie na údržbu podľa prílohy I (časť M) podčasti F

Strana 1 z 2

[ČLENSKÝ ŠTÁT (*)]

Členský štát Európskej únie (**)

OSVEDČENIE O POVOLENÍ ORGANIZÁCIE VYKONÁVAJÚCEJ ÚDRŽBU

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)].MF.[XXXX]

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1321/2014, ktoré sú v súčasnosti platné, a za predpokladu dodržania podmienok uvedených nižšie [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

ako organizáciu vykonávajúcu údržbu v súlade s oddielom A podčastou F prílohy I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, oprávnenú na údržbu výrobkov, častí a zariadení uvedených v priloženom rozsahu povolenia a na vydávanie súvisiacich osvedčení o uvoľnení do prevádzky s použitím uvedených referenčných čísel a, ak je to stanovené, na vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti po overení letovej spôsobilosti podľa bodu M.A.901 písm. l) prílohy I (časť M) k tomu istému nariadeniu v prípade lietadiel uvedených v priloženom rozsahu povolenia.

PODMIENKY:

1. Toto povolenie je obmedzené na rozsah špecifikovaný v časti rozsahu práce v príručke organizácie s povolením na údržbu uvedenej v prílohe I (časť M) oddiele A podčasti F a
2. Toto povolenie si vyžaduje dodržiavanie postupov uvedených v príručke organizácie s povolením na údržbu a
3. Toto povolenie je platné, pokiaľ organizácia s povolením na údržbu zachováva súlad s prílohou I (časť M) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014.
4. Za predpokladu plnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto povolenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum revízie: .....

Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 3 – MF, 3. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.

(**) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ alebo EASA.

Strana 2 z 2

ROZSAH POVOLENIA ORGANIZÁCIE VYKONÁVAJÚCEJ ÚDRŽBU

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)].MF.XXXX

Organizácia: [NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE
LIETADLO (**)	(***)	(****)
	(***)	(****)
MOTORY (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENTY INÉ AKO KOMPLETNÉ MOTORY ALEBO POMOCNÉ ZDROJE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
ŠPECIALIZOVANÉ SLUŽBY (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Tento rozsah povolenia je obmedzený na výrobky, časti a zariadenia, ako aj na činnosti uvedené v časti o rozsahu práce v príručke organizácie s povolením na údržbu.

Referenčné číslo príručky organizácie vykonávajúcej údržbu: .....

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum poslednej schválenej revízie: ..... Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 3 – MF, 3. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.

(**) Ak organizácia nemá povolenie, nehodiace sa preškrtnite.

(***) Vyplňte príslušnú kvalifikačnú kategóriu a obmedzenie.

(****) Vyplňte príslušné obmedzenia a uveďte, či vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti je alebo nie je povolené (možné len pre lietadlo ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, keď organizácia vykonáva overenie letovej spôsobilosti spoločne s ročnou inšpekciou uvedenou v programe údržby).

Doplnok VI

Povolenie organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti podľa prílohy I (časť M) podčasti G

[ČLENSKÝ ŠTÁT] (*)
Členský štát Európskej únie (**)

OSVEDČENIE O POVOLENÍ ORGANIZÁCIE PRE RIADENIE ZACHOVANIA LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).MG.XXXX (ref. číslo AOC XX.XXXX)]

Podľa platného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadenia Komisie (ES) č. 2042/2003 a za predpokladu dodržania podmienok uvedených nižšie [PRISLUŠNÝ ORGAN ČLENSKEHO ŠTÁTU (*)] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

ako organizáciu pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti v súlade s oddielom A podčastou G prílohy I (časť M) k nariadeniu (ES) č. 2042/2003, oprávnenú na riadenie zachovania letovej spôsobilosti lietadiel uvedených v priloženom rozsahu povolenia, a pokiaľ sa tak určuje, na vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti po overení letovej spôsobilosti podľa bodu M.A.710 prílohy I (časť M), a pokiaľ sa tak určuje, na vydávanie povolení na lietanie podľa M.A.711 písm. c) prílohy I (časť M) k uvedenému nariadeniu.

PODMIENKY

1. Toto povolenie je obmedzené na oblasť, ktorá je špecifikovaná v časti schválenej príručky organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti o rozsahu povolenia podľa oddielu A podčasti G prílohy I (časť M) k nariadeniu (ES) č. 2042/2003.
2. Toto povolenie si vyžaduje dodržiavanie postupov špecifikovaných v príručke organizácie pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti schválenej podľa prílohy I (časť M) k nariadeniu (ES) č. 2042/2003.
3. Toto povolenie je platné, pokiaľ schválená organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti plní ustanovenia prílohy I (časť M) k nariadeniu (ES) č. 2042/2003.
4. Keď organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti uzatvára na základe svojho systému kvality zmluvy na poskytovanie služieb s inou organizáciou alebo viacerými organizáciami, toto povolenie zostáva platné, ak taká organizácia (také organizácie) plní (plnia) platné zmluvné záväzky.
5. Za predpokladu plnenia vyššie uvedených podmienok 1 až 4 zostáva toto povolenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.
Ak sa tento formulár použije aj pre držiteľov osvedčenia prevádzkovateľa leteckej dopravy (AOC), číslo osvedčenia prevádzkovateľa leteckej dopravy sa okrem štandardného čísla doplní k referenčnému číslu a podmienka 5 sa nahradí týmito osobitnými podmienkami:
6. Toto povolenie nepredstavuje oprávnenie prevádzkovať typy lietadiel uvedené v odseku 1. Oprávnením na prevádzkovanie lietadla je osvedčenie prevádzkovateľa leteckej dopravy (AOC).
7. Skončením platnosti, pozastavením platnosti alebo zrušením platnosti AOC sa automaticky stáva neplatným aj toto povolenie vo vzťahu k registráciám lietadiel špecifikovaným v AOC, ak príslušný orgán výslovne neurčí inak.
8. Za predpokladu plnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto povolenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania: .....

Podpis: .....

Dátum tejto revízie: ..... Číslo revízie: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

Strana ..... z .....

Strana 2 z 2

ROZSAH POVOLENIA ORGANIZÁCIE PRE RIADENIE ZACHOVANIA LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU*].MG.XXXX

(ref. č. AOC XX.XXXX)

Organizácia: [NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

Typ/séria/skupina lietadla	Povolené overenie letovej spôsobilosti	Oprávnenie na vydávanie povolení na lietanie	Organizácia (organizácie) pracujúca podľa systému kvality
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	
	[ÁNO/NIE] (***)	[ÁNO/NIE] (***)	

Tento rozsah povolenia je obmedzený na to, čo je špecifikované v rozsahu povolenia uvedenom v schválenej príručke pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti, časť .....

Referenčné číslo príručky pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti: .....

Dátum pôvodného vydania: .....

Podpis: .....

Dátum tejto revízie: ..... Číslo revízie: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

EASA formulár 14, tretie vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.

(**) Vymažte v prípade nečlenského štátu EÚ alebo EASA.

(***) Prípadne vynechajte, ak organizácia nemá povolenie.

▼ B*Doplnok VII***Komplexné úlohy údržby**

Komplexné úlohy údržby uvedené v bodoch M.A.502 písm. d) bode 3, M.A.801 písm. b) bode 2 a M.A.801 písm. c) tvoria nasledujúce úlohy:

1. Modifikácia, oprava alebo výmena nasledovných častí draku lietadla nitovaním, lepením, laminátovaním alebo zváraním:
  - a) skriňový nosník;
  - b) dielec pozdĺžnika krídla alebo tetivy;
  - c) nosník;
  - d) pásnica nosníka;
  - e) dielec priehradkového (priečkového) nosníka;
  - f) stojina nosníka;
  - g) dielec kýlu alebo priešečníka bokov s dnom trupu hydroplánu alebo plaváku;
  - h) vzpera nosníka z vlnitého plechu v krídle alebo chvostovej ploche;
  - i) hlavné rebro krídla;
  - j) vystuženie priečok krídla alebo chvostovej plochy;
  - k) uloženie motora;
  - l) pozdĺžnik alebo priečka trupu;
  - m) dielec bočného nosníka, horizontálneho nosníka alebo priečky;
  - n) uchytenie alebo držiaky sedadla;
  - o) výmena koľajničky sedadla;
  - p) vzpera alebo podpera podvozku;
  - q) náprava;
  - r) koleso a
  - s) lyže alebo lyžový podvozok, okrem výmeny vrstvy s nízkym trením.
2. Modifikácia alebo oprava ktorejkoľvek z týchto častí:
  - a) poťah lietadla alebo poťah plavákov lietadla, ak si práca vyžaduje použitie podpery, upínacieho prvku alebo upevnenia;
  - b) poťah lietadla, ktoré je podrobené zaťaženiu tlakom, ak poškodenie potahu meria viac než 15 cm (6 palcov) v ktoromkoľvek smere;
  - c) nosné časti riadiaceho systému vrátane stĺpika riadenia, pedála, hriadeľa, segmentu riadenia (kvadrantu), uhlovej páky, tiahla, riadiaceho volantu a kovaných alebo liatych konzol no okrem:

▼B

- i) rozkovania spojov alebo plášťov káblov a
  - ii) výmeny koncovej prípojky tiahla v tiahlovom riadení, ktorá je pripevnená nitovaním a
  - d) akejkolvek inej konštrukcie, ktorá nie je uvedená v bode 1 a ktorú výrobca označil ako primárnu konštrukciu vo svojej príručke údržby, príručke opravy konštrukcie alebo pokynoch na zachovanie letovej spôsobilosti.
3. Vykonanie tejto údržby piestového motora:
- a) demontáž a následná montáž piestového motora s iným cieľom: než i) získať prístup k zostávam piesta/valca, alebo ii) sňať zadný kryt príslušenstva na kontrolu a/alebo výmenu zostáv olejového čerpadla, ak táto práca nezahŕňa odstránenie a opätovné namontovanie vnútorných súkolí;
  - b) demontáž a následná montáž redukčných súkolí;
  - c) zváranie a spájkovanie spojov, iné než menšie zvarové opravy výfukových jednotiek, ktoré vykonáva náležite schválený alebo oprávnený zvarač, s výnimkou výmeny komponentu;
  - d) zásahy do jednotlivých dielov jednotiek, ktoré sa dodávajú ako jednotky skúšané na skúšobnom zariadení, okrem výmeny alebo úpravy dielov, ktoré možno bežne vymeniť alebo upraviť v prevádzke.
4. Vyváženie vrtule, okrem
- a) osvedčovania statického vyváženia, ak sa vyžaduje podľa príručky údržby;
  - b) dynamického vyváženia namontovaných vrtúl pomocou elektronického zariadenia na vyvažovanie, ak to povoľuje príručka údržby alebo iné schválené údaje o letovej spôsobilosti.
5. Akékoľvek ďalšie úlohy, ktoré si vyžadujú:
- a) špecializované nástroje, vybavenie alebo zariadenia alebo
  - b) dôležité koordinačné postupy z dôvodu dlhotrvajúceho vykonávania úloh a zapojenia viacerých osôb.

▼B*Doplnok VIII***Obmedzená údržba, ktorú vykonáva pilot-vlastník.**

Okrem požiadaviek stanovených v prílohe I (časť M) sa pred vykonaním akejkoľvek úlohy údržby podľa požiadaviek údržby zo strany pilota-vlastníka musia dodržať tieto základné zásady:

a) Spôsobilosť a zodpovednosť

1. Pilot-vlastník je vždy zodpovedný za údržbu, ktorú vykonáva.
2. Pred vykonaním akejkoľvek úlohy údržby pilotom-vlastníkom sa musí pilot-vlastník presvedčiť, či je spôsobilý na vykonanie úlohy. Za oboznámenie sa so štandardnými postupmi údržby lietadla a programom údržby lietadla je zodpovedný pilot-vlastník. Ak pilot-vlastník nie je spôsobilý na vykonanie danej úlohy, pilot-vlastník ju nemôže uskutočniť.
3. Pilot-vlastník (alebo jeho zmluvná organizácia pre riadenie zachovania letovej spôsobilosti podľa podčasti G oddielu A tejto prílohy) je zodpovedný za určenie úloh pilota-vlastníka v programe údržby podľa týchto základných zásad a za zabezpečenie včasnej aktualizácie dokumentu.
4. Program údržby sa musí schváliť v súlade s bodom M.A.302.

b) Úlohy

Pilot-vlastník môže vykonávať jednoduché vizuálne prehliadky alebo činnosti na kontrolu celkového stavu a viditeľných škôd, ako aj bežnej činnosti rámu lietadla, motorov, systémov a komponentov.

Pilot-vlastník nesmie úlohy údržby vykonávať, keď sa úloha:

1. v rozhodujúcej miere spája s bezpečnosťou a jej nesprávne vykonanie by významne ovplyvnilo letovú spôsobilosť lietadla, alebo keď úloha údržby ovplyvňuje letovú bezpečnosť, ako sa uvádza v bode M.A.402 písm. a) a/alebo
2. spája s požiadavkou na odstránenie dôležitých komponentov alebo dôležitej zostavy a/alebo
3. vykonáva v súlade s príkazom na zachovanie letovej spôsobilosti alebo podmienkou obmedzenia letovej spôsobilosti, ak nie je osobitne povolená v príkaze na zachovanie letovej spôsobilosti alebo v podmienke obmedzenia letovej spôsobilosti a/alebo
4. spája s požiadavkou na použitie špeciálnych nástrojov, kalibrovaných nástrojov (okrem momentového kľúča a zatlačovacieho nástroja) a/alebo
5. spája s požiadavkou na použitie skúšobných zariadení alebo zvláštnych testov [napr. nedeštruktívneho skúšania (NDT), systémových testov alebo prevádzkových kontrol leteckých elektronických zariadení] a/alebo
6. skladá z neplánovaných špeciálnych prehliadok (napr. kontrola tvrdého pristátia) a/alebo

▼ B

7. spája s ovplyvnením systémov, ktoré sú nevyhnutné na prevádzku letov IFR, a/alebo
8. nachádza v zozname doplnku VII k tejto prílohe alebo ide o úlohu údržby komponentu v súlade s bodom M.A.502 písm. a), b), c) alebo písm. d), a/alebo

▼ M1

9. vykonáva ako súčasť ročnej prehliadky alebo 100-hodinovej prehliadky, ktorá tvorí súčasť minimálneho programu prehliadok opísaných v M.A.302 písm. i).

Kritériá 1 až 9 uvedené vyššie nemožno nahradiť menej prísnyimi pokynmi vydanými v súlade s Programom údržby podľa M.A.302 písm. d).

▼ B

Každá úloha opísaná v letovej príručke lietadla ako príprava lietadla na let (napríklad: montáž krídel vetroňa alebo predletová prehliadka) sa považuje za úlohu pilota, a nie je úlohou údržby vykonávanej pilotom-vlastníkom, a preto sa nevyžaduje osvedčenie o uvoľnení do prevádzky.

c) Vykonávanie úloh údržby pilotom-vlastníkom a záznamy

Údaje o údržbe, ako sa uvádza v bode M.A.401, musia byť vždy dostupné počas vykonávania údržby pilotom-vlastníkom a musia sa dodržiavať. Podrobnosti o údajoch, na ktoré sa odkazuje pri vykonávaní údržby pilotom-vlastníkom, musia byť zahrnuté do osvedčenia o uvoľnení do prevádzky v súlade s bodom M.A.803 písm. d).

Pilot-vlastník musí informovať organizáciu s povolením na riadenie zachovania letovej spôsobilosti, ktorá je zodpovedná za zachovanie letovej spôsobilosti lietadla (v prípade potreby), najneskôr do 30 dní od ukončenia akejkoľvek úlohy údržby pilota-vlastníka v súlade s bodom M.A.305 písm. a).

▼ B*PRÍLOHA II***(Časť 145)****OBSAH****145.1. Všeobecne****ODDIEL A – TECHNICKÉ POŽIADAVKY**

- 145.A.10. Rozsah platnosti
- 145.A.15. Žiadosť
- 145.A.20. Rozsah povolenia
- 145.A.25. Požiadavky na prevádzkové priestory
- 145.A.30. Požiadavky na personál
- 145.A.35. Osvedčujúci personál a podporný personál

▼ M1

- 145.A.36. Záznamy o personáli na overenie letovej spôsobilosti

▼ B

- 145.A.40. Vybavenie, náradie a materiál
- 145.A.42. Preberanie komponentov
- 145.A.45. Údaje o údržbe
- 145.A.47. Výrobné plánovanie
- 145.A.50. Osvedčovanie údržby

▼ M1

- 145.A.55. Záznamy o údržbe a o overení letovej spôsobilosti

▼ B

- 145.A.60. Hlásenie udalostí
- 145.A.65. Politika bezpečnosti a kvality, postupy údržby a systém kvality
- 145.A.70. Príručka organizácie údržby
- 145.A.75. Práva organizácie
- 145.A.80. Obmedzenia organizácie
- 145.A.85. Zmeny organizácie
- 145.A.90. Zachovanie platnosti povolenia
- 145.A.95. Zistenia

ODDIEL B – POSTUPY PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

- 145.B.1. Rozsah platnosti
- 145.B.10. Príslušný orgán
- 145.B.15. Organizácie umiestnené v niekoľkých členských štátoch
- 145.B.20. Prvé povolenie
- 145.B.25. Vydanie povolenia
- 145.B.30. Zachovanie platnosti povolenia
- 145.B.35. Zmeny

▼ B

145.B.40. Zmeny príručky organizácie vykonávajúcej údržbu

145.B.45. Zrušenie, pozastavenie platnosti a obmedzenie povolenia

145.B.50. Zistenia

145.B.55. Vedenie záznamov

145.B.60. Výnimky

Doplnok I – Úradné osvedčenie o uvoľnení – Formulár EASA 1

Doplnok II – Systém tried a klasifikácií používaný na schvaľovanie organizácií vykonávajúcich údržbu uvedených v prílohe I (časť M) podčasti F a v prílohe II (časť 145)

Doplnok III – Povolenie organizácie na údržbu uvedené v prílohe II (časť 145)

Doplnok IV – Podmienky pre využívanie personálu, ktorý nie je kvalifikovaný v súlade s prílohou III (časť 66) a ktorý je uvedený v bode 145.A.30 písm. j) ods. 1 a 2

145.1 Všeobecne

Na účely tejto časti príslušným orgánom:

1. pre organizácie s hlavným obchodným sídlom v členskom štáte bude orgán určený členským štátom alebo
2. pre organizácie s hlavným obchodným sídlom v tretej krajine agentúra.

ODDIEL A

TECHNICKÉ POŽIADAVKY

145.A.10 Rozsah platnosti

Tento oddiel stanovuje požiadavky, ktoré musí spĺňať organizácia, aby sa kvalifikovala na udeľovanie alebo zachovanie povolenia na údržbu lietadla a komponentov.

145.A.15. Žiadosť

Žiadosť o vydanie alebo zmenu povolenia sa predloží príslušnému orgánu vo forme a spôsobom, ktorý stanoví tento orgán.

145.A.20. Rozsah povolenia

Organizácia musí špecifikovať rozsah prác, ktoré podľa svojej príručky považuje za predmet povolenia [doplnok IV k prílohe I (časť M) obsahuje tabuľku všetkých tried a klasifikácií].

145.A.25 Požiadavky na prevádzkové priestory

Organizácia zabezpečí, aby:

- a) boli k dispozícii všetky prevádzkové priestory potrebné na všetky plánované práce a najmä ochranu pred vplyvmi počasia. Špecializované dielne a haly musia byť rozdelené tak, aby nenastalo znečistenie životného a pracovného prostredia.

▼B

1. Pre „údržbu na technickej základni (base maintenance)“ lietadla musia byť k dispozícii dostatočne veľké hangáre, aby sa v nich umiestnilo lietadlo na plánovanú údržbu na technickej základni;
  2. Pre údržbu komponentov musia byť k dispozícii dostatočne veľké dielne, aby sa v nich umiestnili komponenty na plánovanú údržbu na technickej základni.
- b) boli k dispozícii kancelárske priestory na riadenie plánovaných prác uvedených v písmene a) a pre osvedčujúci personál tak, aby mohol plniť pridelené úlohy spôsobom, ktorý prispeje k dobrému štandardu údržby lietadla;
- c) pracovné prostredie vrátane hangárov pre lietadlá, dielni pre komponenty a kancelárskych priestorov bolo primerané vykonávaným úlohám a najmä aby zodpovedalo osobitným požiadavkám. Pokiaľ to nie je limitované osobitnými ustanoveniami o pracovisku, pracovné prostredie musí byť také, aby nebola znížená výkonnosť personálu:
1. teplota sa musí udržiavať tak, aby personál mohol plniť požadované úlohy bez neprimeraného nepohodlia;
  2. prach a akákoľvek iná nečistota prenášaná vzduchom sa musí udržiavať na minimálnej miere a nesmie na pracovisku dosiahnuť úroveň, pri ktorej by bolo evidentné viditeľné znečistenie povrchu lietadla/komponentu. Keď prach a akákoľvek iná nečistota prenášaná vzduchom zapríčini viditeľné znečistenie povrchu, musia sa všetky citlivé systémy vzduchotesne uzavrieť, až kým sa neobnovia prijateľné podmienky;
  3. osvetlenie musí byť také, aby sa každá kontrolná a údržbárska úloha mohla vykonať efektívnym spôsobom;
  4. hluk nesmie odvrátiť pozornosť personálu od plnenia kontrolných úloh. Keď nie je možné ovplyvniť zdroj hluku, musí byť personál vybavený nevyhnutnými pracovnými prostriedkami na stlmenie nadmerného hluku odvádžajúceho pozornosť počas kontrolných úloh;
  5. keď si osobitné údržbárske práce vyžadujú špecifické podmienky prostredia odlišné od predchádzajúcich, potom sa také podmienky musia dodržať. Špecifické podmienky sú uvedené v údajoch o údržbe;
  6. pracovné prostredie pre „traťovú údržbu (line maintenance)“ musí byť také, aby jednotlivé kontrolné a údržbárske úlohy mohli byť vykonávané bez nevhodného rozptyľovania. Preto tam, kde sa pracovné prostredie zhorší na neprijateľnú úroveň z hľadiska teploty, vlhkosti, krúp, ľadu, snehu, vetra, svetla, prachu/nečistôt prenášaných vzduchom, jednotlivé kontrolné a údržbárske úlohy sa musia prerušiť, až kým sa neobnovia primerané podmienky.
- d) boli k dispozícii skladovacie zariadenia pre komponenty, zariadenia, nástroje a materiál. Podmienky skladovania musia zabezpečiť oddelenie použiteľných komponentov a materiálov od nepoužiteľných komponentov lietadla, materiálov, zariadení a nástrojov. Podmienky skladovania musia byť v súlade s pokynmi výrobcu, aby sa zabránilo zhoršeniu stavu a poškodeniu skladovaných položiek. Prístup sa obmedzí len pre oprávnený personál.

▼ B**145.A.30 Požiadavky na personál**

- a) Organizácia menuje zodpovedného manažéra, ktorý so splnomocnením podniku zabezpečí, aby sa všetky údržbárske práce požadované zákazníkom mohli financovať a vykonávať podľa štandardu vyžadovaného touto časťou. Zodpovedný manažér:
1. zabezpečí, aby boli k dispozícii všetky zdroje potrebné na vykonanie údržbárskych prác v súlade s bodom 145.A.65 b) a podľa povolenia organizácie;
  2. stanoví a bude podporovať politiku bezpečnosti a kvality špecifikovanú v bode 145.A.65 a);
  3. preukáže základné znalosti o tejto prílohe (časť 145).
- b) Organizácia menuje osobu alebo skupinu osôb, ktorá bude zodpovedná za zabezpečenie trvalej zhody organizácie s touto podčasťou. Taká(-é) osoba(-y) musí(-ia) byť podriadená(-é) zodpovednému manažérovi.
1. Menovaná osoba alebo osoby budú zastupovať riadiacu štruktúru údržbárskej organizácie a budú zodpovedné za všetky funkcie špecifikované v tejto časti.
  2. Menovaná osoba alebo osoby budú určené menovite a ich poveracie listiny sa predložia príslušnému orgánu vo forme a spôsobom stanoveným týmto orgánom.
  3. Menovaná osoba alebo osoby musia byť schopné preukázať príslušné vedomosti, vzdelanie a dostatočnú prax vzťahujúcu sa k údržbe lietadla alebo komponentu a preukázať pracovné znalosti tejto časti.
  4. Na základe postupov musí byť zrejmé, kto zastupuje určitú osobu v prípade dlhodobej neprítomnosti uvedenej osoby.
- c) Zodpovedný manažér podľa písmena a) menuje osobu zodpovednú za monitorovanie systému kvality vrátane s tým spojeného systému spätného hlásenia vyžadovaného v bode 145.A.65 c). Menovaná osoba má priamy prístup k zodpovednému manažérovi, aby bolo zabezpečené, že zodpovedný manažér bude vždy riadne informovaný o záležitostiach kvality a zhody.
- d) Organizácia musí mať pracovný plán, z ktorého vyplýva, že organizácia má dostatočný personál na plánovanie, vykonávanie, dozor, kontrolu a monitorovanie kvality v súlade s povolením. Navyše musí mať organizácia k dispozícii postup na opätovné posúdenie plánovaného vykonania prác, keď skutočný počet pracovníkov pre akúkoľvek jednotlivú pracovnú zmenu alebo pracovný čas je menší, než plánovaný stav.
- e) ► **MI** Organizácia stanoví a bude riadiť spôsobilosť personálu zapojeného do údržby, vypracúvania programov údržby, overovania letovej spôsobilosti, riadenia kvality a/alebo auditov kvality v súlade s postupom a podľa normy schválenej príslušným orgánom. ◀ Okrem nevyhnutných odborných znalostí vzťahujúcich sa k pracovným úlohám musí spôsobilosť zahŕňať aj vedomosti o význame ľudských faktorov a ľudskej výkonnosti, primerané funkcii príslušnej osoby, ktorú zastáva v organizácii. Ľudské faktory znamenajú princípy, ktoré sa uplatňujú na stavbu lietadiel,

▼B

osvedčovanie, výcvik, prevádzku a údržbu a ktoré sú zamerané na bezpečné rozhranie medzi komponentami ľudského a iného systému pri primeranom zohľadnení ľudskej výkonnosti. „Ľudská výkonnosť“ znamená schopnosti a obmedzenia človeka, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a výkonnosť leteckej dopravy.

- f) Organizácia zabezpečí, aby personál, ktorý vykonáva a/alebo kontroluje nedeštruktívne testy zachovania letovej spôsobilosti na konštrukcii lietadla a/alebo komponentoch je riadne kvalifikovaný na jednotlivý nedeštruktívny test v súlade s európskou alebo ekvivalentnou normou uznanou agentúrou. Personál, ktorý vykonáva každú inú špeciálnu úlohu musí byť riadne kvalifikovaný v súlade s oficiálne uznanými normami. Odchyľne od tohto písmena personál špecifikovaný v písmenách g) a h) (1) a h) (2), kvalifikovaný v kategórii B1 alebo B3 v súlade s prílohou III (časť 66), môže vykonávať a/alebo kontrolovať test zisťovania chýb na základe prieniku farby a farebného kontrastu.
- g) Každá organizácia, ktorá vykonáva údržbu lietadla, pokiaľ nie je v písm. j) stanovené inak, musí mať v prípade traťovej údržby k dispozícii osvedčujúci personál určený pre lietadlá, ktorý je kvalifikovaný ako kategória B1, B2, B3, podľa vhodnosti, v súlade s prílohou III (časť 66) a bodom 145.A.35.

Navyše takéto organizácie môžu takisto využívať primerane školený osvedčujúci personál, ktorý si uplatňuje práva uvedené v bodoch 66.A.20 písm. a) ods. 1 a 66.A.20 písm. a) ods. 3 bode ii) a ktorý je kvalifikovaný v súlade s prílohou III (časť 66) a bodom 145.A.35 na vykonávanie menšej plánovanej traťovej údržby a opravy jednoduchej poruchy. Dostupnosť takéhoto osvedčujúceho personálu nevyklučuje potrebu mať k dispozícii osvedčujúci personál kategórie B1, B2, B3, podľa vhodnosti.

- h) Každá organizácia, ktorá vykonáva údržbu lietadla, pokiaľ nie je v písmene j) stanovené inak:

1. v prípade údržby na technickej základni veľkého letúna musí mať školený personál kvalifikovaný ako kategória C v súlade s časťou 66 a bodom 145.A.35. Navyše musí mať organizácia dostatočný školený personál kvalifikovaný ako kategória B1, B2, podľa vhodnosti v súlade s časťou 66 a bodom 145.A.35, na podporu personálu kategórie C.

- i) Podporný personál kategórie B1 a B2 zabezpečí, aby všetky príslušné úlohy alebo prehliadky boli vykonané podľa požadovanej normy predtým, než personál kategórie C vystaví osvedčenie o uvoľnení do prevádzky.

- ii) Organizácia musí viesť register podporného personálu kategórie B1 a B2.

▼B

- iii) Osvedčujúci personál kategórie C zabezpečí, aby bola dodržaná zhoda s písmenom i) a aby boli vykonané všetky práce požadované zákazníkom počas jednotlivej kontroly údržby na technickej základni alebo balíka prác a posúdi aj vplyv každej nevykonanej práce z hľadiska jej požadovaného vykonania alebo s prevádzkovateľom dohodnutého presunutia vykonania takej práce na ďalšiu kontrolu alebo posunutia lehoty údržby.
2. v prípade údržby lietadla na technickej základni iného než veľký letún musí mať buď:
- i) školený osvedčujúci personál určený pre lietadlá kvalifikovaný ako kategória B1, B2, B3, podľa vhodnosti, v súlade s prílohou III (časť 66) a bodom 145.A.35, alebo
  - ii) školený osvedčujúci personál určený pre lietadlá kvalifikovaný v kategórii C, ktorému bude pomáhať podporný personál podľa bodu 145.A.35 písm. a) bodu i).
- i) Osvedčujúci personál komponentov musí spĺňať požiadavky prílohy III (časť 66).
- j) Odchylné od písmen g) a h) v súvislosti s povinnosťou preukázať zhodu s prílohou III (časť 66) môže organizácia využiť osvedčujúci personál kvalifikovaný v súlade s týmito ustanoveniami:
1. Prevádzkové zariadenia organizácie umiestnené mimo územia Spoločenstva môžu využiť osvedčujúci personál, kvalifikovaný s vnútroštátnymi leteckými predpismi štátu, v ktorom je prevádzkové zariadenie organizácie registrované, pokiaľ sú splnené podmienky stanovené v doplnku IV k tejto časti.
  2. Pre traťovú údržbu vykonávanú na pracovisku, ktoré leží mimo územia Spoločenstva môže byť osvedčujúci personál kvalifikovaný v súlade s vnútroštátnymi leteckými predpismi štátu, v ktorom je pracovisko registrované, pokiaľ sú splnené podmienky stanovené v doplnku IV k tejto časti.
  3. V prípade príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré predpisujú opakovanú predletovú prehliadku a výslovne stanovujú, že letová posádka môže vykonávať taký príkaz, organizácia môže vystaviť obmedzené osvedčenie o uvoľnení pre veliteľa lietadla a/alebo palubného inžiniera na základe ich preukazu spôsobilosti. Avšak organizácia musí zabezpečiť, aby mali dostatočný praktický výcvik, aby veliteľ alebo palubný inžinier mohli plniť špecifickú úlohu podľa požadovaného štandardu.
  4. V prípade lietadla, ktoré je prevádzkované ďaleko od pracoviska údržby, môže organizácia vystaviť obmedzené osvedčenie o uvoľnení pre veliteľa lietadla a/alebo palubného inžiniera na základe ich preukazu spôsobilosti za predpokladu, že je presvedčená o tom, že majú dostatočný praktický výcvik, aby veliteľ

▼ B

alebo palubný inžinier mohli plniť špecifickú úlohu podľa požadovaného štandardu. Ustanovenia tohto bodu musia byť podrobne uvedené v príručke.

5. V nasledovných nepredvídaných prípadoch, keď je lietadlo na inom mieste než je jeho hlavná základňa, na ktorom nie je k dispozícii žiadny osvedčujúci personál, môže organizácia poverená údržbou vystaviť jednorazové osvedčenie o uvoľnení týmto osobám:
- i) jednému zo svojich zamestnancov, ktorý vlastní typové oprávnenie pre lietadlo podobnej technológie, konštrukcie alebo podobných systémov, alebo
  - ii) osobe s minimálne päťročnou praxou v údržbe, ktorá je držiteľom platného preukazu spôsobilosti na údržbu lietadiel ICAO pre údržbu, kvalifikovanej pre typ lietadla vyžadujúceho osvedčenie o uvoľnení za predpokladu, že sa na príslušnom mieste nenachádza žiadna organizácia s povolením podľa tejto časti a že poverená organizácia získa a je držiteľom dôkazu o tom, že taká osoba má prax a preukaz spôsobilosti.

► **M1** Všetky také prípady, aké sú uvedené v tomto bode, sa musia oznámiť príslušnému orgánu do siedmich dní od vydania takého oprávnenia na osvedčovanie. ◀ Organizácia vystavujúca jednorazové oprávnenie zabezpečí, aby každá údržba, ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť letu, bola znovu prekontrolovaná príslušnou organizáciou, ktorá má povolenie.

▼ M1

- k) Ak organizácia vykonáva overovanie letovej spôsobilosti a predlžuje platnosť zodpovedajúceho osvedčenia o overení letovej spôsobilosti v prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, v súlade s M.A.901 písm. l), jej personál na overenie letovej spôsobilosti musí byť kvalifikovaný a oprávnený v súlade s M.A.901 písm. l) bodom 1.
- l) Ak je organizácia zapojená do vypracúvania a spracúvania schválenia programu údržby v prípade lietadla ELA2, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, v súlade s M.A.201 písm. e) bodom ii), musí mať kvalifikovaných pracovníkov, ktorí musia byť schopní preukázať príslušné vedomosti a skúsenosti.

▼ B**145.A.35 Osvedčujúci personál a podporný personál**

- a) Okrem zodpovedajúcich požiadaviek bodu 145.A.30 písm. g) a h) organizácia zabezpečí, aby osvedčujúci personál a podporný personál mal primerané vedomosti o príslušnom lietadle a/alebo komponentoch, na ktorých sa má vykonať údržba, ako aj o súvisiacich postupoch organizácie. V prípade osvedčujúceho personálu sa to musí zabezpečiť pred vydaním alebo opätovným vydaním osvedčovacieho oprávnenia.
- i) „Podporný personál“ znamená taký personál, ktorý je držiteľom preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66) v kategórii B1, B2 a/alebo B3 so zodpovedajúcou klasifikáciou lietadla, ktorý pracuje v oblasti údržby na technickej základni, ale ktorý nevyhnutne nemá práva na osvedčovanie.

▼ B

- ii) „Príslušné lietadlo a/alebo komponenty“ znamená také lietadlo alebo komponenty, ktoré sú špecifikované v príslušnom osvedčovacíom oprávnení.

  - iii) „Osvedčovací oprávnenie“ znamená oprávnenie, ktoré organizácia vydáva osvedčujúcemu personálu a v ktorom uvedie skutočnosť, že osvedčujúci personál môže v mene oprávnenej organizácie podpisovať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky v rámci obmedzení stanovených v takom oprávnení.
- b) S výnimkou tých prípadov, ktoré sú uvedené v bodoch 145.A.30 písm. j) a 66.A.20 písm. a) ods. 3 bode ii), môže organizácia vydať osvedčovací oprávnenie len osvedčujúcemu personálu vo vzťahu k základným kategóriám alebo podkategóriám a akejkoľvek typovej klasifikácii, ktoré sú uvedené v preukaze spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66) za predpokladu, že preukaz spôsobilosti je platný počas celého obdobia platnosti oprávnenia a osvedčujúci personál aj naďalej spĺňa ustanovenia prílohy III (časť 66).
- c) Organizácia zabezpečí, aby bol všetok osvedčujúci personál a podporný personál zapojený minimálne 6 mesiacov do skutočnej príslušnej praxe v údržbe lietadiel alebo komponentov v období každých po sebe idúcich dvoch rokov.
- Na účely tohto písmena „zapojený do skutočnej príslušnej praxe v údržbe lietadiel alebo komponentov“ znamená, že osoba pracovala v prostredí údržby lietadiel alebo komponentov a buď si uplatňovala práva vyplývajúce z osvedčovacieho oprávnenia, a/alebo skutočne vykonávala údržbu aspoň niektorých systémov typu lietadla alebo skupiny lietadiel špecifikovaných v príslušnom osvedčovacíom oprávnení.
- d) Organizácia zabezpečí, aby celý osvedčujúci personál a podporný personál absolvoval v období každých dvoch rokov dostatočný súvislý výcvik, ktorý zabezpečí, že tento personál bude mať aktualizované vedomosti o príslušnej technológii, postupoch organizácie a otázkach spojených s ľudským faktorom.
- e) Organizácia stanoví program ďalšieho vzdelávania pre osvedčujúci personál a podporný personál, vrátane postupov zabezpečenia zhody s príslušnými bodmi 145.A.35, ako základ pre vydávanie oprávnení na osvedčovanie personálu vykonávajúcemu osvedčovanie podľa tejto časti, a postupu na zabezpečenie zhody s ustanoveniami prílohy III (časť 66).
- f) S výnimkou akýchkoľvek nepredvídateľných prípadov uvedených v bode 145.A.30 j) (5) organizácia posúdi celý budúci osvedčujúci personál z hľadiska jeho spôsobilosti, kvalifikácie a schopnosti vykonávať svoje pridelené povinnosti týkajúce sa osvedčovania v súlade s postupom špecifikovaným v príručke organizácie pred vydaním alebo opätovným vydaním oprávnení na osvedčovanie podľa tejto časti.
- g) Po splnení podmienok písmen a), b), d), f) a prípadne písmena c) osvedčujúcim personálom organizácia vydá oprávnenie na osvedčovanie, v ktorom bude jasne stanovený rozsah a obmedzenia tohto oprávnenia. Zachovanie platnosti oprávnenia na osvedčovanie závisí od nepretržitého plnenia ustanovení písmen a), b), d) a prípadne písmena c).

▼B

- h) Oprávnenie na osvedčovanie musí urobené tak, aby bol jeho rozsah jasný pre osvedčujúci personál a pre akúkoľvek oprávnenú osobu, ktorá môže požiadať o preskúmanie oprávnenia. Ak sú na vymedzenie rozsahu používané predpisy, musí organizácia zabezpečiť ľahko dostupný preklad predpisu. „Oprávnená osoba“ znamená úradníkov príslušných orgánov, agentúry a členského štátu, ktorí sú zodpovední za dohľad nad udrzovaným lietadlom alebo komponentom.
- i) Osoba zodpovedná za systém kvality zostáva v mene organizácie zodpovedná aj za vydávanie oprávnení na osvedčovanie pre osvedčujúci personál. Taká osoba môže menovať ďalšie osoby na vydávanie alebo zrušenie oprávnenia na osvedčovanie v súlade s postupom uvedeným v príručke organizácie.
- j) Organizácia vedie záznam o personáli vykonávajúcim osvedčovanie a podpornom personáli, ktorý obsahuje:
1. údaje o každom preukaze spôsobilosti na údržbu lietadla podľa prílohy III (časť 66) a
  2. každý dokončený príslušný výcvik a
  3. prípadne rozsah vydaného oprávnenia na osvedčovanie a
  4. údaje o personáli s obmedzeným alebo jednorazovým oprávnením na osvedčovanie.
- Organizácia musí uchovávať záznam najmenej tri roky po tom, čo personál uvedený v tomto písmene ukončil pracovný pomer v organizácii, alebo len čo bolo oprávnenie odobraté. Okrem toho na požiadanie musí organizácia vykonávajúca údržbu vybaviť personál uvedený v tomto písmene kópiou jeho osobných záznamov pri odchode z organizácie.
- Ako je uvedené vyššie, musí byť personálu uvedenému v tomto písmene na požiadanie umožnený prístup k jeho osobným záznamom.
- k) Organizácia poskytne personálu vykonávajúcemu osvedčovanie kópiu jeho oprávnenia na osvedčovanie buď vo forme dokumentu, alebo v elektronickej forme.
- l) Osvedčujúci personál do 24 hodín predloží svoje oprávnenie na osvedčovanie ktorejkoľvek oprávnenej osobe.
- m) Minimálny vek personálu vykonávajúceho osvedčovanie a podporného personálu je 21 rokov.
- n) Držiteľ preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie A si môže uplatňovať práva na osvedčovanie určitého typu lietadla len po úspešnom ukončení príslušného typového výcviku na lietadlo kategórie A, poskytnutého riadne oprávnenou organizáciou v súlade s prílohou II (časť 145) alebo prílohou IV (časť 147). Tento výcvik musí obsahovať praktické časti výcviku a výučbu

▼ B

teoretických znalostí zodpovedajúce každej povolenej úlohe. Úspešné ukončenie výcviku sa musí preukázať skúškou alebo hodnotením na pracovisku vykonaným organizáciou.

- o) Držiteľ preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie B2 si môže uplatňovať práva na osvedčovanie uvedené v bode 66.A.20 písm. a) ods. 3 bode ii) prílohy III (časť 66) len po úspešnom ukončení i) príslušného typového výcviku na lietadlo kategórie A a ii) šiestich mesiacov zdokumentovanej praxe zahŕňajúcej rozsah oprávnenia, ktoré sa vydá. Typový výcvik musí obsahovať praktické časti výcviku a výučbu teoretických znalostí zodpovedajúce každej povolenej úlohe. Úspešné ukončenie výcviku sa musí preukázať skúškou alebo hodnotením na pracovisku. Typový výcvik a skúšku/hodnotenie vykoná organizácia vykonávajúca údržbu vydávajúca oprávnenie osvedčujúceho personálu. Takáto organizácia vykonávajúca údržbu zabezpečuje aj potrebnú prax.

▼ M1**145.A.36 Záznamy personálu na overenie letovej spôsobilosti**

Organizácia zaznamenáva všetky podrobné údaje týkajúce sa personálu na overenie letovej spôsobilosti a vedie aktuálny zoznam všetkých členov personálu na overenie letovej spôsobilosti spolu s rozsahom jeho povolenia ako súčasť podrobného popisu organizácie podľa bodu 145.A.70 písm. a) bod 6.

Organizácia musí uchovávať záznam najmenej tri roky po tom, ako personál uvedený v tomto bode ukončil pracovný pomer (alebo pôsobenie ako dodávateľ či dobrovoľník) v organizácii, alebo hneď po odobratí oprávnenia. Okrem toho organizácia vykonávajúca údržbu musí na požiadanie poskytnúť personálu uvedenému v tomto písmene kópiu jeho osobných záznamov pri odchode z organizácie.

Personálu uvedenému v tomto písmene musí byť na požiadanie umožnený prístup k jeho osobným záznamom.

▼ B**145.A.40 Vybavenie, náradie a materiál**

- a) Organizácia musí mať k dispozícii a používať nevyhnutné vybavenie, náradie a materiál na vykonávanie schváleného rozsahu práce.

1. Keď výrobca stanoví konkrétne náradie alebo vybavenie, musí organizácia také náradie alebo vybavenie používať, pokiaľ príslušný orgán postupom stanovených v príručke organizácie nepovolí použitie alternatívneho náradia alebo vybavenia.
2. Vybavenie a náradie musí byť stále k dispozícii okrem prípadu náradia alebo vybavenia, ktoré je používané tak zriedka, že jeho stála dostupnosť nie je potrebná. Také prípady sa podrobne uvedú v postupe príručky.
3. Organizácia s povolením na údržbu na technickej základni musí mať dostatočné testovacie vybavenie a pracovné plošiny/rampy na údržbu také, aby lietadlá mohli byť riadne kontrolované.

▼B

- b) Organizácia zabezpečí, aby všetko náradie, vybavenie a najmä testovacie zariadenie, ak je požadované, bolo kontrolované a kalibrované podľa oficiálne uznaného štandardu tak často, ako je to potrebné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti a presnosti. Organizácia musí o takej kalibrácii a výsledovateľnosti použitého štandardu viesť záznamy.

145.A.42 Preberanie komponentov

- a) Všetky komponenty sa klasifikujú a začlenia do týchto kategórií:

1. komponenty, ktoré sú v primeranom stave, uvoľnené na EASA formulári I alebo rovnocennom dokumente a označené v súlade s podčast'ou Q prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012;
2. komponenty neschopné prevádzky, ktoré sa musia udržiavať v súlade s týmto oddielom;
3. nepoužiteľné komponenty klasifikované v súlade s bodom 145.A.42 písm. d);
4. normalizované časti používané na lietadle, motore, vrtuli alebo iných lietadlových komponentoch, keď je to stanovené v ilustrovanom katalógu dielov výrobcu a/alebo údajoch o údržbe;
5. surový materiál ako aj spotrebný materiál použitý v priebehu údržby, keď je organizácia presvedčená, že tento materiál spĺňa požadované technické podmienky a jeho pôvod sa dá vysledovať. Všetok materiál musí byť sprevádzaný dokumentáciou vzťahujúcou sa jednoznačne ku konkrétnemu materiálu a obsahujúcou vyhlásenie o zhode s technickými podmienkami, ako aj výrobný a dodávateľský zdroj.
6. komponenty uvedené v bode 21.A.307 písm. c) prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

- b) Pred inštalovaním komponentu organizácia zabezpečí, aby bol konkrétny komponent spôsobilý na zabudovanie, pokiaľ sa na neho môžu vzťahovať odlišné modifikácie a/alebo štandardy príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti.

- c) Organizácia môže vyrobiť obmedzený rozsah častí, ktoré možno použiť v priebehu vykonávanej práce vo svojich vlastných prevádzkových priestoroch za predpokladu, že postupy sú stanovené v príručke.

- d) Komponenty, ktoré dosiahli svoju povolenú hranicu životnosti alebo majú neopraviteľnú poruchu, sa klasifikujú ako nezachrániteľné a nesmú sa znovu zaradiť do systému dodávok materiálu, pokiaľ nebolo povolené predĺženie lehoty životnosti alebo nebolo schválené riešenie na ich opravu podľa prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012.

- e) Komponenty uvedené v bode 21.A.307 písm. c) prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 sa namontujú iba vtedy, ak ich vlastník lietadla považuje za vhodné na inštaláciu vo svojom vlastnom lietadle.

▼B**145.A.45 Údaje o údržbe**

- a) Organizácia musí mať k dispozícii a pri vykonávaní údržby používať použiteľné aktuálne údaje o údržbe vrátane modifikácií a opráv. „Použiteľné“ znamená týkajúce sa akéhokoľvek lietadla, komponentu alebo postupu stanoveného v prehľade o triedach a kategóriách povolenia organizácie a v akomkoľvek súvisiacom zozname spôsobilosti.

V prípade údajov o údržbe poskytnutých prevádzkovateľom alebo zákazníkom organizácia musí také údaje pri výkone prác uchovávať, s výnimkou požiadavky splniť ustanovenia bodu 145.A.55 c).

- b) Na účely tejto časti sú použiteľnými údajmi o údržbe ktorékoľvek z nasledovných údajov:

1. akákoľvek použiteľná požiadavka, postup, prevádzkový príkaz alebo informácia vydaná orgánom zodpovedným za dozor nad lietadlom alebo komponentom;
2. akýkoľvek použiteľný príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti vydaný orgánom zodpovedným za dozor nad lietadlom alebo komponentom;
3. pokyny na zachovanie letovej spôsobilosti vydané držiteľmi typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, akoukoľvek inou organizáciou, od ktorej sa vyžaduje uverejňovanie takých údajov podľa prílohy I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012 a v prípade lietadiel alebo komponentov z tretích krajín údaje o letovej spôsobilosti nariadené orgánom zodpovedným za dozor nad lietadlom alebo komponentom;
4. akákoľvek použiteľná norma vrátane, no nie je to obmedzené, štandardnej praxe údržby uznannej agentúrou ako platná norma údržby;
5. akékoľvek použiteľné údaje vydané v súlade s písmenom d).

- c) Organizácia stanoví postupy, ktorými v prípade zistenia akýchkoľvek nepresných, neúplných alebo nejasných postupov, informácií alebo pokynov na údržbu obsiahnutých v údajoch o údržbe používaných personálom údržby zabezpečí, že budú zaznamenané a oznámené autorovi údajov o údržbe.

- d) Organizácia môže meniť pokyny na údržbu len v súlade s postupom špecifikovaným v príručke organizácie údržby. Vzhľadom na tieto zmeny musí organizácia preukázať, že ich výsledkom sú rovnocenné alebo zlepšené normy údržby a musí držiteľa typového osvedčenia o takých zmenách informovať. Pokyny na údržbu na účely tohto písmena znamenajú pokyny o tom, ako plniť jednotlivé úlohy údržby; z nich je vylúčené technické projektovanie opráv a modifikácií.

▼B

- e) Organizácia zabezpečí spoločný systém pracovných kariet alebo pracovných listov, ktoré sa budú používať vo všetkých príslušných častiach organizácie. Okrem toho musí organizácia buď starostlivo zaznamenávať údaje o údržbe obsiahnuté v písmenách b) a d) do takých pracovných kariet alebo pracovných listov, alebo uviesť presný odkaz na jednotlivú úlohu alebo úlohy údržby obsiahnuté v takých údajoch o údržbe. Pracovné karty a pracovné listy môžu byť zhotovené na počítači a uchovávané v elektronickej databáze za predpokladu, že sú vhodne zabezpečené proti neoprávneným zmenám ako aj zálohované vo forme kópie elektronickej databázy, ktorá sa musí aktualizovať do 24 hodín od každého vstupu do hlavnej elektronickej databázy. Komplexné údržbárske úlohy sa zaznamenajú do pracovných kariet alebo pracovných listov a rozdeľujú sa do zreteľných etáp, aby bol zabezpečený záznam o splnení celej úlohy údržby.

Keď organizácia poskytuje služby údržby prevádzkovateľovi lietadla, ktorý požaduje, aby sa používal jeho systém pracovných kariet alebo pracovných listov, potom sa môže používať taký systém pracovných kariet alebo pracovných listov. V tom prípade organizácia stanoví postup na zabezpečenie správneho vyplňovania pracovných kariet alebo pracovných listov prevádzkovateľa lietadla.

- f) Organizácia zabezpečí, aby všetky použiteľné údaje o údržbe boli ľahko dostupné na použitie, vždy keď ich personál údržby požaduje.
- g) Organizácia stanoví postup, ktorým zabezpečí, že údaje o údržbe ňou kontrolované sú neustále aktualizované. V prípade, že údaje kontroluje a poskytuje prevádzkovateľ/zákazník, organizácia musí byť schopná preukázať, že má buď písomné potvrdenie od prevádzkovateľa/zákazníka, že všetky tieto údaje o údržbe sú aktuálne, alebo má objednávky prác špecifikujúce stav zmeny údajov o údržbe, ktoré sa majú používať, alebo to môže preukázať na zozname zmien údajov o údržbe prevádzkovateľa/zákazníka.

145.A.47 Výrobné plánovanie

- a) Organizácia musí mať systém primeraný množstvu a zložitosti práce, potrebný na plánovanie použiteľnosti všetkého nevyhnutného personálu, náradia, vybavenia, materiálu, údajov o údržbe a prevádzkových priestorov tak, aby mohli byť spoľahlivo dokončené práce údržby.
- b) Plánovanie úloh údržby a organizovanie smien musí zohľadňovať obmedzenia ľudskej výkonnosti.
- c) Keď sa požaduje odovzdať pokračovanie alebo dokončenie úloh údržby z dôvodov striedania zmeny alebo výmeny personálu, musí si odchádzajúci a nastupujúci personál vymeniť relevantné informácie.

145.A.50 Osvedčovanie údržby

- a) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky musí vydať príslušne oprávnený osvedčujúci personál v mene organizácie, keď overil, že všetku objednanú údržbu organizácia riadne vykonala v súlade

▼ B

s postupmi stanovenými v bode 145.A.70, berúc do úvahy dostupnosť a využitie údajov o údržbe uvedených v bode 145.A.45, a neexistuje žiadna nehoda, o ktorej by bolo známe, že ohrozuje bezpečnosť letov.

- b) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa vydá pred letom po dokončení údržby.
- c) Nové poruchy alebo neúplné údržbárske práce zistené behom vyššie uvedenej údržby sa oznámia prevádzkovateľovi lietadla, aby sa dosiahol jeho súhlas s odstránením takých porúch alebo s dokončením chýbajúcich prvkov objednávky údržby. V prípade, keď prevádzkovateľ odmietne vykonanie takých údržbárskych prác podľa tohto písmena, platí písmeno e).
- d) Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky sa vydá po dokončení akejkoľvek údržby komponentu, keď sa tento komponent odinštaluje z lietadla. Úradné osvedčenie o uvoľnení formulára EASA 1 uvedené v doplnku II prílohy I (časť M) predstavuje osvedčenie o uvoľnení komponentu do prevádzky s výnimkou prípadu, ak sa v bode M.A.502 písm. b) alebo v bode M.A.502 písm. e) stanovuje inak. Keď organizácia vykonáva údržbu komponentu pre svoju vlastnú potrebu, nemusí byť použitie formulára EASA 1 nutné v závislosti od vnútorných postupov pre uvoľnenie vymedzených v príručke organizácie.
- e) Odchylné od písmena a), keď organizácia nemôže dokončiť celú objednanú údržbu, môže vydať osvedčenie o uvoľnení do prevádzky v rámci povolených obmedzení lietadla. Organizácia takú skutočnosť zaznamená do osvedčenia o uvoľnení lietadla do prevádzky pred vydaním takého osvedčenia.
- f) Odchylné od písmena a) a bodu 145.A.42, keď je lietadlo odstavené na mieste, ktoré nie je hlavnou stanicou pre traťovú údržbu alebo hlavnou technickou základňou z dôvodu nedostupnosti komponentu s príslušným osvedčením o uvoľnení, je odchylné od odseku a) a bodu 145.A.42 povolené dočasne inštalovať komponent bez príslušného osvedčenia o uvoľnení na maximálne 30 letových hodín, alebo do tej doby, kým sa lietadlo nevráti na hlavnú stanicu traťovej údržby alebo na hlavnú technickú základňu podľa toho, čo sa dá dosiahnuť skôr; je to podmienené súhlasom prevádzkovateľa lietadla a uvedený komponent musí mať príslušné osvedčenie o uvoľnení a inak musí byť v súlade s príslušnými požiadavkami na údržbu a na prevádzku. Taký komponent musí byť odstránený v rámci vyššie predpísaného časového limitu, pokiaľ sa medziasom nezíska príslušné osvedčenie o uvoľnení podľa písmena a) a bodu 145.A.42.

▼ M1**145.A.55 Záznamy o údržbe a o overení letovej spôsobilosti**

- a) Organizácia musí viesť záznamy o všetkých údajoch vykonávaných údržbárskych prác. Organizácia musí minimálne uchovávať záznamy potrebné na preukázanie, že boli splnené všetky požiadavky na vydanie osvedčenia o uvoľnení do prevádzky, vrátane dokumentov subdodávateľa týkajúcich sa uvoľnenia do prevádzky, a na vydanie akéhokoľvek osvedčenia o overení letovej spôsobilosti a odporúčania.

▼ B

- b) Organizácia prevádzkovateľovi lietadla poskytne kópiu každého osvedčenia o uvoľnení do prevádzky spolu s kópiou akýchkoľvek špecifických údajov o oprave/modifikácii použitých pri vykonávaných opravách/modifikáciách.
- c) ► **M1** Organizácia musí uchovávať kópiu všetkých podrobných záznamov o údržbe a akýchkoľvek súvisiacich údajov o údržbe tri roky odo dňa, keď lietadlo alebo komponent, na ktoré sa práca vzťahovala, boli z organizácie uvoľnené. Okrem toho musí uchovávať kópiu všetkých záznamov súvisiacich s vydávaním osvedčení o overení letovej spôsobilosti a odporúčaní tri roky odo dňa ich vydania a musí poskytnúť ich kópiu vlastníčkovi lietadla. ◀
1. Záznamy podľa tohto písmena sa musia uchovávať tak, aby boli chránené pred poškodením, úpravou a krádežou.
  2. Počítačové záložné disky, pásky atď. sa musia uchovávať v mieste odlišnom od miesta, na ktorom sú pracovné disky, pásky atď. v prostredí, ktoré zabezpečí, že zostanú v dobrom stave.

▼ M1

3. Keď organizácia s povolením podľa tejto prílohy (časť 145) svoju činnosť ukončí, musia byť všetky uchovávané záznamy o údržbe za posledné tri roky odovzdané poslednému vlastníčkovi alebo zákazníkovi príslušného lietadla alebo komponentu, alebo musia byť uložené tak, ako to určí príslušný orgán.

▼ B**145.A.60 Hlásenie udalostí**

- a) Organizácia musí príslušnému orgánu štátu registrácie a organizácii zodpovednej za vývoj lietadla alebo komponentu hlásiť akýkoľvek stav lietadla alebo komponentu zistený organizáciou, ktorého výsledkom je alebo môže byť nebezpečný stav, ktorý vážne ohrozuje bezpečnosť letov.
- b) Organizácia musí vytvoriť vnútorný systém hlásenia udalostí tak, ako je podrobne uvedený v príručke organizácie, ktorý by umožnil zber a vyhodnocovanie takých hlásení vrátane hodnotenia výpisov z týchto udalostí, ktoré sa majú hlásiť v súlade s písmenom a). V tomto postupe musia byť identifikované nepriaznivé trendy, vykonané nápravné opatrenia alebo nápravné opatrenia, ktoré má organizácia vykonať, aby odstránila nedostatky, a musí obsahovať hodnotenie všetkých známych dôležitých informácií týkajúcich sa týchto udalostí a spôsobu obehu informácií v prípade potreby.
- c) Organizácia musí vypracovať také hlásenia formou a spôsobom stanoveným agentúrou a musí zabezpečiť, aby obsahovali všetky súvisiace informácie o stave a výsledkoch hodnotenia, ktoré sú organizácii známe.
- d) Keď organizácia uzavrela zmluvu o vykonávaní údržby s prevádzkovateľom obchodnej leteckej dopravy, musí aj tomuto prevádzkovateľovi hlásiť každý taký stav, ktorý má vplyv na jeho lietadlo alebo komponent.

▼B

- e) Organizácia musí také hlásenia vypracovať a predložiť čo možno najskôr, no v každom prípade najneskôr do 72 hodín od okamihu, keď organizácia zistila stav, ktorého sa hlásenia týka.

145.A.65 Politika bezpečnosti a kvality, postupy údržby a systém kvality

- a) Organizácia musí stanoviť politiku bezpečnosti a kvality organizácie, ktorá sa začlení do príručky organizácie podľa bodu 145.A.70.

- b) Organizácia musí, berúc do úvahy ľudské faktory a výkonnosť, zaviesť postupy schválené príslušným orgánom, ktorými zabezpečí správne vykonávanie údržby a súlad s požiadavkami tejto časti, ktoré obsahujú jasnú objednávku prác alebo zmluvu, aby lietadlo a komponenty mohli byť uvoľnené do prevádzky v súlade s bodom 145.A.50.

1. Postupy údržby podľa tohto písmena sa vzťahujú na body 145.A.25 až 145.A.95.

2. Postupy údržby stanovené organizáciou alebo postupy, ktoré má organizácia podľa tohto písmena stanoviť, musia obsahovať všetky aspekty vykonávania údržby vrátane poskytovania a riadenia špecializovaných služieb a stanovenia štandardov, podľa ktorých chce organizácia pracovať.

3. Vzhľadom na traťovú údržbu a údržbu lietadiel na technickej základni musí organizácia stanoviť postupy na minimalizáciu rizika viacnásobných chýb a na zachytenie chýb kritických systémov, a musí zabezpečiť, aby sa od žiadnej osoby nepožadovalo vykonávanie a kontrola úloh údržby, ktoré zahŕňajú niektorý prvok demontáže/opätovnej montáže niekoľkých komponentov rovnakého typu zabudovaných do viac než jedného systému toho istého lietadla počas určitej kontroly údržby. Ak je však k dispozícii len jedna osoba na vykonávanie týchto úloh, potom pracovná karta alebo pracovný list organizácie musí obsahovať dodatočnú etapu opätovnej prehliadky tejto práce touto osobou po dokončení všetkých rovnakých úloh.

4. Ustanovia sa postupy údržby s cieľom zabezpečiť posúdenie poškodenia a vykonanie modifikácií a opráv s použitím údajov stanovených v bode M.A.304.

- c) Organizácia musí zaviesť systém kvality, ktorý obsahuje toto:

1. nezávislé audity na monitorovanie zhody s požiadavkami noriem pre lietadlá/komponenty a primeranosti postupov, ktorými sa zabezpečí, aby tieto postupy viedli k správne vykonávaniu údržby a k letovej spôsobilosti lietadiel/komponentov. Časť systému kvality týkajúca sa nezávislých auditov môže byť vo veľmi malých organizáciách zmluvne dohodnutá s inými organizáciami, ktoré majú povolenie podľa tejto časti, alebo osobou s príslušnými technickými znalosťami a primerane preukázanými skúsenosťami z auditov, a

▼ B

2. Systém spätného podávania správ osobe alebo skupine osôb stanovených v bode 145.A.30 b) a nakoniec zodpovednému manažérovi, ktorý zabezpečuje riadne a včasné vykonanie nápravnej akcie ako reakcie na správy vyplývajúce z nezávislých auditov, vykonaných podľa bodu 1.

145.A.70 Príručka organizácie údržby

- a) „Príručka organizácie údržby“ znamená dokument alebo dokumenty, ktorý(-é) obsahuje(-ú) materiál špecifikujúci rozsah prác, ktoré tvoria predmet povolenia a ukazujúci, ako chce organizácia plniť požiadavky tejto prílohy (časť 145). Organizácia musí príslušnému orgánu poskytnúť príručku organizácie údržby obsahujúcu tieto informácie:

1. vyhlásenie podpísané zodpovedným manažérom potvrdzujúce, že príručka organizácie údržby a všetky základné súvisiace príručky určujú zhodu organizácie s požiadavkami tejto prílohy (časť 145) a že budú vždy plnené. Keď zodpovedný manažér nie je generálnym riaditeľom organizácie, potom musí vyhlásenie podpísať aj generálny riaditeľ;
2. politiku bezpečnosti a kvality organizácie podľa bodu 145.A.65;
3. titul(-y) a meno(-á) osoby (osôb) menovanej(-ých) podľa bodu 145.A.30 b);
4. povinnosti a zodpovednosť osôb menovaných podľa bodu 145.A.30 b) vrátane záležitostí, o ktorých môžu rokovať menom organizácie priamo s príslušným orgánom;
5. organizačnú schému znázorňujúcu prepojenia medzi oblasťami zodpovednosti osôb menovaných v bode 145.A.30 b);

▼ M1

6. zoznam osvedčujúceho personálu a podporného personálu a prípadne personálu na overenie letovej spôsobilosti a personálu zodpovedného za vypracovanie a spracovanie program údržby, spolu s rozsahom jeho povolení;

▼ B

7. všeobecný popis zdrojov pracovných síl;
8. všeobecný popis prevádzkových priestorov umiestnených na jednotlivých adresách špecifikovaných v osvedčení o povolení organizácie;
9. špecifikácia rozsahu prác organizácie zodpovedajúceho povoleniu;
10. postup oznamovania zmien organizácie podľa bodu 145.A.85;
11. postup zmien príručky organizácie údržby;

▼ M1

12. postupy a systém kvality zavedené organizáciou podľa bodov 145.A.25 až 145.A.90 a akékoľvek ďalšie postupy používané v súlade s prílohou I (časť M);

▼ B

13. prípadne zoznam prevádzkovateľov obchodnej leteckej dopravy, pre ktorých organizácia vykonáva údržbu lietadiel;
  14. prípadne zoznam organizácií, s ktorými je uzavretá subdodávateľská zmluva podľa bodu 145.A.75 b);
  15. prípadne zoznam traťových staníc podľa bodu 145.A.75 d);
  16. prípadne zoznam zmluvných organizácií.
- b) Príručka organizácie údržby sa musí v prípade potreby zmeniť, aby bola zachovaná aktualizácia príručky organizácie. Príručka organizácie a akékoľvek jej následné zmeny musí schváliť príslušný orgán.
- c) Bez ohľadu na písmeno b), menšie zmeny príručky organizácie môžu byť schválené prostredníctvom postupu príručky organizácie (ďalej ako nepriame schválenie).

145.A.75 Práva organizácie

V súlade s príručkou je organizácia oprávnená vykonávať tieto úlohy:

- a) vykonávať údržbu akýchkoľvek lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, v miestach vyznačených v osvedčení o povolení a v príručke organizácie;
- b) dohodnúť údržbu akýchkoľvek lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, u inej organizácie pracujúcej podľa systému kvality organizácie. Toto sa týka prác vykonávaných organizáciou, ktorá samotná nemá náležité povolenie na vykonávanie takej údržby podľa tejto časti a je obmedzená na rozsah prác povolený podľa postupov stanovených v bode 145.A.65 b). Tento rozsah prác nesmie zahŕňať kontrolu údržby lietadla na technickej základni alebo kompletnú dielenskú údržbu alebo generálnu opravu motora alebo modulu motora;
- c) vykonávať kdekoľvek údržbu akýchkoľvek lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, ak taká potreba vznikne buď z dôvodu nespôsobilosti lietadla, alebo z nevyhnutnosti zabezpečiť príležitostnú traťovú údržbu za predpokladu splnenia podmienok stanovených v príručke organizácie;
- d) vykonávať kdekoľvek údržbu akýchkoľvek lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, v mieste označenom ako miesto traťovej údržby lietadla, vhodnom na vykonanie údržby a to len vtedy, ak príručka organizácie takú údržbu povoľuje a obsahuje aj zoznam takých miest;
- e) vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky po dokončení údržby v súlade s bodom 145.A.50;
- f) ak má osobitne povolené postupovať takto v prípade lietadla ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke,

▼ M1

▼ M1

1. vykonávať overovanie letovej spôsobilosti a vydávať príslušné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti, za podmienok uvedených v bode M.A.901 písm. l), a
  2. vykonávať overenie letovej spôsobilosti a vydávať príslušné odporúčanie za podmienok uvedených v bode M.A.901 písm. d) a M.A.904 písm. a) bod 2 a písm. b).
- g) vypracúvať program údržby a zabezpečiť preň schvaľovací postup v súlade s bodom M.A.302 v prípade lietadla ELA2, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, za podmienok uvedených v bode M.A.201 písm. e) bod ii), a s obmedzením na klasifikácie lietadiel uvedené v osvedčení o schválení.

▼ B**145.A.80 Obmedzenia organizácie**

Organizácia smie vykonávať len údržbu akýchkoľvek lietadiel a/alebo komponentov, na ktoré má povolenie, len ak sú k dispozícii všetky nevyhnutné prevádzkové priestory, vybavenie, náradie, materiál, údaje o údržbe a osvedčujúci personál.

145.A.85 Zmeny organizácie

Organizácia musí príslušnému orgánu oznámiť každý návrh na vykonanie akýchkoľvek nasledovných zmien, skôr než sa také zmeny uskutočnia, aby príslušný orgán mohol stanoviť zachovanie zhody s touto časťou a v prípade potreby zmeniť osvedčenie o povolení, okrem navrhovaných zmien personálu, ktoré nie sú vedeniu známe vopred; také zmeny musia byť oznámené pri najbližšej príležitosti:

1. názov organizácie;
2. hlavné sídlo organizácie;
3. ďalšie sídla organizácie;
4. zodpovedný manažér;
5. všetky osoby menované podľa bodu 145.A.30 b);

▼ M1

6. zariadenia, vybavenie, nástroje, materiál, postupy, rozsah práce, osvedčujúci personál a personál na overenie letovej spôsobilosti, pokiaľ môžu mať vplyv na povolenie.

▼ B**145.A.90 Zachovanie platnosti povolenia**

- a) Povolenie sa vystaví na neobmedzené obdobie. Zostáva platné, ak:
  1. organizácia naďalej spĺňa požiadavky prílohy II (časť 145) v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa postupov spojených so zisteniami podľa bodu 145.B.50, a
  2. príslušnému orgánu bol poskytnutý prístup do organizácie na účely stanovenia trvajúcej zhody s touto časťou, a

▼B

3. organizácia sa nevzdala povolenia alebo ak nebolo povolenie zrušené.
- b) Po prepadnutí alebo zrušení osvedčenia o povolení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

145.A.95 Zistenia

- a) Zistením úrovne 1 je každá významná nezhoda s požiadavkami stanovenými v tejto prílohe (časť 145), ktorá zníži bezpečnostný štandard a vážne ohrozí bezpečnosť letu.
- b) Zistením úrovne 2 je každá nezhoda s požiadavkami stanovenými v tejto prílohe (časť 145), ktorá by mohla znížiť bezpečnostný štandard a mohla by ohroziť bezpečnosť letu.
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu 145.A.50 držiteľ povolenia organizácie na údržbu musí určiť plán nápravnej akcie a v rámci obdobia dohodnutého s príslušným orgánom musí k spokojnosti tohto orgánu preukázať jej vykonanie.

*ODDIEL B***POSTUP PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY****145.B.01 Rozsah platnosti**

Tento oddiel stanovuje administratívne postupy, ktorými sa musí príslušný orgán riadiť pri vykonávaní svojich úloh a zodpovednosti týkajúcich sa vydávania, zachovania platnosti, zmeny, pozastavenia platnosti alebo zrušenia povolenia organizácie na údržbu podľa tejto prílohy (časť 145).

145.B.10 Príslušný orgán**1. Všeobecne**

Členský štát určí príslušný orgán s pridelenou zodpovednosťou za vystavovanie, zachovanie platnosti, zmenu, pozastavenie platnosti alebo zrušenie povolení na údržbu. Tento príslušný orgán zavedie zdokumentované postupy a stanoví organizačnú štruktúru.

2. Zdroje

Počet personálu musí zodpovedať plneniu požiadaviek uvedených v tomto oddieli.

3. Kvalifikácia a výcvik

Celý personál zapojený do činností spojených s povoleniami podľa tejto prílohy (časť 145) musí:

- a) byť primerane kvalifikovaný a musí mať primerané vedomosti, prax a byť školený na plnenie pridelených úloh;
- b) v prípade potreby mať absolvovaný výcvik/další výcvik vo vzťahu k tejto prílohe (časť 145) vrátane jeho zamýšľaného významu a štandardu.

4. Postupy

Príslušný orgán stanoví postupy popisujúce, ako sú plnené požiadavky tohto oddielu B.

Postupy sa musia overovať a meniť tak, aby bolo zabezpečené zachovanie zhody.

▼B**145.B.15 Organizácie umiestnené v niekoľkých členských štátoch**

Ak sa prevádzkové priestory údržby nachádzajú vo viac než jednom členskom štáte, šetrenie a trvalý dohľad sa v rámci povolenia vykonáva spolu s príslušnými orgánmi určenými členskými štátmi, na ktorých územiach sa ostatné prevádzkové priestory údržby nachádzajú.

145.B.20 Prvé povolenie

1. Za predpokladu, že sú splnené požiadavky bodu 145.A.30 písm. a) a písm. b) príslušný orgán oficiálne písomnou formou oznámi žiadateľovi, že uznáva personál podľa bodu 145.A.30 písm. a) a písm. b).
2. Príslušný orgán overí, či sa postupy stanovené v príručke organizácie údržby zhodujú s touto prílohou (časť 145) a či zodpovedný manažér svojim podpisom vyhlásenie o záväzkoch.
3. Príslušný orgán overí, či organizácia spĺňa požiadavky tejto prílohy (časť 145).
4. Počas šetrenia konaného na účely získania povolenia sa uskutoční stretnutie so zodpovedným manažérom, aby bolo zabezpečené, že manažér plne chápe význam povolenia a dôvody, na základe ktorých podpísal záväzok organizácie týkajúci sa dodržania postupov špecifikovaných v príručke.
5. Všetky zistenia musia byť organizácii potvrdené písomne.
6. Príslušný orgán zaznamená všetky zistenia, záverečné opatrenia (opatrenia požadované na odstránenie nedostatkov) a odporúčania.
7. Pri prvom povolení musia byť odstránené všetky nedostatky predtým, než môže byť udelené povolenie.

145.B.25 Vydanie povolenia

1. Príslušný orgán musí formálne schváliť príručku organizácie a vydať žiadateľovi o osvedčenie o povolení na formulári 3, z ktorého vyplývajú kategórie, pre ktoré povolenie platí. Príslušný orgán vydá osvedčenie len keď organizácia spĺňa požiadavky tejto prílohy (časť 145).
2. Príslušný orgán uvedie podmienky povolenia na osvedčení o povolení na formulári 3.
3. Na osvedčení o povolení na formulári 3 sa spôsobom, ktorý určí agentúra, uvedie referenčné číslo.

145.B.30 Zachovanie platnosti povolenia

Zachovanie platnosti povolenia sa monitoruje v súlade s použiteľným procesom „prvého povolenia“ podľa bodu 145.B.20. Navyše:

1. Príslušný orgán vedie a aktualizuje zoznam všetkých organizácií s povolením na údržbu, nad ktorými má dohľad, v ktorom sú uvedené dátumy plánovaných a vykonaných auditov.

▼B

2. Každá organizácia sa v intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov podrobí úplnému preskúmaniu z hľadiska dodržania zhody s touto prílohou (časť 145).
3. Stretnutie so zodpovedným manažérom sa musí konať najmenej raz za 24 mesiacov, aby bolo zabezpečené, že je stále informovaný o dôležitých problémoch vyplývajúcich z auditov.

145.B.35 Zmeny

1. Príslušný orgán musí prijať oznámenie od organizácie o akejkoľvek navrhovanej zmene, tak ako je uvedené v bode 145.A.85.

Príslušný orgán musí spĺňať príslušné požiadavky platného postupu pre akúkoľvek zmenu organizácie.

2. Príslušný orgán môže stanoviť podmienky, podľa ktorých v priebehu týchto zmien môže organizácia pracovať, pokiaľ nebolo rozhodnuté, že by platnosť povolenia mala byť pozastavená.

145.B.40 Zmeny príručky organizácie vykonávajúcej údržbu

V prípade akejkoľvek zmeny príručky organizácie vykonávajúcej údržbu:

1. V prípade priameho schválenia zmien v súlade s bodom 145.A.70 písm. b) príslušný orgán overí, či sa postupy uvedené v príručke zhodujú s prílohou II (časť 145) pred oficiálnym oznámením schválenia organizácii s povolením.
2. V prípade, že sa použije postup nepriameho schválenia na schválenie zmien v súlade s bodom 145.A.70 písm. c), príslušný orgán zabezpečí, i) že zmeny zostanú menej významné a ii) že má zodpovedajúcu kontrolu nad schválením zmien, aby sa zabezpečilo, že zostanú v zhode s požiadavkami prílohy II (časť 145).

145.B.45 Zrušenie, pozastavenie platnosti alebo obmedzenie povolenia

Príslušný orgán musí:

- a) pozastaviť platnosť povolenia zo závažných dôvodov v prípade potenciálneho ohrozenia bezpečnosti, alebo
- b) pozastaviť platnosť povolenia, zrušiť ho alebo obmedziť jeho platnosť podľa bodu 145.B.50.

145.B.50 Zistenia

- a) Keď sa počas auditov alebo inými prostriedkami zistí dôkaz ukazujúci nezhodu s požiadavkami tejto prílohy (časť 145), príslušný orgán prijme tieto opatrenia:

1. u zistení úrovne 1 príslušný orgán v závislosti od rozsahu zistenia úrovne 1 podnikne okamžité kroky na úplné alebo čiastočné zrušenie, obmedzenie alebo pozastavenie platnosti povolenia pre údržbársku organizáciu, kým organizácia úspešne neuskutoční nápravnú akciu;
2. u zistení úrovne 2 príslušný orgán poskytne lehotu na nápravnú akciu primeranú povahe zistenia, ktorá nesmie byť predbežne dlhšia než tri mesiace. Za určitých okolností a podľa povahy zistenia môže príslušný orgán predĺžiť trojmesačnú lehotu na

▼B

- základe primeraného plánu nápravnej akcie odsúhlaseného s príslušným orgánom.
- b) Príslušný orgán prijme opatrenia na úplné alebo čiastočné pozastavenie platnosti povolenia v prípade nedodržania lehoty poskytnutej príslušným orgánom.

145.B.55 Vedenie záznamov

1. Príslušný orgán musí vytvoriť systém vedenia záznamov s minimálnym kritériom z hľadiska uchovávania, ktorý umožní zodpovedajúce sledovanie procesu vydávania, zachovávania platnosti, zmien, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého jednotlivého povolenia organizácie.
2. Záznamy musia obsahovať minimálne:
  - a) žiadosť o povolenie pre organizáciu vrátane predĺženia jeho platnosti;
  - b) program priebežného dohľadu príslušného orgánu vrátane všetkých záznamov z auditu;
  - c) osvedčenie o povolení organizácie vrátane akýchkoľvek jeho zmien;
  - d) kópie programu auditu s dátumami plánovaných a vykonaných auditov;
  - e) kópie všetkej úradnej korešpondencie vrátane formulára 4 jeho ekvivalentu;
  - f) údaje o akýchkoľvek výnimkách a vynucovacích opatreniach;
  - g) akékoľvek iné formuláre auditných správ príslušného orgánu;
  - h) príručku organizácie údržby.
3. Minimálna doba uchovávania vyššie uvedených záznamov je štyri roky.
4. Príslušný orgán môže viesť záznamy v papierovej forme alebo na počítači alebo kombináciou oboch foriem za predpokladu, že budú podliehať príslušným kontrolám.

145.B.60 Výnimky

Všetky výnimky udelené v súlade s článkom 10 ods. 3 nariadenia (ES) č. 216/2008 musí zaznamenávať a uchovávať príslušný orgán.

▼B

Doplnok I

Úradné osvedčenie o uvoľnení – Formulár EASA 1

Uplatňujú sa ustanovenia doplnku II k prílohe I (časť M).

▼B

Doplnok II

**Systém tried a klasifikácií používaný na schvaľovanie organizácií
vykonávajúcich údržbu uvedených v prílohe I (časť M) podčasti F a
v prílohe II (časť 145)**

Uplatňujú sa ustanovenia doplnku IV k prílohe I (časť M).

Doplnok III

Povolenie organizácie na údržbu uvedené v prílohe II (časť 145)

Strana 1 z 2

[ČLENSKÝ ŠTÁT (*)]

Členský štát Európskej únie (**)

OSVEDČENIE O POVOLENÍ ORGANIZÁCIE VYKONÁVAJÚCEJ ÚDRŽBU

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)].145.XXXX

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1321/2014, ktoré sú v súčasnosti platné, a za predpokladu dodržania podmienok uvedených nižšie [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

ako organizáciu vykonávajúcu údržbu v súlade s oddielom A prílohy II (časť 145) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014, oprávnenú na údržbu výrobkov, častí a zariadení uvedených v priloženom rozsahu povolenia a na vydávanie súvisiacich osvedčení o uvoľnení do prevádzky s použitím uvedených referenčných čísiel a, ak je to stanovené, na vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti po overení letovej spôsobilosti podľa bodu M.A.901 písm. l) prílohy I (časť M) k tomuto istému nariadeniu v prípade lietadiel uvedených v priloženom rozsahu povolenia.

PODMIENKY:

1. Toto povolenie je obmedzené na rozsah povolenia uvedený v oddiele týkajúcom sa rozsahu práce v schválenej príručke organizácie údržby uvedenej v oddiele A prílohy II (časť 145) a
2. Toto povolenie si vyžaduje dodržiavanie postupov uvedených v schválenej príručke organizácie údržby a
3. Toto povolenie je platné, pokiaľ organizácia s povolením na údržbu zachováva súlad s prílohou II (časť 145) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014.
4. Za predpokladu plnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto povolenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum revízie: .....

Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 3 – 145, 3. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.

(**) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ alebo EASA.

Strana 2 z 2

ROZSAH POVOLENIA ORGANIZÁCIE VYKONÁVAJUČEJ ÚDRŽBU

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).145.[XXXX]

Organizácia: [NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

TRIEDA	KLASIFIKÁCIA	OBMEDZENIE	ZÁKLADŇA	TRAŤ
LIETADLO (**)	(***)	(****)	[ÁNO/NIE] (**)	[ÁNO/NIE] (**)
	(***)	(****)	[ÁNO/NIE] (**)	[ÁNO/NIE] (**)
MOTORY (**)	(***)	(****)	[ÁNO/NIE] (**)	[ÁNO/NIE] (**)
	(***)	(****)	[ÁNO/NIE] (**)	[ÁNO/NIE] (**)
KOMPONENTY INÉ AKO KOMPLETNÉ MOTORY ALEBO POMOCNÉ ZDROJE (**)	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
	(***)	(****)		
ŠPECIALIZOVANÉ SLUŽBY (**)	(***)	(****)		
	(***)	(****)		

Tento rozsah povolenia je obmedzený na výrobky, súčasti a zariadenia, ako aj na činnosti uvedené v časti týkajúcej sa rozsahu práce uvedenej v schválenej príručke organizácie vykonávajúcej údržbu.

Referenčné číslo príručky organizácie vykonávajúcej údržbu: .....

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum poslednej schválenej revízie: ..... Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 3 – 145, 3. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.

(**) Ak organizácia nemá povolenie, nehodiace sa preškrtnite.

(***) Vypíšte príslušnú kvalifikačnú kategóriu a obmedzenie.

(****) Vypíšte príslušné obmedzenia a uveďte, či vydávanie odporúčaní a osvedčení o overení letovej spôsobilosti je alebo nie je povolené (možné len pre lietadlo ELA1, ktoré sa nepoužíva v obchodnej prevádzke, keď organizácia vykonáva overenie letovej spôsobilosti spoločne s ročnou inšpekciou uvedenou v programe údržby).

▼B*Doplnok IV***Podmienky pre využívanie personálu, ktorý nie je kvalifikovaný v súlade s prílohou III (časť 66) a ktorý je uvedený v bode 145.A.30 písm. j) ods. 1 a 2**

1. Osvedčujúci personál, ktorý spĺňa všetky tieto podmienky, sa považuje za personál spĺňajúci požiadavky bodu 145.A.30 písm. j) ods. 1 a 2:
  - a) Osoba musí byť držiteľom preukazu spôsobilosti alebo oprávnenia osvedčujúceho personálu vydaného podľa vnútroštátnych právnych predpisov v úplnom súlade s prílohou 1 k dokumentu ICAO.
  - b) Rozsah práce osoby nesmie presahovať rozsah práce stanovený vo vnútroštátnom preukaze spôsobilosti alebo oprávnení osvedčujúceho personálu, podľa toho, ktoré obsahuje prísnejšie podmienky.
  - c) Osoba musí preukázať, že absolvovala výcvik z hľadiska ľudských faktorov a leteckej legislatívy podľa modulov 9 a 10 doplnku I k prílohe III (časť 66).
  - d) Osoba musí preukázať, že má 5-ročnú prax v údržbe ako osvedčujúci personál v traťovej údržbe a 8-ročnú prax ako osvedčujúci personál v údržbe na základni. Tie osoby, ktorých povolené úlohy však nepresahujú rámec úloh osvedčujúceho personálu kategórie A časti 66, musia preukázať len 3-ročnú prax v údržbe.
  - e) Osvedčujúci personál v traťovej údržbe a podporný personál v údržbe na základni musí preukázať, že absolvoval typový výcvik a úspešne zložil skúšku na úrovni príslušnej kategórie B1, B2 alebo B3 podľa doplnku III k prílohe III (časť 66) pre každý typ lietadla v rozsahu práce uvedenom v písm. b). Tie osoby, ktorých rozsah práce nepresahuje rámec práce osvedčujúceho personálu kategórie A, však môžu absolvovať výcvik týkajúci sa konkrétnej úlohy namiesto úplného typového výcviku.
  - f) Osvedčujúci personál v údržbe na základni musí preukázať, že absolvoval typový výcvik a úspešne zložil skúšku na úrovni kategórie C podľa doplnku III k prílohe III (časť 66) pre každý typ lietadla v rozsahu práce uvedenom v písm. b) s výnimkou prvého typu lietadla, keď sa výcvik a skúška budú na úrovni kategórie B1, B2 alebo B3 doplnku III.
2. Ochrana práv
  - a) Personál uplatňujúci práva pred nadobudnutím účinnosti príslušných požiadaviek prílohy III (časť 66) ich môže uplatňovať aj naďalej bez toho, aby musel spĺňať požiadavky ods. 1 písm. c) až f).
  - b) Akýkoľvek osvedčujúci personál, ktorý si chce rozšíriť rozsah svojho oprávnenia o ďalšie práva, však musí po tomto dátume spĺňať požiadavky odseku 1.
  - c) Bez ohľadu na bod 2 písm. b) v prípade doplňujúceho typového výcviku sa nevyžaduje plnenie požiadaviek ods. 1 písm. c) a d).

▼B*PRÍLOHA III***(Časť 66)**

OBSAH

66.1. Príslušný orgán

ODDIEL A – TECHNICKÉ POŽIADAVKY

PODČASŤ A – PREUKAZ SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY LIETADIEL

66.A.1. Rozsah platnosti

66.A.3. Kategórie preukazov spôsobilosti

66.A.5. Skupiny lietadiel

66.A.10. Žiadosť

66.A.15. Predpoklady

66.A.20. Práva

66.A.25. Požiadavky na základné znalosti

66.A.30. Požiadavky na základnú prax

66.A.40. Zachovanie platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

66.A.45. Zápis klasifikácií lietadiel

66.A.50. Obmedzenia

66.A.55. Dôkaz o kvalifikácii

66.A.70. Ustanovenia pre prevod preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

ODDIEL B – POSTUPY PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

PODČASŤ A – VŠEOBECNE

66.B.1. Rozsah platnosti

66.B.10. Príslušný orgán

66.B.20. Vedenie záznamov

66.B.25. Vzájomná výmena informácií

66.B.30. Výnimky

PODČASŤ B – VYDANIE PREUKAZU SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY LIETADIEL

66.B.100. Postup pre vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel príslušným orgánom

66.B.105. Postup pre vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel prostredníctvom organizácie s povolením na údržbu podľa časti 145

66.B.110. Postup pre zmenu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, aby obsahoval dodatočné základné kategórie alebo podkategórie

▼ B

66.B.115. Postup pre zmenu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, aby obsahoval klasifikáciu lietadla alebo aby sa z neho vypustili obmedzenia

66.B.120. Postup pre obnovu platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

66.B.125. Postup pre prevod preukazov spôsobilosti vrátane klasifikácií skupín

66.B.130. Postup pre priame schválenie typového výcviku na lietadlo

PODČASŤ C – SKÚŠKY

66.B.200. Skúška vykonávaná príslušným orgánom

PODČASŤ D – PREVOD KVALIFIKÁCIÍ OSVEDČUJÚCEHO PERSONÁLU

66.B.300. Všeobecne

66.B.305. Správa o prevode národných kvalifikácií

66.B.310. Správa o prevode oprávnení organizácií s povolením na údržbu

PODČASŤ E – ZÁPOČTY SKÚŠOK

66.B.400. Všeobecne

66.B.405. Správa o zápočte skúšky

66.B.410. Platnosť zápočtu skúšky

PODČASŤ F – TRVALÝ DOHLAD

66.B.500. Zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

DOPLNKY

Doplnok I – Požiadavky na základné znalosti

Doplnok II – Štandard základnej skúšky

Doplnok III – Štandard typového výcviku na lietadlo a štandard skúšky
Odborná príprava na pracovisku

Doplnok IV – Požiadavky na prax potrebnú na rozšírenie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

Doplnok V – Formulár EASA 19 – Formulár žiadosti

Doplnok VI – Formulár EASA 26 – Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel uvedený v prílohe III (časť 66)

66.1. Príslušný orgán

a) Na účely tejto prílohy (časť 66) je príslušným orgánom:

1. orgán určený členským štátom, ktorému osoby ako prvému predkladajú žiadosť o vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, alebo

▼ B

2. orgán určený iným členským štátom v prípade, že by bol odlišný, a za predpokladu, že s tým orgán uvedený v odseku 1 súhlasí. V takom prípade sa preukaz spôsobilosti uvedený v odseku 1 zruší, všetky záznamy uvedené v bode 66.B.20 sa presunú a na základe týchto záznamov sa vydá nový preukaz spôsobilosti.

b) Agentúra je zodpovedná za vymedzenie:

1. zoznamu typov lietadiel a
2. kombinácii drak lietadla/motor zahrnutých do každej jednotlivej klasifikácie typov lietadiel.

*ODDIEL A***TECHNICKÉ POŽIADAVKY**

PODČASŤ A

*PREUKAZ SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY LIETADIEL***66.A.1. Rozsah platnosti**

V tomto oddiele sa vymedzuje preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel a stanovujú požiadavky na predloženie žiadosti o tento preukaz, jeho vydanie a zachovanie jeho platnosti.

66.A.3. Kategórie preukazov spôsobilosti

a) Preukazy spôsobilosti technika údržby lietadiel zahŕňajú tieto kategórie:

- Kategória A
- Kategória B1
- Kategória B2
- Kategória B3
- Kategória C.

b) Kategórie A a B1 sú ďalej rozdelené do podkategórií vzhľadom na kombinácie letúnov, vrtuľníkov, turbínových a piestových motorov. Tieto podkategórie sú:

- A1 a B1.1 Letúne s turbínovými motormi
- A2 a B1.2 Letúne s piestovými motormi
- A3 a B1.3 Vrtuľníky s turbínovými motormi
- A4 a B1.4 Vrtuľníky s piestovými motormi.

c) Kategória B3 sa vzťahuje na beztlakové letúne s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej.

66.A.5. Skupiny lietadiel

Na účely klasifikácie preukazov spôsobilosti technika údržby lietadiel sa lietadlá rozdeľujú do týchto skupín:

1. Skupina 1: zložené motorové lietadlá, ako aj viacmotorové vrtuľníky, letúne s maximálnou osvedčenou prevádzkovou nadmorskou výškou

▼ B

nad FL290, lietadlá vybavené systémami elektroimpulzného riadenia a iné lietadlá vyžadujúce klasifikáciu typu lietadla, ak tak určí agen-túra.

2. Skupina 2: iné lietadlá ako lietadlá skupiny 1, ktoré patria do týchto podskupín:

— podskupina 2a: jednomotorové letúne s turbovrtuľovým moto-rom,

— podskupina 2b: jednomotorové vrtuľníky s turbínovým moto-rom,

— podskupina 2c: jednomotorové vrtuľníky s piestovým motorom.

3. Skupina 3: iné letúne s piestovým motorom ako v skupine 1.

66.A.10. Žiadosť

- a) Žiadosť o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo o zmenu tohto preukazu sa podáva na formulári EASA 19 (pozri prílohu V) spôsobom stanoveným príslušným orgánom, pričom žiadosť sa podáva tomuto príslušnému orgánu.
- b) Žiadosť o zmenu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel sa podáva príslušnému orgánu členského štátu, ktorý vydal tento preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel.
- c) Okrem dokumentov požadovaných podľa bodu 66.A.10 písm. a), 66.A.10 písm. b) alebo prípadne 66.B.105 musí žiadateľ o dodatočné základné kategórie alebo podkategórie preukazu spôsobilosti tech-nika údržby lietadiel predložiť príslušnému orgánu svoj platný pôvodný preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel spolu s formulárom EASA 19.
- d) Ak žiadateľ o zmenu základných kategórií spĺňa podmienky pre takúto zmenu prostredníctvom postupu podľa bodu 66.B.100 v inom členskom štáte, než je členský štát, ktorý vydal preukaz spôsobilosti, žiadosť sa pošle príslušnému orgánu uvedenému v bode 66.1.
- e) Ak žiadateľ o zmenu základných kategórií spĺňa podmienky pre takúto zmenu prostredníctvom postupu podľa bodu 66.B.105 v inom členskom štáte, než je členský štát, ktorý vydal preukaz spôsobilosti, organizácia s povolením na údržbu podľa prílohy II (časť 145) pošle preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel spolu s formulárom EASA 19 príslušnému orgánu uvedenému v bode 66.1, aby získala odtlačok pečiatky a podpis potvrdzujúce zmenu alebo prípadne opätovné vydanie preukazu spôsobilosti.
- f) Ku každej žiadosti musí byť pripojená podporná dokumentácia preukazujúca splnenie príslušných požiadaviek v oblasti teoretic-kých znalostí, praktického výcviku a praxe v čase predkladania žiadosti.

66.A.15. Predpoklady

Žiadateľ o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel musí mať aspoň 18 rokov.

66.A.20. Práva

a) Uplatňujú sa tieto práva:

1. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie A umož-ňuje držiteľovi vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky v rozsahu úloh výslovne zapísaných v osvedčovacom oprávnení uvedenom v bode 145.A.35 prílohy II (časť 145) po vykonaní plánovanej traťovej údržby a opravy jednoduchej poruchy. Práva

▼ B

na osvedčovanie sa obmedzujú na prácu, ktorú držiteľ preukazu spôsobilosti osobne vykonal v organizácii vykonávajúcej údržbu, ktorá vydala osvedčovacie oprávnenie.

2. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie B1 umožňuje držiteľovi vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky a konať ako podporný personál B1 po vykonaní:

— údržby draku lietadla, pohonnej jednotky a mechanických a elektrických systémov,

— prác na systémoch avioniky, ktoré na preukázanie prevádzky-schopnosti vyžadujú len jednoduché testy a nevyžadujú odstraňovanie porúch.

Kategória B1 zahŕňa príslušnú podkategóriu A.

3. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie B2 umožňuje držiteľovi:

- i) vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky a konať ako podporný personál B2 po vykonaní:

— údržby avioniky a elektrických systémov a

— úloh súvisiacich s avionikou a elektrickými systémami v rámci pohonnej jednotky a mechanických systémov, ktoré na preukázanie prevádzkyschopnosti vyžadujú len jednoduché testy, a

- ii) vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky v rozsahu úloh výslovne zapísaných v osvedčovacom oprávnení uvedenom v bode 145.A.35 prílohy II (časť 145) po vykonaní plánovanej traťovej údržby a opravy jednoduchej poruchy. Toto právo na osvedčovanie sa obmedzuje na prácu, ktorú držiteľ preukazu spôsobilosti osobne vykonal v organizácii vykonávajúcej údržbu, ktorá vydala osvedčovacie oprávnenie, a na klasifikácie, ktoré sú už zapísané v preukaze B2.

Preukaz spôsobilosti kategórie B2 nezahŕňa podkategóriu A.

4. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie B3 umožňuje držiteľovi vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky a konať ako podporný personál B3 na vykonávanie:

— údržby draku letúna, pohonnej jednotky a mechanických a elektrických systémov,

— prác na systémoch avioniky, ktoré na preukázanie prevádzky-schopnosti vyžadujú len jednoduché testy a nevyžadujú odstraňovanie porúch.

5. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie C umožňuje držiteľovi vydávať osvedčenia o uvoľnení do prevádzky po vykonaní údržby lietadiel na základni. Práva sa uplatňujú na lietadlo ako celok.

▼B

b) Držiteľ preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel nesmie vykonávať svoje práva, pokiaľ:

1. nespĺňa príslušné požiadavky prílohy I (časť M) a prílohy II (časť 145) a
2. nemal v predchádzajúcich dvoch rokoch buď šesťmesačnú prax v údržbe v súlade s právami zaručenými preukazom spôsobilosti technika údržby lietadiel, alebo nesplnil ustanovenie potrebné na udelenie príslušných práv a
3. nemá primeranú právomoc osvedčovať údržbu na príslušnom lietadle a
4. nie je schopný čítať, písať a komunikovať na zrozumiteľnej úrovni v jazyku(-och), v ktorom(-ých) je písaná technická dokumentácia a postupy nutné na podporu vydania osvedčenia o uvoľnení do prevádzky.

66.A.25. Požiadavky na základné znalosti

a) Žiadateľ o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo o doplnenie kategórie alebo podkategórie do takéhoto preukazu spôsobilosti musí skúškou preukázať úroveň znalostí v príslušných tematických moduloch v súlade s doplnkom I k prílohe III (časť 66). Skúšku musia vykonávať buď organizácie na výcvik príslušne oprávnené v súlade s prílohou IV (časť 147), alebo príslušný orgán.

b) Výcvikové kurzy a skúšky sa musia absolvovať do desiatich rokov pred predložením žiadosti o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo o doplnenie kategórie alebo podkategórie do takéhoto preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel. V opačnom prípade však zápočty skúšok možno získať v súlade s písm c).

c) Žiadateľ môže požiadať príslušný orgán o úplný alebo čiastočný zápočet skúšok v súvislosti s požiadavkami na základné znalosti v prípade:

1. skúšok základných znalostí, ktoré nespĺňajú požiadavku uvedenú v písm. b) a
2. akejkolvek inej technickej kvalifikácie, ktorú príslušný orgán považuje za rovnocennú úrovni znalostí podľa prílohy III (časť 66).

Zápočty sa udeľujú v súlade s oddielom B podčasťou E tejto prílohy (časť 66).

d) Platnosť zápočtov sa končí desať rokov po tom, ako ich príslušný orgán udelil žiadateľovi. Po skončení ich platnosti môže žiadateľ požiadať o nové zápočty.

66.A.30. Požiadavky na základnú prax

a) Žiadateľ o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel musí získať:

1. Pre kategóriu A, podkategórie B1.2 a B1.4 a kategóriu B3:
  - i) tri roky praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel, ak žiadateľ neabsolvoval žiadny predchádzajúci príslušný technický výcvik, alebo

▼B

- ii) dva roky praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel a dokončené odborné vzdelanie technického smeru považované príslušným orgánom za relevantné, alebo
- iii) jeden rok praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel a dokončený základný kurz výcviku schválený v súlade s prílohou IV (časť 147).

2. Pre kategóriu B2 a podkategórie B1.1 a B1.3:

- i) päť rokov praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel, ak žiadateľ neabsolvoval žiadny predchádzajúci príslušný technický výcvik, alebo
- ii) tri roky praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel a dokončené odborné vzdelanie technického smeru považované príslušným orgánom za relevantné, alebo
- iii) dva roky praxe v údržbe prevádzkovaných lietadiel a dokončený základný kurz výcviku schválený v súlade s prílohou IV (časť 147).

3. Pre kategóriu C vzhľadom na veľké lietadlá:

- i) tri roky praxe vo vykonávaní práv kategórie B1.1, B1.3 alebo B2 na veľkých lietadlách alebo ako podporný personál podľa bodu 145.A.35 alebo ich kombináciu alebo
- ii) päť rokov praxe vo vykonávaní práv kategórie B1.2 alebo B1.4 na veľkých lietadlách alebo ako podporný personál podľa bodu 145.A.35 alebo ich kombináciu.

4. Pre kategóriu C vzhľadom na iné ako veľké lietadlá: tri roky praxe vo vykonávaní práv kategórie B1 alebo B2 na iných ako veľkých lietadlách alebo ako podporný personál podľa bodu 145.A.35 písm. a) alebo ich kombináciu.

5. Pre kategóriu C získanú prostredníctvom akademického titulu: pre žiadateľa, ktorý je držiteľom akademického titulu v technickom odbore udeleného univerzitou alebo inou inštitúciou vysokoškolského vzdelávania uznanou príslušným orgánom, tri roky pracovnej praxe v prostredí údržby civilných lietadiel na reprezentatívnom výbere úloh priamo súvisiacich s údržbou lietadla vrátane šesťmesačnej účasti na pozorovaní úloh pri údržbe na technickej základni.

b) Žiadateľ o rozšírenie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel musí splniť požiadavku minimálnej praxe v údržbe civilných lietadiel pre príslušnú dodatočnú kategóriu alebo podkategóriu preukazu spôsobilosti, o ktorú žiada, ako je stanovené v doplnku IV k tejto prílohe (časť 66).

c) Musí ísť o praktické skúsenosti, ktoré zahŕňajú reprezentatívny prierez činností údržby vykonaných na lietadle.

▼B

- d) Aspoň jeden rok z požadovanej praxe musí byť nedávnou praxou v údržbe lietadla kategórie/podkategórie, pre ktorú sa požadovalo vydanie pôvodného preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel. Pre následné doplnenie kategórie/podkategórie do existujúceho preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel môže byť požadovaná dodatočná nedávna prax v údržbe kratšia ako jeden rok, ale musí trvať aspoň tri mesiace. Požadovaná prax musí vyplývať z rozdielu medzi existujúcou kategóriou/podkategóriou preukazu spôsobilosti a kategóriou/podkategóriou, o ktorú sa žiada. Takáto dodatočná prax musí byť typická pre novú kategóriu/podkategóriu preukazu spôsobilosti, o ktorú sa žiada.
- e) Bez ohľadu na písm. a) sa prax v údržbe lietadiel získaná mimo prostredia údržby civilných lietadiel musí uznať, ak je taká údržba rovnocenná údržbe vyžadovanej podľa tejto prílohy (časť 66), ako ju stanovil príslušný orgán. Vyžaduje sa však, aby sa dodatočnou praxou v údržbe civilných lietadiel zabezpečili primerané vedomosti o prostredí údržby civilných lietadiel.
- f) Prax sa musí získať do desiatich rokov pred predložením žiadosti o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo o doplnenie kategórie alebo podkategórie do takéhoto preukazu spôsobilosti.

66.A.40. Zachovanie platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

- a) Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel sa stane neplatným päť rokov po jeho poslednom vydaní alebo zmene, pokiaľ držiteľ nepredloží svoj preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel príslušnému orgánu, ktorý ho vydal, na účely overenia, že informácie uvedené v preukaze spôsobilosti sú rovnaké ako tie, ktoré sú uvedené v záznamoch príslušného orgánu podľa bodu 66.B.120.
- b) Držiteľ preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel musí vyplniť príslušné časti formulára EASA 19 (pozri doplnok V) a predložiť ho spolu s kópiou preukazu spôsobilosti príslušnému orgánu, ktorý vydal pôvodný preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel, pokiaľ tento držiteľ nepracuje v organizácii s povolením na údržbu podľa prílohy II (časť 145), ktorá má vo svojej príručke stanovený postup, ktorým môže takáto organizácia predložiť nevyhnutnú dokumentáciu v mene držiteľa preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.
- c) Všetky práva na osvedčovanie vyplývajúce z preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel prestávajú byť platnými, keď sa preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel skončí platnosť.
- d) Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel je platný len vtedy, keď: i) ho vydal a/alebo zmenil príslušný orgán a ii) držiteľ tento dokument podpísal.

66.A.45. Zápis klasifikácií lietadiel

- a) Držiteľ preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel si môže uplatňovať práva na osvedčovanie na špecifickom type lietadla len vtedy, keď je zodpovedajúca klasifikácia lietadla zapísaná v jeho preukaze spôsobilosti.

— Pre kategórie B1, B2 alebo C sú zodpovedajúce klasifikácie lietadiel takéto:

▼ B

1. Pre lietadlá skupiny 1 – zodpovedajúca typová klasifikácia lietadla.
2. Pre lietadlá skupiny 2 – zodpovedajúca typová klasifikácia lietadla, podskupinová klasifikácia výrobcu alebo plná skupinová klasifikácia.
3. Pre lietadlá skupiny 3 – zodpovedajúca typová klasifikácia lietadla alebo plná skupinová klasifikácia.

— Na kategóriu B3 sa vzťahuje klasifikácia „beztlakové letúne s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej“.

— Pre kategóriu A sa nevyžaduje žiadna klasifikácia, ak sa splnia požiadavky uvedené v bode 145.A.35 prílohy II (časť 145).

- b) Zápis typových klasifikácií lietadiel si vyžaduje uspokojivé ukončenie príslušného typového výcviku pre lietadlá kategórie B1, B2 alebo C.
- c) Okrem požiadavky uvedenej v písm. b) si zápis prvej typovej klasifikácie lietadla v rámci danej kategórie/podkategórie vyžaduje uspokojivé ukončenie príslušnej odbornej prípravy na pracovisku, ako sa uvádza v doplnku III k prílohe III (časť 66).
- d) Odchylné od písm. b) a c) sa typové klasifikácie lietadiel môžu v prípade lietadiel skupiny 2 a 3 udeliť aj po:

— uspokojivom ukončení príslušnej typovej skúšky pre lietadlá kategórie B1, B2 alebo C, ako sa uvádza v doplnku III k tejto prílohe (časť 66) a

— v prípade kategórie B1 a B2 po preukázaní praxe na type lietadla. V takom prípade prax musí zahŕňať reprezentatívny prierez činností údržby relevantných pre túto kategóriu preukazu spôsobilosti.

V prípade, že je osoba v kategórii C kvalifikovaná tým, že je držiteľom akademického titulu, ako sa uvádza v bode 66.A.30 písm. a) ods. 5, prvá príslušná typová skúška pre lietadlo musí byť na úrovni kategórie B1 alebo B2.

- e) Pre lietadlá skupiny 2:

1. Zápis podskupinových klasifikácií výrobcu v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti kategórie B1 a C si vyžaduje splnenie požiadaviek na typové klasifikácie lietadiel aspoň u dvoch typov lietadla od toho istého výrobcu, ktoré spoločne reprezentujú príslušnú podskupinu výrobcu.

▼B

2. Zápis plných podskupinových klasifikácií v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti kategórie B1 a C si vyžaduje splnenie požiadaviek na typové klasifikácie lietadiel aspoň u troch typov lietadla od rôznych výrobcov, ktoré spoločne reprezentujú príslušnú podskupinu.
3. Zápis podskupinových klasifikácií výrobcu a plných podskupinových klasifikácií v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti kategórie B2 si vyžaduje preukázanie praxe, ktorá musí zahŕňať reprezentatívny prierez činnosti údržby relevantných pre danú kategóriu preukazu spôsobilosti a pre príslušnú podskupinu lietadla.

f) Pre lietadlá skupiny 3:

1. Zápis plných skupinových klasifikácií lietadiel skupiny 3 v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti kategórie B1, B2 a C si vyžaduje preukázanie praxe, ktorá musí zahŕňať reprezentatívny prierez činnosti údržby relevantných pre danú kategóriu preukazu spôsobilosti a pre skupinu 3.
2. Pokiaľ žiadateľ neposkytne dôkaz o zodpovedajúcej praxi, pre kategóriu B1, podlieha klasifikácia lietadiel skupiny 3 týmto obmedzeniam zapísaným v preukaze spôsobilosti:

- pretlakové letúne,
- letúne s kovovou konštrukciou,
- letúne so zloženou konštrukciou,
- letúne s drevenou konštrukciou,
- letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou.

g) Pre preukaz spôsobilosti B3:

1. Zápis klasifikácie „beztlakové letúne s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej“ si vyžaduje preukázanie praxe, ktorá musí zahŕňať reprezentatívny prierez činnosti údržby relevantných pre danú kategóriu preukazu spôsobilosti.
2. Pokiaľ žiadateľ neposkytne dôkaz o zodpovedajúcej praxi, klasifikácia uvedená v odseku 1 podlieha týmto obmedzeniam zapísaným v preukaze spôsobilosti:

- letúne s drevenou konštrukciou,
- letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- letúne s kovovou konštrukciou,
- letúne so zloženou konštrukciou.

66.A.50. Obmedzenia

- a) Obmedzenia uvedené v preukaze spôsobilosti technika údržby lietadiel majú za následok vylúčenie z uplatňovania práv na osvedčovanie a vzťahujú sa na lietadlo ako celok.
- b) V prípade obmedzení uvedených v bode 66.A.45 sa obmedzenia vypustia po:

▼ B

1. preukázání zodpovedajúcej praxe alebo
  2. uspokojivom hodnotení praktickej zručnosti, ktoré vykonal príslušný orgán.
- c) V prípade obmedzení uvedených v bode 66.A.45 sa obmedzenia vypustia po uspokojivom ukončení skúšky v prípade modulov/tém vymedzených v príslušnej správe o prevode uvedenej v bode 66.B.300.

66.A.55. Dôkaz o kvalifikácii

Personál uplatňujúci si práva na osvedčovanie, ako aj podporný personál musí do 24 hodín predložiť svoj preukaz spôsobilosti ako dôkaz o svojej kvalifikácii, ak ho o to požiadala oprávnená osoba.

66.A.70. Ustanovenia pre prevod preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

- a) Držiteľovi kvalifikácie osvedčujúceho personálu platnej v členskom štáte pred dátumom nadobudnutia účinnosti prílohy III (časť 66) musí príslušný orgán tohto členského štátu vydať preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel bez ďalších skúšok za podmienok stanovených v oddiele B podčasti D.
- b) Osoba podliehajúca procesu kvalifikácie osvedčujúceho personálu platnej v členskom štáte pred dátumom nadobudnutia účinnosti prílohy III (časť 66) môže zostať naďalej kvalifikovaná. Držiteľovi kvalifikácie osvedčujúceho personálu získanej na základe takéhoto procesu kvalifikácie musí príslušný orgán tohto členského štátu vydať preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel bez ďalších skúšok za podmienok stanovených v oddiele B podčasti D.
- c) V prípade potreby bude preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel obsahovať obmedzenia v súlade s bodom 66.A.50, aby sa zohľadnili rozdiely medzi i) rozsahom kvalifikácie osvedčujúceho personálu platnej v členskom štáte pred dátumom nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003 a ii) požiadavkami na základné znalosti a štandardmi základnej skúšky stanovenými v doplnku I a II k tejto prílohe (časť 66).
- d) Odchylné od písm. c) v prípade lietadiel, ktoré sa nepoužívajú v obchodnej leteckej doprave a ktoré sú inými ako veľkými lietadlami, preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel bude obsahovať obmedzenia v súlade s bodom 66.A.50, aby sa zaistilo, že práva osvedčujúceho personálu platné v členskom štáte pred dátumom nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 2042/2003 a práva vyplývajúce z prevedeného preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa časti 66 ostanú rovnaké.

*ODDIEL B***POSTUPY PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY****PODČASŤ A***VŠEOBECNE***66.B.1. Rozsah platnosti**

V tomto oddiele sa stanovujú postupy vrátane administratívnych požiadaviek, ktorými sa musia riadiť príslušné orgány zodpovedné za vykonávanie a presadzovanie ustanovení oddielu A tejto prílohy (časť 66).

▼B**66.B.10. Príslušný orgán**

a) Všeobecne

Členský štát musí určiť príslušný orgán s pridelenou zodpovednosťou za vydávanie, zachovanie platnosti, zmenu, pozastavenie platnosti alebo zrušenie preukazov spôsobilosti technika údržby lietadiel.

Tento príslušný orgán zavedie primeranú organizačnú štruktúru, aby zaistil splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 66).

b) Zdroje

Príslušný orgán musí mať na splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 66) dostatočný počet zamestnancov.

c) Postupy

Príslušný orgán stanovuje zdokumentované postupy podrobne popisujúce, akým spôsobom sa dosiahne splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 66). Tieto postupy sa musia preskúmať a meniť, aby sa zabezpečilo zachovanie zhody.

66.B.20. Vedenie záznamov

a) Príslušný orgán musí vytvoriť systém vedenia záznamov, ktorý umožní primeranú výsledovateľnosť procesu vydania, opätovného obnovenia platnosti, zmeny, pozastavenia platnosti alebo zrušenia preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.

b) Tieto záznamy musia v prípade každého preukazu spôsobilosti obsahovať:

1. žiadosť o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo zmenu takéhoto preukazu spôsobilosti vrátane všetkej podpornej dokumentácie;
2. kópiu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel vrátane akýchkoľvek zmien;
3. kópie všetkej súvisiacej korešpondencie;
4. údaje o akýchkoľvek výnimkách a vynucovacích opatreniach;
5. akékoľvek správy od iných príslušných orgánov, ktoré sa týkajú držiteľa preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel;
6. záznamy o skúškach vykonaných príslušným orgánom;
7. príslušnú správu o prevode preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel použité na prevod;
8. príslušnú správu o zápočte použité na zápočty.

c) Záznamy uvedené v písm. b) ods. 1 až 5 sa musia uchovávať aspoň päť rokov po skončení platnosti preukazu spôsobilosti.

d) Záznamy uvedené v písm. b) ods. 6, 7 a 8 sa uchovávajú na neobmedzené obdobie.

▼ B**66.B.25. Vzájomná výmena informácií**

- a) S cieľom plniť požiadavky tohto nariadenia sa príslušné orgány musia zapojiť do vzájomnej výmeny informácií v súlade s článkom 15 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- b) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov, v prípade možného ohrozenia bezpečnosti týkajúceho sa niekoľkých členských štátov si dotknuté príslušné orgány musia vzájomne pomáhať pri výkone nevyhnutných opatrení v oblasti dohľadu.

66.B.30. Výnimky

Všetky výnimky udelené v súlade s článkom 14 ods. 4 nariadenia (ES) č. 216/2008 musí zaznamenať a uchovávať príslušný orgán.

PODČASŤ B*VYDANIE PREUKAZU SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY LIETADIEL*

V tejto podčasti sa stanovujú postupy, ktorými sa musia príslušné orgány riadiť pri vydaní, zmene alebo zachovaní platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.

66.B.100. Postup pre vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel príslušným orgánom

- a) Po prijatí formulára EASA 19 a akejkoľvek podpornej dokumentácie príslušný orgán overí úplnosť formulára EASA 19 a zabezpečí, aby vykazovaná prax spĺňala požiadavky tejto prílohy (časť 66).
- b) Príslušný orgán overí stav žiadateľovej praxe a/alebo potvrdí platnosť akýchkoľvek zápočtov, aby zabezpečil, že sú splnené všetky požadované moduly doplnku I, ako sa vyžaduje v tejto prílohe (časť 66).
- c) Ak príslušný orgán overil totožnosť a dátum narodenia žiadateľa a ak je presvedčený, že žiadateľ spĺňa úroveň teoretických znalostí a praxe požadovaných v tejto prílohe (časť 66), vydá žiadateľovi príslušný preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel. Rovnaké informácie sa musia uchovávať v záznamoch príslušného orgánu.
- d) V prípade zápisu typov alebo skupín lietadiel v čase vydania prvého preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel príslušný orgán musí overiť splnenie požiadaviek podľa bodu 66.B.115.

66.B.105. Postup pre vydanie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel prostredníctvom organizácie s povolením na údržbu v súlade s prílohou II (časť 145)

- a) Organizácia s povolením na údržbu v súlade s prílohou II (časť 145), ktorú príslušný orgán oprávnil vykonávať túto činnosť, môže i) zhotoviť preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel v mene príslušného orgánu alebo ii) príslušnému orgánu poskytnúť

▼B

odporúčania v súvislosti so žiadosťou jednotlivca o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel tak, aby príslušný orgán mohol zhotoviť a vydať takýto preukaz spôsobilosti.

- b) Organizácie vykonávajúce údržbu uvedené v písm. a) musia zabezpečiť splnenie požiadaviek podľa bodu 66.B.100 písm. a) a b).
- c) V každom prípade môže preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel vydať žiadateľovi len príslušný orgán.

66.B.110. Postup pre zmenu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, ktorou sa zabezpečí, aby preukaz obsahoval dodatočnú základnú kategóriu alebo podkategóriu

- a) Po dokončení postupov uvedených v bodoch 66.B.100 alebo 66.B.105 musí príslušný orgán zapísať dodatočnú základnú kategóriu alebo podkategóriu do preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel a potvrdiť ju odtlačkom pečiatky a podpisom alebo znovu vydať preukaz spôsobilosti.
- b) Systém záznamov príslušného orgánu sa zmení zodpovedajúcim spôsobom.

66.B.115. Postup pre zmenu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, aby obsahoval klasifikáciu lietadla alebo aby sa z neho vypustili obmedzenia

- a) Po prijatí formulára EASA 19 a akejkoľvek podpornej dokumentácie preukazujúcej splnenie požiadaviek na príslušnú klasifikáciu spolu s pripojeným preukazom spôsobilosti technika údržby lietadiel musí príslušný orgán buď:
  1. žiadateľovi potvrdiť preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel príslušnou klasifikáciou lietadla, alebo
  2. znovu vydať uvedený preukaz spôsobilosti, aby obsahoval príslušnú klasifikáciu lietadla, alebo
  3. vypustiť príslušné obmedzenia v súlade s bodom 66.A.50.

Systém záznamov príslušného orgánu sa zmení zodpovedajúcim spôsobom.

- b) V prípade, že organizácia pre výcvik údržby riadne oprávnená v súlade s prílohou IV (časť 147) nevykoná úplný typový výcvik, príslušný orgán sa presvedčí pred vydaním typovej klasifikácie, že sa splnili všetky požiadavky na typový výcvik.
- c) V prípade, že sa nepožaduje odborná príprava na pracovisku, typová klasifikácia lietadla sa potvrdí na základe osvedčenia uznania vydaného organizáciou pre výcvik údržby s povolením podľa prílohy IV (časť 147).
- d) V prípade, že typový výcvik na lietadlo nepokrýva jediný kurz, príslušný orgán sa pred potvrdením typovej klasifikácie presvedčí, že obsah a dĺžka kurzov úplne zodpovedajú rozsahu platnosti kategórie preukazu spôsobilosti a že kurzy sa v dostatočnej miere zaoberali oblasťami prepojenia.

▼B

- e) V prípade rozdielového výcviku sa príslušný orgán presvedčí, že na potvrdenie typovej klasifikácie sa akceptuje i) predchádzajúca kvalifikácia žiadateľa doplnená ii) buď kurzom schváleným v súlade s prílohou IV (časť 147), alebo kurzom, ktorý priamo schválil príslušný orgán.
- f) Splnenie praktickej časti výcviku sa musí preukázať i) prostredníctvom podrobných záznamov o praktickom výcviku alebo palubného denníka poskytnutých organizáciou vykonávajúcou údržbu riadne oprávnenou v súlade s prílohou II (časť 145) alebo v prípade potreby ii) prostredníctvom osvedčenia o výcviku, ktoré sa vzťahuje na praktickú časť výcviku a ktoré vydala organizácia pre výcvik údržby riadne oprávnená v súlade s prílohou IV (časť 147).
- g) Pri potvrdení typu lietadla sa používajú typové klasifikácie na lietadlo vymedzené agentúrou.

66.B.120. Postup pre obnovu platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

- a) Príslušný orgán porovná držiteľov preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel so záznamami príslušného orgánu a overí akékoľvek očakávané opatrenia vzťahujúce sa na zrušenie, pozastavenie platnosti alebo zmenu podľa bodu 66.B.500. Ak sú dokumenty rovnaké a žiadne opatrenia podľa bodu 66.B.500 sa neočakávajú, platnosť držiteľovej kópie preukazu spôsobilosti sa obnoví na päť rokov a vykoná sa zodpovedajúci záznam do listiny.
- b) Ak sa záznamy príslušného orgánu líšia od preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, ktorý vlastní držiteľ preukazu spôsobilosti:
  1. príslušný orgán vyšetrí dôvod takeého rozdielu a môže rozhodnúť, že neobnoví platnosť preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel;
  2. príslušný orgán informuje držiteľa preukazu spôsobilosti a všetky známe organizácie s povolením na údržbu v súlade s prílohou I (časť M) podčasťou F alebo prílohou II (časť 145), ktorých sa táto skutočnosť môže priamo dotýkať;
  3. príslušný orgán v prípade potreby prijme opatrenie v súlade s bodom 66.B.500 vzťahujúce sa na zrušenie, pozastavenie platnosti alebo zmenu príslušného preukazu spôsobilosti.

66.B.125. Postup pre prevod preukazov spôsobilosti vrátane klasifikácií skupín

- a) Jednotlivé typové klasifikácie na lietadlo už zapísané v preukaze spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa článku 5 ods. 4 ostávajú zapísané v preukaze spôsobilosti a neprevedú sa na nové klasifikácie, pokiaľ držiteľ preukazu spôsobilosti v plnej miere nespĺňa požiadavky na zápis vymedzené v bode 66.A.45 tejto prílohy (časť 66) pre zodpovedajúce skupinovú/podskupinovú klasifikácie.
- b) Prevod sa uskutočňuje v súlade s touto tabuľkou prevodu:

▼B

1. Pre kategóriu B1 alebo C:

- vrtuľník s piestovým motorom, celá skupina: prevedené na klasifikáciu „celá podskupina 2“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie jednomotorové vrtuľníky s piestovým motorom, ktoré sú v skupine 1,
- vrtuľník s piestovým motorom, skupina výrobcu: prevedené na zodpovedajúcu klasifikáciu „podskupina výrobcu 2c“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie jednomotorové vrtuľníky s piestovým motorom daného výrobcu, ktoré sú v skupine 1,
- vrtuľník s turbínovým motorom, celá skupina: prevedené na klasifikáciu „celá podskupina 2b“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie jednomotorové vrtuľníky s turbínovým motorom, ktoré sú v skupine 1,
- vrtuľník s turbínovým motorom, skupina výrobcu: prevedené na zodpovedajúcu klasifikáciu „podskupina výrobcu 2b“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie jednomotorové vrtuľníky s turbínovým motorom daného výrobcu, ktoré sú v skupine 1,
- jednomotorový piestový letún – kovová konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1 sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne so zloženou konštrukciou, letúne s drevenou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- viacmotorový piestový letún – kovová konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1 sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne so zloženou konštrukciou, letúne s drevenou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- jednomotorový piestový letún – drevená konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1 sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne s kovovou konštrukciou, letúne so zloženou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- viacmotorový piestový letún – drevená konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1 sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne s kovovou konštrukciou, letúne so zloženou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- jednomotorový piestový letún – zložená konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1

▼B

sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne s kovovou konštrukciou, letúne s drevenou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,

- viacmotorový piestový letún – zložená konštrukcia, buď celá skupina, alebo skupina výrobcu: prevedené na klasifikáciu „celá skupina 3“. V prípade preukazu spôsobilosti B1 sa zahŕňajú tieto obmedzenia: letúne s kovovou konštrukciou, letúne s drevenou konštrukciou a letúne s kovovou trubicovou konštrukciou potiahnutou tkaninou,
- letún s turbínovým motorom – jednomotorový, celá skupina: prevedené na klasifikáciu „celá podskupina 2a“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie letúne s turbovrtuľovým motorom, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1,
- letún s turbínovým motorom – jednomotorový, skupina výrobcu: prevedené na zodpovedajúcu klasifikáciu „podskupina výrobcu 2a“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie jednomotorové letúne s turbovrtuľovým motorom daného výrobcu, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1,
- letún s turbínovým motorom – viacmotorový, celá skupina: prevedené na typové klasifikácie na lietadlo pre tie viacmotorové letúne s turbovrtuľovým motorom, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo.

2. Pre kategóriu B2:

- letún: prevedené na klasifikáciu „celá podskupina 2a“ a „celá skupina 3“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie letúne, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1,
- vrtuľník: prevedené na klasifikáciu „celé podskupiny 2b a 2c“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie vrtuľníky, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1.

3. Pre kategóriu C:

- letún: prevedené na klasifikáciu „celá podskupina 2a“ a „celá skupina 3“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie letúne, ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1,
- vrtuľník: prevedené na klasifikáciu „celé podskupiny 2b a 2c“, ako aj typové klasifikácie na lietadlo pre tie vrtuľníky,

▼B

ktoré si v predchádzajúcom systéme nevyžadovali typovú klasifikáciu na lietadlo a ktoré sú v skupine 1.

- c) Ak preukaz spôsobilosti podliehal obmedzeniam v dôsledku prevodu podľa bodu 66.A.70, tieto obmedzenia ostanú v preukaze spôsobilosti, pokiaľ sa nevypustia za podmienok stanovených v príslušnej správe o prevode uvedenej v bode 66.B.300.

66.B.130. Postup pre priame schválenie typového výcviku na lietadlo

Príslušný orgán môže podľa bodu 1 doplnku III k tejto prílohe (časť 66) schváliť typový výcvik na lietadlo, ktorý nevykonala organizácia s povolením na výcvik údržby v súlade s prílohou IV (časť 147). V takom prípade príslušný orgán uplatňuje postup, ktorým zabezpečí, aby typový výcvik na lietadlo splňal požiadavky uvedené v doplnku III k tejto prílohe (časť 66).

PODČASŤ C**SKÚŠKY**

V tejto podčasti sa stanovujú postupy, ktorými sa majú riadiť skúšky vykonávané príslušným orgánom.

66.B.200. Skúška vykonaná príslušným orgánom

- a) Všetky skúšobné otázky musia byť pred skúškou uložené bezpečným spôsobom, aby sa zaručilo, že žiadny z uchádzačov nebude vedieť, aké konkrétne otázky budú tvoriť základ skúšky.
- b) Príslušný orgán menuje:
1. osoby, ktoré skontrolujú otázky použité jednotlivé skúšky;
  2. skúšajúcich, ktorí budú prítomní počas všetkých skúšok, aby sa zaručila integrita skúšky.
- c) Základné skúšky musia zodpovedať štandardu stanovenému v doplnku I a II k tejto prílohe (časť 66).
- d) Skúšky typového výcviku a typové skúšky musia zodpovedať štandardu stanovenému v doplnku III k tejto prílohe (časť 66).
- e) Nové písomné otázky sa stanovia aspoň každých šesť mesiacov a otázky, ktoré už boli použité, sa vylúčia z používania alebo zostanú odložené. Prehľad použitých otázok sa uloží v záznamoch na referenčné účely.
- f) Všetky podklady na skúšku sa rozďajú na začiatku skúšky uchádzačom, ktorí ich opäť odovzdajú skúšajúcemu na konci prideleného časového obdobia na skúšku. Žiadny podklad na skúšku sa počas prideleného časového obdobia na skúšku nesmie vyniesť zo skúšobnej miestnosti.
- g) Okrem špecifickej dokumentácie potrebnej na typové skúšky môže mať uchádzač počas skúšky k dispozícii len podklady na skúšku.

▼B

- h) Uchádzači, ktorí sa zúčastnia na skúške, musia byť vzájomne oddelení tak, aby si nemohli navzájom čítať podklady na skúšku. Nesmú hovoriť s inou osobou než so skúšajúcim.
- i) Uchádzačom, ktorým sa preukáže podvádzanie, sa zakáže účasť na akejkoľvek ďalšej skúške na 12 mesiacov od dátumu skúšky, na ktorej boli pristihnutí pri podvádzaní.

PODČASŤ D*PREVOD KVALIFIKÁCIÍ OSVEDČUJÚCEHO PERSONÁLU*

V tejto podčasti sa stanovujú postupy na prevod kvalifikácií osvedčujúceho personálu podľa bodu 66.A.70 na preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel.

66.B.300. Všeobecne

- a) Príslušný orgán môže vykonávať len prevod kvalifikácií i) získaných v členskom štáte daného príslušného orgánu bez toho, aby boli dotknuté bilaterálne dohody, a ii) platných pred nadobudnutím účinnosti príslušných požiadaviek tejto prílohy (časť 66).
- b) Príslušný orgán môže vykonávať len prevod v súlade so správou o prevode vypracovanou podľa bodu 66.B.305 alebo prípadne 66.B.310.
- c) Správu o prevode musí príslušný orgán buď i) vyhotoviť, alebo ii) schváliť, aby sa zaistilo splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 66).
- d) Príslušný orgán musí o správach o prevode, ako aj o každej zmene týchto správ viesť záznamy v súlade s bodom 66.B.20.

66.B.305. Správa o prevode národných kvalifikácií

- a) V správe o prevode národných kvalifikácií osvedčujúceho personálu sa musí uvádzať rozsah každého typu kvalifikácie vrátane príslušného národného preukazu spôsobilosti, ak je k dispozícii, a súvisiace práva a musí obsahovať kópiu príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, v ktorých sa tento rozsah a práva vymedzujú.
- b) V správe o prevode sa v prípade každého typu kvalifikácie podľa písm. a) musí uviesť:
  1. na ktorý preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel sa kvalifikácia prevedie a
  2. ktoré obmedzenia sa doplnia v súlade s bodom 66.A.70 písm. c) alebo prípadne písm. d) a
  3. podmienky vypustenia obmedzení, pričom sa určia moduly/témy, na ktoré je potrebná skúška na vypustenie obmedzení a na získanie úplného preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo na zahrnutie ďalšej pod-kategórie. To zahŕňa moduly vymedzené v doplnku III k tejto prílohe (časť 66), na ktoré sa nevzťahuje národná kvalifikácia.

▼B**66.B.310. Správa o prevode oprávnení organizácií s povolením na údržbu**

- a) V správe o prevode sa v prípade každej príslušnej organizácie s povolením na údržbu musí uvádzať rozsah každého typu oprávnenia vydaného organizáciou vykonávajúcou údržbu a správa musí obsahovať kópiu príslušných postupov, ktoré organizácia s povolením na údržbu používa na kvalifikáciu, a kópiu oprávnenia osvedčujúceho personálu, na ktorom je postup prevodu založený.
- b) V správe o prevode sa v prípade každého typu oprávnenia podľa písm. a) musí uviesť:
1. na ktorý preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel sa oprávnenie prevedie a
  2. ktoré obmedzenia sa doplnia v súlade s bodom 66.A.70 písm. c) alebo prípadne písm. d) a
  3. podmienky vypustenia obmedzení, pričom sa určia moduly/témy, na ktoré je potrebná skúška na vypustenie obmedzení a na získanie úplného preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel alebo na zahrnutie ďalšej pod-kategórie. To zahŕňa moduly vymedzené v doplnku III k tejto prílohe (časť 66), na ktoré sa nevzťahuje národná kvalifikácia.

PODČASŤ E**ZÁPOČTY SKÚŠOK**

V tejto podčasti sa stanovujú postupy na udelenie zápočtov skúšok podľa bodu 66.A.25 písm. c).

66.B.400. Všeobecne

- a) Príslušný orgán môže udeliť zápočet len na základe správy o zápočte vypracovanej v súlade s bodom 66.B.405.
- b) Správu o zápočte musí príslušný orgán buď i) vyhotoviť, alebo ii) schváliť, aby sa zaistilo splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 66).
- c) Príslušný orgán musí o správach o zápočte, ako aj o každej zmene týchto správ viesť záznamy v súlade s bodom 66.B.20 a tieto správy a ich zmeny musí označiť dátumom.

66.B.405. Správa o zápočte skúšky

- a) Správa o zápočte musí obsahovať porovnanie:
- i) modulov, podmodulov, tém a prípadne úrovni znalostí uvedených v doplnku I k tejto prílohe (časť 66) a
  - ii) osnovy príslušnej technickej kvalifikácie zodpovedajúcej konkrétnej kategórii, ktorá sa má získať.

V tomto porovnaní sa uvedie, či bola preukázaná zhoda, a uvedú sa zodpovedajúce odôvodnenia.

- b) Zápočet skúšky inej než skúška základných znalostí, ktorú vykonala organizácia pre výcvik údržby oprávnená v súlade s prílohou IV (časť 147), môže udeliť len príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa získala kvalifikácia, bez toho, aby boli dotknuté bilaterálne dohody.

▼ B

- c) Zápočet nemožno udeliť, pokiaľ neexistuje vyhlásenie o zhode za každý modul a podmodul, pričom sa musí uviesť, kde v technickej kvalifikácii možno nájsť rovnocenný štandard.
- d) Príslušný orgán musí pravidelne kontrolovať, či došlo k zmene i) štandardu národnej kvalifikácie alebo ii) doplnku I k tejto prílohe (časť 66), a posúdiť, či je v dôsledku toho potrebné zmeniť správu o zápočte. Takéto zmeny sa musia zdokumentovať, označiť dátumom a zaznamenať.

66.B.410. Platnosť zápočtu skúšky

- a) Príslušný orgán musí žiadateľa písomne informovať o všetkých udelených zápočtoch spolu s odkazom na použitú správu o zápočte.
- b) Platnosť zápočtov sa končí desať rokov po ich udelení.
- c) Po skončení platnosti zápočtov môže žiadateľ požiadať o nové zápočty. Príslušný orgán zachová platnosť zápočtov ďalších desať rokov bez ďalšieho posúdenia v prípade, ak nedošlo k zmene požiadaviek na základné znalosti vymedzených v doplnku I k tejto prílohe (časť 66).

PODČASŤ F*TRVALÝ DOHLAD*

V tejto podčasti sa uvádzajú postupy pre trvalý dohľad v súvislosti s preukazom spôsobilosti technika údržby lietadiel, a najmä postupy na zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.

66.B.500. Zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie platnosti preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel

Príslušný orgán pozastaví, obmedzí alebo zruší platnosť preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, ak zistil problém týkajúci sa bezpečnosti, alebo má jednoznačný dôkaz, že osoba vykonala, sama alebo spolu s inými osobami, jednu alebo viaceré z týchto činností:

1. získala preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel a/alebo práva na osvedčovanie falšovaním listinných dôkazov;
2. nevykonala požadovanú údržbu a súčasne neoznámila takúto skutočnosť organizácii ani osobe, ktorá údržbu požadovala;
3. nevykonala požadovanú údržbu vyplývajúcu z jej vlastnej prehliadky a súčasne neoznámila takúto skutočnosť organizácii ani osobe, pre ktorú mala byť údržba vykonaná;
4. vykonala nedbalú údržbu;
5. falšovala záznamy o údržbe;
6. vydala osvedčenie o uvoľnení do prevádzky s vedomím, že údržba stanovená v osvedčení o uvoľnení do prevádzky nebola vykonaná, alebo sa neverilo, či bola takáto údržba vykonaná;

▼B

7. vykonala údržbu alebo vydala osvedčenie o uvoľnení do prevádzky pod vplyvom alkoholu alebo drog;
8. vydala osvedčenie o uvoľnení do prevádzky, ktoré nie je v súlade s prílohou I (časť M), prílohou II (časť 145) ani prílohou III (časť 66).

▼ B*Doplnok I***Požiadavky na základné znalosti****1. Úrovne znalostí pre preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel kategórie A, B1, B2, B3 a C**

Základné znalosti pre kategórie A, B1, B2 a B3 sú určené úrovňami znalostí (1, 2 alebo 3) pre každú príslušnú tému. Žiadatelia o kategóriu C musia splniť buď úroveň základných znalostí pre kategóriu B1, alebo pre kategóriu B2.

Ukazovatele úrovne znalostí sú vymedzené na troch úrovniach takto:

— *ÚROVEŇ 1: Oboznámenie sa so základnými prvkami danej témy.*

Ciele:

- a) Žiadateľ by sa mal oboznámiť so základnými prvkami danej témy.
- b) Žiadateľ by mal byť schopný podať jednoduchý popis celej problematiky témy s použitím bežnej slovnej zásoby a príkladov.
- c) Žiadateľ by mal byť schopný používať typické pojmy.

— *ÚROVEŇ 2: Všeobecná znalosť teoretických a praktických aspektov danej témy a schopnosť uplatniť tieto znalosti.*

Ciele:

- a) Žiadateľ by mal byť schopný porozumieť teoretickým základom témy.
- b) Žiadateľ by mal byť schopný podať všeobecný popis témy podľa potreby s použitím typických príkladov.
- c) Žiadateľ by mal byť schopný používať matematické vzorce v spojení s fyzikálnymi zákonmi popisujúcimi danú tému.
- d) Žiadateľ by mal byť schopný čítať a pochopiť náčrty, výkresy a schémy popisujúce danú tému.
- e) Žiadateľ by mal byť schopný praktickým spôsobom využívať svoje teoretické znalosti s použitím podrobných postupov.

— *ÚROVEŇ 3: Podrobná znalosť teoretických a praktických aspektov danej témy a schopnosť kombinovať a používať logickým a pochopiteľným spôsobom jednotlivé samostatné prvky svojich znalostí.*

Ciele:

- a) Žiadateľ by mal poznať teóriu danej témy a vzájomné väzby s inými témami.
- b) Žiadateľ by mal byť schopný podať podrobný popis témy s použitím teoretických základov a konkrétnych príkladov.
- c) Žiadateľ by mal rozumieť matematickým vzorcom súvisiacim s danou témou a mal by byť schopný použiť ich.

▼ B

- d) Žiadateľ by mal byť schopný čítať, chápať a vypracúvať náčrty, jednoduché výkresy a schémy popisujúce danú tému.
- e) Žiadateľ by mal byť schopný uplatňovať praktickým spôsobom svoje znalosti s využitím pokynov výrobcu.
- f) Žiadateľ by mal byť schopný interpretovať výsledky z rôznych zdrojov a meraní a v prípade potreby vykonať nápravné opatrenia.

2. Rozdelenie na tematické moduly

Kvalifikácia základných tém pre každú kategóriu alebo podkategóriu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel by mala zodpovedať tejto tabuľke, v ktorej sa príslušné témy označujú symbolom „X“.

Tematický modul	Letún A alebo B1 s:		Vrtuľník A alebo B1 s:		B2	B3
	turbínovým(-i) motorom(-mi)	piestovým(-i) motorom(-mi)	turbínovým(-i) motorom(-mi)	piestovým(-i) motorom(-mi)	avionika	beztlakové letúne s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej
1	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	X	
7B						X
8	X	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	X	
9B						X
10	X	X	X	X	X	X
11A	X					
11B		X				
11C						X
12			X	X		
13					X	
14					X	
15	X		X			
16		X		X		X
17A	X	X				
17B						X

MODUL 1. MATEMATIKA

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
1.1. <i>Aritmetika</i> Aritmetické výrazy a znamienka, spôsoby násobenie a delenia, zlomky a desatinné čísla, súčinitele a násobky, váhy, miery a prepočítacie koeficienty, pomery a úmery, priemery a percentá, plochy a objemy, druhé a tretie mocniny a odmocniny.	1	2	2	2
1.2. <i>Algebra</i>				
a) Vyhodnotenie jednoduchých algebraických výrazov, sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, používanie zátvoriek, jednoduché algebraické zlomky;	1	2	2	2
b) Lineárne rovnice a ich riešenie; Exponenty a mocniny, záporné a zlomkové exponenty; dvojkové a iné použiteľné číselné sústavy; Sústava rovníc a rovnice druhého rádu s jednou neznámou; Logaritmy;	—	1	1	1
1.3. <i>Geometria</i>				
a) Jednoduché geometrické konštrukcie;	—	1	1	1
b) Grafické zobrazenie; druh a použitie grafov, grafy rovníc/funkcií;	2	2	2	2
c) Jednoduchá trigonometria; trigonometrické vzťahy, používanie tabuliek a pravouhlých a polárnych súradníc.	—	2	2	2

MODUL 2. FYZIKA

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
2.1. <i>Látka</i> Druh látky: chemické prvky, štruktúra atómov, molekuly; Chemické zlúčeniny; Skupenstvo: pevné, kvapalné a plynné; Zmeny skupenstva.	1	1	1	1
2.2. <i>Mechanika</i>				
2.2.1. <i>Statika</i> Sily, momenty a dvojice síl, vektorový zápis; Ťažisko; Prvky teórie napätia, deformácie a pružnosti: ťah, tlak, šmyk a krut; Povaha a vlastnosti pevných látok, kvapalín a plynov; Tlak a vztlak v kvapalinách (barometre).	1	2	1	1
2.2.2. <i>Kinematika</i> Priamočiary pohyb: rovnomerný priamočiary pohyb, pohyb s konštantným zrýchlením (pod vplyvom gravitácie); Kruhový pohyb: rovnomerný kruhový pohyb (odstredivá/dostredivá sila);	1	2	1	1

▼ B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
Periodický pohyb: pohyb kyvadla;				
Jednoduchá teória vibrácie: harmonická vibrácia a rezonancia;				
Pomer rýchlosti, pomer zaťaženia k použitej sile (úspora sily) a účinnosť.				
2.2.3. <i>Dynamika</i>				
a) Hmotnosť; Sila, zotrvačnosť, práca, výkon, energia (potencionálna, kinetická a celková energia), teplo, účinnosť;	1	2	1	1
b) Hybnosť, zachovanie hybnosti; Impulz; Princípy gyroskopov; Trenie: druh a účinky, koeficient trenia (valivý odpor).	1	2	2	1
2.2.4. <i>Dynamika kvapalín</i>				
a) Špecifická hmotnosť a špecifická hustota;	2	2	2	2
b) Viskozita, odpor kvapaliny, účinky prúdenia; Účinky stlačiteľnosti kvapalín; Statický, dynamický a celkový tlak: Bernoulliho rovnica, Venturiho trubica.	1	2	1	1
2.3. <i>Termodynamika</i>				
a) Teplota: teplomery a teplotné stupnice: Celsiova, Fahrenheitova a Kelvinova; definícia tepla.	2	2	2	2
b) Tepelná kapacita, merné teplo; Prenos tepla: prúdenie, vyžarovanie a vedenie tepla; Objemová rozťažnosť; Prvý a druhý termodynamický zákon; Plyny: zákony ideálneho plynu; merné teplo pri konštantnom objeme a konštantnom tlaku, práca vykonaná rozťahovaním plynu; Izotermická a adiabatická expanzia a kompresia, pracovné cykly motora, konštantný objem a konštantný tlak, chladiace zariadenie a tepelné čerpadlá; Skupenské teplo tavenia a vyparovania, tepelná energia, teplo spaľovania.	—	2	2	1
2.4. <i>Optika (svetlo)</i>	—	2	2	—
Druh svetla; Rýchlosť svetla; Zákony odrazu a lomu svetla: odraz na rovinných plochách, odraz na sférických zrkadlách, lom, šošovky; Optické vlákna.				
2.5. <i>Vlnový pohyb a zvuk</i>	—	2	2	—
Vlnový pohyb: mechanické vlny, harmonické vlny, interferenčné javy, stojaté vlny; Zvuk: rýchlosť zvuku, zdroje zvuku, intenzita, výška a kvalita, Dopplerov efekt.				

MODUL 3. ZÁKLADY ELEKTROTECHNIKY

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
3.1. <i>Teória elektrónu</i> Štruktúra a rozloženie elektrických nábojov vo vnútri: atómov, molekúl, iónov, zlúčenín; Molekulárna štruktúra vodičov, polovodičov a izolantov.	1	1	1	1
3.2. <i>Statická elektrina a vodivosť</i> Statická elektrina a rozloženie elektrostatických nábojov; Elektrostatické zákony priťahovania a odpudzovania; Jednotky elektrostatického náboja, Coulombov zákon; Elektrická vodivosť v pevných látkach, kvapalinách, plynch a vo vákuu.	1	2	2	1
3.3. <i>Elektrotechnická terminológia</i> Tieto pojmy, ich jednotky a faktory, ktoré ich ovplyvňujú: rozdiel potenciálov, elektromotorická sila, napätie, prúd, odpor, vodivosť, náboj, dohodnutý smer prúdu, tok elektrónov.	1	2	2	1
3.4. <i>Výroba elektriny</i> Výroba elektriny týmto spôsobom: svetlom, teplom, trením, tlakom, chemickým pôsobením, magnetizmom a pohybom.	1	1	1	1
3.5. <i>Zdroje jednosmerného prúdu</i> Konštrukcia a základné chemické procesy: galvanických článkov, akumulátorov, olovo-kyselinových článkov, niklokadmiových článkov, iných alkalických článkov; Články zapojené do série a paralelne; Vnútorý odpor a jeho vplyv na akumulátor; Konštrukcia, materiály a činnosť termočlánkov; Činnosť fotočlánkov.	1	2	2	2
3.6. <i>Jednosmerné obvody</i> Ohmov zákon, prvý a druhý Kirchhoffov zákon; Výpočty odporu, napätia a prúdu s použitím uvedených zákonov; Význam vnútorného odporu zdroja.	—	2	2	1
3.7. <i>Elektrický odpor</i> a) Odpor a faktory ovplyvňujúce odpor; Špecifický odpor; Farebné označovanie odporov, hodnoty a tolerancie, odporučené hodnoty, výkon vo wattoch; Odpor v sérii a paralelne; Výpočet celkového odporu pri sériovom, paralelnom a sériovo-paralelnom zapojení; Činnosť a používanie potenciometrov a reostatov; Činnosť Wheatstonovho mostíka.	—	2	2	1

▼ B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
b) Kladný a záporný tepelný koeficient vodivosti; Pevné odpory, stabilita, tolerancia a obmedzenia, konštrukčné princípy; Premenné odpory, termistory, napät'ovo závislé odpory; Konštrukcia potenciometrov a reostatov; Konštrukcia Wheatstonovho mostíka.	—	1	1	—
3.8. <i>Výkon</i> Výkon, práca a energia (kinetická a potenciálna); Strata výkonu na odpore; Vzorec pre výpočet výkonu; Výpočty s výkonom, prácou a energiou.	—	2	2	1
3.9. <i>Kapacita/kondenzátor</i> Princíp a funkcia kondenzátora; Faktory ovplyvňujúce kapacitu: plocha dosiek, vzdialenosť medzi doskami, počet dosiek, dielektrikum a dielektrická konštanta, pracovné napätie, menovité napätie; Typy kondenzátorov, konštrukcia a funkcia; Farebné označenie kondenzátorov; Výpočet kapacity a napätia v paralelných a sériových obvodoch; Exponenciálne nabíjanie a vybíjanie kondenzátorov, časové konštanty; Testovanie kondenzátorov.	—	2	2	1
3.10. <i>Magnetizmus</i> a) Teória magnetizmu; Vlastností magnetu; Správanie magnetu zaveseného v magnetickom poli Zeme; Magnetizácia a demagnetizácia; Magnetické tienenie; Rôzne druhy magnetických materiálov; Konštrukcia elektromagnetov a princípy činnosti; Pravidlo pravej ruky na určenie: magnetického poľa okolo vodiča, ktorým prúdi elektrický prúd.	—	2	2	1
b) Magnetomotorická sila, intenzita magnetického poľa, hustota magnetického toku, permeabilita, hysterézná slučka, remanencia, koerzitívna sila, bod nasýtenia, vírivé prúdy; Opatrenia pre ošetrovanie a skladovanie magnetov.	—	2	2	1
3.11. <i>Indukčnosť/indukčná cievka</i> Faradayov zákon; Indukovanie napätia vo vodiči pohybujúcom sa v magnetickom poli; Princípy indukcie; Vplyv týchto faktorov na veľkosť indukovaného napätia: intenzita magnetického poľa, rýchlosť zmeny magnetického toku, počet závitov vodiča; Vzájomná indukčnosť; Vplyv rýchlosti zmeny primárneho prúdu a vzájomnej indukčnosti na indukované napätie;	—	2	2	1

▼ B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
<p>Faktory ovplyvňujúce vzájomnú indukčnosť: počet závitov cievky, fyzická veľkosť cievky, permeabilita cievky, vzájomná poloha cievok;</p> <p>Lenzov zákon a pravidlá na určovanie polarít;</p> <p>Spätná elektromotorická sila, vlastná indukčnosť;</p> <p>Bod nasýtenia;</p> <p>Hlavné použitie indukčných cievok.</p>				
<p>3.12. <i>Teória motora na jednosmerný prúd/generátora jednosmerného prúdu</i></p> <p>Základná teória motora a generátora;</p> <p>Konštrukcia a účel komponentov generátora jednosmerného prúdu;</p> <p>Činnosť a faktory ovplyvňujúce výstup a smer toku prúdu v prípade generátorov jednosmerného prúdu;</p> <p>Činnosť a faktory ovplyvňujúce výstupný výkon, krútiaci moment, rýchlosť a smer otáčania motorov na jednosmerný prúd;</p> <p>Motory so sériovým, derivačným a zmiešaným vinutím;</p> <p>Konštrukcia štartér-generátora.</p>	—	2	2	1
<p>3.13. <i>Teória striedavého prúdu</i></p> <p>Sínusový tvar vlny: fáza, perióda, frekvencia, cyklus;</p> <p>Okamžité, priemerné, efektívne, špičkové, medzišpičkové hodnoty prúdu a výpočet týchto hodnôt vo vzťahu k napätiu, prúdu a výkonu;</p> <p>Trojuholníkové/obdĺžnikové vlny;</p> <p>Princíp jednej fázy/troch fáz.</p>	1	2	2	1
<p>3.14. <i>Odporové (R), kapacitné (C), indukčné (L) obvody</i></p> <p>Fázový vzťah medzi napätím a prúdom v L, C a R obvodoch, pri paralelnom, sériovom a sériovo-paralelnom zapojení;</p> <p>Strata výkonu v L, C a R obvodoch;</p> <p>Výpočty impedancie, fázového posunu, účinníku a prúdu;</p> <p>Výpočty činného, zdánlivého a jalového výkonu.</p>	—	2	2	1
<p>3.15. <i>Transformátory</i></p> <p>Princíp konštrukcie a činnosť transformátorov;</p> <p>Straty transformátora a spôsoby ich prekonania;</p> <p>Činnosť transformátora pri zaťažení a bez zaťaženia;</p> <p>Prenos výkonu, účinnosť, označenie polarít;</p> <p>Výpočet sieťového a fázového napätia a prúdu;</p> <p>Výpočet výkonu v trojfázovom systéme;</p> <p>Primárny a sekundárny prúd, napätie, prevodový pomer, výkon, účinnosť;</p> <p>Autotransformátory.</p>	—	2	2	1

▼ **B**

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
3.16. <i>Filtre</i> Činnosť, použitie, použitie týchto filtrov: nízkopásmových, vysokopásmových, pásmových priepustov, pásmových zádrží.	—	1	1	—
3.17. <i>Generátory striedavého prúdu</i> Otáčanie závitov v magnetickom poli a vytvorený tvar vlny; Činnosť a konštrukcia generátorov striedavého prúdu s otáčavou kotvou a otáčavým pólom; Jednofázové, dvojfázové a trojfázové alternátory; Trojfázové zapojenie do hviezdy a do trojuholníka, ich výhody a použitie; Generátory s permanentným magnetom.	—	2	2	1
3.18. <i>Motory na striedavý prúd</i> Konštrukcia, princíp činnosti a charakteristiky: synchronných a indukčných motorov jednofázových a viacfázových; Spôsoby riadenia rýchlosti a smeru otáčania; Spôsoby vytvárania točivého poľa: kondenzátorom, induktorom, tieneným pólom a deleným pólom.	—	2	2	1

MODUL 4. ZÁKLADY ELEKTRONIKY

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
4.1. <i>Polovodiče</i>				
4.1.1. <i>Diódy</i>				
a) Symboly diódy; Charakteristiky a vlastnosti diódy; Diódy v sériovom a paralelnom zapojení; Hlavné charakteristiky a použitie kremikových riadených usmerňovačov (tyristorov), diód vyžarujúcich svetlo, fotoelektricky vodivých diód, varistorov, usmerňovacích diód; Funkčné testy diód.	—	2	2	1
b) Materiály, elektrónové usporiadanie, elektrické vlastnosti; Materiály typu P a N: vplyv nečistôt na vodivosť, majoritné a minoritné znaky; PN prechod v polovodiči, vznik potenciálu na PN prechode bez predpätia a pri predpätí v priepustnom a nepriepustnom smere; Parametre diódy: špičkové napätie v závernom smere, maximálny prúd v priepustnom smere, teplota, frekvencia, zvodový prúd, strata výkonu; Činnosť a funkcia diód v týchto obvodoch: odrezávací obvod, spínací obvod, jednocestné a dvojcestné usmerňovače, zdvojovače a strojovače napätia; Podrobná činnosť a charakteristiky týchto zariadení: kremikový riadený usmerňovač (tyristor), dióda vyžarujúca svetlo, Shottkyho dióda, fotodióda, varistor, reaktančná dióda, Zenerova dióda.	—	—	2	—

▼ B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
4.1.2. <i>Tranzistory</i>				
a) Symboly tranzistorov; Popis komponentov a orientácia; Charakteristiky a vlastnosti tranzistorov.	—	1	2	1
b) Konštrukcia a funkcia tranzistorov typu PNP a NPN; Konfigurácia bázy, kolektora a emitora; Testovanie tranzistorov; Základné hodnotenie iných typov tranzistorov a ich použitie; Použitie tranzistorov: triedy zosilňovačov (A, B, C); Jednoduché obvody zahŕňajúce: predpätie, zrušenie väzby, spätnú väzbu a stabilizáciu; Princípy viacstupňového obvodu: kaskádový, dvojčinný, oscilátory, multivibrátory, klopné obvody.	—	—	2	—
4.1.3. <i>Integrované obvody</i>				
a) Popis a činnosť logických a lineárnych obvodov/operačných zosilňovačov.	—	1	—	1
b) Popis a činnosť logických a lineárnych obvodov; Úvod do činnosti a funkcie operačných zosilňovačov používaných ako: integrátor, derivátor, napäťový sledovač, komparátor; Činnosť a metódy zapojenia zosilňovacích stupňov: odporové, kapacitné, indukčné (transformátorové), induktívno odporové (IR), priame; Výhody a nevýhody kladnej a zápornej spätnej väzby.	—	—	2	—
4.2. <i>Dosky s plošnými spojmi</i> Popis a použitie dosiek s plošnými spojmi.	—	1	2	—
4.3. <i>Servomechanizmy</i>				
a) Pochopenie týchto pojmov: systémy s otvorenou a uzavretou slučkou, spätná väzba, vlečná regulácia, analógové prevodníky; Princípy činnosti a použitie nasledovných komponentov/charakteristických znakov synchronných systémov: rozkladače, diferenciály, ovládanie a krútiaci moment, transformátory, indukčné a kapacitné vysielače.	—	1	—	—
b) Pochopenie týchto pojmov: systémy s otvorenou a uzavretou slučkou, vlečná regulácia, servomechanizmus, analógový prevodník, nastavenie nuly, tlmenie, spätná väzba, mŕtve pásmo; Konštrukcia, činnosť a použitie týchto komponentov synchronných systémov: rozkladače, diferenciály, ovládanie a krútiaci moment, transformátory typu E a I, indukčné vysielače, kapacitné vysielače, synchronne vysielače; Poruchy servomechanizmov, zmena synchronizácie fázy, nestabilná synchronizácia.	—	—	2	—

MODUL 5. DIGITÁLNE TECHNIKY/ELEKTRONICKÉ PRÍSTROJOVÉ SYSTÉMY

	ÚROVEŇ				
	A	B1 – 1 B1 – 3	B1 – 2 B1 – 4	B2	B3
5.1. <i>Elektronické prístrojové systémy</i> Typické usporiadanie systémov a rozmiestnenie elektronických prístrojových systémov v kabíne.	1	2	2	3	1
5.2. <i>Číselné sústavy</i> Číselné sústavy: dvojková, osmičková a hexadecimálna; Predvedenie prevodu medzi desiatkovou a dvojkovou, osmičkovou a hexadecimálnou sústavou a naopak.	—	1	—	2	—
5.3. <i>Prepočet údajov</i> Analogové dáta, číslicové dáta; Činnosť a použitie analogovo číslicových a číslicovo analogových prevodníkov, vstupy a výstupy, obmedzenie rôznych typov.	—	1	—	2	—
5.4. <i>Zbernica dát</i> Činnosť zbernic dát v lietadlových systémoch vrátane znalostí ARINC a iných technických podmienok. Sieť/Ethernet lietadla	—	2	—	2	—
5.5. <i>Logické obvody</i> a) Identifikácia bežných symbolov logického obvodu, tabuliek a ekvivalentných obvodov; Aplikácie použité v lietadlových systémoch, schematické diagramy. b) Interpretácia logických diagramov.	—	2	—	2	1
5.6. <i>Základná štruktúra počítača</i> a) Počítačová terminológia (vrátane pojmov bit, byte, software, hardware, CPU, IC a rôzne pamäťové zariadenia ako RAM, ROM, PROM); Počítačová technológia (tak, ako sa používa v systémoch lietadla). b) Terminológia týkajúca sa počítača; Činnosť, rozmiestnenie a prepojenie hlavných komponentov v mikro-počítači vrátane ich prislúchajúcich zbernicových systémov; Informácie obsiahnuté v jednoadresových a viaceadresových príkazoch; Pojmy súvisiace s pamäťou; Činnosť typických pamäťových zariadení; Činnosť, výhody a nevýhody rôznych systémov uchovávaní dát.	1	2	—	—	—
5.7. <i>Mikroprocesory</i> Vykonávané funkcie a celková činnosť mikroprocesorov; Základná činnosť každého z týchto prvkov mikroprocesora: riadiaca a procesorová jednotka, hodiny, register, aritmetická logická jednotka.	—	—	—	2	—

▼ B

	ÚROVEŇ				
	A	B1 – 1 B1 – 3	B1 – 2 B1 – 4	B2	B3
5.8. <i>Integrované obvody</i>	—	—	—	2	—
Činnosť a použitie kódovacích a dekodovacích zariadení;					
Funkcia typov kódovacích zariadení;					
Používanie stredného, veľkého a veľmi veľkého stupňa integrácie.					
5.9. <i>Multiplexovanie</i>	—	—	—	2	—
Činnosť, použitie a označovanie multiplexorov a demultiplexorov v logických schémach.					
5.10. <i>Optické vlákna</i>	—	1	1	2	—
Výhody a nevýhody prenosu dát optickými vláknami v porovnaní s prenosom cez elektrické vodiče;					
Optické zbernice dát;					
Terminológia týkajúca sa optických vlákien;					
Zakončenia;					
Väzobné členy, riadiace terminály, diaľkové terminály;					
Použitie optických vlákien v systémoch lietadla.					
5.11. <i>Elektronické displeje</i>	—	2	1	2	1
Princípy činnosti bežných typov displejov používaných v moderných lietadlách vrátane elektrónovej obrazovky, displejov so svietiacimi diódami (LED) a tekutými kryštálmi (LCD).					
5.12. <i>Zariadenia citlivé na statickú elektrinu</i>	1	2	2	2	1
Špeciálne zaobchádzanie s komponentmi citlivými na elektrostatické výboje;					
Uvedomenie si nebezpečenstva a možného poškodenia: prostriedky anti-statickej ochrany pre komponenty a osoby.					
5.13. <i>Kontrola riadenia softvéru</i>	—	2	1	2	1
Uvedomenie si obmedzení, požiadaviek na letovú spôsobilosť a možné katastrofické vplyvy nepovolených zmien softvérových programov.					
5.14. <i>Elektromagnetické prostredie</i>	—	2	2	2	1
Vplyv týchto javov na postupy údržby elektronického systému: EMC – Elektromagnetická kompatibilita EMI – Elektromagnetic Interference (elektromagnetické rušenie) HIRF – High Intensity Radiated Field (elektromagnetické pole vysokej intenzity) Blesk/ochrana proti zásahu bleskom.					
5.15. <i>Typické elektronické/digitálne systémy lietadla</i>	—	2	2	2	1

▼B

	ÚROVEŇ				
	A	B1 – 1 B1 – 3	B1 – 2 B1 – 4	B2	B3
<p>Všeobecné usporiadanie typických elektronických/digitálnych systémov lietadla a pridružených zariadení BITE (Built In Test Equipment – zabudované systémy testovania), ako napríklad:</p> <p>a) en pre B1 a B2:</p> <p>ACARS-ARINC Communication and Addressing and Reporting System (Systém komunikácie, adresovania a hlásenia)</p> <p>EICAS-Engine Indication and Crew Alerting System (Indikačný systém motora a systém výstrahy posádke)</p> <p>FBW-Fly by Wire (elektroimpulzové riadenie letu)</p> <p>FMS-Flight Management System (Systém riadenia letu)</p> <p>IRS-Inertial Reference System (Inerciálna súradnicová sústava).</p> <p>b) en pre B1, B2 a B3:</p> <p>ECAM-Electronic Flight Instrument System (Centrálny elektronický systém monitorovania lietadla)</p> <p>EFIS-Electronic Flight Instrument System (Elektronický systém letových prístrojov)</p> <p>GPS-Global Positioning System (Globálny systém určovania polohy)</p> <p>TCAS-Traffic Alert Collision Avoidance System (Výstražný protizrážkový systém)</p> <p>Integrovaná modulárna avionika</p> <p>Kabínové systémy</p> <p>Informačné systémy.</p>					

MODUL 6. MATERIÁLY A KOMPONENTY

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
6.1. <i>Lietadlové materiály – železné</i>				
a) Charakteristiky, vlastnosti a označovanie bežných legovaných ocelí používaných v konštrukcii lietadiel;	1	2	1	2
Tepelné spracovanie a použitie legovaných ocelí.				
b) Testovanie železných materiálov na tvrdosť, pevnosť v ťahu, únavovú pevnosť a odolnosť voči nárazu.	—	1	1	1
6.2. <i>Lietadlové materiály – neželezné</i>				
a) Charakteristiky, vlastnosti a označovanie bežných neželezných materiálov používaných v konštrukcii lietadiel;	1	2	1	2
Tepelné spracovanie a použitie neželezných materiálov;				
b) Testovanie neželezných materiálov na tvrdosť, pevnosť v ťahu, únavovú pevnosť a odolnosť voči nárazu.	—	1	1	1
6.3. <i>Lietadlové materiály – kompozity a nekovy</i>				
6.3.1. <i>Kompozity a nekovy iné než drevo a tkanina</i>				
a) Charakteristiky, vlastnosti a označovanie bežných kompozitných a nekovových materiálov iných než drevo, používaných v konštrukcii lietadiel;	1	2	2	2
Tiesniace materiály a tmely.				

▼B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
b) Zisťovanie porúch/zníženie kvality v kompozitových a nekovových materiáloch; Oprava kompozitných a nekovových materiálov.	1	2	—	2
6.3.2. <i>Drevené konštrukcie</i> Konštrukčné metódy drevených konštrukcií draku; Charakteristiky, vlastnosti a typy dreva a lepidiel používaných v prípade letúnov; Konzervovanie a údržba drevených konštrukcií; Druhy porúch v drevenom materiáli a drevených konštrukciách; Zisťovanie porúch v drevených konštrukciách; Opravy drevených konštrukcií.	1	2	—	2
6.3.3. <i>Poťah z tkaniny</i> Charakteristiky, vlastnosti a typy tkanín používaných u letúnov; Metódy prehliadky tkanín; Druhy porúch v tkaninách; Opravy poťahov z tkaniny.	1	2	—	2
6.4. <i>Korózia</i> a) Chemické princípy; Tvorba korózie, proces galvanizácie, mikrobiologický proces, namáhanie;	1	1	1	1
b) Druhy korózie a ich zisťovanie; Príčiny korózie; Druhy materiálov, náchylnosť ku korózii.	2	3	2	2
6.5. <i>Spojovacie materiály</i>				
6.5.1. <i>Závity skrutiek</i> Označovanie skrutiek; Tvary závitov, rozmery a tolerancie štandardných závitov používaných v lietadlách; Meranie závitov skrutiek.	2	2	2	2
6.5.2. <i>Svorníky, závrtné skrutky a skrutky</i> Typy svorníkov: špecifikácia, identifikácia, označovanie lietadlových skrutiek; medzinárodné normy; Matice: samosvorné, kotvové, štandardné typy; Strojné skrutky: špecifikácie pre lietadlá; Závrtné skrutky: typy a použitie, montáž a demontáž; Závitorezné skrutky a spojovacie kolíky.	2	2	2	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
6.5.3. <i>Uzamykacie zariadenia</i> Poistné plechy a pružinové podložky, poistné podložky, závlačky, poistné matice, drôtová zámka, rýchlozáver, klíny, kľúče, rozperné poistné krúžky, závlačky.	2	2	2	2
6.5.4. <i>Lietadlové nity</i> Typy tuhých a nastrelovacích nitov: špecifikácie a označovanie, tepelné spracovanie.	1	2	1	2
6.6. <i>Potrubia a spoje</i> a) Označovanie a typy pevného a pružného potrubia a ich spojení používané v lietadlách. b) Normalizované spoje pre lietadlové hydraulické, palivové, olejové, pneumatické a vzduchové potrubné systémy.	2 2	2 2	2 1	2 2
6.7. <i>Pružiny</i> Typy, materiály, charakteristiky a použitie pružín.	—	2	1	1
6.8. <i>Ložiská</i> Účel ložísk, zaťaženie, materiál, konštrukcia; Typy ložísk a ich použitie.	1	2	2	1
6.9. <i>Prevody</i> Typy ozubených prevodov a ich použitie; Prevodové pomery, redukčné a multiplikačné prevodové systémy, hnané a hnacie ozubené kolesá, vložené ozubené kolesa, vzory záberu ozubených kolies; Remene a kladky, reťaze a reťazové kolesá.	1	2	2	1
6.10. <i>Riadiace laná</i> Typy lán; Koncové uchytenia, napínanie a kompenzačné zariadenia; Kladky a komponenty lanového systému; Bovdenové laná; Pružné systémy riadenia lietadla.	1	2	1	2
6.11. <i>Elektrické káble a konektory</i> Typy káblov, konštrukcia a charakteristiky; Vysokonapäťové a koaxiálne káble; Lemovanie; Typy konektorov, kolíky, zástrčky, zásuvky, izolanty, menovitý prúd a napätie, spájanie, identifikačné kódy.	1	2	2	2

MODUL 7A. POSTUPY ÚDRŽBY

Poznámka: Tento modul sa nevzťahuje na kategóriu B3. Príslušné témy pre kategóriu B3 sú vymedzené v module 7B.

		ÚROVEŇ		
		A	B1	B2
7.1.	<p><i>Bezpečnostné opatrenia – lietadlo a dielňa</i></p> <p>Aspekty bezpečných pracovných postupov vrátane bezpečnostných opatrení pri práci s elektrickým prúdom, plynmi najmä s kyslíkom, olejmi a chemikáliami.</p> <p>Aj pokyny pri akcii v prípade požiaru alebo inej nehody s výskytom jedného alebo viacerých vyššie uvedených rizík vrátane znalosti hasiacich prostriedkov.</p>	3	3	3
7.2.	<p><i>Dielenské postupy</i></p> <p>Starostlivosť o náradie, kontrola náradia, použitie dielenských materiálov;</p> <p>Rozmery, povolené odchýlky a tolerancie, normy spracovania;</p> <p>Kalibrácia náradia a prístrojov, kalibračné normy.</p>	3	3	3
7.3.	<p><i>Náradie</i></p> <p>Bežné typy ručného náradia;</p> <p>Bežné typy mechanického náradia;</p> <p>Činnosť a použitie presných meracích prístrojov;</p> <p>Mazacie zariadenia a spôsoby mazania;</p> <p>Činnosť, funkcia a použitie všeobecného elektrického testovacieho zariadenia.</p>	3	3	3
7.4.	<p><i>Všeobecné testovacie vybavenie pre avioniku</i></p> <p>Činnosť, funkcia a použitie všeobecného testovacieho vybavenia pre avioniku.</p>	—	2	3
7.5.	<p><i>Technické výkresy, schémy a normy</i></p> <p>Typy výkresov a schémy, symboly, rozmery, tolerancie a zobrazenie;</p> <p>Identifikačné informácie v záhlaví výkresu;</p> <p>Mikrofilm, mikrofiš a počítačové spracovanie;</p> <p>Americká norma ATA 100 (Air Transport Association);</p> <p>Letecké a ďalšie použiteľné normy vrátane normy ISO, AN, MS, NAS a MIL;</p> <p>Schémy zapojenia a schematické diagramy.</p>	1	2	2
7.6.	<p><i>Lícovanie a vôle</i></p> <p>Veľkosti vrtákov pre svorníkové otvory, triedy lícovania;</p> <p>Bežný systém lícovania a vôle;</p> <p>Plán lícovania a vôle pre lietadlá a motory;</p> <p>Limity pre priehyb, krut a opotrebenie;</p> <p>Normalizované metódy pre kontrolu hriadeľov, ložísk a iných častí.</p>	1	2	1

▼ **B**

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B2
<p>7.7. <i>Prepojovací systém el. vedenia (EWIS)</i></p> <p>Vodivosť, izolácia a spôsoby spojovania a testovania;</p> <p>Použitie lemovacieho náradia: ručne a hydraulicky ovládaného;</p> <p>Testovanie lemovaných spojov;</p> <p>Odstránenie a osadenie spojovacieho kolíka;</p> <p>Koaxiálne káble: testovanie a bezpečnostné opatrenia pri inštalácii;</p> <p>Určenie typu vodičov, kritériá ich prehliadky a odolnosť voči poškodeniu;</p> <p>Techniky ochrany elektrických káblov: ohybná izolačná trubica a uchytenie, káblové svorky, ochranné objímky vrátane tepelnej zmršťovacej izolácie, tienenie;</p> <p>Inštalácia, prehliadka, oprava, normy údržby a čistoty prepojovacieho systému elektrických vedení.</p>	1	3	3
<p>7.8. <i>Nitovanie</i></p> <p>Nitované spoje, rozmiestnenie a rozteče nitov;</p> <p>Náradie používané pre nitovanie a zapustenie;</p> <p>Prehliadka nitovaných spojov.</p>	1	2	—
<p>7.9. <i>Rúrky a hadice</i></p> <p>Ohýbanie a tvarovanie/rozširovanie koncov lietadlových rúrok;</p> <p>Prehliadka a testovanie lietadlových rúrok a hadíc;</p> <p>Montáž a upínanie rúrok.</p>	1	2	—
<p>7.10. <i>Pružiny</i></p> <p>Kontrola a testovanie pružín.</p>	1	2	—
<p>7.11. <i>Ložiská</i></p> <p>Testovanie, čistenie a prehliadka ložísk;</p> <p>Požiadavky na mazanie ložísk;</p> <p>Poruchy ložísk a ich príčiny.</p>	1	2	—
<p>7.12. <i>Prevody</i></p> <p>Prehliadka ozubených kolies, vôľa;</p> <p>Prehliadka remeňov a remeníc, reťazí a reťazových kolies;</p> <p>Prehliadka skrutkových zdvihákov, pákových zariadení, dvojčinných ťahadlových systémov.</p>	1	2	—

▼ B

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B2
7.13. <i>Riadiace laná</i>	1	2	—
Kovanie koncových upevnení;			
Prehliadka a testovanie riadiacich lán;			
Bovdenové laná; pružné systémy riadenia lietadla.			
7.14. <i>Zaobchádzanie s materiálom</i>			
7.14.1. <i>Plechy</i>	—	2	—
Vyznačenie a výpočet prídavkov na ohyb;			
Klampiarske práce vrátane ohýbania a tvarovania;			
Prehliadka klampiarskych prác.			
7.14.2. <i>Kompozitné a nekovové materiály</i>	—	2	—
Spôsoby spojovania;			
Poveternostné podmienky;			
Metódy prehliadky.			
7.15. <i>Zváranie, tvrdé spájkovanie, mäkké spájkovanie a lepenie</i>			
a) Spôsoby mäkkého spájkovania; prehliadka mäkko spájkovaných spojov.	—	2	2
b) Spôsoby zvárania a tvrdého spájkovania;	—	2	—
Prehliadka zváraných a tvrdo spájkovaných spojov;			
Spôsoby lepenia a prehliadka lepených spojov.			
7.16. <i>Hmotnosť a vyváženie lietadla</i>			
a) Výpočet medzných hodnôt ťažiska/vyváženie: použitie príslušných dokumentov.	—	2	2
b) Príprava lietadla na váženie;	—	2	—
Váženie lietadla.			
7.17. <i>Manipulácia s lietadlom a skladovanie</i>	2	2	2
Rolovanie a s tým súvisiace bezpečnostné opatrenia;			
Zdvíhanie lietadla, zaklinovanie, zaistenie a s tým súvisiace bezpečnostné opatrenia;			
Spôsoby skladovania lietadiel;			
Postupy tankovania/vypúšťania paliva;			
Postupy odmrazovania/ochrany proti námraze;			
Elektrické, hydraulické a pneumatické pozemné zdroje;			
Vplyvy prostredia na manipuláciu s lietadlom a prevádzku lietadla.			

▼ **B**

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B2
7.18. <i>Demontáž, prehliadka, oprava a techniky montáže</i>			
a) Typy porúch a metódy vizuálnej prehliadky; Odstránenie korózie, posúdenie a opätovná ochrana.	2	3	3
b) Všeobecné metódy opráv, príručka opráv konštrukcie; Starnutie, programy kontroly únavy a korózie materiálu.	—	2	—
c) Nedeštruktívne metódy prehliadky vrátane kapilárnej, röntgenovej metódy, metódy vírivých prúdov, ultrazvukovej a boroskopickéj metódy.	—	2	1
d) Techniky demontáže a montáže.	2	2	2
e) Techniky lokalizácie porúch.	—	2	2
7.19. <i>Neobvyklé udalosti</i>			
a) Prehliadka po zásahu bleskom a vystavení vysokej radiácii.	2	2	2
b) Prehliadka po neobvyklých udalostiach ako je tvrdé pristátie a prelet turbulenciou.	2	2	—
7.20. <i>Postupy údržby</i>	1	2	2
Plánovanie údržby;			
Postupy modifikácie;			
Postupy skladovania;			
Postupy osvedčovania a uvoľňovania do prevádzky;			
Prepojenie s prevádzkou lietadla;			
Prehliadka údržby/riadenie kvality/zabezpečenie kvality;			
Dodatočné postupy údržby;			
Kontrola komponentov s obmedzenou životnosťou.			

MODUL 7B. POSTUPY ÚDRŽBY

Poznámka: Rozsah tohto modulu musí odrážať technológiu letúnov zodpovedajúcich kategórii B3.

	ÚROVEŇ
	B3
7.1. <i>Bezpečnostné opatrenia – lietadlo a dielňa</i>	3
Aspekty bezpečných pracovných postupov vrátane bezpečnostných opatrení pri práci s elektrickým prúdom, plynmi najmä s kyslíkom, olejmi a chemikáliami.	
Takisto pokyny pri akcii v prípade požiaru alebo inej nehody s výskytom jedného alebo viacerých vyššie uvedených rizík vrátane znalosti hasiacich prostriedkov.	

▼ B

		ÚROVEŇ
		B3
7.2.	<i>Dielské postupy</i>	3
	Starostlivosť o náradie, kontrola náradia, použitie dielských materiálov;	
	Rozmery, povolené odchýlky a tolerancie, normy spracovania;	
	Kalibrácia náradia a prístrojov, kalibračné normy.	
7.3.	<i>Náradie</i>	3
	Bežné typy ručného náradia;	
	Bežné typy mechanického náradia;	
	Činnosť a použitie presných meracích prístrojov;	
	Mazacie zariadenia a spôsoby mazania;	
	Činnosť, funkcia a použitie všeobecného elektrického testovacieho zariadenia.	
7.4.	<i>Všeobecné testovacie vybavenie pre avioniku</i>	—
	Činnosť, funkcia a použitie všeobecného testovacieho vybavenia pre avioniku.	
7.5.	<i>Technické výkresy, schémy a normy</i>	2
	Typy výkresov a schémy, symboly, rozmery, tolerancie a zobrazenie;	
	Identifikačné informácie v záhlaví výkresu;	
	Mikrofilm, mikrofiš a počítačové spracovanie;	
	Americká norma ATA 100 (Air Transport Association);	
	Letecké a ďalšie použiteľné normy vrátane normy ISO, AN, MS, NAS a MIL;	
	Schémy zapojenia a schematické diagramy.	
7.6.	<i>Lícovanie a vôle</i>	2
	Veľkosti vrtákov pre svorníkové otvory, triedy lícovania;	
	Bežný systém lícovania a vôlí;	
	Plán lícovania a vôlí pre lietadlá a motory;	
	Limity pre priehyb, krut a opotrebenie;	
	Normalizované metódy pre kontrolu hriadeľov, ložísk a iných častí.	

▼ B

		ÚROVEŇ
		B3
7.7.	<p><i>Elektrické káble a konektory</i></p> <p>Vodivosť, izolácia a spôsoby spojovania a testovania;</p> <p>Použitie lemovacieho náradia: ručne a hydraulicky ovládaného;</p> <p>Testovanie lemovaných spojov;</p> <p>Odstránenie a osadenie spojovacieho kolíka;</p> <p>Koaxiálne káble: testovanie a bezpečnostné opatrenia pri inštalácii;</p> <p>Techniky ochrany elektrických káblov: ohybná izolačná trubica a uchytenie, káblové svorky, ochranné objímky vrátane tepelnej zmršťovacej izolácie, tienenie.</p>	2
7.8.	<p><i>Nitovanie</i></p> <p>Nitované spoje, rozmiestnenie a rozteče nitov;</p> <p>Náradie používané pre nitovanie a zapustenie;</p> <p>Prehliadka nitovaných spojov.</p>	2
7.9.	<p><i>Rúrky a hadice</i></p> <p>Ohýbanie a tvarovanie/rozširovanie koncov lietadlových rúrok;</p> <p>Prehliadka a testovanie lietadlových rúrok a hadíc;</p> <p>Montáž a upínanie rúrok.</p>	2
7.10.	<p><i>Pružiny</i></p> <p>Prehliadka a testovanie pružín.</p>	1
7.11.	<p><i>Ložiská</i></p> <p>Testovanie, čistenie a prehliadka ložísk;</p> <p>Požiadavky na mazanie ložísk;</p> <p>Poruchy ložísk a ich príčiny.</p>	2
7.12.	<p><i>Prevody</i></p> <p>Prehliadka ozubených kolies, vôľa;</p> <p>Prehliadka remeňov a remení, reťazí a reťazových kolies;</p> <p>Prehliadka skrutkových zdvihákov, pákových zariadení, dvojčinných ťahadlových systémov.</p>	2
7.13.	<p><i>Riadiace laná</i></p> <p>Kovanie koncových upevnení;</p> <p>Prehliadka a testovanie riadiacich lán;</p> <p>Bovdenové laná; pružné systémy riadenia lietadla.</p>	2
7.14.	<p><i>Zaobchádzanie s materiálom</i></p>	
7.14.1.	<p><i>Plechý</i></p> <p>Vyznačenie a výpočet prídavkov na ohyb;</p> <p>Klampiarske práce vrátane ohýbania a tvarovania;</p> <p>Prehliadka klampiarskych prác.</p>	2

▼ B

	ÚROVEŇ
	B3
7.14.2. <i>Kompozitné a nekovové materiály</i>	2
Spôsoby spojovania;	
Poveternostné podmienky;	
Metódy prehliadky.	
7.15. <i>Zváranie, tvrdé spájkovanie, mäkké spájkovanie a lepenie</i>	
a) Spôsoby mäkkého spájkovania; prehliadka mätko spájkovaných spojov.	2
b) Spôsoby zvárania a tvrdého spájkovania;	2
Prehliadka zváraných a tvrdo spájkovaných spojov;	
Spôsoby lepenia a prehliadka lepených spojov.	
7.16. <i>Hmotnosť a vyváženie lietadla</i>	
a) Výpočet medzných hodnôt ťažiska/vyváženie: použitie príslušných dokumentov.	2
b) Príprava lietadla na váženie;	2
Váženie lietadla.	
7.17. <i>Manipulácia s lietadlom a skladovanie</i>	2
Rolovanie a s tým súvisiace bezpečnostné opatrenia;	
Zdvíhanie lietadla, zaklinovanie, zaistenie a s tým súvisiace bezpečnostné opatrenia;	
Spôsoby skladovania lietadiel;	
Postupy tankovania/vypúšťania paliva;	
Postupy odmrazovania/ochrany proti námraze;	
Elektrické, hydraulické a pneumatické pozemné zdroje;	
Vplyvy prostredia na manipuláciu s lietadlom a prevádzku lietadla.	
7.18. <i>Demontáž, prehliadka, oprava a techniky montáže</i>	
a) Typy porúch a metódy vizuálnej prehliadky;	3
Odstránenie korózie, posúdenie a opätovná ochrana.	
b) Všeobecné metódy opráv, príručka opráv konštrukcie;	2
Starnutie, programy kontroly únavy a korózie materiálu.	
c) Nedeštruktívne metódy prehliadky vrátane kapilárnej, röntgenovej metódy, metódy vírivých prúdov, ultrazvukovej a boroskopkej metódy.	2
d) Techniky demontáže a montáže.	2
e) Techniky lokalizácie porúch.	2
7.19. <i>Neobvyklé udalosti</i>	
a) Prehliadka po zásahu bleskom a vystavení vysokej rádiácii.	2
b) Prehliadka po neobvyklých udalostiach ako je tvrdé pristátie a prelet turbulenciou.	2

▼ B

	ÚROVEŇ
	B3
7.20. <i>Postupy údržby</i> Plánovanie údržby; Postupy modifikácie; Postupy skladovania; Postupy osvedčovania a uvoľňovania do prevádzky; Prepojenie s prevádzkou lietadla; Prehliadka údržby/riadenie kvality/zabezpečenie kvality; Dodatočné postupy údržby; Kontrola komponentov s obmedzenou životnosťou.	2

MODUL 8. ZÁKLADY AERODYNAMIKY

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
8.1. <i>Fyzika atmosféry</i> Medzinárodná štandardná atmosféra (ISA), použitie v aerodynamike.	1	2	2	1
8.2. <i>Aerodynamika</i> Prúdenie vzduchu okolo telesa; Medzná vrstva, laminárne a turbulentné prúdenie, voľné prúdenie, relatívne prúdenie, zošíkmenie prúdu, vírivé prúdenie, stagnácia; Pojmy: zakrivenie, hĺbka profilu, stredná aerodynamická hĺbka profilu, profilový odpor profilu (škodlivý), indukovaný odpor, tlakový stred, uhol nábehu, nabiehajúci a odtekajúci prúd, štiňlosťný pomer (aerodynamická jemnosť), tvar a štiňlosť krídla; Ťah, hmotnosť, výslednica aerodynamických síl; Vznik vztlaku a odporu: uhol nábehu, koeficient aerodynamického vztlaku, koeficient aerodynamického odporu, polárna krivka, pádová rýchlosť; Znečistenie aerodynamických plôch vrátane ľadu, snehu, námrazy.	1	2	2	1
8.3. <i>Teória letu</i> Vzájomný vzťah medzi vztlakom, hmotnosťou, ťahom a odporom; Kľzavosť; Ustálené lety, výkony; Teória zákruty; Vplyv faktoru zaťaženia: pádová rýchlosť, letová obálka a konštrukčné obmedzenia; Zvýšenie vztlaku.	1	2	2	1
8.4. <i>Letová stabilita a dynamika</i> Pozdĺžna, priečna a smerová stabilita (aktívna a pasívna).	1	2	2	1

▼B

MODUL 9A. ĽUDSKÉ FAKTORY

Poznámka: Tento modul sa nevzťahuje na kategóriu B3. Príslušné témy pre kategóriu B3 sú vymedzené v module 9B.

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B2
9.1. <i>Všeobecne</i>	1	2	2
Potreba zohľadnenia ľudského faktora;			
Incidenty zapríčinené ľudským faktorom/ľudskou chybou;			
„Murphyho“ zákon.			
9.2. <i>Ľudská výkonnosť a obmedzenia</i>	1	2	2
Zrak;			
Sluch;			
Spracovanie informácií;			
Pozornosť a vnímanie;			
Pamäť;			
Klaustrofóbia a fyzický vzrast.			
9.3. <i>Sociálna psychológia</i>	1	1	1
Zodpovednosť: individuálna a skupinová;			
Motivácia a demotivácia;			
Tlak na vyrovnanie sa s okolím;			
„Kultúrne“ problémy;			
Tímová práca;			
Riadenie, dozor a vedenie.			
9.4. <i>Faktory ovplyvňujúce výkonnosť</i>	2	2	2
Telesná kondícia/zdravie;			
Stres: vyplývajúci z domáceho a pracovného prostredia;			
Časový tlak a lehoty;			
Pracovné zaťaženie: preťaženie a nevyťaženosť;			
Spánok a únava, práca na zmeny;			
Alkohol, lieky, užívanie drog.			
9.5. <i>Fyzické prostredie</i>	1	1	1
Hluk a výpary;			
Osvetlenie;			
Podnebie a teplota;			
Pohyb a vibrácie;			
Pracovné prostredie.			
9.6. <i>Úlohy</i>	1	1	1
Fyzická práca;			
Opakované úlohy;			
Vizuálna prehliadka;			
Zložité systémy.			

▼ **B**

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B2
9.7. <i>Komunikácia</i> V rámci tímu a medzi tímami; Pracovný zápis a záznam; Aktualizácia, platnosť; Šírenie informácií.	2	2	2
9.8. <i>Ludská chyba</i> Modely a teórie chýb; Typy chýb pri úlohách údržby; Dôsledky chýb (napr. nehody); Predchádzanie chybám a ich náprava.	1	2	2
9.9. <i>Riziká na pracovisku</i> Rozpoznávanie rizík a predchádzanie rizikám; Riešenie núdzových prípadov.	1	2	2

MODUL 9B. ĽUDSKÉ FAKTORY

Poznámka: Rozsah tohto modulu musí odrážať menej náročné prostredie údržby v prípade držiteľov preukazu spôsobilosti B3.

	ÚROVEŇ
	B3
9.1. <i>Všeobecne</i> Potreba zohľadnenia ľudského faktora; Incidenty zapríčinené ľudským faktorom/ľudskou chybou; „Murphyho“ zákon.	2
9.2. <i>Ľudská výkonnosť a obmedzenia</i> Zrak; Sluch; Spracovanie informácií; Pozornosť a vnímanie; Pamäť; Klaustrofóbia a fyzický vzrast.	2
9.3. <i>Sociálna psychológia</i> Zodpovednosť: individuálna a skupinová; Motivácia a demotivácia; Tlak na vyrovnanie sa s okolím; „Kultúrne“ problémy; Tímová práca; Riadenie, dozor a vedenie.	1
9.4. <i>Faktory ovplyvňujúce výkonnosť</i> Telesná kondícia/zdravie; Stres: vyplývajúci z domáceho a pracovného prostredia; Časový tlak a lehoty; Pracovné zaťaženie: preťaženie a nevyťaženosť;	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ			
	B3			
Spánok a únava, práca na smeny; Alkohol, lieky, užívanie drog.				
9.5. <i>Fyzické prostredie</i> Hluk a výpary; Osvetlenie; Podnebie a teplota; Pohyb a vibrácie; Pracovné prostredie.				1
9.6. <i>Úlohy</i> Fyzická práca; Opakované úlohy; Vizuálna prehliadka; Zložité systémy.				1
9.7. <i>Komunikácia</i> V rámci tímu a medzi tímami; Pracovný zápis a záznam; Aktualizácia, platnosť; Šírenie informácií.				2
9.8. <i>Ludská chyba</i> Modely a teórie chýb; Typy chýb pri úlohách údržby; Dôsledky chýb (napr. nehody); Predchádzanie chybám a ich náprava.				2
9.9. <i>Riziká na pracovisku</i> Rozpoznávanie rizík a predchádzanie rizikám; Riešenie núdzových prípadov.				2

MODUL 10. LETECKÁ LEGISLATÍVA

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
10.1. <i>Regulačný rámec</i> Úloha Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo (ICAO); Úloha Európskej komisie; Úloha EASA; Úloha členských štátov a národných leteckých orgánov; Nariadenie (ES) č. 216/2008 a jeho vykonávacie pravidlá – nariadenia (EÚ) č. 748/2012 a (EÚ) č. 1321/2014; Vzťahy medzi rôznymi prílohami (časti) ako časť 21, časť M, časť 145, časť 66, časť 147 a nariadením (EÚ) č. 965/2012.	1	1	1	1
10.2. <i>Osvedčujúci personál – údržba</i> Podrobné pochopenie časti 66.	2	2	2	2
10.3. <i>Organizácia s povolením na údržbu</i> Podrobné pochopenie časti 145 a časti M podčasti F.	2	2	2	2

▼ B

	ÚROVEŇ			
	A	B1	B2	B3
10.4. <i>Letová prevádzka</i>	1	1	1	1
Všeobecné pochopenie nariadenia (EÚ) č. 965/2012;				
Osvedčenia leteckých prevádzkovateľov;				
Zodpovednosť leteckých prevádzkovateľov, najmä v súvislosti so zachovaním letovej spôsobilosti a údržbou;				
Program údržby lietadla;				
MEL//CDL;				
Dokumenty, ktoré majú byť na palube;				
Označovanie lietadiel (značky).				
10.5. <i>Osvedčovanie lietadiel, súčastí a zariadení</i>				
a) Všeobecne	—	1	1	1
Všeobecné pochopenie časti 21 a špecifikácií osvedčovania EASA CS-23, 25, 27, 29.				
b) Dokumenty	—	2	2	2
Osvedčenie o letovej spôsobilosti; osvedčenia o letovej spôsobilosti s obmedzeniami a letové povolenie;				
Osvedčenie o registrácii;				
Hlukové osvedčenie;				
Rozpis hmotností;				
Preukaz spôsobilosti a povolenie na prevádzku rádiostanice.				
10.6. <i>Zachovanie letovej spôsobilosti</i>	2	2	2	2
Podrobné pochopenie ustanovení časti 21 týkajúcich sa zachovania letovej spôsobilosti.				
Podrobné pochopenie časti M.				
10.7. <i>Príslušné vnútroštátne a medzinárodné požiadavky na</i> (ak nie sú nahradené požiadavkami EÚ)				
a) Programy údržby, kontroly a prehliadky údržby;	1	2	2	2
Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti;				
Servisné správy, servisné informácie výrobcov;				
Modifikácie a opravy;				
Dokumentácia údržby: príručky údržby, príručka na opravu draku, ilustrovaný katalóg častí atď.;				
Len pre preukazy A až B2:				
Základný zoznam minimálneho vybavenia, zoznam minimálneho vybavenia, zoznamy odchýliek na odbavenie.				
b) Zachovanie letovej spôsobilosti;	—	1	1	1
Minimálne požiadavky na vybavenie – skúšobné lety;				
Len pre preukazy B1 a B2:				
ETOPS, požiadavky na údržbu a odbavenie lietadla;				
Prevádzka za každého počasia, prevádzka kategórie 2/3.				

MODUL 11A. AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY TURBÍNOVÝCH LETÚNOV

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
11.1. <i>Teória letu</i>		
11.1.1. <i>Aerodynamika letúna a riadenie letu</i>	1	2
Činnosť a účinok:	—	—
— priečne riadenie: krídelka a spoilery,		
— pozdĺžne riadenie: výškové kormidlá, stabilizátory, stabilizátory s meniteľným uhlom nastavenia a usporiadaním „kačica“,		
— smerové riadenie, obmedzovače smerového kormidla,		
Riadenie s použitím elevónov a plôch smerového kormidla;		
Zariadenie na zvýšenie vzlaku, štrbiny, sloty, klapky, flaperony;		
Zariadenie na zvýšenie odporu, spoilery, rušiče vzlaku, aerodynamické brzdy;		
Účinky aerodynamického hrebeňa na krídle, nábežných hrán so zubom;		
Využívanie medznej vrstvy, víriče, blokovacie klíny alebo zariadenia na nábežnej hrane;		
Činnosť a vplyv vyvažovacích plôšok; vyvažovacie a zaťažovacie plôšky, servoplôšky, pružinové plôšky, hmotové vyváženie, vychýlenie kormidla, plôšky aerodynamického vyváženia.		
11.1.2. <i>Let za vysokých rýchlostí</i>	1	2
Rýchlosť zvuku, podzvukový let, transsonický let, nadzvukový let;		
Machovo číslo, kritické Machovo číslo, rázové odtrhnutie prúdu, rázová vlna, aerodynamický ohrev, pravidlo plôch;		
Factory ovplyvňujúce prúdenie vzduchu v okolí vstupov motorov lietadiel lietajúcich vysokými rýchlosťami;		
Vplyv kladnej šípovitosti krídel na kritické Machovo číslo.		
11.2. <i>Konštrukcie draku – všeobecné koncepcie</i>		
a) Požiadavky letovej spôsobilosti na pevnosť konštrukcie;	2	2
Klasifikácia konštrukcií, primárna, sekundárna, terciárna;		
Koncepcia konštrukcie bezpečnej pri poruche, konštrukcie so spoľahlivou životnosťou, konštrukcie s prípustným poškodením;		
Systémy označovania podľa zón a bodov;		
Namáhanie, deformácia, ohyb, tlak, strih, krut, ťah, obvodové napätie, únava;		

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
<p>Opatrenia týkajúce sa odtoku a vetrania;</p> <p>Opatrenia týkajúce sa inštalovania systémov;</p> <p>Opatrenia týkajúce sa ochrany proti zásahu bleskom;</p> <p>Stmelenie (lepenie) lietadla.</p> <p>b) Metódy konštrukcie: trupu s nosným potťahom, formovacie rebrá, pozdĺžne výstuhy, pozdĺžniky, priečky, rámové priečky, vystuženie, vzpery, spoje, nosníky, podlahové konštrukcie, spevnenie, druhy potťahov, protikorózna ochrana, uchytenie krídla, chvostových plôch a motorov;Techniky montáže konštrukcie: nitovanie, skrutkové spoje, stmelovanie (lepenie);</p> <p>Metódy povrchovej ochrany ako je chromátovanie, eloxovanie, lakovanie;</p> <p>Čistenie povrchu;</p> <p>Symetria konštrukcie: metódy kontroly zarovnania a symetrie.</p>	1	2
11.3. <i>Konštrukcie draku – letúne</i>		
11.3.1. <i>Trup (ATA 52/53/56)</i>	1	2
<p>Konštrukcia a pretlakové tesnenie;</p> <p>Krídlo, stabilizátor, pylón a uchytenie podvozku;</p> <p>Inštalovanie sedadiel a systém nakladania nákladu;</p> <p>Dvere a núdzové východy: konštrukcia, mechanizmy, ovládacie a bezpečnostné zariadenia;</p> <p>Konštrukcie a mechanizmy okien a čelného skla.</p>		
11.3.2. <i>Krídla (ATA 57)</i>	1	2
<p>Konštrukcia;</p> <p>Uloženie paliva;</p> <p>Uchytenie pristávacieho zariadenia, pylónu, riadiacich plôch a prostriedkov na zvýšenie vztlaku/odporu.</p>		
11.3.3. <i>Stabilizátory (ATA 55)</i>	1	2
<p>Konštrukcia;</p> <p>Uchytenie riadiacich plôch.</p>		
11.3.4. <i>Riadiace plochy (ATA 55/57)</i>	1	2
<p>Konštrukcia a uchytenie;</p> <p>Vyváženie – hmotové a aerodynamické.</p>		
11.3.5. <i>Gondoly/pylóny (ATA 54)</i>	1	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
Gondoly/pylóny; — konštrukcia, — protipožiarne priečky, — uloženie motora.	—	—
11.4. <i>Klimatizácia a pretlakovanie kabíny (ATA 21)</i>		
11.4.1. <i>Prívod vzduchu</i> Zdroje prívodu vzduchu vrátane odoberania vzduchu z motora, APU a pozemného vozíka.	1	2
11.4.2. <i>Klimatizácia</i> Klimatizačné systémy; Mechanizmy na obeh vzduchu a vodných pár; Rozvodné systémy; Systém regulácie obehu, teploty a vlhkosti.	1	3
11.4.3. <i>Pretlakovanie</i> Systémy pretlakovania; Regulácia a indikovanie vrátane regulačných a bezpečnostných ventilov; Regulátory tlaku v kabíne.	1	3
11.4.4. <i>Bezpečnostné a výstražné zariadenia</i> Ochranné a výstražné zariadenia.	1	3
11.5. <i>Prístrojové systémy/systémy avioniky</i>		
11.5.1. <i>Prístrojové systémy (ATA 31)</i> Pitotstatické: výškomer, rýchlomer, variometer; Gyroskopické: umelý horizont, ukazovateľ letovej polohy, ukazovateľ smeru, ukazovateľ horizontálnej situácie, zatáčkomer s relatívnym priečnym sklonomerom, koordinátor zatáčania; Kompasy: s priamym odčítaním, s diaľkovým odčítaním; Ukazovateľ uhla nábehu, systémy signalizácie preťaženia; Sklenený kokpit; Ďalšie indikačné systémy lietadla.	1	2
11.5.2. <i>Systémy avioniky</i>	1	1

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
Základné princípy usporiadania systémov a ich činnosť: — automatický let (ATA 22), — komunikácie (ATA 23), — navigačné systémy (ATA 34).	—	—
11.6. <i>Elektrický systém (ATA 24)</i> Inštalovanie a prevádzka batérií; Výroba jednosmerného prúdu; Výroba striedavého prúdu; Núdzová výroba elektrickej energie; Regulácia napätia; Rozvod energie; Meniče, transformátory, usmerňovače; Ochrana obvodu; Externé/pozemné zdroje.	1	3
11.7. <i>Vybavenie a zariadenie (ATA 25)</i> a) Požiadavky na núdzové vybavenie; Sedadlá, bezpečnostné popruhy a pásy. b) Usporiadanie kabíny; Usporiadanie vybavenia; Inštalovanie vybavenia kabíny; Zábavné zariadenie v kabíne; Inštalovanie palubnej kuchyne; Vybavenie na manipuláciu s nákladom a jeho upevnenie; Schody.	2 1	2 1
11.8. <i>Protipožiarna ochrana (ATA 26)</i> a) Systémy detekcie požiaru a dymu a výstražné systémy; Hasiace systémy; Skúšky systémov. b) Prenosné hasiace prístroje.	1 1	3 1
11.9. <i>Riadenie letu (ATA 27)</i>	1	3

▼ **B**

		ÚROVEŇ	
		A1	B1.1
	Primárne ovládače: krídlielka, výškové kormidlo, smerové kormidlo, spoiler; Ovládač vyvažovacej plôšky; Aktívne vyváženie lietadla; Zariadenia na zvýšenie vztlaku; Rušenie vztlaku, aerodynamické brzdy; Obsluha systémov: ručné, hydraulické, pneumatické, elektrické, systém elektroimpulzného riadenia; Umelý cit v riadení, tlmič kmitov okolo zvislej osi, systém vyváženia podľa Machovho čísla, obmedzovač výchylky smerového kormidla, blokovanie kormidla; Vyváženie a vstrojenie; Systém ochrany pred pádom/výstražný systém.		
11.10.	<i>Palivový systém (ATA 28)</i> Usporiadanie systému; Palivové nádrže; Systémy dodávky paliva; Vypúšťanie paliva za letu, odvzdušňovanie palivového systému a vyprázdňovanie; Prečerpávanie a presun; Indikácie a výstrahy; Dopĺňovanie a odčerpávanie paliva; Palivové systémy s pozdĺžnym vyvážením.	1	3
11.11.	<i>Hydraulika (ATA 29)</i> Usporiadanie systému; Hydraulické kvapaliny; Hydraulické nádrže a akumulátory; Vytváranie tlaku: elektricky, mechanicky, pneumaticky; Vytváranie núdzového tlaku; Filtre; Regulácia tlaku; Rozvod energie;	1	3

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
Indikačné a výstražné systémy; Prepojenie s inými systémami.		
11.12. <i>Ochrana proti námraze a dažďu (ATA 30)</i>	1	3
Tvorba námrazy, klasifikácia a detekcia; Protinámrazové systémy: elektrické, teplovzdušné a chemické; Systémy odmrazovania: elektrické, teplovzdušné, pneumatické a chemické; Ochrana proti dažďu; Ohrev snímačov a drenáží; Systémy stieračov.		
11.13. <i>Pristávacie zariadenie (ATA 32)</i>	2	3
Konštrukcia, absorbovanie nárazu; Systémy vysúvania a zasúvania podvozku: normálne a núdzové; Indikácia a výstraha; Kolesá, brzdy, protisklzové systémy a automatické brzdy; Pneumatiky; Riadenie; Snímanie lietadlo-zem.		
11.14. <i>Svetlá (ATA 33)</i>	2	3
Vonkajšie: navigačné, protizrážkové, pristávacie, rolovacie, na námrazu; Vnútoré: osvetlenie kabíny, pilotného priestoru, nákladového priestoru; Núdzové osvetlenie.		
11.15. <i>Kyslík (ATA 35)</i>	1	3
Usporiadanie systému: pilotný priestor, kabína; Zdroje, uloženie, doplňovanie a rozvod; Regulácia dodávky; Indikácie a výstrahy.		
11.16. <i>Pneumatický/vákuový systém (ATA 36)</i>	1	3
Usporiadanie systému; Zdroje: motor/APU, kompresory, zásobníky, pozemné zdroje;		

▼ B

		ÚROVEŇ	
		A1	B1.1
	Regulácia tlaku;		
	Rozvod;		
	Indikácie a výstrahy;		
	Prepojenie s inými systémami.		
11.17.	<i>Voda/odpad (ATA 38)</i>	2	3
	Usporiadanie vodného systému, dodávka, rozvod, obsluha systému a odtok vody;		
	Usporiadanie toaletného systému, splachovanie a obsluha;		
	Aspekty korózie.		
11.18.	<i>Palubné systémy údržby (ATA 45)</i>	1	2
	Centrálne počítače údržby;		
	Systémy zavádzania údajov;		
	Elektronický knižničný systém;		
	Tlač;		
	Monitorovanie konštrukcie (monitorovanie tolerancie poškodenia).		
11.19.	<i>Integrovaná modulárna avionika (ATA42)</i>	1	2
	K bežným funkciám modulov integrovanej modulárnej avioniky (IMA) patria okrem iných:		
	riadenie odvodu vzduchu, regulácia tlaku vzduchu, ventilácia a regulácia, avionika a regulácia ventilácie kokpitu, regulácia teploty, komunikácia letovej prevádzky, smerovač komunikácie avioniky, elektrické riadenie zaťaženia, monitorovanie prerušovača, elektrický systém BITE, riadenie spotreby paliva, ovládanie bŕzd, ovládanie riadenia, vysúvanie a zasúvanie podvozku, indikácia tlaku v pneumatikách, indikácia hydraulického tlaku, monitorovanie teploty bŕzd atď.		
	Základný systém; Sieťové komponenty.		
11.20.	<i>Kabínové systémy (ATA44)</i>	1	2
	Jednotky a komponenty poskytujúce prostriedky zábavy pre cestujúcich a komunikačné prostriedky v rámci lietadla (komunikačný údajový systém kabíny) a medzi kabínou lietadla a pozemnými stanicami (sieťové služby kabíny). Patrí sem hlasový, údajový, hudobný a obrazový prenos.		
	Komunikačný údajový systém kabíny umožňuje spojenie medzi posádkou v kokpite a kabíne a systémami kabíny. Tieto systémy podporujú výmenu údajov modulu vymeniteľného pri prevádzke a bežne sa používajú prostredníctvom panelov letového personálu.		

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A1	B1.1
<p>Sieťové služby kabíny zvyčajne pozostávajú zo servera, ktorý je bežne prepojený (okrem iných) s týmito systémami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — údajovou/rádiovou komunikáciou, letovým systémom zábavy. <p>Sieťové služby kabíny môžu obsahovať funkcie ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prístup k predodletovým/odletovým správam, — prístup k e-mailom/intranetu/internetu, — databázu cestujúcich. <p>Základný systém kabíny;</p> <p>Letový systém zábavy;</p> <p>Systém externej komunikácie;</p> <p>Systém veľkokapacitnej pamäte kabíny;</p> <p>Systém monitorovania kabíny;</p> <p>Rôzne systémy kabíny.</p>	—	—
<p>11.21. <i>Informačné systémy (ATA46)</i></p> <p>Jednotky a komponenty poskytujúce prostriedky ukladania, aktualizácie a získavania digitálnych informácií bežne poskytovaných v papierovej forme, na mikrofilme alebo mikrofiši. Patria sem jednotky určené na ukladanie a získavanie informácií, ako napríklad veľkokapacitná elektronická knižnica a ovládač. Nepatria sem jednotky ani komponenty namontované na iné použitie a spoločné pre ďalšie systémy, ako napríklad palubná tlačiareň alebo displej na všeobecné použitie.</p> <p>K bežným príkladom patria systém letovej prevádzky a systém riadenia informácií, ako aj systémy sieťového servera;</p> <p>Všeobecný informačný systém lietadla;</p> <p>Palubný informačný systém;</p> <p>Informačný systém údržby;</p> <p>Informačný systém kabíny cestujúcich;</p> <p>Rôzne informačné systémy.</p>	1	2

MODUL 11B. AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY PIESTOVÝCH LETÚNOV

Poznámka 1: Tento modul sa nevzťahuje na kategóriu B3. Príslušné témy pre kategóriu B3 sú vymedzené v module 11C.

Poznámka 2: Rozsah tohto modulu musí odrážať technológiu letúnov zodpovedajúcich podkategóriám A2 a B1.2.

	ÚROVEŇ	
	A2	B1.2
11.1. <i>Teória letu</i>		

▼ B

	ÚROVEŇ	
	A2	B1.2
11.1.1. <i>Aerodynamika letúna a riadenie letu</i>	1	2
Činnosť a účinok:	—	—
— priečne riadenie: krídielka spoileru,		
— pozdĺžne riadenie: výškové kormidlá, stabilizátory, stabilizátory s meniteľným uhlom nastavenia a usporiadaním „kačica“,		
— smerové riadenie, obmedzovače smerového kormidla;		
Riadenie s použitím elevónov a plôch smerového kormidla;		
Zariadenie na zvýšenie vztlaku, štrbiny, sloty, klapky, flaperony;		
Zariadenie na zvýšenie odporu, spoileru, rušiče vztlaku, aerodynamické brzdy;		
Účinky aerodynamického hrebeňa na krídle, nábežných hrán so zubom;		
Využívanie medznej vrstvy, víriče, blokovacie klíny alebo zariadenia na nábežnej hrane;		
Činnosť a účinok vyvažovacích plôšok, vyvažovacie a zaťažovacie plôšky, servoplôšky, pružinové plôšky, hmotové vyváženie, vychýlenie kormidla, plôšky aerodynamického vyváženia.		
11.1.2. <i>Let za vysokých rýchlostí – N/A</i>	—	—
11.2. <i>Konštrukcie draku – všeobecné koncepcie</i>		
a) Požiadavky letovej spôsobilosti na pevnosť konštrukcie;	2	2
Klasifikácia konštrukcií, primárna, sekundárna, terciárna;		
Koncepcia konštrukcie bezpečnej pri poruche, konštrukcie so spoľahlivou životnosťou, konštrukcie s prípustným poškodením;		
Systémy označovania podľa zón a bodov;		
Namáhanie, deformácia, ohyb, tlak, strih, krut, ťah, obvodové napätie, únava;		
Opatrenia týkajúce sa odtoku a vetrania;		
Opatrenia týkajúce sa inštalovania systémov;		
Opatrenia týkajúce sa ochrany proti zásahu bleskom;		
Stmelenie (lepenie) lietadla.		
b) Metódy konštrukcie: trupu s nosným poťahom, formovacie rebrá, pozdĺžne výstuhy, pozdĺžniky, priečky, rámové priečky, vystuženie, vzpery, spoje, nosníky, podlahové konštrukcie, spevnenie, druhy poťahov, protikorózna ochrana, uchytenie krídla, chvostových plôch a motorov;	1	2
Techniky montáže konštrukcie: nitovanie, skrutkové spoje, stmelovanie (lepenie);		
Metódy povrchovej ochrany, ako je chromátovanie, eloxovanie, lakovanie;		
Čistenie povrchu;		
Symetria konštrukcie: metódy kontroly zarovnaní a symetrie.		

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A2	B1.2
11.3. <i>Konštrukcie draku – letúne</i>		
11.3.1. <i>Trup (ATA 52/53/56)</i>	1	2
Konštrukcia a pretlakové tesnenie;		
Krídlo, stabilizátor, pylón a uchytenie podvozku;		
Inštalovanie sedadiel;		
Dvere a núdzové východy: konštrukcia a ovládanie;		
Uchytenie okien a čelného skla.		
11.3.2. <i>Krídla (ATA 57)</i>	1	2
Konštrukcia;		
Uloženie paliva;		
Uchytenie pristávacieho zariadenia, pylónu, riadiacich plôch a prostriedkov na zvýšenie vztlaku/odporu.		
11.3.3. <i>Stabilizátory (ATA 55)</i>	1	2
Konštrukcia;		
Uchytenie riadiacich plôch.		
11.3.4. <i>Riadiace plochy (ATA 55/57)</i>	1	2
Konštrukcia a uchytenie;		
Vyváženie – hmotové a aerodynamické.		
11.3.5. <i>Gondoly/pylóny (ATA 54)</i>	1	2
Gondoly/pylóny:	—	—
— konštrukcia,		
— protipožiarne priečky,		
— uloženie motora.		
11.4. <i>Klimatizácia a pretlakovanie kabíny (ATA 21)</i>	1	3
Systémy pretlakovania a klimatizácie;		
Regulátory tlaku v kabíne, zariadenia na ochranu a výstražné zariadenia;		
Systémy vykurovania.		
11.5. <i>Prístrojové systémy/systémy avioniky</i>		
11.5.1. <i>Prístrojové systémy (ATA 31)</i>	1	2
Pitot-statické: výškomer, rýchlomer, variometer;		
Gyroskopické: umelý horizont, ukazovateľ letovej polohy, ukazovateľ smeru, ukazovateľ horizontálnej situácie, zatáčkomer s relatívnym priečnym sklonomerom, koordinátor zatáčania;		

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A2	B1.2
Kompas: s priamym odčítaním, s diaľkovým odčítaním;		
Ukazovateľ uhla nábehu, systémy signalizácie preťaženia;		
Sklenený kokpit;		
Ďalšie indikačné systémy lietadla.		
11.5.2. <i>Systémy avioniky</i>	1	1
Základné princípy usporiadania systémov a ich činnosť;	—	—
— automatický let (ATA 22),		
— komunikácie (ATA 23),		
— navigačné systémy (ATA 34).		
11.6. <i>Elektrický systém (ATA 24)</i>	1	3
Inštalovanie a prevádzka batérií;		
Výroba jednosmerného prúdu;		
Regulácia napätia;		
Rozvod energie;		
Ochrana obvodu;		
Meniče, transformátory.		
11.7. <i>Vybavenie a zariadenie (ATA 25)</i>		
a) Požiadavky na núdzové vybavenie;	2	2
Sedadlá, bezpečnostné popruhy a pásy.		
b) Usporiadanie kabíny;	1	1
Usporiadanie vybavenia;		
Inštalovanie vybavenia kabíny;		
Zábavné zariadenie v kabíne;		
Inštalovanie palubnej kuchyne;		
Vybavenie na manipuláciu s nákladom a jeho upevnenie;		
Schody.		
11.8. <i>Protipožiarna ochrana (ATA 26)</i>		
a) Systémy detekcie požiaru a dymu a výstražné systémy;	1	3
Hasiace systémy;		
Skúšky systémov.		
b) Prenosné hasiace prístroje.	1	3
11.9. <i>Riadenie letu (ATA 27)</i>	1	3

▼ B

	ÚROVEŇ	
	A2	B1.2
Primárne ovládače: krídelka, výškové kormidlo, smerové kormidlo; Vyvažovacie plôšky; Zariadenia na zvýšenie vztlaku; Obsluha systémov: ručný; Blokovanie kormidla; Vyváženie a vystrojenie; Systém ochrany pred pádom/výstražný systém.		
11.10. <i>Palivový systém (ATA 28)</i> Usporiadanie systému; Palivové nádrže; Systémy dodávky paliva; Prečerpávanie a presun; Indikácie a výstrahy; Doplňovanie a odčerpávanie paliva.	1	3
11.11. <i>Hydraulika (ATA 29)</i> Usporiadanie systému; Hydraulické kvapaliny; Hydraulické nádrže a akumulátory; Vytváranie tlaku: elektricky, mechanicky; Filtre; Regulácia tlaku; Rozvod energie; Indikačné a výstražné systémy.	1	3
11.12. <i>Ochrana proti námraze a dažďu (ATA 30)</i> Tvorba námrazy, klasifikácia a detekcia; Systémy odmrazovania: elektrické, teplovzdušné, pneumatické a chemické; Ohrev snímačov a drenáží; Systémy stieračov.	1	3
11.13. <i>Pristávacie zariadenie (ATA 32)</i>	2	3

▼ **B**

		ÚROVEŇ	
		A2	B1.2
	<p>Konštrukcia, absorbovanie nárazu;</p> <p>Systémy vysúvania a zasúvania podvozku: normálne a núdzové;</p> <p>Indikácie a výstraha;</p> <p>Kolesá, brzdy, protisklzové systémy a automatické brzdy;</p> <p>Pneumatiky;</p> <p>Riadenie;</p> <p>Snímanie lietadlo-zem.</p>		
11.14.	<p><i>Svetlá (ATA 33)</i></p> <p>Vonkajšie: navigačné, protizrážkové, pristávacie, rolovacie, na námrazu;</p> <p>Vnútorne: osvetlenie kabíny, pilotného priestoru, nákladového priestoru;</p> <p>Núdzové osvetlenie.</p>	2	3
11.15.	<p><i>Kyslík (ATA 35)</i></p> <p>Usporiadanie systému: pilotný priestor, kabína;</p> <p>Zdroje, uloženie, doplňovanie a rozvod;</p> <p>Regulácia dodávky;</p> <p>Indikácie a výstrahy.</p>	1	3
11.16.	<p><i>Pneumatický/vákuový systém (ATA 36)</i></p> <p>Usporiadanie systému;</p> <p>Zdroje: motor/APU, kompresory, zásobníky, pozemné zdroje;</p> <p>Regulácia tlaku;</p> <p>Rozvod;</p> <p>Indikácie a výstrahy;</p> <p>Prepojenie s inými systémami.</p>	1	3
11.17.	<p><i>Voda/odpad (ATA 38)</i></p> <p>Usporiadanie vodného systému, dodávka, rozvod, obsluha systému a odtok vody;</p> <p>Usporiadanie toaletného systému, splachovanie a obsluha;</p> <p>Aspekty korózie.</p>	2	3

▼ **B**

MODUL 11C. AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY PIESTOVÝCH LETÚNOV

Poznámka: Rozsah tohto modulu musí odrážať technológiu letúnov zodpovedajúcich kategórii B3.

		ÚROVEŇ
		B3
11.1.	<i>Teória letu</i>	
	<i>Aerodynamika letúna a riadenie letu</i>	1
	Činnosť a účinok:	—
	— priečne riadenie: krídielka,	
	— pozdĺžne riadenie: výškové kormidlá, stabilizátory, stabilizátory s meniteľným uhlom nastavenia a usporiadaním „kačica“,	
	— smerové riadenie, obmedzovače smerového kormidla,	
	Riadenie s použitím elevónov a plôch smerového kormidla;	
	Zariadenie na zvýšenie vzlaku, štrbiny, sloty, klapky, flaperony;	
	Zariadenie na zvýšenie odporu, rušiče vzlaku, aerodynamické brzdy;	
	Účinky aerodynamického hrebeňa na krídle, nábežných hrán so zubom;	
	Využívanie medznej vrstvy, víriče, blokovacie klíny alebo zariadenia na nábežnej hrane;	
	Činnosť a účinok vyvažovacích plôšok, vyvažovacie a zaťažovacie plôšky, servoplôšky, pružinové plôšky, hmotové vyváženie, vychýlenie kormidla, plôšky aerodynamického vyváženia.	
11.2.	<i>Konštrukcie draku – všeobecné koncepcie</i>	
	a) Požiadavky letovej spôsobilosti na pevnosť konštrukcie;	2
	Klasifikácia konštrukcií, primárna, sekundárna, terciárna;	
	Koncepcia konštrukcie bezpečnej pri poruche, konštrukcie so spoľahlivou životnosťou, konštrukcie s prípustným poškodením;	
	Systémy označovania podľa zón a bodov;	
	Namáhanie, deformácia, ohyb, tlak, strih, krut, ťah, obvodové napätie, únava;	
	Opatrenia týkajúce sa odtoku a vetrania;	
	Opatrenia týkajúce sa inštalovania systémov;	
	Opatrenia týkajúce sa ochrany proti zásahu bleskom;	
	Stmelenie (lepenie) lietadla.	

▼ **B**

	ÚROVEŇ
	B3
<p>b) Metódy konštrukcie: trupu s nosným poťahom, formovacie rebrá, pozdĺžne výstuhy, pozdĺžniky, priečky, rámové priečky, vystuženie, vzpery, spoje, nosníky, podlahové konštrukcie, spevnenie, druhy poťahov, protikorózna ochrana, uchytenie krídla, chvostových plôch a motorov;</p> <p>Techniky montáže konštrukcie: nitovanie, skrutkové spoje, stmelovanie (lepenie);</p> <p>Metódy povrchovej ochrany, ako je chromátovanie, eloxovanie, lakovanie;</p> <p>Čistenie povrchu;</p> <p>Symetria konštrukcie: metódy kontroly zarovnaní a symetrie.</p>	2
11.3. <i>Konštrukcie draku – letúne</i>	
11.3.1. <i>Trup (ATA 52/53/56)</i>	1
<p>Konštrukcia;</p> <p>Krídlo, stabilizátor, pylón a uchytenie podvozku;</p> <p>Inštalovanie sedadiel;</p> <p>Dvere a núdzové východy: konštrukcia a ovládanie;</p> <p>Uchytenie okien a čelného skla.</p>	
11.3.2. <i>Krídla (ATA 57)</i>	1
<p>Konštrukcia;</p> <p>Uloženie paliva;</p> <p>Uchytenie pristávacieho zariadenia, pylónu, riadiacich plôch a prostriedkov na zvýšenie vztlaku/odporu.</p>	
11.3.3. <i>Stabilizátory (ATA 55)</i>	1
<p>Konštrukcia;</p> <p>Uchytenie riadiacich plôch.</p>	
11.3.4. <i>Riadiace plochy (ATA 55/57)</i>	1
<p>Konštrukcia a uchytenie;</p> <p>Vyváženie – hmotové a aerodynamické.</p>	
11.3.5. <i>Gondoly/pylóny (ATA 54)</i>	1
<p>Gondoly/pylóny:</p> <p>— konštrukcia,</p> <p>— protipožiarne priečky,</p> <p>— uloženie motora.</p>	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B3
11.4.	<i>Klimatizácia (ATA 21)</i>	
	Systémy vykurovania a vetrania	1
11.5.	<i>Prístrojové systémy/systémy avioniky</i>	
11.5.1.	<i>Prístrojové systémy (ATA 31)</i>	1
	Pitot-statické: výškomer, rýchlomer, variometer;	
	Gyroskopické: umelý horizont, ukazovateľ letovej polohy, ukazovateľ smeru, ukazovateľ horizontálnej situácie, zatáčkomer s relatívnym priečnym sklonomerom, koordinátor zatáčania;	
	Kompasy: s priamym odčítaním, s diaľkovým odčítaním;	
	Ukazovateľ uhla nábehu, systémy signalizácie preťaženia;	
	Sklenený kokpit;	
	Ďalšie indikačné systémy lietadla.	
11.5.2.	<i>Systémy avioniky</i>	1
	Základné princípy usporiadania systémov a ich činnosť;	—
	— automatický let (ATA 22),	
	— komunikácie (ATA 23),	
	— navigačné systémy (ATA 34).	
11.6.	<i>Elektrický systém (ATA 24)</i>	2
	Inštalovanie a prevádzka batérií;	
	Výroba jednosmerného prúdu;	
	Regulácia napätia;	
	Rozvod energie;	
	Ochrana obvodu;	
	Meniče, transformátory.	
11.7.	<i>Vybavenie a zariadenie (ATA 25)</i>	2
	Požiadavky na núdzové vybavenie;	
	Sedadlá, bezpečnostné popruhy a pásy.	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B3
11.8.	<i>Protipožiarna ochrana (ATA 26)</i> Prenosné hasiace prístroje.	2
11.9.	<i>Riadenie letu (ATA 27)</i> Primárne ovládače: krídielka, výškové kormidlo, smerové kormidlo; Vyvažovacie plôšky; Zariadenia na zvýšenie vztlaku; Obsluha systémov: ručný; Blokovanie kormidla; Vyváženie a vystrojenie; Systém ochrany pred pádom/výstražný systém.	3
11.10.	<i>Palivový systém (ATA 28)</i> Usporiadanie systému; Palivové nádrže; Systémy dodávky paliva; Prečerpávanie a presun; Indikácie a výstrahy; Doplňovanie a odčerpávanie paliva.	2
11.11.	<i>Hydraulika (ATA 29)</i> Usporiadanie systému; Hydraulické kvapaliny; Hydraulické nádrže a akumulátory; Vytváranie tlaku: elektricky, mechanicky; Filtre; Regulácia tlaku; Rozvod energie; Indikačné a výstražné systémy.	2
11.12.	<i>Ochrana proti námraze a dažďu (ATA 30)</i> Tvorba námrazy, klasifikácia a detekcia; Systémy odmrazovania: elektrické, teplovzdušné, pneumatické a chemické; Ohrev snímačov a drenáží; Systémy stieračov.	1
11.13.	<i>Pristávacie zariadenie (ATA 32)</i>	2

▼ **B**

		ÚROVEŇ	
		B3	
	<p>Konštrukcia, absorbovanie nárazu;</p> <p>Systémy vysúvania a zasúvania podvozku: normálne a núdzové;</p> <p>Indikácie a výstraha;</p> <p>Kolesá, brzdy, protisklzové systémy a automatické brzdy;</p> <p>Pneumatiky;</p> <p>Riadenie.</p>		
11.14.	<p><i>Svetlá (ATA 33)</i></p> <p>Vonkajšie: navigačné, protizrážkové, pristávacie, rolovacie, na námrazu;</p> <p>Vnútorne: osvetlenie kabíny, pilotného priestoru, nákladového priestoru;</p> <p>Núdzové osvetlenie.</p>	2	
11.15.	<p><i>Kyslík (ATA 35)</i></p> <p>Usporiadanie systému: pilotný priestor, kabína;</p> <p>Zdroje, uloženie, doplňovanie a rozvod;</p> <p>Regulácia dodávky;</p> <p>Indikácie a výstrahy.</p>	2	
11.16.	<p><i>Pneumatický/vákuový systém (ATA 36)</i></p> <p>Usporiadanie systému;</p> <p>Zdroje: motor/APU, kompresory, zásobníky, pozemné zdroje;</p> <p>Tlakové čerpadlá a vývevy;</p> <p>Regulácia tlaku;</p> <p>Rozvod;</p> <p>Indikácie a výstrahy;</p> <p>Prepojenie s inými systémami.</p>	2	

MODUL 12. AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY VRTUENÍKOV

		ÚROVEŇ	
		A3 A4	B1.3 B1.4
12.1.	<p><i>Teória letu – aerodynamika rotoru</i></p> <p>Terminológia;</p> <p>Vplyvy gyroskopickkej precesie;</p> <p>Reakcia krútiaceho momentu a smerové riadenie;</p> <p>Asymetrie vztlaku, odtrhávajúce prúdenie na konci listu;</p> <p>Translačný sklon a jeho korekcia;</p>	1	2

▼ B

		ÚROVEŇ	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	Coriolisovo preťaženie a jeho kompenzácia; Stav vírového prstenca, nastavenie výkonu, príliš veľký uhol sklonu; Autorotácia; Vplyv zeme.		
12.2.	<i>Systémy riadenia letu</i> Cyklické riadenie; Kolektívne riadenie; Riadiaca doska; Smerové riadenie: riadenie krútiaceho momentu, chvostový rotor, odoberaný vzduch; Hlavná rotorová hlava: konštrukčné a prevádzkové vlastnosti; Tlmiče listov: funkcia a konštrukcia; Rotorové listy: konštrukcia a uchytenie listov hlavného a chvostového rotora; Vyváženie, pevné a nastaviteľné stabilizátory; Obsluha systémov: ručná, hydraulická, elektrická a servoriadenie elektroimpulzné; Umelý cit; Vyváženie a vstrojenie.	2	3
12.3.	<i>Kontrola nastavenia listov a analýza vibrácií</i> Nastavenie rotora; Kontrola nastavenia listov hlavného a chvostového rotora; Statické a dynamické vyváženie; Typy vibrácií, spôsoby potlačenia vibrácií; Pozemné rezonancie.	1	3
12.4.	<i>Prevody</i> Prevodovky, hlavný a chvostový rotor; Spojky, jednotky voľnobehu a rotorová brzda; Hnacie hriadele chvostového rotora, pružné spojky, ložiská, tlmiče vibrácií a ložiskové vešiaky.	1	3
12.5.	<i>Konštrukcia draku</i> a) Požiadavky letovej spôsobilosti na pevnosť konštrukcie; Klasifikácia konštrukcií, primárna, sekundárna, terciárna; Konceptia konštrukcie bezpečnej pri poruche, konštrukcie so spoľahlivou životnosťou, konštrukcie s prípustným poškodením; Systémy označovania podľa zón a bodov;	2	2

▼ B

	ÚROVEŇ	
	A3 A4	B1.3 B1.4
<p>Namáhanie, deformácia, ohyb, tlak, strih, krut, ťah, obvodočné napätie, únava; Opatrenia týkajúce sa odtoku a vetrania; Opatrenia týkajúce sa inštalovania systémov; Opatrenia týkajúce sa ochrany proti zásahu bleskom.</p> <p>b) Metódy konštrukcie: trupu s nosným poťahom, formovacie rebrá, pozdĺžne výstuhy, pozdĺžniky, priečky, rámové priečky, vystuženie, vzpery, spoje, nosníky, podlahové konštrukcie, spevnenie, druhy poťahov a protikorózna ochrana; Upevnenie pylónov, stabilizátorov a podvozku;</p> <p>Inštalovanie sedadiel;</p> <p>Dvere: konštrukcia, mechanizmy, ovládacie a bezpečnostné zariadenia;</p> <p>Konštrukcia okien a čelného skla;</p> <p>Uloženie paliva;</p> <p>Protipožiarna priečka;</p> <p>Uloženie motora;</p> <p>Techniky montáže konštrukcie: nitovanie, skutkové spoje, stmelovanie (lepenie);</p> <p>Metódy povrchovej ochrany, ako je chromátovanie, eloxovanie, lakovanie;</p> <p>Čistenie povrchu;</p> <p>Symetria konštrukcie: metódy kontroly zarovnania a symetrie.</p>	1	2
12.6. <i>Klimatizácia (ATA 21)</i>		
12.6.1. <i>Prívod vzduchu</i>	1	2
Zdroje prívodu vzduchu vrátane odoberania vzduchu z motora a pozemného vozíka.		
12.6.2. <i>Klimatizácia</i>	1	3
Klimatizačné systémy;		
Rozvodné systémy;		
Systém regulácie obehu a teploty;		
Ochranné a výstražné zariadenia.		
12.7. <i>Prístrojové systémy/systémy avioniky</i>		
12.7.1. <i>Prístrojové systémy (ATA 31)</i>	1	2
Pitot-statické: výškomer, rýchlomer, variometer;		
Gyroskopické: umelý horizont, ukazovateľ letovej polohy, ukazovateľ smeru, ukazovateľ horizontálnej situácie, zatáčkomer s relatívnym priečnym sklonomerom, koordinátor zatáčania;		
Kompasy: s priamym odčítaním, s diaľkovým odčítaním;		
Systémy na indikáciu vibrácií – HUMS;		
Sklenený kokpit;		

▼ B

		ÚROVEŇ	
		A3 A4	B1.3 B1.4
	Ďalšie indikačné systémy lietadla.		
12.7.2.	<i>Systémy avioniky</i> Základné princípy usporiadania systémov a ich činnosť: Automatický let (ATA 22); Komunikácie (ATA 23); Navigačné systémy (ATA 34).	1	1
12.8.	<i>Elektrický systém (ATA 24)</i> Inštalovanie a prevádzka batérii; Výroba jednosmerného prúdu, výroba striedavého prúdu; Núdzová výroba elektrickej energie; Regulácia napätia, ochrana obvodu; Rozvod energie; Meniče, transformátory, usmerňovače; Externé/pozemné zdroje.	1	3
12.9.	<i>Vybavenie a zariadenie (ATA 25)</i> a) Požiadavky na núdzové vybavenie; Sedadlá, bezpečnostné popruhy a pásy; Zdvíhacie systémy. b) Núdzové systémy pre pristátie na vode; Usporiadanie kabíny, upevnenie nákladu; Usporiadanie vybavenia; Inštalovanie vybavenia kabíny.	2	2
		1	1
12.10.	<i>Protipožiarna ochrana (ATA 26)</i> Systémy detekcie požiaru a dymu a výstražné systémy; Hasiace systémy; Skúšky systémov.	1	3
12.11.	<i>Palivový systém (ATA 28)</i> Usporiadanie systému; Palivové nádrže; Systémy dodávky paliva; Vypúšťanie paliva za letu, odvzdušňovanie palivového systému a vyprázdňovanie; Prečerpávanie a presun; Indikácie a výstrahy; Doplňovanie a odčerpávanie paliva.	1	3
12.12.	<i>Hydraulika (ATA 29)</i>	1	3

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A3 A4	B1.3 B1.4
Usporiadanie systému; Hydraulické kvapaliny; Hydraulické nádrže a akumulátory; Vytváranie tlaku: elektricky, mechanicky, pneumaticky; Vytváranie núdzového tlaku; Filtre; Regulácia tlaku; Rozvod energie; Indikačné a výstražné systémy; Prepojenie s inými systémami.		
12.13. <i>Ochrana proti námraze a dažďu (ATA 30)</i> Tvorba námrazy, klasifikácia a detekcia; Protinámrazové systémy a systémy odmrazovania: elektrické, teplovzdušné a chemické; Prostriedky na odpudzovanie a odstraňovanie dažďových kvapiek; Ohrev snímačov a drenáží; Systém stieračov.	1	3
12.14. <i>Pristávacie zariadenie (ATA 32)</i> Konštrukcia, absorbovanie nárazu; Systémy vysúvania a zasúvania podvozku: normálne a núdzové; Indikácie a výstraha; Kolesá, pneumatiky, brzdy; Riadenie; Snímanie lietadlo-zem; Lyžový podvozok, plaváky.	2	3
12.15. <i>Svetlá (ATA 33)</i> Vonkajšie: navigačné, pristávacie, rolovacie, na zistenie námrazy; Vnútorne: osvetlenie kabíny, pilotného priestoru, nákladového priestoru; Núdzové osvetlenie.	2	3
12.16. <i>Pneumatický/vákuový systém (ATA 36)</i> Usporiadanie systému;	1	3

▼ B

	ÚROVEŇ	
	A3 A4	B1.3 B1.4
Zdroje: motor/APU, kompresory, zásobníky, pozemné zdroje; Regulácia tlaku; Rozvod; Indikácie a výstrahy; Prepojenie s inými systémami.		
12.17. <i>Integrovaná modulárna avionika (ATA 42)</i> K bežným funkciám modulov integrovanej modulárnej avioniky (IMA) patria okrem iných: riadenie odvodu vzduchu, regulácia tlaku vzduchu, ventilácia a regulácia, avionika a regulácia ventilácie kokpitu, regulácia teploty, komunikácia letovej prevádzky, smerovač komunikácie avioniky, elektrické riadenie zaťaženia, monitorovanie prerušovača, elektrický systém BITE, riadenie spotreby paliva, ovládanie bŕzd, ovládanie riadenia, vysúvanie a zasúvanie podvozku, indikácia tlaku v pneumatikách, indikácia hydraulického tlaku, monitorovanie teploty bŕzd atď. Základný systém; Sieťové komponenty.	1	2
12.18. <i>Palubné systémy údržby (ATA 45)</i> Centrálne počítače údržby; Systémy zavádzania údajov; Elektronický knižničný systém; Tlač; Monitorovanie konštrukcie (monitorovanie tolerance poškodenia).	1	2
12.19. <i>Informačné systémy (ATA 46)</i> Jednotky a komponenty poskytujúce prostriedky ukladania, aktualizácie a získavania digitálnych informácií bežne poskytovaných v papierovej forme, na mikrofilme alebo mikrofiši. Patria sem jednotky určené na ukladanie a získavanie informácií, ako napríklad veľkokapacitná elektronická knižnica a ovládač. Nepatria sem jednotky ani komponenty namontované na iné použitie a spoločné pre ďalšie systémy, ako napríklad palubná tlačiareň alebo displej na všeobecné použitie. K bežným príkladom patria systém letovej prevádzky a systém riadenia informácií, ako aj systémy sieťového servera; Všeobecný informačný systém lietadla; Palubný informačný systém; Informačný systém údržby; Informačný systém kabíny cestujúcich; Rôzne informačné systémy.	1	2

MODUL 13. AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY LIETADIEL

		ÚROVEŇ
		B2
13.1.	<i>Teória letu</i>	
a)	Aerodynamika letúna a riadenie letu	1
	Činnosť a účinok:	—
	— priečne riadenie: krídielka spoileru,	
	— pozdĺžne riadenie: výškové kormidlá, stabilizátory, stabilizátory s meniteľným uhlom nastavenia a usporiadaním „kačica“,	
	— smerové riadenie, obmedzovače smerového kormidla,	
	Riadenie s použitím elevónov a plôch smerového kormidla;	
	Zariadenie na zvýšenie vztlaku: štrbiny, sloty, klapky;	
	Zariadenie na zvýšenie odporu: spoileru, rušiče vztlaku, aerodynamické brzdy;	
	Činnosť a účinok vyvažovacích plôšok, servoplôšok, vychýlenia kormidla.	
b)	Let za vysokých rýchlostí	1
	Rýchlosť zvuku, podzvukový let, transsonický let, nadzvukový let;	
	Machovo číslo, kritické Machovo číslo.	
c)	Aerodynamika rotora	1
	Terminológia;	
	Činnosť a vplyv cyklického, kolektívneho a smerového riadenia.	
13.2.	<i>Konštrukcie – všeobecné koncepcie</i>	
a)	Základy systémov konštrukcie.	1
b)	Systémy označovania podľa zón a bodov;	2
	Elektrické prepojenie na kostru;	
	Opatrenia týkajúce sa ochrany proti zásahu bleskom.	
13.3.	<i>Automatické riadenie letu (ATA 22)</i>	3
	Základy automatického riadenia letu vrátane princípov činnosti a bežnej terminológie;	
	Spracovanie riadiacich signálov;	
	Režimy prevádzky: kanály priečneho náklonu, pozdĺžneho sklonu a zatačania;	
	Tlmiče kmitov okolo zvislej osi;	
	Systémy zväčšenia stability vrtuľníkov;	
	Automatické vyváženie;	
	Prepojenie autopilota a navigačných zariadení;	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B2
	Automatický systém ovládania výkonu;	
	Automatické pristávacie systémy: princípy a kategórie, pracovné režimy, priblíženie, zostupová dráha, pristátie, prelet, monitorovania systémov a podmienky výskytu porúch.	
13.4.	<i>Komunikácia/navigácia (ATA 23/24)</i>	3
	Základné princípy šírenia rádiových vln, antény, prenosové linky, komunikácia, prijímač a vysielateľ;	
	Princípy činností týchto systémov:	—
	— komunikácia na veľmi vysokých frekvenciách (VHF),	
	— komunikácia na vysokých frekvenciách,	
	— audio,	
	— núdzové vysielateľce polohy,	
	— zapisovač hlasu v pilotnom priestore,	
	— systém VHF všesmerového rádiomajáku (VOR),	
	— automatický rádiokompas (ADF),	
	— systém pre presné priblíženie a pristátie (ILS),	
	— mikrovlnný pristávací systém (MLS),	
	— letový riadiaci systém, merač vzdialeností (DME),	
	— nízkofrekvenčný navigačný systém a hyperbolický navigačný systém (VLF/Omega),	
	— Dopplerov princíp navigácie,	
	— priestorová navigácia, systémy RNAV,	
	— systémy riadenia letu,	
	— globálny systém určovania polohy (GPS), globálny navigačný satelitný systém (GNSS),	
	— inerciálny navigačný systém,	
	— odpovedač riadenia letovej prevádzky, sekundárny prehľadový radar,	
	— prevádzkový výstražný protizrážkový systém (TCAS),	
	— meteorologický radar,	
	— rádiový výškomer,	
	— komunikácia a výmena správ ARINC.	
13.5.	<i>Elektrický systém (ATA 24)</i>	3
	Inštalovanie a prevádzka batérií;	
	Výroba jednosmerného prúdu;	
	Výroba striedavého prúdu;	
	Núdzová výroba elektrickej energie;	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B2
	Regulácia napätia;	
	Rozvod energie;	
	Meniče, transformátory, usmerňovače;	
	Ochrana obvodu;	
	Externé/pozemné zdroje.	
13.6.	<i>Vybavenie a zariadenie (ATA 25)</i>	3
	Požiadavky na elektronické núdzové vybavenie;	
	Zábavné zariadenie v kabíne.	
13.7	<i>Riadenie letu (ATA 27)</i>	
	a) Primárne ovládače: kridielka, výškové kormidlo, smerové kormidlo, spoiler;	2
	Ovládač vyvažovacej plôšky;	
	Aktívne vyváženie lietadla;	
	Zariadenia na zvýšenie vztlaku;	
	Rušenie vztlaku, aerodynamické brzdy;	
	Obsluha systémov: ručné, hydraulické, pneumatické;	
	Umelý cit v riadení, tlmič kmitov okolo zvislej osi, obmedzovač výchylky smerového kormidla, blokovanie kormidla;	
	Systémy ochrany pred pádom.	
	b) Obsluha systémov: elektrické, systém elektroimpulzného riadenia.	3
13.8.	<i>Prístrojové systémy (ATA 31)</i>	3
	Klasifikácia;	
	Atmosféra;	
	Terminológia;	
	Zariadenia a systémy na meranie tlaku;	
	Pitotstatické systémy;	
	Výškomery;	
	Variometre;	
	Rýchlomery;	
	Machmetre;	
	Hlásenie výšky/systémy varovania;	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B2
	<p>Počítače na spracovanie letových údajov;</p> <p>Pneumatické prístrojové systémy;</p> <p>Meradlá s priamym odčítaním tlaku a teploty;</p> <p>Systémy indikovania teploty;</p> <p>Systémy indikovania množstva paliva;</p> <p>Princípy gyroskopov;</p> <p>Umelé horizonty;</p> <p>Priečne relatívne sklonomery;</p> <p>Smerové zotrvačníky;</p> <p>Systémy signalizácie nebezpečného priblíženia k zemi;</p> <p>Kompasové systémy;</p> <p>Systémy zapisovania letových údajov;</p> <p>Elektronické systémy letových prístrojov;</p> <p>Prístrojové výstražné systémy vrátane hlavných výstražných systémov a centralizovaných výstražných panelov;</p> <p>Systémy signalizácie preťaženia a indikačné systémy uhla nábehu;</p> <p>Meranie a indikácia vibrácií;</p> <p>Sklenený kokpit.</p>	
13.9.	<p><i>Svetlá (ATA 33)</i></p> <p>Vonkajšie: navigačné, pristávacie, rolovacie, na zistenie námrazy;</p> <p>Vnútorne: osvetlenie kabíny, pilotného priestoru, nákladového priestoru;</p> <p>Núdzové osvetlenie.</p>	3
13.10.	<p><i>Palubné systémy údržby (ATA 45)</i></p> <p>Centrálne počítače údržby;</p> <p>Systémy zavádzania údajov;</p> <p>Elektronický knižničný systém;</p> <p>Tlač;</p> <p>Monitorovanie konštrukcie (monitorovanie tolerancie poškodenia).</p>	3
13.11.	<p><i>Klimatizácia a pretlakovanie kabíny (ATA 21)</i></p>	
13.11.1.	<p><i>Prívod vzduchu</i></p>	2

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B2
	Zdroje prívodu vzduchu vrátane odoberania vzduchu z motora, APU a pozemného vozíka.	
13.11.2.	<i>Klimatizácia</i>	
	Klimatizačné systémy;	2
	Mechanizmy na obeh vzduchu a vodných pár;	3
	Rozvodné systémy;	1
	Systém regulácie obehu, teploty a vlhkosti.	3
13.11.3.	<i>Pretlakovanie</i>	3
	Systémy pretlakovania;	
	Regulácia a indikovanie vrátane regulačných a bezpečnostných ventilov;	
	Regulátory tlaku v kabíne.	
13.11.4.	<i>Bezpečnostné a výstražné zariadenia</i>	3
	Ochranné a výstražné zariadenia.	
13.12.	<i>Protipožiarna ochrana (ATA 26)</i>	
a)	Systémy detekcie požiaru a dymu a výstražné systémy;	3
	Hasiace systémy;	
	Skúšky systémov.	
b)	Prenosné hasiace prístroje.	1
13.13.	<i>Palivový systém (ATA 28)</i>	
	Usporiadanie systému;	1
	Palivové nádrže;	1
	Systémy dodávky paliva;	1
	Vypúšťanie paliva za letu, odvzdušňovanie palivového systému a vyprázdňovanie;	1
	Prečerpávanie a presun;	2
	Indikácie a výstrahy;	3
	Doplňovanie a odčerpávanie paliva;	2
	Palivové systémy s pozdĺžnym vyvážením.	3
13.14.	<i>Hydraulika (ATA 29)</i>	

▼ **B**

		ÚROVEŇ
		B2
	Usporiadanie systému;	1
	Hydraulické kvapaliny;	1
	Hydraulické nádrže a akumulátory;	1
	Vytváranie tlaku: elektricky, mechanicky, pneumaticky;	3
	Vytváranie núdzového tlaku;	3
	Filtre;	1
	Regulácia tlaku;	3
	Rozvod energie;	1
	Indikačné a výstražné systémy;	3
	Prepojenie s inými systémami.	3
13.15.	<i>Ochrana proti námraze a dažďu (ATA 30)</i>	
	Tvorba námrazy, klasifikácia a detekcia;	2
	Protinámrazové systémy: elektrické, teplovzdušné a chemické;	2
	Systémy odmrazovania: elektrické, teplovzdušné, pneumatické, chemické;	3
	Ochrana proti dažďu;	1
	Ohrev snímačov a drenáží;	3
	Systémy stieračov.	1
13.16.	<i>Pristávacie zariadenie (ATA 32)</i>	
	Konštrukcia, absorbovanie nárazu;	1
	Systémy vysúvania a zasúvania podvozku: normálne a núdzové;	3
	Indikácie a výstrahy;	3
	Kolesá, brzdy, protisklzové systémy a automatické brzdy;	3
	Pneumatiky;	1
	Riadenie;	3
	Snímanie lietadlo-zem.	3
13.17.	<i>Kyslík (ATA 35)</i>	
	Usporiadanie systému: pilotný priestor, kabína;	3
	Zdroje, uloženie, doplňovanie a rozvod;	3

▼ B

		ÚROVEŇ
		B2
	Regulácia dodávky;	3
	Indikácie a výstrahy.	3
13.18.	<i>Pneumatický/vákuový systém (ATA 36)</i>	
	Usporiadanie systému;	2
	Zdroje: motor/APU, kompresory, zásobníky, pozemné zdroje;	2
	Regulácia tlaku;	3
	Rozvod;	1
	Indikácie a výstrahy;	3
	Prepojenie s inými systémami.	3
13.19.	<i>Voda/odpad (ATA 38)</i>	2
	Usporiadanie vodného systému, dodávka, rozvod, obsluha systému a odtok vody;	
	Usporiadanie toaletného systému, splachovanie a obsluha.	
13.20.	<i>Integrovaná modulárna avionika (ATA 42)</i>	3
	K bežným funkciám modulov integrovanej modulárnej avioniky (IMA) patria okrem iných:	
	riadenie odvodu vzduchu, regulácia tlaku vzduchu, ventilácia a regulácia, avionika a regulácia ventilácie kokpitu, regulácia teploty, komunikácia letovej prevádzky, smerovač komunikácie avioniky, elektrické riadenie zaťaženia, monitorovanie prerušovača, elektrický systém BITE, riadenie spotreby paliva, ovládanie brzd, ovládanie riadenia, vysúvanie a zasúvanie podvozku, indikácia tlaku v pneumatikách, indikácia hydraulického tlaku, monitorovanie teploty brzd atď.	
	Základný systém;	
	Sieťové komponenty.	
13.21.	<i>Kabínové systémy (ATA44)</i>	3
	Jednotky a komponenty poskytujúce prostriedky zábavy pre cestujúcich a komunikačné prostriedky v rámci lietadla (komunikačný údajový systém kabíny) a medzi kabínou lietadla a pozemnými stanicami (sieťové služby kabíny). Patrí sem hlasový, údajový, hudobný a obrazový prenos.	
	Komunikačný údajový systém kabíny umožňuje spojenie medzi posádkou v kokpite a kabíne a systémami kabíny. Tieto systémy podporujú výmenu údajov modulu vymeniteľného pri prevádzke a bežne sa používajú prostredníctvom panelov letového personálu.	
	Sieťové služby kabíny zvyčajne pozostávajú zo servera, ktorý je bežne prepojený (okrem iných) s týmito systémami:	—
	— údajovou/rádiovou komunikáciou, letovým systémom zábavy,	

▼ B

	ÚROVEŇ
	B2
<p>Sieťové služby kabíny môžu obsahovať funkcie ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prístup k predodletovým/odletovým správam, — prístup k e-mailom/intranetu/internetu, — databáza cestujúcich. <p>Základný systém kabíny;</p> <p>Letový systém zábavy;</p> <p>Systém externej komunikácie;</p> <p>Systém veľkokapacitnej pamäte kabíny;</p> <p>Systém monitorovania kabíny;</p> <p>Rôzne systémy kabíny.</p>	—
<p>13.22. <i>Informačné systémy (ATA 46)</i></p> <p>Jednotky a komponenty poskytujúce prostriedky ukladania, aktualizácie a získavania digitálnych informácií bežne poskytovaných v papierovej forme, na mikrofilme alebo mikrofiši. Patria sem jednotky určené na ukladanie a získavanie informácií, ako napríklad veľkokapacitná elektronická knižnica a ovládač. Nepatria sem jednotky ani komponenty namontované na iné použitie a spoločné pre ďalšie systémy, ako napríklad palubná tlačiareň alebo displej na všeobecné použitie.</p> <p>K bežným príkladom patria systém letovej prevádzky a systém riadenia informácií, ako aj systémy sieťového servera;</p> <p>Všeobecný informačný systém lietadla;</p> <p>Palubný informačný systém;</p> <p>Informačný systém údržby;</p> <p>Informačný systém kabíny cestujúcich;</p> <p>Rôzne informačné systémy.</p>	3

MODUL 14. POHON

	ÚROVEŇ
	B2
<p>14.1. <i>Turbínové motory</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) Konštrukčné usporiadanie a činnosť motorov, turbínových, turbodúchadlových, turbohriadeľových a turbovrtuľových. b) Systémy elektronického riadenia motoru a dávkovanie paliva (FADEC). 	1
<p>14.2. <i>Systémy indikácie motora</i></p> <p>Systémy indikácie teploty výstupných plynov/teploty medzi turbínami turbínového motora;</p> <p>Otáčky motora;</p>	2

▼ **B**

		ÚROVEŇ	
		B2	
	Indikácia ťahu motora: kompresný pomer motora, systémy indikácie výstupného tlaku turbíny alebo tlaku vo výstupnej rýse motora;		
	Teplota a tlak oleja;		
	Tlak, teplota a prietok paliva;		
	Plniaci tlak;		
	Krútiaci moment motora;		
	Otáčky vrtule.		
14.3.	<i>Štartovacie a zapalovacie systémy</i>		2
	Činnosť štartovacích systémov a komponentov;		
	Zapalovacie systémy a komponenty;		
	Požiadavky na bezpečnosť pri údržbe.		

MODUL 15. PLYNOVÝ TURBÍNOVÝ MOTOR

		ÚROVEŇ	
		A	B1
15.1.	<i>Základy</i>	1	2
	Potenciálna energia, kinetická energia, Newtonove zákony pohybu, Braytonov cyklus;		
	Vzťah medzi silou, prácou, výkonom, energiou, rýchlosťou, zrýchlením;		
	Konštrukčné usporiadanie a činnosť turbínových, turbodúchadlových, turbohriadeľových, turbovrtuľových motorov.		
15.2.	<i>Výkon motora</i>	—	2
	Hrubý ťah, čistý ťah, škrtený ťah v tryske, rozloženie ťahu, výsledný ťah, užitočný ťah v konských silách, ekvivalentný výkon na hriadeľ v konských silách, špecifická spotreba paliva;		
	Účinnosť motora;		
	Obtokový pomer a kompresný pomer;		
	Tlak, teplota a rýchlosť prúdiaceho plynu;		
	Menovité výkony motorov, statický ťah, vplyv rýchlosti, výšky a teplého podnebia, redukovaný výkon, obmedzenia.		
15.3.	<i>Vstup</i>	2	2
	Vstupné kanály kompresoru;		
	Vplyv rôznych konfigurácií vstupných kanálov;		
	Ochrana proti tvorbe námrazy.		
15.4.	<i>Kompresory</i>	1	2
	Axiálne a odstredivé kompresory;		
	Konštrukčné vlastnosti, princípy činnosti a použitie;		

▼ **B**

		ÚROVEŇ	
		A	B1
	<p>Vyváženie kompresorov;</p> <p>Prevádzka;</p> <p>Príčiny a následky preťaženia kompresorov a nestabilný chod;</p> <p>Spôsoby regulácie prietoku vzduchu: vypúšťacie ventily, nastaviteľné vstupné usmerňovacie klapky, nastaviteľné statorové klapky, otočné statorové lopatky;</p> <p>Kompresný pomer.</p>		
15.5.	<p><i>Spaľovací priestor</i></p> <p>Konštrukčné charakteristiky a princípy činnosti.</p>	1	2
15.6.	<p><i>Turbína</i></p> <p>Činnosť a charakteristiky rozdielnych typov turbínových lopatiek;</p> <p>Uchytenie lopatky na disku;</p> <p>Usmerňovacie lopatky na tryske;</p> <p>Príčiny a následky namáhania a tečenia materiálu turbínovej lopatky.</p>	2	2
15.7.	<p><i>Výstup</i></p> <p>Konštrukčné charakteristiky a princípy činnosti;</p> <p>Konvergentné a divergentné trysky a trysky s premenlivým prierezom;</p> <p>Zníženie hluku motora;</p> <p>Obracače ťahu.</p>	1	2
15.8.	<p><i>Ložiská a tesnenia</i></p> <p>Konštrukčné charakteristiky a princípy činnosti.</p>	—	2
15.9.	<p><i>Mazivá a palivá</i></p> <p>Vlastností a špecifikácie;</p> <p>Prísady do palív;</p> <p>Bezpečnostné opatrenia.</p>	1	2
15.10.	<p><i>Mazacie systémy</i></p> <p>Činnosť/usporiadanie a komponenty.</p>	1	2
15.11.	<p><i>Palivové systémy</i></p> <p>Činnosť riadenia motora a systémy dávkovania paliva vrátane elektronického riadenia motora (FADEC);</p> <p>Usporiadanie systémov a komponenty.</p>	1	2
15.12.	<p><i>Vzduchové systémy</i></p> <p>Činnosť rozvodného systému vzduchu motora a systémy zabraňujúce vzniku námrazy vrátane vnútorného chladenia, tesnenia a dodávky vzduchu pre vonkajšie systémy.</p>	1	2

▼ B

		ÚROVEŇ	
		A	B1
15.13.	<i>Štartovacie a zapaľovacie systémy</i> Činnosť štartovacích systémov a komponentov; Zapaľovacie systémy a komponenty; Požiadavky na bezpečnosť pri údržbe.	1	2
15.14.	<i>Systémy indikácie motora</i> Teplota výstupných plynov/teplota medzi turbínami prúdového motora; Indikácia ťahu motora: kompresný pomer motora, systémy indikácie výstupného tlaku turbíny alebo tlaku vo výstupnej rýske motora; Teplota a tlak oleja; Tlak a prietok paliva; Otáčky motora; Meranie a indikácia vibrácií; Krútiaci moment; Výkon.	1	2
15.15.	<i>Systémy zvýšenia výkonu</i> Činnosť a použitie; Vstrekovanie vody, vody s metylalkoholom; Systémy prídavného spaľovania.	—	1
15.16.	<i>Turbovrtuľové motory</i> Spriahnuté a voľné turbíny/turbíny spojené ozubenými prevodmi; Redukčné ozubené prevody; Integrované riadenie motora a vrtule; Bezpečnostné zariadenia proti prekročeniu otáčok.	1	2
15.17.	<i>Turbohriadelové motory</i> Usporiadanie, systémy pohonu, redukčné prevody, spriahnutie, systémy riadenia.	1	2
15.18.	<i>Pomocné energetické jednotky (APU)</i> Účel, činnosť, ochranné systémy.	1	2
15.19.	<i>Inštalovanie pohonnej jednotky</i> Usporiadanie protipožiarnych priečok, motorových krytov, protihlukových panelov, uložení motora, protivibračných uložení, hadíc, potrubí, prívodov, konektorov, izolačných trubiek vodičov, ovládacích lán a ťahadiel, zdvíhacích bodov a drenáží.	1	2
15.20.	<i>Systémy protipožiarnej ochrany</i> Činnosť detekčných a hasiacich systémov.	1	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A	B1
15.21. <i>Monitorovanie motora a prevádzka na zemi</i> Postupy spúšťania motora a prevádzka na zemi; Vyhodnotenie výstupného výkonu motora a parametrov motora; Monitorovanie trendov (vrátane analýzy oleja, vibrácií a boroskopickej kontroly); Prehliadka motora a komponentov z hľadiska kritérií, tolerancií a údajov určených výrobcou motora; Umývanie/čistenie kompresora; Poškodenie spôsobené cudzím predmetom.	1	3
15.22. <i>Skladovanie a konzervovanie motora</i> Konzervovanie a odkonzervovanie motora a jeho príslušenstva/systémov.	—	2

MODUL 16. PIESTOVÝ MOTOR

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B3
16.1. <i>Základy</i> Mechanická, tepelná a objemová účinnosť; Princípy činnosti – 2-dobý, 4-dobý, Ottov a Dieselov; Zdvihový objem valca a kompresný pomer; Usporiadanie motora a poradie zapalovania.	1	2	2
16.2. <i>Výkon motora</i> Výpočet výkonu a meranie; Faktory ovplyvňujúce výkon motora; Palivové zmesi/ochudobňovanie, predzápal.	1	2	2
16.3. <i>Konštrukcia motora</i> Kľuková skriňa, kľukový hriadeľ, vačkové hriadele, spodok kľukovej skrine; Prídavná prevodovka; Zostavy valca a piestu; Ojnice, sacie a výfukové potrubie; Ventilový mechanizmus; Redukčné prevodové skrine vrtule.	1	2	2
16.4. <i>Palivové systémy motora</i>			
16.4.1. <i>Karburátory</i> Typy, konštrukcia a princípy činnosti; Zamŕzanie a ohrev.	1	2	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ		
	A	B1	B3
16.4.2. <i>Systémy vstrekovania paliva</i> Typy, konštrukcia a princípy činnosti.	1	2	2
16.4.3. <i>Elektronické riadenie motora</i> Činnosť riadenia motora a systémy dávkovania paliva vrátane elektronického riadenia motora (FADEC); Usporiadanie systémov a komponenty.	1	2	2
16.5. <i>Štartovacie a zapal'ovacie systémy</i> Štartovacie systémy, systémy predhrievania; Typy magnet, konštrukcia a princípy činnosti; Káble zapal'ovania, zapal'ovacie sviečky; Nízkonapät'ové a vysokonapät'ové systémy.	1	2	2
16.6. <i>Sacie, výfukové a chladiace systémy</i> Konštrukcia a činnosť: sacích systémov vrátane alternatívnych systémov sania vzduchu; Výfukové systémy a chladiace systémy motora – vzduchové a kvapalinové.	1	2	2
16.7. <i>Preplňovanie/turbopreplňovanie</i> Princípy a účel a jeho vplyv na parametre motora; Konštrukcia a činnosť preplňovacích systémov; Terminológia; Riadiace systémy; Ochrana systému.	1	2	2
16.8. <i>Mazivá a palivá</i> Vlastnosti a špecifikácie; Prísady do palív; Bezpečnostné opatrenia.	1	2	2
16.9. <i>Mazacie systémy</i> Činnosť/usporiadanie a komponenty.	1	2	2
16.10. <i>Systémy indikácie motora</i> Otáčky motora; Teplota hlavy valca; Teplota chladiaceho média; Teplota a tlak oleja; Teplota výfukových plynov; Tlak a prietok paliva;	1	2	2

▼ **B**

		ÚROVEŇ		
		A	B1	B3
	Plniaci tlak.			
16.11.	<i>Inštalovanie pohonnej jednotky</i> Usporiadanie protipožiarnych priečok, motorových krytov, protihlukových panelov, uložení motora, protivibračných uložení, hadíc, potrubí, prívodov, konektorov, izolačných trubiek vodičov, ovládacích lán a ťahadiel, zdvíhacích bodov a drenáží.	1	2	2
16.12.	<i>Monitorovanie motora a prevádzka na zemi</i> Postupy spúšťania motora a prevádzka na zemi; Vyhodnotenie výstupného výkonu motora a parametrov motora; Prehliadka motora a komponentov: kritériá, tolerancie a údaje určené výrobcom motora.	1	3	2
16.13.	<i>Skladovanie a konzervovanie motora</i> Konzervovanie a odkonzervovanie motora a jeho príslušenstva/systémov.	—	2	1

MODUL 17A. VRTULE

Poznámka: Tento modul sa nevzťahuje na kategóriu B3. Príslušné témy pre kategóriu B3 sú vymedzené v module 17B.

		ÚROVEŇ	
		A	B1
17.1.	<i>Základy</i> Teória vrtuľového listu; Veľký/malý uhol listu, reverzný uhol, uhol nábehu, rýchlosť otáčania; Sklz vrtule; Aerodynamické, odstredivé sily a ťah; Krútiaci moment; Relatívny prietok vzduchu pri rôznom nastavení uhla nábehu listu; Vibrácie a rezonancie.	1	2
17.2.	<i>Konštrukcia vrtule</i> Spôsoby konštrukcie a použité materiály na drevených, kompozitných a kovových vrtuliach; Priečny prierez listu, koreň listu, chrbát listu a montáž náboja listu; Vrtuľa s pevnými listami, vrtuľa s nastaviteľnými listami, vrtuľa s konštantnými otáčkami; Montáž vrtule a krytu hlavy vrtule.	1	2
17.3.	<i>Regulácia uhla nastavenia vrtule</i> Spôsoby regulácie otáčkami a uhlom nábehu, mechanické a elektrické/elektronické; Zástavová a reverzná poloha;	1	2

▼ **B**

	ÚROVEŇ	
	A	B1
Ochrana proti prekročeniu maximálnych otáčok.		
17.4. <i>Synchronizácia vrtúľ</i> Synchronizácia a synchronizačné fázovacie zariadenie.	—	2
17.5. <i>Ochrana proti námraze na vrtuli</i> Kvapalnú a elektrické odmrazovacie zariadenie.	1	2
17.6. <i>Údržba vrtule</i> Statické a dynamické vyváženie; Nastavenie uhlov listov; Posúdenie poškodenia listov, erózie, korózie, poškodenia spôsobeného nárazom, oddeľovanie listov; Ošetrovanie vrtule, opravy; Vrtuľová skúška.	1	3
17.7. <i>Skladovanie a konzervovanie vrtule</i> Konzervovanie a odkonzervovanie vrtule.	1	2

MODUL 17B. VRTULE

Poznámka: Rozsah tohto modulu musí odrážať technológiu vrtúľ letúnov zodpovedajúcich kategórii B3.

	ÚROVEŇ
	B3
17.1. <i>Základy</i> Teória vrtuľového listu; Veľký/malý uhol listu, reverzný uhol, uhol nábehu, rýchlosť otáčania; Sklz vrtule; Aerodynamické, odstredivé sily a ťah; Krútiaci moment; Relatívny prietok vzduchu pri rôznom nastavení uhla nábehu listu; Vibrácie a rezonancie.	2
17.2. <i>Konštrukcia vrtule</i> Spôsoby konštrukcie a použité materiály na drevených, kompozitných a kovových vrtuliach; Pričný prierez listu, koreň listu, chrbát listu a montáž náboja listu; Vrtuľa s pevnými listami, vrtuľa s nastaviteľnými listami, vrtuľa s konštantnými otáčkami; Montáž vrtule a krytu hlavy vrtule.	2
17.3. <i>Regulácia uhla nastavenia vrtule</i> Spôsoby regulácie otáčkami a uhlom nábehu, mechanické a elektrické/elektronické; Zástavová a reverzná poloha; Ochrana proti prekročeniu maximálnych otáčok.	2

▼ B

	ÚROVEŇ
	B3
17.4. <i>Synchronizácia vrtúl</i> Synchronizácia a synchronizačné fázovacie zariadenie.	2
17.5. <i>Ochrana proti námraze na vrtuli</i> Kvapalné a elektrické odmrazovacie zariadenie.	2
17.6. <i>Údržba vrtule</i> Statické a dynamické vyváženie; Nastavenie uhlov listov; Posúdenie poškodenia listov, erózie, korózie, poškodenia spôsobeného nárazom, oddeľovanie listov; Ošetrovanie vrtule, opravy; Vrtuľová skúška.	2
17.7. <i>Skladovanie a konzervovanie vrtule</i> Konzervovanie a odkonzervovanie vrtule.	2

Doplnok II

Štandard základnej skúšky

1. Všeobecne

- 1.1. Všetky základné skúšky sa musia vykonať s použitím formátu otázok s možnosťou viacerých odpovedí a otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou, ako je stanovené ďalej. Nesprávne možnosti sa musia kandidátom nepripraveným v danom predmete javiť ako rovnako pravdepodobné. Všetky možnosti sa musia týkať otázky a musia obsahovať podobnú slovnú zásobu, gramatickú konštrukciu a musia byť podobnej dĺžky. Pri číselných otázkach musia nesprávne odpovede zodpovedať procedurálnym chybám, ako napríklad opravám použitým v nesprávnom zmysle alebo nesprávnemu prevodu jednotiek: nesmie ísť o náhodne vybrané čísla.
- 1.2. Každá otázka s možnosťou výberu z viacerých odpovedí musí mať tri rôzne odpovede, z ktorých musí byť len jedna správna a kandidátovi musí byť poskytnutý časový priestor na každý modul v trvaní priemerne 75 sekúnd na jednu otázku.
- 1.3. Každá otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou, si vyžaduje prípravu písomnej odpovede a kandidátovi musí byť poskytnutých 20 minút na odpoveď na každú otázku.
- 1.4. Vhodné otázky, na ktoré sa odpovedá písomnou formou, musia byť navrhnuté a vyhodnotené s použitím učebnej osnovy teoretických znalostí podľa doplnku I, modulov 7A, 7B, 9A, 9B a 10.
- 1.5. Pre každú otázku musí byť navrhnutá modelová odpoveď obsahujúca aj akékoľvek známe alternatívy odpovedí, ktoré sa môžu vzťahovať na iné podoblasti.
- 1.6. Modelová odpoveď bude tiež rozdelená do zoznamu dôležitých bodov, známych ako kľúčové body.
- 1.7. Znamka „vyhovel“ pre každý modul a podmodul časti skúšky s otázkami s možnosťou výberu z viacerých odpovedí je 75 %.
- 1.8. Znamka „vyhovel“ pre každú otázku, na ktorú sa odpovedá písomnou formou, je 75 %, t. j. kandidátova odpoveď musí obsahovať 75 % požadovaných kľúčových bodov obsiahnutých v otázke a kandidát nesmie urobiť závažnú chybu v žiadnom požadovanom kľúčovom bode.
- 1.9. Ak sa úspešne neabsolvuje len časť s možnosťou výberu viacerých odpovedí alebo len časť s otázkami, na ktoré sa odpovedá písomnou formou, potom je nutné znovu vykonať skúšky len z časti s možnosťou výberu viacerých odpovedí alebo len z časti s otázkami, na ktoré sa odpovedá písomnou formou.
- 1.10. Na hodnotenie kandidáta sa nesmie použiť systém trestných bodov.
- 1.11. Neúspešne absolvovaný modul sa nesmie znovu absolvovať skôr ako 90 dní po dátume skúšky, v rámci ktorej nebol modul úspešne absolvovaný, okrem prípadu organizácie s povolením na výcvik údržby v súlade s prílohou IV (časť 147), ktorá vykonáva kurzy opätovného výcviku zamerané na témy v konkrétnom module, ktoré neboli úspešne zodpovedané, v ktorom sa skúška z takého neabsolvovaného modulu môže vykonať znovu po 30 dňoch.
- 1.12. Časové obdobia vyžadované podľa bodu 66.A.25 sa vzťahujú na všetky skúšky potrebné na absolvovanie jednotlivých modulov s výnimkou skúšok potrebných na absolvovanie tých modulov, ktoré kandidáti úspešne absolvovali v rámci získavania preukazu spôsobilosti inej kategórie, v prípade, že preukaz spôsobilosti im už bol vydaný.

▼B

- 1.13. O absolvovanie toho istého modulu sa možno pokúsiť maximálne trikrát po sebe. Medzi jednotlivými súbormi troch pokusov treba čakať jeden rok.

Žiadateľ musí organizácii s povolením na výcvik údržby alebo príslušnému orgánu, ktorému predkladá žiadosť o vykonanie skúšky, poslať písomné potvrdenie o tom, koľkokrát, kedy a u ktorej organizácie alebo príslušného orgánu sa počas predchádzajúceho roka pokúsil absolvovať skúšku. Za overenie počtu pokusov v rámci príslušných časových lehôt je zodpovedná organizácia na výcvik údržby alebo príslušný orgán.

2. Počet otázok na modul

2.1. MODUL 1 – MATEMATIKA

Kategória A: 16 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 20 minút.

Kategória B1: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút.

Kategória B2: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút.

Kategória B3: 28 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 35 minút.

2.2. MODUL 2 – FYZIKA

Kategória A: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút.

Kategória B1: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Kategória B2: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Kategória B3: 28 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 35 minút.

2.3. MODUL 3 – ZÁKLADY ELEKTROTECHNIKY

Kategória A: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Kategória B1: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Kategória B2: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Kategória B3: 24 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 30 minút.

2.4. MODUL 4 – ZÁKLADY ELEKTRONIKY

Kategória B1: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Kategória B2: 40 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 50 minút.

Kategória B3: 8 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 10 minút.

▼ B**2.5. MODUL 5 – DIGITÁLNE TECHNIKY A ELEKTRONICKÉ PRÍSTROJOVÉ SYSTÉMY**

Katégoria A: 16 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 20 minút.

Katégoria B1.1 a B1.3: 40 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 50 minút.

Katégoria B1.2 a B1.4: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Katégoria B2: 72 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 90 minút.

Katégoria B3: 16 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 20 minút.

2.6. MODUL 6 – MATERIÁLY A KOMPONENTY

Katégoria A: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Katégoria B1: 72 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 90 minút.

Katégoria B2: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút.

Katégoria B3: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút.

2.7. MODUL 7A – POSTUPY ÚDRŽBY

Katégoria A: 72 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 2 otázky, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 90 minút + 40 minút.

Katégoria B1: 80 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 2 otázky, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 100 minút + 40 minút.

Katégoria B2: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 2 otázky, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút + 40 minút.

MODUL 7B – POSTUPY ÚDRŽBY

Katégoria B3: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 2 otázky, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút + 40 minút.

2.8. MODUL 8 – ZÁKLADY AERODYNAMIKY

Katégoria A: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Katégoria B1: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Katégoria B2: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Katégoria B3: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

2.9. MODUL 9A – ĽUDSKÉ FAKTORY

Katégoria A: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút + 20 minút.

Katégoria B1: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút + 20 minút.

▼ B

Katégoria B2: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút + 20 minút.

MODUL 9B – ĽUDSKÉ FAKTORY

Katégoria B3: 16 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 20 minút + 20 minút.

2.10. MODUL 10 – LETECKÁ LEGISLATÍVA

Katégoria A: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút + 20 minút.

Katégoria B1: 40 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 50 minút + 20 minút.

Katégoria B2: 40 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 50 minút + 20 minút.

Katégoria B3: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 1 otázka, na ktorú sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút + 20 minút.

2.11. MODUL 11A – AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIA A SYSTÉMY TURBÍNOVÝCH LETÚNOV

Katégoria A: 108 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 135 minút.

Katégoria B1: 140 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 175 minút.

MODUL 11B – AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIA A SYSTÉMY PIESTOVÝCH LETÚNOV

Katégoria A: 72 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 90 minút.

Katégoria B1: 100 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 125 minút.

MODUL 11C – AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIA A SYSTÉMY PIESTOVÝCH LETÚNOV

Katégoria B3: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút.

2.12. MODUL 12 – AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIA A SYSTÉMY VRTUENÍKOV

Katégoria A: 100 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 125 minút.

Katégoria B1: 128 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 160 minút.

2.13. MODUL 13 – AERODYNAMIKA, KONŠTRUKCIE A SYSTÉMY LIETADIEL

Katégoria B2: 180 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 225 minút. Otázky a poskytnutý čas možno v prípade potreby rozdeliť na dve skúšky.

2.14. MODUL 14 – POHON

Katégoria B2: 24 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 30 minút.

2.15. MODUL 15 – PLYNOVÝ TURBÍNOVÝ MOTOR

Katégoria A: 60 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 75 minút.

▼B

Kategória B1: 92 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 115 minút.

2.16. MODUL 16 – PIESTOVÝ MOTOR

Kategória A: 52 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 65 minút.

Kategória B1: 72 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 90 minút.

Kategória B3: 68 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 85 minút.

2.17. MODUL 17A – VRTULE

Kategória A: 20 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 25 minút.

Kategória B1: 32 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 40 minút.

MODUL 17B – VRTULE

Kategória B3: 28 otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí a 0 otázok, na ktoré sa odpovedá písomnou formou. Poskytnutý čas 35 minút.

▼B*Doplnok III***Štandard typového výcviku na lietadlo a štandard skúšky***Odborná príprava na pracovisku***1. Všeobecne**

Typový výcvik na lietadlo sa skladá z výuky a skúšky teoretických znalostí a s výnimkou klasifikácií kategórie C aj z praktického výcviku a hodnotenia praktickej zručnosti.

a) Výuka a skúška teoretických znalostí musia spĺňať tieto požiadavky:

- i) Musí ich vykonávať organizácia pre výcvik údržby riadne oprávnená v súlade s prílohou IV (časť 147) alebo v prípade, že ich vykonali iné organizácie, musí ich priamo schváliť príslušný orgán.
- ii) S výnimkou prípadov povolených na základe rozdielového výcviku uvedeného v písmene c) musia spĺňať:

príslušné prvky vymedzené v povinnej časti údajov o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012 alebo, ak takéto prvky nie sú dostupné, štandard v zmysle bodu 3.1 tohto doplnku a

štandard skúšky typového výcviku v zmysle bodu 4.1 tohto doplnku.

- iii) V prípade, že je osoba v kategórii C kvalifikovaná tým, že je držiteľom akademického titulu, ako je stanovené v bode 66.A.30 písm. a) ods. 5, prvý príslušný teoretický typový výcvik na lietadlo musí byť na úrovni kategórie B1 alebo B2.

- iv) Musia sa začať a dokončiť do troch rokov pred podaním žiadosti o potvrdenie typovej klasifikácie.

b) Praktický výcvik a hodnotenie praktickej zručnosti musia spĺňať tieto požiadavky:

- i) Musí ich vykonávať organizácia pre výcvik údržby riadne oprávnená v súlade s prílohou IV (časť 147) alebo v prípade, že ich vykonali iné organizácie, musí ich priamo schváliť príslušný orgán.
- ii) S výnimkou prípadov povolených na základe rozdielového výcviku uvedeného v písmene c) musia spĺňať:

príslušné prvky vymedzené v povinnej časti údajov o prevádzkovej spôsobilosti stanovených v súlade s nariadením (EÚ) č. 748/2012 alebo, ak takéto prvky nie sú dostupné, štandard v zmysle bodu 3.2 tohto doplnku a

štandard skúšky typového výcviku v zmysle bodu 4.2 tohto doplnku.

- iii) Musia zahŕňať reprezentatívny prierez činností údržby relevantných pre typ lietadla.

- iv) Musia zahŕňať ukážky s použitím zariadení, komponentov, simulátorov, iných výcvikových zariadení alebo lietadla.

▼B

v) Musia sa začať a dokončiť do troch rokov pred podaním žiadosti o potvrdenie typovej klasifikácie.

c) Rozdielový výcvik

i) Rozdielový výcvik je výcvik požadovaný s cieľom obsiahnuť rozdiely medzi dvomi rozdielnymi typovými klasifikáciami na lietadlo rovnakého výrobcu, ktoré určí agentúra.

ii) Rozdielový výcvik sa musí definovať na základe jednotlivých prípadov s prihliadnutím na požiadavky tohto doplnku III vzhľadom na teoretické aj praktické časti výcviku na získanie typovej klasifikácie.

iii) Typová klasifikácia sa môže zapísať do preukazu spôsobilosti až po vykonaní rozdielového výcviku, keď žiadateľ spĺňa jednu z týchto podmienok:

— zapísanie typovej klasifikácie na lietadlo, v rámci ktorej sa určili rozdiely, do preukazu spôsobilosti alebo

— splnenie požiadaviek typového výcviku na lietadlo, v rámci ktorého sa určili rozdiely.

2. Úroveň typového výcviku na lietadlo

V rámci troch ďalej uvedených úrovní sa definujú ciele, rozsah výcviku a úroveň znalostí, ktoré sa majú výcvikom dosiahnuť.

— *Úroveň 1: Stručný prehľad o draku, systémoch a pohonných jednotkách, ako sú uvedené v časti popisu systémov v príručke údržby lietadla/pokynoch pre zachovanie letovej spôsobilosti.*

Ciele kurzu: Po ukončení výcviku úrovne 1 bude študent schopný:

a) poskytnúť jednoduchý popis celej problematiky témy s použitím bežnej slovnej zásoby, príkladov a typických pojmov a určiť bezpečnostné opatrenia týkajúce sa draku, jeho systémov a pohonnej jednotky;

b) identifikovať príručky týkajúce sa lietadla a určiť postupy údržby dôležité pre drak, jeho systémy a pohonnú jednotku;

c) definovať všeobecné usporiadanie hlavných systémov lietadla;

d) definovať všeobecné usporiadanie a charakteristiky pohonnej jednotky;

e) určiť špeciálne náradie a testovacie vybavenie použité v súvislosti s lietadlom.

— *Úroveň 2: Základný systémový prehľad riadiacich prvkov, ukazovateľov a hlavných komponentov vrátane ich umiestnenia a účelu, servisné činnosti a odstraňovanie menších porúch. Všeobecná znalosť teoretických a praktických aspektov danej témy.*

▼ B

Ciele kurzu: Okrem informácií obsiahnutých v kurze úrovne 1 bude študent po ukončení výcviku úrovne 2 schopný:

- a) porozumieť teoretickým základom, uplatňovať praktickým spôsobom svoje znalosti s využitím podrobných postupov;
- b) pamätať si bezpečnostné opatrenia, ktoré sa musia dodržať pri práci na lietadle, pohonnej jednotke a systémoch alebo v ich blízkosti;
- c) popísať systémy a ovládanie lietadla, najmä prístup, dostupnosť energie a zdroje;
- d) určiť polohu hlavných komponentov;
- e) vysvetliť normálnu činnosť každého hlavného systému vrátane terminológie a označenia;
- f) vykonať postupy pre obsluhu spojenú s lietadlom v prípade týchto systémov: palivo, pohonné jednotky, hydraulika, pristávacie zariadenie, voda/odpad a kyslík;
- g) preukázať odbornosť pri používaní hlásenia posádky a palubného systému hlásenia (odstraňovanie menších porúch) a určiť letovú spôsobilosť lietadla pre MEL/CDL;
- h) preukázať používanie, výklad a uplatňovanie príslušnej dokumentácie vrátane pokynov na zachovanie letovej spôsobilosti, príručky údržby, ilustrovaného katalógu súčastí atď.

— *Úroveň 3: Podrobný popis, činnosť, umiestnenie komponentov, odstránenie/inštalovanie a postupy zisťovania a odstraňovania porúch podľa príručky pre údržbu.*

Ciele kurzu: Okrem informácií obsiahnutých vo výcviku úrovne 1 a úrovne 2 bude študent po ukončení výcviku úrovne 3 schopný:

- a) preukázať teoretické znalosti systémov a konštrukcií lietadla a ich vzťahu k iným systémom, poskytnúť podrobný popis predmetu pomocou teoretických základných znalostí a konkrétnych príkladov a interpretovať výsledky z rôznych zdrojov a meraní, ako aj vykonať v prípade potreby nápravné opatrenie;
- b) vykonať kontroly systémov, pohonnej jednotky, komponentov a funkcií, ako je stanovené v príručke pre údržbu lietadla;
- c) preukázať používanie príslušnej dokumentácie vrátane príručky konštrukčných opráv, príručky na odstraňovanie porúch atď. a interpretovať a uplatňovať ju;
- d) dávať do vzájomných súvislostí informácie na účely rozhodovania vzhľadom na diagnózu chýb a ich nápravu podľa príručky pre údržbu;
- e) popísať postupy výmeny komponentov špecifických pre daný typ lietadla.

▼B**3. Štandard typového výcviku na lietadlo**

Napriek tomu, že typový výcvik na lietadlo obsahuje teoretickú aj praktickú časť, kurzy sa môžu schváliť pre teoretickú časť, praktickú časť alebo pre kombináciu oboch častí.

3.1. Teoretická časť**a) Cieľ:**

Po dokončení teoretického výcvikového kurzu bude študent schopný preukázať na úrovni určenej v osnovách v doplnku III podrobné teoretické znalosti o príslušných systémoch, konštrukcii, činnostiach, údržbe, opravách a odstraňovaní porúch na lietadle podľa schválených údajov o údržbe. Študent bude schopný preukázať používanie príručiek a schválených postupov vrátane znalostí príslušných prehliadok a obmedzení.

b) Úroveň výcviku:

Úrovňami výcviku sú úrovne definované v bode 2.

Po prvom typovom kurze osvedčujúceho personálu kategórie C sú všetky ďalšie kurzy nutné len do úrovne 1.

Počas teoretického výcviku úrovne 3 sa môže v prípade potreby na výučbu plného rozsahu kapitoly použiť výcvikový materiál úrovne 1 a 2. Počas výcviku však musí väčšinu materiálu kurzu predstavovať materiál vyššej úrovne, čo rovnako platí aj pre čas výcviku.

c) Trvanie:

Minimálny počet vyučovacích hodín pre teoretický výcvik sa uvádza v tejto tabuľke:

Kategória	Počet hodín
<i>Letúne s maximálnou vzletovou hmotnosťou väčšou než 30 000 kg:</i>	
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
<i>Letúne s maximálnou vzletovou hmotnosťou rovnajúcou sa alebo menšou než 30 000 kg a väčšou než 5 700 kg:</i>	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
<i>Letúne s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5 700kg⁽¹⁾</i>	
B1.1	80
B1.2	60
B2	60

▼ **B**

Kategória	Počet hodín
C	15
<i>Vrtuľníky Helicopters (2)</i>	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

(1) V prípade beztlakových do 2 000 kg maximálnej vzletovej hmotnosti sa minimálne trvanie môže znížiť o 50 %.

(2) V prípade vrtuľníkov patriacich do skupiny 2 (ako je definovaná v bode 66.A.42) sa minimálne trvanie môže znížiť o 30 %.

Na účely uvedenej tabuľky jedna vyučovacia hodina predstavuje 60 minút výučby bez prestávok, skúšok, revízií, príprav a návštev lietadla.

Tieto hodiny sa vzťahujú iba na teoretické kurzy pre plné kombinácie lietadlo/motor podľa typovej klasifikácie definovanej agentúrou.

d) Odôvodnenie trvania kurzu:

V prípade výcvikových kurzov vykonávaných v organizácii s povolením na výcvik údržby v súlade s prílohou IV (časť 147) a kurzov priamo schvaľovaných príslušným orgánom sa musí odôvodniť ich hodinová dotácia a obsah celých osnov na základe analýzy výcvikových potrieb vychádzajúcej z:

- konštrukčného návrhu typu lietadla, potrieb jeho údržby a druhov prevádzky,
- podrobnej analýzy príslušných kapitol – pozri tabuľku s obsahom v bode 3 ods. 1 písm. e),
- podrobnej analýzy kompetencií preukazujúcej, že ciele stanovené v bode 3 ods. 1 písm. a) sú v plnej miere splnené.

Ak z analýzy výcvikových potrieb vyplynie, že je potrebných viac hodín, dĺžka kurzu bude dlhšia, než je minimálna dĺžka uvedená v tabuľke.

Podobne sa príslušnému orgánu na základe uvedenej analýzy výcvikových potrieb odôvodnia aj vyučovacie hodiny rozdielových kurzov alebo ďalších kombinácií výcvikových kurzov (napr. kombinovaných kurzov pre kategórie B1/B2) a teoretické výcvikové kurzy s nižšími hodnotami, než sú uvedené v bode 3 ods. 1 písm. c).

Kurz musí navyše uvádzať a odôvodňovať:

- minimálnu účasť, ktorá sa vyžaduje od praktikanta na to, aby splnil ciele kurzu,
- maximálny počet vyučovacích hodín denne s prihliadnutím na pedagogické princípy a princípy ľudských faktorov.

Ak sa nespĺní požiadavka na minimálnu účasť, nesmie sa vystaviť osvedčenie uznania. Na splnenie požiadavky minimálnej účasti môže výcviková organizácia poskytnúť ďalší výcvik.

▼B

e) Obsah:

Musia byť pokryté minimálne časti uvedenej osnovy, ktoré sú špecifické pre typ lietadla. Musia byť zahrnuté aj dodatočné časti vyplývajúce z typových variácií, technických zmien atď.

Osnovy výcviku sa zamerajú na mechanické a elektrické aspekty personálu kategórie B1 a elektrické aspekty a aspekty avioniky kategórie B2.

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Kategória preukazov spôsobilosti	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
Úvodný modul:									
05. Časové obmedzenia/kontroly údržby	1	1	1	1	1	1	1	1	1
06. Rozmery/oblasti (MTOM atď.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
07. Zdvíhanie a podopieranie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
08. Vyvažovanie a váženie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
09. Vlečenie a rolovanie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10. Parkovanie/kotvenie, hangárovanie a návrat do prevádzky	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11. Štítky a označenia	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12. Obsluha	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20. Štandardné postupy – len pre konkrétny typ	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vrtuľníky									
18. Vibrácie a analýza hluku (sledovanie listov)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60. Štandardné postupy pre rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—

▼**B**

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
62. Rotory	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A. Rotory – monitorovanie a indikovanie	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63. Pohon rotora	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A. Pohon rotora — monitorovanie a indikovanie	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64. Chvostový rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A. Chvostový rotor – monitorovanie a indikovanie	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65. Pohon chvostového rotora	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A. Pohon chvostového rotora – monitorovanie a indikovanie	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66. Skladacie listy/pylón	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67. Riadenie rotora za letu	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53. Konštrukcia draku (vrtuľník)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25. Núdzové zariadenia na flotáciu	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Konštrukcia draku									
51. Štandardné postupy a konštrukcie (klasifikácia, hodnotenie a oprava poškodení)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53. Trup	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54. Gondoly/pylóny	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼B

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
55. Stabilizátory	3	1	3	1	—	—	—	—	1
56. Okná	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57. Kridla	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A. Plochy riadenia letu (všetky)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52. Dvere	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Systémy označovania podľa zón a staníc	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Systémy draku:									
21. Klimatizácia	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A. Prívod vzduchu	3	1	3	1	1	3	3	1	2
21B. Pretlakovanie	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C. Bezpečnostné a výstražné zariadenia	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22. Automatický let	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23. Komunikácia	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24. Elektrický systém	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25. Vybavenie a zariadenie	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A. Elektronické vybavenie vrátane núdzového vybavenia	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26. Protipožiarna ochrana	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27. Riadenie letu	3	1	3	1	3	1	3	1	2

▼**B**

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
27A. Ovládanie systému: elektrické/elektroimpulzné riadenie	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28. Palivové systémy	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A. Palivové systémy – monitorovanie a indikovanie	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29. Hydraulika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A. Hydraulika – monitorovanie a indikovanie	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30. Ochrana proti námraze a dažďu	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31. Indikačné/záznamové systémy	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A. Prístrojové systémy	3	1	3	1	3	1	1	3	3
32. Pristávacie zariadenie	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A. Pristávacie zariadenie – monitorovanie a indikovanie	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33. Svetlá	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34. Navigácia	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35. Kyslík	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36. Pneumatický	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A. Pneumatický – monitorovanie a indikovanie	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37. Vákuový	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38. Voda/odpad	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41. Vodná záťaž	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼B

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
42. Integrovaná modulárna avionika	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44. Kabinové systémy	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45. Palubný systém údržby (alebo v bode 31)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46. Informačné systémy	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50. Nákladný a prístrojový priestor	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Turbínové motory									
70. Štandardné postupy – motory	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A. Konštrukčné usporiadanie a činnosť (montážny vstup, kompresory, spaľovací priestor, turbínový priestor, ložiská a tesnenia, mazacie systémy)	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B. Výkon motora	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71. Pohonná jednotka	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72. Turbínový motor/turbínová vrtuľa/tunelový ventilátor/nekrytý ventilátor	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73. Palivo a riadenie motora	3	1	—	—	3	1	—	—	1
75. Vzduchové systémy	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76. Riadenie motora	3	1	—	—	3	1	—	—	1
78. Výfukové systémy	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79. Olejové systémy	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80. Štartovanie	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82. Vstrekovanie vody	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83. Pomocná prevodovka	3	1	—	—	3	1	—	—	1

▼ B

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
84. Zvýšenie pohonu	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A. FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74. Zapaľovacie systémy	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77. Systémy indikácie motora	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49 Pomocné energetické jednotky (APU)	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Piestové motory									
70. Štandardné postupy – motory	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A. Konštrukčné usporiadanie a činnosť (montáž, karburátory, systémy vstrekovania paliva, sacie, výfukové a chladiace systémy, preplňovanie/turbopreplňovanie, mazacie systémy)	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B. Výkon motora	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71. Pohonná jednotka	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73. Palivo a riadenie motora	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76. Riadenie motora	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79. Olejové systémy	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80. Štartovanie	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81. Turbíny	—	—	3	1	—	—	3	1	1
82. Vstrekovanie vody	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83. Pomocná prevodovka	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84. Zvýšenie pohonu	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73A. FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3

▼ B

Úroveň Kapitoly	Letúne s turbínovými motormi		Letúne s piestovými motormi		Vrtuľníky s turbínovými motormi		Vrtuľníky s piestovými motormi		Avionika
74. Zapaľovacie systémy	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77. Systémy indikácie motora	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Vrtule									
60A. Štandardné postupy – vrtuľa	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61. Vrtule/pohon	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A. Konštrukcia vrtule	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B. Riadenie uhla nastavenia vrtule	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C. Synchronizácia vrtúľ	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D. Elektronické riadenie vrtule	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E. Ochrana proti námraze na vrtuli	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F. Údržba vrtule	3	1	3	1	—	—	—	—	1

f) Na absolvovanie teoretickej časti výcviku možno použiť multimedialne výcvikové metódy (MBT), a to buď v triedach, alebo vo virtuálnom kontrolovanom prostredí za predpokladu, že s tým súhlasí príslušný orgán schvaľujúci výcvikový kurz.

3.2. Praktická časť

a) Cieľ:

Cieľom praktického výcviku je získať požadované kompetencie v oblasti vykonávania bezpečnej údržby, prehliadok a každodennej práce podľa príručky údržby a ďalších príslušných pokynov a úloh týkajúcich sa typu lietadla, napríklad odstraňovania porúch, opráv, nastavovania, výmen súčastí, vystrojovania a funkčných kontrol. Patrí sem aj oboznámenie s používaním všetkej technickej literatúry a dokumentácie týkajúcej sa lietadla, s používaním špecializovaného/špeciálneho náradia a testovacieho vybavenia na odstraňovanie a výmenu komponentov a modulov špecifických pre daný typ vrátane akejkolvek činnosti týkajúcej sa údržby na krídle.

b) Obsah:

V rámci praktického výcviku sa musí dokončiť minimálne 50 % položiek označených krížikom v nasledujúcej tabuľke, ktoré sa týkajú príslušného typu lietadla.

Krížikom označené úlohy predstavujú predmety, ktoré sú dôležité na účely praktického výcviku s cieľom zabezpečiť primerané riešenie kľúčových úloh údržby týkajúcich sa prevádzky, funkčnosti, montáže a dôležitosti bezpečnosti, a to najmä vtedy, ak ich nemožno úplne vysvetliť pri samotnom teoretickom výcviku. V zozname sa nachádza

▼B

minimálny rozsah praktického výcviku, v prípade potreby sa však pre konkrétny typ lietadla môžu pridať aj ďalšie položky.

Úlohy, ktoré je potrebné dokončiť, musia byť z hľadiska lietadla a systémov reprezentatívne v oblasti zložitosti aj požadovaného technického vstupu. Môžu sa začleniť aj relatívne jednoduché úlohy, ale zaradiť a vykonávať sa môžu aj ďalšie zložitejšie úlohy pre príslušný typ lietadla.

Vysvetlivky k tabuľke: LOC: miesto; FOT: funkčný/prevádzkový test; SGH: služby a pozemná obsluha; R/I: odstránenie/inštalácia; MEL: zoznam minimálneho vybavenia; TS: odstraňovanie porúch.

Kapitoly	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Úvodný modul:											
5. Časové obmedzenia/kontroly údržby	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Rozmery/oblasti (MTOM atď.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Zdvíhanie a podopieranie	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Vyvažovanie a váženie	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9. Vlečenie a rolovanie	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10. Parkovanie/kotvenie, hangárovanie a návrat do prevádzky	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11. Štítky a označenia	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Obsluha	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20. Štandardné postupy – len pre konkrétny typ	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Vrtuľníky:											
18. Vibrácie a analýza hluku (sledovanie listov)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ B

Kapitoly	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
27. Riadenie letu	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A. Ovládanie systému: elektrické/elektroimpulzné riadenie	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28. Palivové systémy	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A. Palivové systémy – monitorovanie a indikovanie	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29. Hydraulika	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A. Hydraulika – monitorovanie a indikovanie	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30. Ochrana proti námraze a dažďu	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
31. Indikačné/záznamové systémy	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A. Prístrojové systémy	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32. Pristávacie zariadenie	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A. Pristávacie zariadenie – monitorovanie a indikovanie	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33. Svetlá	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34. Navigácia	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35. Kyslík	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—

▼B

Kapitoly	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
36. Pneumatický	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A. Pneumatický – monitorovanie a indikovanie	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37. Vákuový	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
38. Voda/odpad	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41. Vodná záťaž	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42. Integrovaná modulárna avionika	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44. Kabinové systémy	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45. Palubný systém údržby (alebo v bode 31)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46. Informačné systémy	X/X	—	—	—	—	—	X	—	X	X	X
50. Nákladný a prístrojový priestor	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Modul turbínového/piestového motora:											
70. Štandardné postupy – motory len pre konkrétny typ	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A. Konštrukčné usporiadanie a činnosť (montážny vstup, kompresory, spaľovací priestor, turbínový priestor, ložiská a tesnenia, mazacie systémy)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turbínové motory:											
70B. Výkon motora	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ B

Kapitoly	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
71. Pohonná jednotka	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72. Turbínový motor/turbínová vrtuľa/ tunelový ventilátor/ nekrytý ventilátor	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73. Palivo a riadenie motora	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A. Systémy FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74. Zapaľovacie systémy	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75. Vzduchové systémy	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76. Riadenie motora	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77. Indikácia motora	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78. Výfukové systémy	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79. Olejové systémy	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80. Štartovanie	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82. Vstrekovanie vody	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83. Pomocná prevodovka	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84. Zvýšenie pohonu	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomocné energetické jednotky (APU):											
49. Pomocné energetické jednotky (APU)	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼B

Kapitoly	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Piestové motory:											
70. Štandardné postupy – motory len pre konkrétny typ	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A. Konštrukčné usporiadanie a činnosť (montážny vstup, kompresory, spaľovací priestor, turbínový priestor, ložiská a tesnenia, mazacie systémy)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70B. Výkon motora	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71. Pohonná jednotka	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
73. Palivo a riadenie motora	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A. Systémy FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	X	X	X	X
74. Zapaľovacie systémy	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
76. Riadenie motora	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77. Indikácia motora	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78. Výfukové systémy	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
79. Olejové systémy	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—

▼B**4. Štandard skúšky a hodnotenia typového výcviku****4.1. Štandard skúšky pre teoretickú časť**

Po dokončení teoretickej časti typového výcviku na lietadlo sa musí vykonať písomná skúška, ktorá musí spĺňať tieto podmienky:

- a) Skúška pozostáva z otázok s možnosťou výberu z viacerých odpovedí. Každá otázka s možnosťou výberu z viacerých odpovedí musí mať tri rôzne odpovede, z ktorých je len jedna správna. Celkový čas vychádza z celkového počtu otázok a čas na odpoveď vychádza z priemernej hodnoty 90 sekúnd na otázku.
- b) Nesprávne možnosti sa musia kandidátom nepripraveným v danom predmete javiť ako rovnako pravdepodobné. Všetky možnosti sa musia týkať otázky a musia obsahovať podobnú slovnú zásobu, gramatickú konštrukciu a musia byť podobnej dĺžky.
- c) Pri číselných otázkach musia nesprávne odpovede zodpovedať procedurálnym chybám, ako napríklad použitiu nesprávneho zmyslu (klad a zápor) alebo nesprávnym merným jednotkám. Nesmie ísť o náhodne vybrané čísla.
- d) Úroveň skúšky pre každú kapitolu ⁽¹⁾ je definovaná v bode 2 „Úroveň typového výcviku na lietadlo“. Používanie obmedzeného počtu otázok na nižšej úrovni je však prijateľné.
- e) Počas skúšky musia byť knihy zavreté. Nie je povolený žiadny referenčný materiál. Výnimkou je prípad skúšky schopnosti kandidátov B1 a B2 v interpretovaní technickej dokumentácie.
- f) Počet otázok musí zodpovedať aspoň jednej otázke na jednu inštrukčnú hodinu. Počet otázok na každú kapitolu a úroveň musí proporčne zodpovedať:

— skutočnému počtu výcvikových hodín venovaných výučbe danej kapitoly na danej úrovni,

— cieľom výučby, ako sa uvádzajú v analýze výcvikových potrieb.

Príslušný orgán členského štátu vyhodnotí počet a úroveň otázok pri schvaľovaní kurzu.

- g) Minimálna úroveň úspešného absolvovania skúšky je 75 %. Ak je skúška typového výcviku rozdelená na niekoľko skúšok, každá skúška sa musí absolvovať minimálne na úrovni 75 % úspešnosti. Ak má byť možné dosiahnuť presne úroveň 75 %, počet otázok na skúške musí byť násobkom 4.
- h) Systém trestných bodov (mínusové body za nesprávne odpovede) sa nepoužíva.
- i) Skúšky na konci modulov sa nemôžu použiť ako časť záverečnej skúšky, ak neobsahujú správny počet a úroveň požadovaných otázok.

4.2. Štandard hodnotenia praktickej časti

Po dokončení praktickej časti typového výcviku na lietadlo sa musí vykonať hodnotenie, ktoré musí spĺňať tieto podmienky:

- a) Hodnotenie musia vykonávať primerane kvalifikované osoby určené na hodnotenie praktickej zručnosti.
- b) Pri hodnotení sa hodnotia znalosti a zručnosti praktikanta.

⁽¹⁾ Na účely tohto odseku 4 znamená kapitola jeden očíslovaný riadok z tabuľky v bode 3 ods. 1 písm. e).

▼ B**5. Štandard typovej skúšky**

Typovú skúšku musia vykonávať výcvikové organizácie riadne oprávnené podľa časti 147, alebo príslušný orgán.

Skúška musí byť ústna, písomná alebo založená na hodnotení praktickej zručnosti alebo ich kombinácii a musí spĺňať tieto požiadavky:

- a) Otázky na ústnu skúšku musia byť otvorené.
- b) Otázky na písomnú skúšku musia byť buď otázkami, na ktoré sa odpovedá písomnou formou, alebo otázkami s možnosťou výberu z viacerých odpovedí.
- c) Pri hodnotení praktickej zručnosti sa musí určiť spôsobilosť osoby na plnenie úlohy.
- d) Skúšky musia byť vzorkou kapitol ⁽¹⁾ vybratých z osnovy typového výcviku/skúšky z bodu 3 na danej úrovni.
- e) Nesprávne možnosti sa musia kandidátom nepripraveným v danom predmete javiť ako rovnako pravdepodobné. Všetky možnosti sa musia týkať otázky a musia obsahovať podobnú slovnú zásobu, gramatickú konštrukciu a musia byť podobnej dĺžky.
- f) Pri číselných otázkach musia nesprávne odpovede zodpovedať procedurálnym chybám, ako napríklad opravám použitým v nesprávnom zmysle alebo nesprávnemu prevodu jednotiek: nesmie ísť o náhodne vybrané čísla.
- g) Skúškou sa musí zaručiť splnenie týchto cieľov:
  1. správna a istá interpretácia lietadla a jeho systémov;
  2. zaručenie bezpečného výkonu údržby, prehliadok a bežných prác v súlade s príručkou na údržbu a ďalšími príslušnými pokynmi a úlohami pre typ lietadla, napríklad odstraňovanie porúch, opravy, nastavovanie, výmeny, vystrojovanie a funkčné kontroly, ako je motorová skúška atď., ak sa vyžadujú;
  3. správne používanie všetkej technickej literatúry a dokumentácie pre lietadlo;
  4. správne používanie špecializovaného/špeciálneho náradia a testovacieho vybavenia, odstránenie a výmeny komponentov a modulov špecifických pre daný typ vrátane akejkoľvek činnosti týkajúcej sa údržby na kridle.
- h) Na skúšky sa vzťahujú tieto podmienky:
  1. O absolvovanie skúšky sa možno pokúsiť maximálne trikrát po sebe. Medzi jednotlivými súbormi troch pokusov treba čakať jeden rok. Po prvom neúspešnom pokuse v rámci jedného súboru pokusov treba čakať 30 dní a po druhom neúspešnom pokuse 60 dní.

Žiadateľ musí organizácii na výcvik údržby alebo príslušnému orgánu, ktorému predkladá žiadosť o vykonanie skúšky, poslať písomné potvrdenie o tom, koľkokrát, kedy a u ktorej organizácie na výcvik údržby alebo príslušného orgánu sa počas predchádzajúceho roka pokúsil absolvovať skúšku. Za overenie počtu pokusov v rámci príslušných časových lehôt je zodpovedná organizácia na výcvik údržby alebo príslušný orgán.

⁽¹⁾ Na účely tohto odseku 5 znamená kapitola jeden očíslovaný riadok z tabuliek v bode 3 ods. 1 písm. e) a bode 3 ods. 2 písm. b).

▼B

2. Typovú skúšku a požadovanú prax treba absolvovať do troch rokov pred podaním žiadosti o zápis typovej klasifikácie do preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.

3. Typová skúška sa musí vykonať v prítomnosti aspoň jedného skúšajúceho. Skúšajúci sa nesmie(-ú) zúčastniť na výcviku žiadateľa.

i) Skúšajúci musí(-ia) vyhotoviť a podpísať písomnú správu, z ktorej bude vyplývať, prečo kandidát úspešne alebo neúspešne absolvoval skúšku.

6. Odborná príprava na pracovisku

Odbornú prípravu na pracovisku schvaľuje príslušný orgán, ktorý vydal preukaz spôsobilosti.

Vykonáva ju a kontroluje organizácia vykonávajúca údržbu riadne oprávnená na údržbu konkrétneho typu lietadla a hodnotia ju primerane kvalifikované osoby určené na hodnotenie praktickej zručnosti.

Musí sa začať a dokončiť do troch rokov pred podaním žiadosti o zapísanie typovej klasifikácie.

a) Cieľ:

Cieľom odbornej praxe je získanie požadovaných kompetencií a skúseností v oblasti vykonávania bezpečnej údržby.

b) Obsah:

Odborná prax sa týka prierezových úloh prijateľných pre príslušný orgán. Úlohy odbornej praxe, ktoré je potrebné dokončiť, musia byť z hľadiska lietadla a systémov reprezentatívne v oblasti zložitosti aj požadovaného technického vstupu. Môžu sa začleniť aj relatívne jednoduché úlohy, ale zaradiť a vykonávať sa môžu aj ďalšie zložitejšie úlohy údržby pre príslušný typ lietadla.

Pod každú úlohu sa musí podpísať študent a spolu s ním určená dohliadajúca osoba. Uvedené úlohy sú rovnaké ako skutočné úlohy z pracovnej karty/pracovného listu atď.

Záverečné hodnotenie dokončenej odbornej praxe je povinné a vykonáva ho príslušne kvalifikovaná osoba určená na hodnotenie praktickej zručnosti.

Na pracovných listoch alebo v denníku odbornej praxe sa musia uviesť tieto údaje:

1. meno praktikanta;
2. dátum narodenia;
3. organizácia s povolením na údržbu;
4. miesto;
5. meno dohliadajúcej(-ich) a hodnotiacej(-ich) osoby (osôb) (vrátane čísla preukazu spôsobilosti, ak sa vyžaduje);
6. dátum ukončenia úlohy;

▼B

7. popis úlohy a pracovná karta/objednávka prác/technický denník atď.;
8. typ lietadla a registrácia lietadla;
9. klasifikácia lietadla, o ktorú sa žiada.

S cieľom zjednodušiť príslušnému orgánu overovanie musí preukázanie odbornej praxe pozostávať z i) podrobných pracovných listov/denníka a ii) správy o zhode preukazujúcej, ako odborná prax spĺňa požiadavky tejto časti.

▼B

Doplnok IV

Požiadavky na prax potrebnú na rozšírenie preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa časti 66

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú požiadavky na prax potrebnú na doplnenie novej kategórie alebo podkategórie do existujúceho preukazu spôsobilosti podľa časti 66.

Prax musí byť praktickými skúsenosťami s údržbou na prevádzkovaných lietadlách v podkategórii týkajúcej sa žiadosti.

Požiadavka na prax sa zníži o 50 %, ak žiadateľ absolvoval schválený kurz podľa časti 147 týkajúci sa podkategórie.

Do: Od:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B3
A1	—	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	2 roky	6 mesiacov	2 roky	1 rok	2 roky	6 mesiacov
A2	6 mesiacov	—	6 mesiacov	6 mesiacov	2 roky	6 mesiacov	2 roky	1 rok	2 roky	6 mesiacov
A3	6 mesiacov	6 mesiacov	—	6 mesiacov	2 roky	1 rok	2 roky	6 mesiacov	2 roky	1 rok
A4	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	—	2 roky	1 rok	2 roky	6 mesiacov	2 roky	1 rok
B1.1	žiadne	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	—	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	1 rok	6 mesiacov
B1.2	6 mesiacov	žiadne	6 mesiacov	6 mesiacov	2 roky	—	2 roky	6 mesiacov	2 roky	žiadne
B1.3	6 mesiacov	6 mesiacov	žiadne	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	—	6 mesiacov	1 rok	6 mesiacov
B1.4	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	žiadne	2 roky	6 mesiacov	2 roky	—	2 roky	6 mesiacov
B2	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	6 mesiacov	1 rok	1 rok	1 rok	1 rok	—	1 rok
B3	6 mesiacov	žiadne	6 mesiacov	6 mesiacov	2 roky	6 mesiacov	2 roky	1 rok	2 roky	—

Doplnok V

Formulár žiadosti – formulár EASA 19

1. Tento doplnok obsahuje príklad formulára použitého na žiadosť o preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66).
2. Príslušný orgán členského štátu môže upraviť formulár EASA 19 len zahrnutím dodatočných informácií nevyhnutných pre prípad, keď vnútroštátne požiadavky povoľujú alebo požadujú, aby sa preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel vydaný v súlade s prílohou III (časť 66) používal mimo požiadaviek prílohy I (časť M) a prílohy II (časť 145).

ŽIADOSŤ O PRVÉ VYDANIE/ZMENU/OBNOVU PLATNOSTI PREUKAZU SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY LIETADIEL (PS) PODĽA ČASTI 66	FORMULÁR EASA 19																														
ÚDAJE O ŽIADATEĽOVI: Meno: ..... Adresa: .... Štátna príslušnosť: ..... Dátum a miesto narodenia:																															
ÚDAJE O PS PODĽA ČASTI 66 (ak sú k dispozícii): Preukaz spôsobilosti č.: ..... Dátum vydania:																															
ÚDAJE O ZAMESTNÁVATEĽOVI: Meno: ..... Adresa: .... Referenčné číslo povolenia organizácie na údržbu: ..... Tel: ..... Fax:																															
ŽIADOSŤ O: (označte príslušné kolónky) <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;">Prvý PS ☐</td> <td style="width: 33%;">Zmena PS ☐</td> <td style="width: 33%;">Obnova platnosti PS ☐</td> </tr> <tr> <td>Klasifikácia</td> <td style="text-align: center;">A B1</td> <td style="text-align: center;">B2 B3 C</td> </tr> <tr> <td>Letún s turbínovým motorom</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Letún s piestovým motorom</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Vrtuľník s turbínovým motorom</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Vrtuľník s piestovým motorom</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Avionika</td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Beztlakové letúny s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 tony a menej</td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Veľké lietadlo</td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>Lietadlo iné než veľké lietadlo</td> <td></td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table> Zápis o type/zápis o klasifikácii/vypustenie obmedzení (ak sú k dispozícii)		Prvý PS ☐	Zmena PS ☐	Obnova platnosti PS ☐	Klasifikácia	A B1	B2 B3 C	Letún s turbínovým motorom	☐	☐	Letún s piestovým motorom	☐	☐	Vrtuľník s turbínovým motorom	☐	☐	Vrtuľník s piestovým motorom	☐	☐	Avionika		☐	Beztlakové letúny s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 tony a menej		☐	Veľké lietadlo		☐	Lietadlo iné než veľké lietadlo		☐
Prvý PS ☐	Zmena PS ☐	Obnova platnosti PS ☐																													
Klasifikácia	A B1	B2 B3 C																													
Letún s turbínovým motorom	☐	☐																													
Letún s piestovým motorom	☐	☐																													
Vrtuľník s turbínovým motorom	☐	☐																													
Vrtuľník s piestovým motorom	☐	☐																													
Avionika		☐																													
Beztlakové letúny s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 tony a menej		☐																													
Veľké lietadlo		☐																													
Lietadlo iné než veľké lietadlo		☐																													

Žiadam o prvé vydanie/zmenu/obnovu platnosti PS podľa časti 66 a potvrdzujem, že údaje uvedené v tomto formulári boli v čase podania správne.

Týmto potvrdzujem, že:

1. nie som držiteľom žiadneho PS podľa časti 66 vydaného v ktoromkoľvek inom členskom štáte,
2. nepožiadali som o žiadny PS podľa časti 66 v inom členskom štáte a
3. nikdy mi nebol vydaný PS podľa časti 66 v inom členskom štáte, ktorý by bol ktorýmkoľvek iným členským štátom zrušený alebo jeho platnosť pozastavená.

Som si vedomý, že akékoľvek nesprávne informácie by mohli mať za následok odobratie PS podľa časti 66.

Podpis: ..... Meno: .....

Dňa: .....

Žiadam o započítanie (ak je to relevantné):

.....
 .....
 .....

praxe za výcvik podľa časti 147

.....
 .....
 .....

skúšky za osvedčenia ekvivalentných skúšok

.....
 .....
 .....

Pripojte všetky príslušné osvedčenia

Odporúčanie (ak je k dispozícii): Týmto sa osvedčuje, že žiadateľ splnil príslušné požiadavky na znalosti a prax v oblasti údržby podľa časti 66 a odporúča sa, aby príslušný orgán vydal alebo potvrdil preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa časti 66.

Podpis: ..... Meno: .....

Funkcia: ..... Dňa: .....

*Doplnok VI***Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel uvedený v prílohe iii (časť 66)
– formulár EASA 26**

1. Príklad preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66) možno nájsť na nasledujúcich stranách.
2. Dokument musí byť vytlačený v zobrazenom štandardizovanom formáte, ale jeho veľkosť sa môže v prípade potreby zmenšiť, aby ho bolo možné vytvoriť na počítači. Ak je jeho veľkosť zmenšená, mala by sa venovať pozornosť zabezpečeniu dostatočného priestoru na tých miestach, na ktorých sa požadujú úradné kolky/pečiatky. Do dokumentu zhotoveného na počítači nemusia byť zahrnuté všetky kolónky, keď akákoľvek takáto kolónka ostane prázdna, ak tento dokument možno jednoznačne rozpoznať ako preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel v súlade s prílohou III (časť 66).
3. Dokument môže byť vytlačený v anglickom jazyku alebo úradnom jazyku príslušného členského štátu s tou výnimkou, že ak sa použije úradný jazyk príslušného členského štátu, musí sa pripojiť druhá kópia v anglickom jazyku v prípade akéhokoľvek držiteľa preukazu, ktorý pracuje mimo tohto členského štátu, v záujme porozumenia na účely vzájomného uznania.
4. Každý držiteľ preukazu spôsobilosti musí mať jedinečné číslo preukazu založené na vnútroštátnom identifikačnom znaku a alfanumerickom označení.
5. Strany dokumentu môžu byť v akomkoľvek poradí a nemusia v ňom byť žiadne deliace čiary, pokiaľ sú obsiahnuté informácie umiestnené tak, že usporiadanie každej strany jednoznačne zodpovedá formátu uvedeného príkladu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.
6. Dokument môže vyhotoviť i) príslušný orgán členského štátu alebo ii) akákoľvek organizácia s povolením na údržbu podľa prílohy II (časť 145) v súlade s povolením príslušného orgánu a v súlade s postupom uvedeným v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu podľa bodu 145.A.70 prílohy II (časť 145), v každom prípade však tento dokument bude vždy vydávať príslušný orgán členského štátu.
7. Akúkoľvek zmenu existujúceho preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel môže vykonať i) príslušný orgán členského štátu alebo ii) akákoľvek organizácia s povolením na údržbu podľa prílohy II (časť 145) v súlade s povolením príslušného orgánu a v súlade s postupom uvedeným v príručke organizácie vykonávajúcej údržbu podľa bodu 145.A.70 prílohy II (časť 145), v každom prípade však tento dokument bude vždy meniť príslušný orgán členského štátu.
8. V prípade už vydaného preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel sa vyžaduje, aby osoba, ktorá ho používa, udržiavala tento preukaz v dobrom stave a aby zabezpečila, že v ňom nebudú vykonané žiadne neoprávnené zápisy.
9. Nedodržanie ustanovenia bodu 8 môže viesť k strate platnosti dokumentu a mohlo by pre držiteľa znamenať, že mu nebude povolené uplatňovať práva na osvedčovanie a môže byť právne stíhaný podľa vnútroštátnych právnych predpisov.
10. Preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66) uznávajú všetky členské štáty a počas práce v inom členskom štáte netreba tento dokument meniť.

▼B

11. Príloha k formuláru EASA 26 nie je povinná a môže sa použiť len na zahrnutie vnútroštátnych práv, keď sa na tieto práva vzťahuje vnútroštátny právny predpis mimo rozsahu pôsobnosti prílohy III (časť 66).
12. Pre informáciu reálny preukaz spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66) vydaný príslušným orgánom členského štátu môže mať strany v odlišnom poradí a nemusí mať deliace čiary.
13. Pokiaľ ide o stranu s typovou klasifikáciou na lietadlo, môže sa príslušný orgán členského štátu rozhodnúť, že vydá túto stranu až v čase zápisu prvej typovej klasifikácie na lietadlo. V prípade údajov o viacerých typových klasifikáciách na lietadlo sa musí vydať viac než jedna strana.
14. Bez ohľadu na odsek 13 bude každá vydaná strana v tomto formáte a bude obsahovať informácie stanovené pre túto stranu.
15. Obmedzenia zapísané do preukazu spôsobilosti predstavujú výnimky z práv osvedčovania. Ak neplatia žiadne obmedzenia, strana OBMEDZENIA sa vydá s poznámkou „Bez obmedzení“.
16. Ak sa použije predtlačný formát, kolónka pre akékoľvek kategórie, podkategórie alebo typové klasifikácie, ktorá neobsahuje zápis o klasifikácii, musí byť označená tak, aby bolo zrejmé, že klasifikácia nie je k dispozícii.
17. Príklad preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel podľa prílohy III (časť 66).

I.
EURÓPSKA ÚNIA (*)
[ŠTÁT]
[NÁZOV A LOGO ORGÁNU]

II.
časť -66
PREUKAZ SPÔSOBILOSTI TECHNIKA ÚDRŽBY

III.
Číslo preukazu [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU] 66.[XXXX]

Formulár EASA 26, tretie vydanie.

IVa. Meno a priezvisko držiteľa:

IVb. Dátum a miesto narodenia:

V. Adresa držiteľa:

VI. Štátna príslušnosť držiteľa:

VII. Podpis držiteľa:

III. Číslo preukazu spôsobilosti:

VIII. PODMIENKY:
Tento preukaz spôsobilosti musí byť podpísaný držiteľom a musí byť k nemu pripojený doklad o totožnosti, na ktorom je fotografia držiteľa preukazu spôsobilosti.

Len zápis akejkoľvek kategórie na strane (-ách) označenej (-ých) nadpisom KATEGÓRIE podľa časti 66 neoprávňuje držiteľa vydávať osvedčenie o uvoľnení lietadla do prevádzky.

Tento preukaz spôsobilosti so zapísanou klasifikáciou na lietadlo spĺňa zámer prílohy I ICAO.

Práva držiteľa tohto preukazu spôsobilosti sú stanovené v nariadení (ES) č. 2042/2003, a najmä v prílohe III (časť 66) k uvedenému nariadeniu.

Tento preukaz spôsobilosti zostáva v platnosti do dátumu stanoveného na strane o obmedzeniach, pokiaľ jeho platnosť nie je skôr pozastavená alebo zrušená.

Práva vyplývajúce z tohto preukazu spôsobilosti sa nesmú uplatňovať, pokiaľ držiteľ v predchádzajúcich dvoch rokoch neabsolvoval buď šesťmesačnú prax v oblasti údržby v súlade s právami na základe preukazu spôsobilosti, alebo nespĺnil ustanovenia na udelenie príslušných práv.

III. Číslo preukazu spôsobilosti:

IX. KATEGÓRIE podľa časti 66

PLATNOSŤ:	A	B1	B2	B3	C
Letúny s turbínovými motormi			Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
Letúny s piestovými motormi			Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
Vrtuľníky s turbínovými motormi	s		Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
Vrtuľníky s piestovými motormi	s		Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa
Avionika	Neuvádza sa	Neuvádza sa		Neuvádza sa	Neuvádza sa
Veľké lietadlá	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	
Lietadlo ine než veľké lietadlo	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa	
Beztlakové letúny s piestovým motorom s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 000 kg a menej	Neuvádza sa	Neuvádza sa	Neuvádza sa		Neuvádza sa

X. Podpis vydávajúceho úradníka a dátum:

XI. Odtlačok pečate alebo pečiatky vydávajúceho orgánu:

III. Číslo preukazu spôsobilosti:

▼ B

XII. KLASIFIKÁCIA NA LIETADLO podľa časti 66			XIII. OBMEDZENIA podľa časti 66
Klasifikácia na lietadlo	Kategória	Odtlačok pečiatky a dátum	
III. Číslo preukazu spôsobilosti:			Platné do:
III. Číslo preukazu spôsobilosti:			III. Číslo preukazu spôsobilosti:

Príloha k FORMULÁRU EASA 26	
XIV. VNÚTROŠTÁTNE PRÁVA mimo rozsahu pôsobnosti časti 66 v súlade s [vnútroštátny právny predpis] (platné len v [členský štát])	
Odtlačok úradnej pečiatky a dátum	
III. Číslo preukazu spôsobilosti:	

ZÁMERNE VYNECHANÉ

▼ B*PRÍLOHA IV***(Časť 147)**

OBSAH

147.1.

ODDIEL A – TECHNICKÉ POŽIADAVKY

PODČASŤ A – VŠEOBECNE

147.A.05. Rozsah platnosti

147.A.10. Všeobecne

147.A.15. Žiadosť

PODČASŤ B – POŽIADAVKY NA ORGANIZÁCIU

147.A.100. Požiadavky na prevádzkové priestory

147.A.105. Požiadavky na personál

147.A.110. Záznamy o inštruktoroch, skúšajúcich a osobách hodnotiacich praktickú zručnosť

147.A.115. Učebné prostriedky

147.A.120. Učebný materiál pre výcvik údržby

147.A.125. Záznamy

147.A.130. Výcvikové postupy a systém kvality

147.A.135. Skúšky

147.A.140. Príručka organizácie pre výcvik údržby

147.A.145. Práva organizácie pre výcvik údržby

147.A.150. Zmeny organizácie pre výcvik údržby

147.A.155. Zachovanie platnosti

147.A.160. Zistenia

PODČASŤ C – SCHVÁLENÝ KURZ ZÁKLADNÉHO VÝCVIKU

147.A.200. Schválený kurz základného výcviku

147.A.205. Skúšky základných teoretických znalostí

147.A.210. Hodnotenie základnej praktickej zručnosti

PODČASŤ D – TYPOVÝ VÝCVIK NA LIETADLO/VZTIAHNUTÝ K ÚLOHE

147.A.300. Typový výcvik na lietadlo/vzťahnutý k úlohe

147.A.305. Typové skúšky a hodnotenie úloh

▼B

ODDIEL B – POSTUPY PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

PODČASŤ A – VŠEOBECNE

147.B.05. Rozsah platnosti

147.B.10. Príslušný orgán

147.B.20. Vedenie záznamov

147.B.25. Výnimky

PODČASŤ B – VYDANIE POVOLENIA

147.B.110. Postup vydávania a zmeny povolenia

147.B.120. Postup zachovania platnosti povolenia

147.B.125. Osvedčenie o povolení organizácie pre výcvik údržby

147.B.130. Zistenia

PODČASŤ C – ZRUŠENIE, POZASTAVENIE PLATNOSTI A OBME-
DZENIE POVOLENIA ORGANIZÁCIE PRE VÝCVIK
ÚDRŽBY147.B.200. Zrušenie, pozastavenie platnosti a obmedzenie povolenia orga-
nizácie pre výcvik údržby

Doplnok I – Dĺžka trvania kurzu základného výcviku

Doplnok II – Povolenie organizácie pre výcvik údržby podľa prílohy IV
(časť 147) – formulár EASA 11Doplnok III – Osvedčenia uznania podľa prílohy IV (časť 147) – formuláre
EASA 148 a 149**147.1**

Na účely tejto časti je príslušným orgánom:

1. orgán určený členským štátom pre organizácie, ktoré majú hlavné obchodné sídlo na území členského štátu;
2. agentúra pre organizácie, ktoré majú hlavné obchodné sídlo v tretej krajine.

*ODDIEL A***TECHNICKÉ POŽIADAVKY**

PODČASŤ A

*VŠEOBECNE***147.A.05 Rozsah platnosti**

Tento oddiel stanovuje požiadavky, ktoré musí spĺňať organizácia požadujúca povolenie na vykonávanie výcviku a skúšky, ako je stanovené v prílohe III (časť 66).

147.A.10 Všeobecne

Výcvikovou organizáciou musí byť organizácia alebo časť organizácie, ktorá je registrovaná ako právny subjekt.

▼ B**147.A.15 Žiadosť**

- a) Žiadosť o povolenie alebo o zmenu existujúceho povolenia musí byť podaná na formulári a spôsobom stanoveným príslušným orgánom.
- b) Žiadosť o povolenie alebo zmenu povolenia musí obsahovať tieto informácie:
  1. zaregistrovaný názov a adresa žiadateľa;
  2. adresa organizácie žiadajúcej o povolenie alebo o zmenu povolenia;
  3. zamýšľaný rozsah pôsobnosti povolenia alebo zmeny rozsahu pôsobnosti povolenia;
  4. meno a podpis zodpovedného manažéra;
  5. dátum žiadosti.

PODČASŤ B*POŽIADAVKY NA ORGANIZÁCIU***147.A.100 Požiadavky na prevádzkové priestory**

- a) Veľkosť a štruktúra prevádzkových priestorov musí zabezpečiť ochranu pri obvyklom počasi a riadnu prevádzku celého plánovaného výcviku a skúšky v ľubovoľnom dni.
- b) Na výuku teórie a na vykonávanie skúšok znalostí musia byť k dispozícii úplne uzavreté príslušné priestory, oddelené od ostatných prevádzkových priestorov.
  1. Maximálny počet študentov, ktorí absolvujú výuku teoretických znalostí, nesmie počas žiadneho výcvikového kurzu prekročiť počet 28.
  2. Veľkosť priestoru na účely skúšky musí byť taká, aby žiadny študent zo svojho miesta počas skúšky nemohol čítať písomnú prácu alebo z monitora počítača akéhokoľvek študenta.
- c) Prostredie v priestoroch podľa písmena b) musí byť udržiavané tak, aby sa študenti mohli bez nadmerného vyrušovania alebo nepohodlia koncentrovať na svoje štúdium alebo skúšku.
- d) V prípade základného výcvikového kurzu musia byť pre praktickú výuku zodpovedajúcu plánovanému výcvikovému kurzu k dispozícii základné výcvikové dielne a/alebo prevádzkové priestory pre údržbu oddelené od tried, v ktorých sa koná výuka. Ak však organizácia nie je schopná poskytnúť také prevádzkové priestory, môže uzavrieť dohodu s inou organizáciou na poskytnutie takých dielní a/alebo prevádzkových priestorov na údržbu a v takom prípade musí byť s takou organizáciou uzavretá písomná zmluva stanovujúca podmienky prístupu do takých priestorov a podmienky ich používania. Príslušný orgán musí mať prístup do každej takej zmluvnej organizácie a písomná zmluva musí taký prístup špecifikovať.
- e) V prípade typového výcviku na lietadlo prípadne úlohy výcvikového kurzu musí byť zabezpečený prístup do vhodných prevádzkových priestorov, v ktorých sa nachádzajú príklady typu lietadla, ako je stanovené v bode 147.A.115 d).

▼B

- f) Maximálny počet študentov, ktorí absolvujú praktický výcvik, nesmie počas ktoréhokoľvek výcvikového kurzu prekročiť počet 15 na jednu dohliadajúcu alebo hodnotiacu osobu.
- g) Pre inštruktorov, skúšajúce osoby a osoby, ktoré hodnotia praktické znalosti, musia byť k dispozícii kancelárske priestory, aby bolo zabezpečené, že sa môžu pripravovať na plnenie svojich povinností bez nadmerného vyrušovania a nepohodlia.
- h) Na uschovanie skúškových prác a záznamov o výcviku musia byť k dispozícii bezpečné skladovacie priestory. Prostredie v skladovacích priestoroch musí byť také, aby boli dokumenty uchovávané v dobrom stave po celý čas uchovávaní, ako je stanovené v bode 147.A.125. Skladovacie priestory môžu byť kombinované s kancelárskymi priestormi za predpokladu, že sú primerane zabezpečené.
- i) Musí byť k dispozícii knižnica obsahujúca všetky technické materiály zodpovedajúce rozsahu a úrovni poskytovaného výcviku.

147.A.105 Požiadavky na personál

- a) Organizácia musí menovať zodpovedného manažéra vybaveného štatutárnou právomocou, aby bolo zabezpečené, že všetky výcvikové povinnosti môžu byť financované a vykonávané podľa štandardu požadovaného touto časťou.
- b) Musí byť menovaná osoba alebo skupina osôb, ktorá bude zodpovedná aj za to, že organizácia vykonávajúca výcvik údržby je v súlade s požiadavkami tejto časti. Taká(-é) osoba(-y) musí byť podriadená(-é) zodpovednému manažérovi. Nadriadená osoba alebo jedna osoba zo skupiny osôb môže byť súčasne zodpovedným manažérom za predpokladu, že splní požiadavky na zodpovedného manažéra, ako je stanovené v písmene a).
- c) Organizácia pre výcvik údržby musí uzavrieť zmluvy s dostatočným počtom pracovníkov na plánovanie/vykonávanie výuky teoretických znalostí a praktického výcviku, vykonávanie skúšok teoretických znalostí a hodnotenie praktickej zručnosti v súlade s povolením.
- d) Odchylné od písmena c), ak praktický výcvik a hodnotenie praktickej zručnosti vykonáva iná organizácia, môže byť personál takej inej organizácie menovaný na výkon praktického výcviku a jeho hodnotenie.
- e) Každá z osôb, ktorá spĺňa požiadavky písmena f), môže vykonávať ľubovoľnú kombináciu úloh inštruktora, skúšajúceho a osoby hodnotiacej praktickú zručnosť.
- f) Prax a kvalifikácia inštruktorov, skúšajúcich a osôb hodnotiacich praktickú zručnosť sa určia v súlade s uverejnenými kritériami alebo v súlade s postupom a štandardom odsúhlaseným príslušným orgánom.
- g) Na účely uznávania skúšajúcich a osôb hodnotiacich praktickú zručnosť musí byť taký personál výslovne uvedený v príručke organizácie.
- h) Inštruktori a skúšajúci musia aspoň každých 24 mesiacov absolvovať obnovovací výcvik týkajúci sa súčasnej technológie, praktickej zručnosti, ľudských faktorov a najnovších metód výcviku, zodpovedajúci znalostiam, ktoré sa budú vyučovať alebo skúšať.

▼ B**147.A.110 Záznamy o inštruktoroch, skúšajúcich a osobách hodnotiacich praktickú zručnosť**

- a) Organizácia musí viesť záznam o všetkých inštruktoroch, skúšajúcich a osobách hodnotiacich praktickú zručnosť. Tieto záznamy musia odrážať prax a kvalifikáciu, predchádzajúci výcvik a akýkoľvek dodatočne absolvovaný výcvik.
- b) Pre všetkých inštruktorov, skúšajúcich a osoby hodnotiace praktickú zručnosť musia byť písomne stanovené kompetencie.

147.A.115 Učebné prostriedky

- a) Každá trieda musí mať príslušné štandardné vybavenie zabezpečujúce, že študenti môžu ľahko čítať predvádzaný text(-y)/výkresy/diagramy a obrázky z ktoréhokoľvek miesta v triede.

Vybavenie na predvádzanie musí zahŕňať názorné syntetické výcvikové zariadenia, ktoré pomáhajú študentom pochopiť podstatu jednotlivých záležitostí, ak sú tieto zariadenia považované za vhodné na tieto účely.

- b) V dielňach základného výcviku a/alebo v prevádzkových priestoroch údržby podľa bodu 147.A.100 d) musí byť všetko náradie a vybavenie nevyhnutné na vykonávanie schváleného rozsahu výcviku.
- c) V dielňach základného výcviku a/alebo v prevádzkových priestoroch údržby podľa bodu 147.A.100 d) musí byť primeraný výber lietadiel, motorov, častí lietadiel a avioniky.
- d) Organizácia pre typový výcvik na lietadlo podľa bodu 147.A.100 e) musí mať prístup k príslušnému typu lietadla. Môže sa použiť syntetické výcvikové zariadenie, ak také syntetické výcvikové zariadenie zabezpečuje primerané výcvikové štandardy.

147.A.120 Učebný materiál pre výcvik údržby

- a) Študentom výcvikového kurzu údržby musí byť poskytnutý materiál pokrývajúci:
  1. osnovu základných znalostí stanovenú v prílohe III (časť 66) pre príslušnú kategóriu alebo podkategóriu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel a
  2. obsah typového kurzu požadovaného v prílohe III (časť 66) pre príslušný typ lietadla a kategóriu alebo podkategóriu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel.
- b) Študenti musia mať prístup k príkladom dokumentácie údržby a technickým informáciám v knižnici, ako je stanovené v bode 147.A.100 i).

147.A.125. Záznamy

Organizácia musí uchovať všetky záznamy, ktoré sa týkajú výcviku, skúšok a hodnotenia študentov *na neurčité obdobie*.

▼ B**147.A.130 Výcvikové postupy a systém kvality**

- a) Organizácia musí stanoviť postupy prijateľné pre príslušný orgán, aby bola zabezpečená primeraná úroveň výcviku a plnenie všetkých príslušných požiadaviek tejto časti.
- b) Organizácia musí zaviesť systém kvality vrátane:
  1. funkcie nezávislého auditu na sledovanie úrovne výcviku, integrity skúšania teoretických znalostí a hodnotenia praktickej zručnosti, dodržania a primeranosti postupov, a
  2. systému spätnej väzby medzi zisteniami nezávislého auditu vzťahujúcimi sa k osobe (osobám) a nakoniec k zodpovednému manažérovi podľa bodu 147.A.105 a), aby bola v prípade potreby zabezpečená nápravná akcia.

147.A.135 Skúšky

- a) Skúšajúci personál musí zabezpečiť ochranu všetkých otázok.
- b) Ktorýkoľvek študent, ktorý je pri skúške teoretických znalostí pristihnutý pri podvádzaní alebo používaní materiálov, ktoré sa týkajú predmetu skúšky a ktoré nie sú skúšobnými listinami a príslušnou povolenou dokumentáciou, musí byť zo skúšky vylúčený a nesmie byť pripustený k ďalším skúškam minimálne 12 mesiacov od dátumu incidentu. Príslušný orgán musí byť o akomkoľvek takom incidente informovaný do jedného kalendárneho mesiaca spolu s podrobnosťami o prešetrení.
- c) Skúšajúcemu, u ktorého sa zistí, že pri skúške teoretických znalostí poskytuje ktorémukoľvek skúšanému študentovi odpovede na otázky, musí byť odobraté povolenie na vykonávanie skúšky a skúška sa vyhlási za neplatnú. Príslušný orgán musí byť o takom prípade informovaný do jedného kalendárneho mesiaca.

147.A.140 Príručka organizácie pre výcvik údržby

- a) Organizácia musí vypracovať príručku používanú v rámci organizácie, popisujúcu organizáciu a jej postupy a obsahujúcu tieto informácie:
  1. vyhlásenie podpísané zodpovedným manažérom, ktorým sa potvrdzuje, že príručka organizácie pre výcvik údržby a všetky súvisiace príručky dokumentujú zhodu organizácie pre výcvik údržby s touto časťou a že táto zhoda bude vždy dodržaná;
  2. titul(-y) a meno(-á) osoby (osôb) menovaných v súlade s bodom 147.A.105 b);
  3. povinnosti a zodpovednosti personálu uvedeného v bode 2 vrátane záležitostí, o ktorých môže jednat priamo s príslušným orgánom menom organizácie pre výcvik údržby;
  4. organizačné schéma organizácie pre výcvik údržby, z ktorej vyplývajú väzby zodpovedností osoby (osôb) uvedenej(-ých) v písmene a) bode 2;
  5. zoznam inštruktorov výcviku, skúšajúcich a osôb hodnotiacich praktickú zručnosť;

▼B

6. všeobecný popis prevádzkových priestorov používaných na výcvik a skúšky, umiestnených na každej adrese uvedenej v osvedčení o povolení organizácie na výcvik údržby a prípadne i na ktoromkoľvek inom mieste ako sa požaduje v bode 147.A.145 b);
  7. zoznam kurzov výcviku údržby v rámci rozsahu povolenia;
  8. postup týkajúci sa zmien príručky organizácie pre výcvik údržby;
  9. postupy organizácie pre výcvik údržby, ako je požadované v bode 147.A.130 a);
  10. postup vykonávania kontroly organizácie pre výcvik údržby, ako je požadované v 147.A.145 c), keď má povolenie vykonávať výcvik, skúšky a hodnotenie praktickej zručnosti v miestach iných, než sú stanovené v bode 147.A.145 b);
  11. zoznam miest podľa bodu 147.A.145 b);
  12. prípadne zoznam organizácií podľa bodu 147.A.145 d).
- b) Príručka organizácie pre výcvik údržby a všetky následné zmeny a doplnky musí schváliť príslušný orgán.
- c) Bez ohľadu na ustanovenie v písmene b), menšie zmeny príručky organizácie môžu byť schválené prostredníctvom postupov pre príručku organizácie (ďalej len nepriame schválenie).

147.A.145 Práva organizácie pre výcvik údržby

- a) Ak je to povolené príručkou organizácie pre výcvik údržby a v súlade s ňou môže organizácia pre výcvik údržby vykonávať nasledovné:
1. kurzy základného výcviku podľa osnov uvedených v prílohe III (časť 66) alebo ich časť;
  2. kurzy typového výcviku na lietadlo v súlade s prílohou III (časť 66);
  3. skúšky v mene príslušného orgánu vrátane skúšok študentov, ktorí neabsolvovali kurz základného alebo typového výcviku na lietadlo v organizácii pre výcvik údržby;
  4. vydávať osvedčenia v súlade s doplnkom III po úspešnom ukončení schváleného kurzu základného alebo typového výcviku na lietadlo a skúšok stanovených v písmene a) bode 1, písmene a) bode 2 alebo písmene a) bode 3.
- b) Výcvik, skúšky teoretických znalostí a hodnotenie praktickej zručnosti sa môže vykonávať len v miestach určených v osvedčení o povolení a/alebo v akomkoľvek mieste určenom v príručke organizácie pre výcvik údržby.

▼B

- c) Odchylné od ustanovenia v písmene b), organizácia pre výcvik údržby môže vykonávať výcvik, skúšky teoretických znalostí a hodnotenie praktickej zručnosti na miestach iných, než sú uvedené v písmene b) len v súlade s postupom vykonávania kontroly stanoveným v príručke organizácie pre výcvik údržby. Také miesta nemusia byť uvedené v príručke organizácie pre výcvik údržby.
- d) 1. Organizácia pre výcvik údržby môže uzavrieť subdodávateľské zmluvy na vykonávanie výuky základných teoretických znalostí, typového výcviku a príslušných skúšok s organizáciou, ktorá nemá povolenie pre výcvik údržby len vtedy, keď sa taká organizácia riadi systémom kvality organizácie pre výcvik údržby.
2. Uzatváranie subdodávateľských zmlúv na výuku základných teoretických znalostí a skúšky je obmedzené na moduly 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 doplnku I prílohy III (časť 66).
3. Uzatváranie subdodávateľských zmlúv na typový výcvik a skúšky je obmedzené na pohonnú jednotku a systémy avioniky.
- e) Organizácia nemôže mať povolenie na vykonávanie skúšok, pokiaľ nemá povolenie na vykonávanie zodpovedajúceho výcviku.
- f) Odchylné od písm. e) môže mať organizácia s povolením na poskytovanie výcviku základných znalostí alebo typového výcviku povolenie aj na poskytovanie typových skúšok v prípadoch, keď sa nevyžaduje typový výcvik.

147.A.150 Zmeny organizácie pre výcvik údržby

- a) Organizácia pre výcvik údržby musí príslušnému orgánu oznámiť akékoľvek navrhované zmeny organizácie, ktoré majú vplyv na povolenie, ešte pred tým vykonaním zmeny, aby príslušný orgán mohol zistiť, či je zachovaná zhoda s touto časťou a ak je to nutné, aby zmenil osvedčenie o povolení organizácie pre výcvik údržby.
- b) Príslušný orgán môže predpísať podmienky, podľa ktorých organizácia pre výcvik údržby môže vykonávať činnosť počas takých zmien, pokiaľ príslušný orgán nerozhodne o pozastavení platnosti povolenia organizácie pre výcvik údržby.
- c) Ak príslušný orgán nie je o takých zmenách informovaný, môže to mať za následok pozastavenie platnosti alebo zrušenie osvedčenia o povolení organizácie pre výcvik údržby so spätnou platnosťou k dátumu, kedy skutočne k zmenám došlo.

147.A.155 Zachovanie platnosti

- a) Povolenie sa vystaví na neobmedzené obdobie. Zostáva platné, ak:

▼ B

1. organizácia naďalej spĺňa požiadavky tejto časti, v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa postupov spojených so zisteniami v bode 147.B.130, a
  2. príslušnému orgánu bol poskytnutý prístup do organizácie na účely stanovenia trvajúcej zhody s touto prílohou (časť 147) a
  3. organizácia sa nevzdala povolenia alebo ak nebolo povolenie zrušené.
- b) Po vzdaní sa alebo zrušení sa povolenie vráti príslušnému orgánu.

147.A.160 Zistenia

- a) Zistením úrovne 1 je jedno alebo niekoľko z nasledovných zistení:
1. každá významná nezhoda s postupom skúšok, z ktorej vyplýva zrušenie platnosti skúšky (skúšok);
  2. neumožnenie prístupu príslušného orgánu do priestorov organizácie počas bežných prevádzkových hodín po dvoch písomných žiadostiach;
  3. organizácia nemá zodpovedného manažéra;
  4. závažná nezhoda s postupom výcviku.
- b) Zistením úrovne 2 je každá nezhoda s postupom výcviku iná než zistenia úrovne 1.
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu 147.B.130 musí držiteľ povolenia organizácie pre výcvik údržby stanoviť program nápravného opatrenia a k spokojnosti príslušného orgánu a v lehote s ním dohodnutej preukázať jeho splnenie.

PODČASŤ C*SCHVÁLENÝ KURZ ZÁKLADNÉHO VÝCVIKU***147.A.200 Schválený kurz základného výcviku**

- a) Schválený kurz základného výcviku sa skladá z výuky teoretických znalostí, skúšky teoretických znalostí, praktického výcviku a hodnotenia praktickej zručnosti.
- b) Výuka teoretických znalostí musí pokrývať témy vzťahujúce sa na kategóriu alebo podkategóriu preukazu spôsobilosti technika údržby lietadiel, ako sa uvádza v prílohe III (časť 66).
- c) Skúšky teoretických znalostí musia pokrývať reprezentatívny prierez tém výuky oblastí znalostí podľa písmena b).
- d) Praktický výcvik musí pokrývať praktické používanie bežného náradia/vybavenia, demontáž/montáž typického výberu lietadlových častí a účasť na reprezentatívnych údržbárskych činnostiach, ktoré sa vykonávajú v súlade s príslušným úplným modulom podľa časti 66.
- e) Hodnotenie praktickej zručnosti musí pokrývať praktický výcvik a musí stanoviť, či je študent schopný používať náradie, vybavenie a pracovať podľa príručiek údržby.

▼ B

- f) Dĺžka trvania kurzu základného výcviku musí byť v súlade s doplnkom I.
- g) Dĺžka trvania rozširovacích kurzov na (pod)kategórie musí byť stanovená podľa hodnotenia osnov základného výcviku a súvisiacich potrieb praktického výcviku.

147.A.205 Skúšky základných teoretických znalostí

Skúšky základných teoretických znalostí musia:

- a) byť v súlade s úrovňou definovanou v prílohe III (časť 66);
- b) byť vykonávané bez používania poznámok z výcviku;
- c) pokrývať reprezentatívny prierez tém ukončeného konkrétneho modulu výcviku podľa prílohy III (časť 66).

147.A.210 Hodnotenie základnej praktickej zručnosti

- a) Hodnotenie základnej praktickej zručnosti musia vykonať počas kurzu základného výcviku údržby osoby menované na hodnotenie praktickej zručnosti vždy po ukončení stanoveného obdobia praktického výcviku v dielňach a/alebo v prevádzkových priestoroch údržby.
- b) Študent musí dosiahnuť vyhovujúce hodnotenie podľa bodu 147.A.200 e).

PODČASŤ D**TYPOVÝ VÝCVIK NA LIETADLO/VZTIAHNUTÝ K ÚLOHE****147.A.300 Typový výcvik na lietadlá/vztiahnutý k úlohe**

Organizácia pre výcvik údržby musí mať povolenie na vykonávanie typového výcviku na lietadlo vztiahnutého k úlohe podľa prílohy III (časť 66) za predpokladu zhody so štandardom stanoveným v bode 66.A.45.

147.A.305 Typové skúšky a hodnotenie úloh

Organizácia pre výcvik údržby, ktorá má povolenie v súlade s bodom 147.A.300 na vykonávanie typového výcviku na lietadlo, musí vykonávať typové skúšky alebo hodnotenie plnenia úloh na lietadle podľa prílohy III (časť 66), za predpokladu zhody so štandardom typového výcviku na lietadlo alebo výcviku vztiahnutého k úlohe podľa bodu 66.A.45 prílohy III (časť 66).

ODDIEL B**POSTUPY PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY****PODČASŤ A****VŠEOBECNE****147.B.05 Rozsah platnosti**

Tento oddiel stanovuje administratívne požiadavky, ktorými sa musia príslušné orgány riadiť pri uplatňovaní a presadzovaní ustanovení oddielu A tejto časti.

▼B**147.B.10 Príslušný orgán**

a) Všeobecne

Členský štát musí určiť príslušný orgán s pridelenou zodpovednosťou na vydávanie, zachovanie platnosti, zmenu, pozastavenie platnosti alebo zrušenie osvedčení podľa tejto prílohy (časť 147). Tento príslušný orgán zavedie zdokumentované postupy a stanoví organizačnú štruktúru.

b) Zdroje

Príslušný orgán musí mať na splnenie požiadaviek tejto časti dostatočný počet zamestnancov.

c) Postupy

Príslušný orgán stanoví postupy podrobne popisujúce, akým spôsobom sa dosiahne splnenie požiadaviek tejto prílohy (časť 147).

Postupy sa musia kontrolovať a meniť, aby bolo zabezpečené zachovanie zhody.

d) Kvalifikácia a výcvik

Všetci členovia personálu zapojení do schvaľovania v súvislosti s touto prílohou musia:

1. byť primerane kvalifikovaní a musia mať primerané vedomosti, prax a byť školení na plnenie pridelených úloh;
2. v prípade potreby mať absolvovaný výcvik/d'alší výcvik vo vzťahu k prílohe III (časť 66) a prílohe IV (časť 147) vrátane jeho zamýšľaného významu a štandardnej úrovne.

147.B.20 Vedenie záznamov

a) Príslušný orgán musí vytvoriť systém vedenia záznamov, ktorý umožní sledovanie procesu vydania, predĺženia platnosti, zachovania, zmeny, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého povolenia.

b) Záznamy pre dohľad nad organizáciami pre výcvik údržby musia obsahovať minimálne:

1. žiadosť organizácie o povolenie;
2. osvedčenie o povolení organizácie vrátane akýchkoľvek zmien;
3. kópiu programu auditu s uvedením dátumov vykonania auditov a dátumov, kedy sa audity vykonali;
4. záznamy stáleho dohľadu obsahujúce všetky záznamy auditu;
5. kópie všetkej súvisiacej korešpondencie;
6. údaje o akýchkoľvek výnimkách a vynucovacích opatreniach;
7. akékoľvek správy od iných príslušných orgánov, ktoré sa vzťahujú k dohľadu nad organizáciou;
8. príručku organizácie a jej zmeny.

c) Obdobie uchovávania záznamov podľa písmena b) musí byť najmenej štyri roky.

▼ B**147.B.25 Výnimky**

- a) Príslušný orgán môže štátne vzdelávacie zariadenie oslobodiť od povinnosti:
1. byť organizáciou podľa bodu 147.A.10;
  2. mať zodpovedného manažéra s tým obmedzením, že inštitúcia menuje nadriadenú osobu, aby riadila organizáciu pre výcvik a táká osoba má dostatočný rozpočet, aby spravovala organizáciu podľa štandardu tejto prílohy (časť 147);
  3. mať zriadený nezávislý audit ako časť systému kvality za predpokladu, že inštitúcia riadi nezávislý školský inšpektorát na vykonávanie auditu organizácie pre výcvik s frekvenciou, ktorú požaduje táto časť.
- b) Všetky výnimky udelené v súlade s článkom 14 ods. 4 nariadenia (ES) č. 216/2008 musia byť zaznamenané a uchovávané príslušným orgánom.

PODČASŤ B*VYDANIE POVOLENIA*

Táto podčasť stanovuje požiadavky na vydanie alebo zmenu povolenia organizácie pre výcvik údržby.

147.B.110 Postup vydávania a zmeny povolenia

- a) Po doručení žiadosti musí príslušný orgán:
1. preskúmať príručku organizácie pre výcvik údržby a
  2. overiť zhodu organizácie s požiadavkami prílohy IV (časť 147).
- b) Všetky objavené zistenia musia byť zaznamenané a žiadateľovi písomne potvrdené.
- c) Všetky zistenia musia byť uzavreté v súlade s bodom 147.B.130 pred vydaním povolenia.
- d) Referenčné číslo musí byť uvedené na osvedčení o povolení spôsobom stanoveným agentúrou.

147.B.120 Postup zachovania platnosti povolenia

- a) V každej organizácii sa musí vykonať úplný audit z hľadiska dodržania zhody s touto prílohou (časť 147) v časových úsekoch, ktoré nepresahujú 24 mesiacov. K tomu patrí aj monitorovanie minimálne jedného výcvikového kurzu a jednej skúšky vykonaných organizáciou na výcvik údržby.
- b) Zistenia sa musia spracovať v súlade s bodom 147.B.130.

147.B.125 Osvedčenie o povolení organizácie pre výcvik údržby

Formát osvedčenia o povolení organizácie pre výcvik údržby musí zodpovedať podrobnému popisu v doplnku II.

▼B**147.B.130 Zistenia**

- a) Nevykonanie nápravy akéhokoľvek zistenia úrovne 1 do troch dní po písomnom oznámení má za následok úplné alebo čiastočné zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie platnosti povolenia organizácie pre výcvik údržby príslušným orgánom.
- b) V prípade nevykonania nápravy v lehote poskytnutej príslušným orgánom v prípade zistenia úrovne 2 musí príslušný orgán prijať opatrenia na úplné alebo čiastočné zrušenie, obmedzenie alebo pozastavenie platnosti povolenia.

PODČASŤ C***ZRUŠENIE, POZASTAVENIE A OBMEDZENIE POVOLENIA ORGANIZÁCIE
PRE VÝCVIK ÚDRŽBY*****147.B.200 Zrušenie, pozastavenie a obmedzenie povolenia organizácie pre výcvik údržby**

Príslušný orgán musí:

- a) pozastaviť platnosť povolenia na základe oprávnených dôvodov v prípade možného ohrozenia bezpečnosti, alebo
- b) pozastaviť platnosť, zrušiť alebo obmedziť povolenie na základe 147.B.130.

▼B*Doplňok I***Dĺžka trvania kurzu základného výcviku**

Minimálna dĺžka trvania úplných kurzov základného výcviku je takáto:

Základný kurz	Dĺžka trvania (v hodinách)	Podiel teoretickej výuky (v %)
A1	800	30 až 35
A2	650	30 až 35
A3	800	30 až 35
A4	800	30 až 35
B1.1	2 400	50 až 60
B1.2	2 000	50 až 60
B1.3	2 400	50 až 60
B1.4	2 400	50 až 60
B2	2 400	50 až 60
B3	1 000	50 až 60

Doplnok II

Povolenie organizácie pre výcvik údržby podľa prílohy IV (časť 147) – formulár EASA 11

Strana 1 z 2

[ČLENSKÝ ŠTÁT (*)]
Členský štát Európskej únie (**)

**OSVEDČENIE O POVOLENÍ ORGANIZÁCIE PRE VÝCVIK A VÝKON
SKÚŠOK ÚDRŽBY**

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)].147.[XXXX]

.Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 1321/2014, ktoré sú v súčasnosti platné, a za predpokladu dodržania podmienok uvedených nižšie [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)] týmto osvedčuje:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

ako organizáciu na výcvik údržby v súlade s oddielom A prílohy IV (časť 147) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014 s povolením na poskytovanie výcviku a výkon skúšok uvedených v priloženom rozsahu povolenia a na vydávanie súvisiacich osvedčení o uznaní študentom s použitím vyššie uvedených referenčných čísiel.

PODMIENKY:

1. Toto povolenie je obmedzené na rozsah špecifikovaný v časti rozsahu práce v príručke organizácie s povolením na výcvik údržby uvedenej v prílohe IV (časť 147) oddiele A a
2. Toto povolenie si vyžaduje dodržiavanie postupov uvedených v schválenej príručke organizácie na výcvik údržby a
3. Toto povolenie je platné, pokiaľ organizácia s povolením na údržbu zachováva súlad s prílohou IV (časť 147) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014.
4. Za predpokladu plnenia predchádzajúcich podmienok zostáva toto povolenie platné na neobmedzený čas, pokiaľ nebolo skôr vrátené, nahradené, pozastavené alebo zrušené.

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum revízie: .....

Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 11, 4. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.
(**) Vymažte v prípade nečlenských štátov EÚ alebo EASA.

**ROZSAH POVOLENIA ORGANIZÁCIE NA VÝCVIK A VÝKON SKÚŠOK
ÚDRŽBY**

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).147.[XXXX]

Organizácia: [NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

TRIEDA	KATEGÓRIA PREUKAZU SPÔSOBILOSTI	OBMEDZENIE	
ZÁKLADNÁ (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	LETÚNY S TURBÍNOVÝM MOTOROM (**)
		TB1.2 (**)	LETÚNY S PIESTOVÝM MOTOROM (**)
		TB1.3 (**)	VRTUĽNÍKY S TURBÍNOVÝM MOTOROM (**)
		TB1.4 (**)	VRTUĽNÍKY S PIESTOVÝM MOTOROM (**)
	B2 (**)	TB2 (**)	AVIONIKA (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	BEZTLAKOVÉ LETÚNE S PIESTOVÝM MOTOROM S MTOM 2 000 KG A MENŠOU (**)
	A (**)	TA.1 (**)	LETÚNY S TURBÍNOVÝM MOTOROM (**)
		TA.2 (**)	LETÚNY S PIESTOVÝM MOTOROM (**)
		TA.3 (**)	VRTUĽNÍKY S TURBÍNOVÝM MOTOROM (**)
		TA.4 (**)	VRTUĽNÍKY S PIESTOVÝM MOTOROM (**)
TYP/ÚLOHA (**)	C (**)	T4 (**)	[UVIESŤ TYP LIETADLA] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[UVIESŤ TYP LIETADLA] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[UVIESŤ TYP LIETADLA] (***)
	A (**)	T3 (**)	[UVIESŤ TYP LIETADLA] (***)

Tento rozsah povolenia je obmedzený na výcvik a skúšky uvedené v oddiele týkajúcom sa rozsahu práce v schválenej príručke organizácie na výcvik údržby.

Referenčné číslo príručky organizácie pre výcvik údržby: .....

Dátum pôvodného vydania: .....

Dátum poslednej schválenej revízie: ..... Číslo revízie: .....

Podpis: .....

Za príslušný orgán: [PRÍSLUŠNÝ ORGÁN ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*)]

formulár EASA 11, 4. vydanie

- (*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.
 (**) Prípadne vynechajte, ak organizácia nemá povolenie.
 (***) Doplňte príslušnú klasifikáciu a obmedzenie.

Doplnok III

Osvedčenia uznania podľa prílohy IV (časť 147) – formuláre EASA 148 a 149

Strana 1 z 1

OSVEDČENIE UZNANIA

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).147.[XXXX].[YYYYY]

Toto osvedčenie uznania pre:

[MENO]

[DÁTUM a MIESTO NARODENIA]

vydáva:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).147.[XXXX]

organizácia na výcvik údržby oprávnená na poskytovanie výcviku a na výkon skúšok v rámci rozsahu svojho povolenia a v súlade s prílohou IV (časť 147) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014.

Týmto osvedčením sa potvrdzuje, že menovaná osoba úspešne absolvovala buď schválený kurz základného výcviku (**) alebo základnú skúšku (**) uvedenú ďalej v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadením Komisie (EÚ) č. 1321/2014, ktoré sú v súčasnosti platné.

[KURZ ZÁKLADNÉHO VÝCVIKU (**)] alebo/a [ZÁKLADNÁ SKÚŠKA (**)]

[ZOZNAM MODULOV PODĽA ČASTI 66/DÁTUM ZLOŽENIA SKÚŠKY]

Dátum: .....

Podpis: .....

Za: [NÁZOV SPOLOČNOSTI]

formulár EASA 148, 2. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.
 (**) Nehodí sa preškrtnite.

Strana 1 z 1

OSVEDČENIE UZNANIA

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).147.[XXXX].[YYYYY]

Toto osvedčenie uznania pre:

[MENO]

[DÁTUM a MIESTO NARODENIA]

vydáva:

[NÁZOV A ADRESA SPOLOČNOSTI]

Referenčné číslo: [KÓD ČLENSKÉHO ŠTÁTU (*).147.[XXXX]

organizácia na výcvik údržby oprávnená na poskytovanie výcviku a na výkon skúšok v rámci rozsahu svojho povolenia a v súlade s prílohou IV (časť 147) k nariadeniu (EÚ) č. 1321/2014.

Týmto osvedčením sa potvrdzuje, že menovaná osoba úspešne absolvovala buď teoretickú (**) a/alebo praktickú (**) časť uvedeného schváleného kurzu typového výcviku a súvisiace skúšky v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a nariadením Komisie (EÚ) č. 1321/2014, ktoré sú v súčasnosti platné.

[KURZ TYPOVÉHO VÝCVIKU NA LIETADLO (**)]

[DÁTUM ZAČATIA a UKONČENIA]

[UVEĎTE TEORETICKÚ ČASŤ ALEBO PRAKTICKÚ ČASŤ]

a/alebo

[TYPOVÁ SKÚŠKA NA LIETADLO (**)]

[DATUM UKONČENIA]

Dátum: .....

Podpis: .....

Za: [NÁZOV SPOLOČNOSTI]

formulár EASA 149, 2. vydanie

(*) Alebo EASA, ak je EASA príslušný orgán.
 (**) Nehodiace sa preškrtnite.

*PRÍLOHA V***Zrušené nariadenie a zoznam jeho následných zmien**

Nariadenie Komisie (ES) č. 2042/2003	(Ú. v. EÚ L 315, 28.11.2003, s. 1)
Nariadenie Komisie (ES) č. 707/2006	(Ú. v. EÚ L 122, 9.5.2006, s. 17)
Nariadenie Komisie (ES) č. 376/2007	(Ú. v. EÚ L 94, 4.4.2007, s. 18)
Nariadenie Komisie (ES) č. 1056/2008	(Ú. v. EÚ L 283, 28.10.2008, s. 5)
Nariadenie Komisie (EÚ) č. 127/2010	(Ú. v. EÚ L 40, 13.2.2010, s. 4)
Nariadenie Komisie (EÚ) č. No 962/2010	(Ú. v. EÚ L 281, 27.10.2010, s. 78)
Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1149/2011	(Ú. v. EÚ L 298, 16.11.2011, s. 1)
Nariadenie Komisie (EÚ) č. 593/2012	(Ú. v. EÚ L 176, 6.7.2012, s. 38)

PRÍLOHA VI

Tabuľka zhody

Nariadenie (ES) č. 2042/2003	Toto nariadenie
Článok 1	Článok 1
Článok 2	Článok 2
Článok 3 odseky 1, 2 a 3	Článok 3 odseky 1, 2 a 3
Článok 3 ods. 4	—
Článok 4	Článok 4
Článok 5	Článok 5
Článok 6	Článok 6
—	Článok 7
Článok 7 ods. 1	Článok 8 ods. 1
Článok 7 ods. 2	—
Článok 7 ods. 3 úvodné slová	Článok 8 ods. 2 úvodné slová
Článok 7 ods. 3 písmená a) až g)	—
Článok 7 ods. 3 písm. h)	Článok 8 ods. 2 písm. a)
Článok 7 ods. 3 písm. i)	Článok 8 ods. 2 písm. b)
Článok 7 ods. 4	—
Článok 7 ods. 5	Článok 8 ods. 3
Článok 7 ods. 6	—
Článok 7 ods. 7	—
Článok 7 ods. 8	Článok 8 ods. 4
Článok 7 ods. 9	Článok 8 ods. 5
Článok 8	Článok 9
Príloha I	Príloha I
Príloha II	Príloha II
Príloha III	Príloha III
Príloha IV	Príloha IV
—	Príloha V
—	Príloha VI